

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

**Godišnje izvješće
za godinu koja završava
31. prosinca 2015.**

SADRŽAJ

Uvod	2
Izvešće predsjednika Uprave	3
Uprava	5
Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava 2015. godini	6
Društvena odgovornost	29
Primjena načela korporativnog upravljanja	31
Konsolidirani financijski izvještaji za godinu koja završava 31. prosinca 2015.	33
Odgovornost za financijske izvještaje	34
Izveštaj neovisnog revizora	35
I. Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2015.	37
II. Izveštaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015.	38
III. Izveštaj o promjenama u kapitalu	39
IV. Izveštaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2015.	40
V. Bilješke uz financijske izvještaje	41
1. Neto kamatni prihod	64
2. Neto prihod od naknada i provizija	64
3. Prihod od dividende	65
4. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	65
5. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова	65
6. Opći administrativni troškovi	65
7. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji nisu vrednovani prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	66
8. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja nije vrednovana prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	66
9. Ostali operativni rezultat	66
10. Porez na dobit	67
11. Novac i novčani ekvivalenti	67
12. Derivati koji se drže radi trgovanja	68
13. Ostala imovina namijenjena trgovanju	68
14. Financijska imovina raspoloživa za prodaju	69
15. Financijska imovina koja se drži do dospjeća	70
16. Vrijednosni papiri	71
17. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	72
18. Krediti i potraživanja od klijenata	74
19. Ulaganja u ovisna i pridružena društva	76
20. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine	77
21. Nematerijalna imovina	79
22. Porezna imovina i obveze	82
23. Ostala imovina	83
24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	83
25. Rezervacije	86
26. Ostale obveze	89
27. Ukupni kapital	89
28. Izvještavanje poslovnih segmenata	90
29. Najmovi	92
30. Transakcije s povezanim stranama	93
31. Imovina založena kao kolateral	95
32. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira	96
33. Prijebor	97
34. Upravljanje rizicima	100
35. Fer vrijednost imovine i obveza	139
36. Financijski instrumenti po kategorijama prema IAS-u 39	147
37. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje	149
38. Potencijalne obveze	149
39. Analiza preostalih dospjeća	149
40. Izvještavanje država po država	150
41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	151
42. Zarada po dionici	154
Dodatak 1 – Propisani obrasci	155
Dodatak 2 – Razlika između financijskih izvještaja prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i propisanih obrazaca	165

Godišnje izvješće
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Uvod

Ovo Godišnje izvješće, izdano dioničarima Banke, obuhvaća izvješće predsjednika Uprave, poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. sa svojim ovisnim društvima, izvještaj o društvenoj odgovornosti, primjenu načela korporativnog upravljanja, revidirane financijske izvještaje zajedno sa izvješćem neovisnog revizora i nerevidiranim dodatnim izvještajima za Hrvatsku narodnu banku (HNB). Revidirana financijska izvješća prikazana su za Grupu i Banku.

Hrvatska i engleska verzija

Ovaj dokument obuhvaća Godišnje izvješće Erste&Steiermärkische Bank d.d. za godinu koja završava 31. prosinca 2015. i objavljeno je na hrvatskom jeziku. Ovo izvješće također se objavljuje na engleskom jeziku.

Pravni status

Godišnja financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB) i usvojila EU.

Kratice

U ovom Godišnjem izvješću, Erste&Steiermärkische Bank d.d. se spominje kao Banka, Erste Banka ili EBC i Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa svojim podružnicama i pridruženim društvima zajednički se nazivaju Grupa ili ESB Grupa.

U ovom Godišnjem izvješću, krajnje matično društvo Grupe, Erste Group Bank AG naziva se Erste Grupa.

Izvješće predsjednika Uprave

Tržišno okruženje u 2015. godini bilo je iznimno zahtjevno za cjelokupno gospodarstvo, uključujući i bankarski sektor. Također, prethodnu godinu značajno su obilježile retroaktivne zakonske izmjene u vezi konverzije CHF kredita, usvojene u rujnu 2015., koje su u najvećoj mjeri utjecale na financijski rezultat bankarskog sektora u cjelini.

Stabilnost operativnog poslovanja kao jamac uspjeha Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka)

U najkraćim crtama, najveći utjecaj na financijski rezultat Banke i ESB grupe u 2015. imali su jednokratni negativni učinci koji su posljedica zakonskih izmjena u vezi konverzije CHF kredita. Banka je u potpunosti poštivala navedene zakonske izmjene te je profesionalno i kvalitetno prilagodila svoje poslovanje, stavivši poseban naglasak na komunikaciju s klijentima u tom kontekstu. Neovisno o tome, stav Banke je da su usvojene zakonske izmjene u suprotnosti s pravnim okvirom Republike Hrvatske i Europske unije, odnosno da se pravno utemeljeno, pravedno i održivo rješenje trebalo zasnivati na jasnim kriterijima koji bi točno precizirali kategorije klijenata koje bi njime bile obuhvaćene, kao i na pravednoj raspodjeli troška između klijenata i banaka.

S druge strane, izuzevši navedene jednokratne financijske učinke, Banka i ESB grupa u 2015. zadržale su stabilan trend operativnog poslovanja i svoju čvrstu poziciju na hrvatskom bankarskom tržištu, a svojim klijentima ostale pouzdan partner u realizaciji njihovih financijskih potreba i poslovnih planova. Inovativnost i kreativnost u pristupu klijentima te naglasak na digitalizaciji poslovanja uz kontinuirano ulaganje u razvoj tehnologije, bili su u središtu nastojanja našeg poslovanja tijekom 2015. godine. Osim praćenja financijskih potreba građana, intenzivan fokus stavljen je na poduzetničko bankarstvo i potporu klijentima u tom segmentu, kao i na praćenje svih kvalitetnih projekata koji općenito potiču razvoj realnog sektora i rast zaposlenosti.

Konsolidacija javnih financija preduvjet nastavka oporavka hrvatskog gospodarstva

Činjenica da bruto društveni proizvod (BDP) bilježi blagi rast mogla bi se pozitivno odraziti na raspoloženje gospodarstvenika. Međutim, stanje i dinamika javnih financija još uvijek predstavljaju značajnu prijetnju daljnjoj makroekonomskoj stabilizaciji. Pozitivna stopa rasta ponajprije je rezultat oporavka izvoznih tržišta i rasta izvoza, ali i još jedne rekordne turističke sezone. Dozu ohrabrenja daje i stabilizacija domaće potražnje, gdje je prisutan blagi porast privatne potrošnje, kao i blagi oporavak investicijske aktivnosti. Međutim, treba reći da Hrvatska još uvijek značajno kaska za ostalim zemljama Srednje i Istočne Europe (SIE regija) i bit će nužni dodatni naponi kako bi se taj rast dinamizirao. Oni će također biti potrebni i po pitanju stabilizacije javnih financija, odnosno fokus će trebati biti stavljen na smanjivanje budžetskog manjka i stabilizaciju rasta razine javnog duga.

Upravo kombinacija tih dvaju faktora, trenutalnog stanja javnih financija i perspektiva rasta, u ovom trenutku rezultiraju jednom od najviših kamatnih stopa na javni dug u Europi. Sve to ima negativan utjecaj na povjerenje međunarodnih investitora te predstavlja prepreku daljnjoj stabilizaciji hrvatskog gospodarstva. Kada se prethodnome pridoda i negativan utjecaj retroaktivnih zakonskih izmjena u vezi CHF kredita na razinu povjerenja investitora, ponajprije zbog izražene pravne nesigurnosti i povećanog političkog rizika zemlje, jasne su potencijalne negativne reperkusije na investicije i stabilnost kreditnog rejtinga.

Snažan regulatorni pritisak skreće pozornost s klijenata

Banke u Hrvatskoj za vrijeme krize znatno su ojačale lokalni kapital, što je vidljivo iz uzlaznog trenda prosječne stope adekvatnosti kapitala od 2008. do danas. Takva strategija bankama danas još omogućava lakše apsorpiranje učinaka CHF/EUR konverzije na stopu adekvatnosti kapitala, koja će ostati znatno iznad regulatornog minimuma. Međutim, uz retroaktivne propise i nisku stopu povrata na kapital, profitabilnost banaka i dalje će biti pod pritiskom. Važno je reći da već tijekom posljednjih godina bankama u Republici Hrvatskoj kontinuirano stagnira profitabilnost, uz znatno povećanje političkog i kreditnog rizika. Dodatno, domaći i međunarodni regulatorni okvir i njegove česte promjene općenito na banke posljednjih godina nameću veliki pritisak. Prema najavama, isti smjer može se očekivati i dalje. Regulatora je bitna, ali ne bi smjela skretati fokus s klijenta. Na prvom mjestu uvijek bi trebao biti klijent.

Izvješće predsjednika Uprave (nastavak)

Digitalizacija – nova stvarnost za banke

Hrvatski bankarski sektor u 2016. godini zadržat će svoju stabilnost kao rezultat već ranije provedenih troškovnih optimizacija. Svoje će poslovanje primarno fokusirati na segment privatnih klijenata kroz adekvatnu potporu građanima i pružanje dodatnog zamaha poduzetnicima, odnosno realnoj ekonomiji kao primarnom generatoru rasta i otvaranja novih radnih mjesta. Također, u 2016. banke će većinom financirati svoje poslovanje iz lokalnih izvora. Poslovanje hrvatskih banaka u 2016., ali i dalje, obilježit će proces digitalizacije, uz neminovno postizanje balansa s tradicionalnim analognim kanalima. Uz sve jaču konkurenciju novih igrača, *fin-tech* i *start-up* tvrtki koje agresivno ulaze na tržište bankarskih usluga, banke su se suočile s izazovom prilagodbe na novu stvarnost - digitalnu stvarnost. Da bi bile uspješne i kadre odoljeti tom izazovu, zadatak banaka je daljnja transformacija u predvodnike novih tehnoloških trendova. To znači ponuditi proizvode i usluge klijentima bazirane na najnovijim tehnologijama, osigurati realizaciju u kratkom roku te omogućiti dostupnost, savjetovanje i podršku klijentima kroz digitalne kanale. Iako je ovaj proces već neko vrijeme u tijeku, svoj će vrhunac dostići u godinama pred nama.

Stabilan pravni i politički okvir preduvjet zadržavanja pravca oporavka

Kako zadržati pravac oporavka u 2016. godini? Nekoliko je bitnih preduvjeta, ali najvažniji je onaj koji se odnosi na stabilan politički i pravni okvir bez kojeg nema povjerenja investitora, rasta investicija i razvoja realne ekonomije. Banke u Hrvatskoj mogu i žele financijski pratiti pozitivne inicijative i kvalitetne projekte privatnog sektora, koji mora postati generator gospodarskog rasta i stvaranja novih radnih mjesta. Fokus banaka pritom primarno treba biti na klijentu i njegovim potrebama, uz minimalnu razinu državnih intervencija i smanjenje novih regulatornih zahtjeva.

Na kraju, želio bih zahvaliti svim našim klijentima, poslovnim partnerima i zaposlenicima. Uvjeren sam da ćemo i u budućnosti kroz partnerski odnos, otvorenu komunikaciju i razumijevanje međusobnih potreba nastaviti graditi poslovni uspjeh te na taj način dati adekvatan doprinos rastu i razvoju hrvatskog gospodarstva u cjelini, s ciljem realizacije svih njegovih potencijala. Kao Banka želimo imati aktivnu ulogu u dostizanju tih ciljeva, koji će doprinijeti i poboljšanju ukupne kvalitete života svih građana Hrvatske.

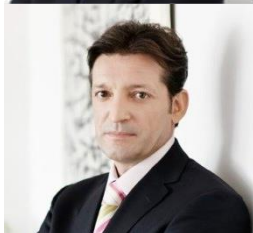
Christoph Schoefboeck
predsjednik Uprave

Uprava

CHRISTOPH SCHÖEFBÖECK, predsjednik Uprave

Nadležan za: Sektor upravljanja rizicima, Sektor upravljanja kreditnim rizikom, Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima, Sektor korporativne sigurnosti, Sektor ljudskih potencijala, Sektor pravnih poslova, Sektor usklađenosti, Ured za ekonomska istraživanja, Ured korporativnih komunikacija, a od 1. lipnja 2015. nadležan i za Ured za upravljanje i prodaju portfelja.

BORISLAV CENTNER, član Uprave

Nadležan za: Sektor gospodarstva, Sektor velikih korporativnih klijenata, Sektor transakcijskog bankarstva te Sektor financijskih tržišta

SLAĐANA JAGAR, članica Uprave

Nadležna za Sektor računovodstva i kontrolinga, Sektor upravljanja aktivom i pasivom, a od 1. svibnja 2015. i za Sektor unutarnje revizije Službu upravljanja aktivom i pasivom

MARTIN HORNIG, član Uprave

Nadležan za: Sektor IT-a, Sektor regionalne organizacije, Sektor procesinga, IBIS Refactoring, Ured za IT strategiju i upravljanje, a od 1. svibnja 2015. i za Sektor upravljanja imovinom i gotovinom

ZDENKO MATAK, član Uprave

Nadležan za: Sektor građanstva, Sektor direktnih kanala i Sektor marketinga

PETAR RADAKOVIĆ, predsjednik Uprave do 30. travnja 2015.

Bio nadležan za: Sektor upravljanja imovinom i gotovinom, Sektor unutarnje revizije, Ured za ekonomska istraživanja, Ured korporativnih komunikacija te Sektor ljudskih potencijala

Poslovni rezultat Erste&Steiermärkische Bank d.d. i ovisnih društava 2015. godini

I. Makroekonomski pokazatelji

Nakon 12 kvartala uzastopnog pada BDP-a, četvrti kvartal 2014. godine zaustavlja negativni trend, dok 2015. godina donosi ubrzanje stope rasta te preokret ekonomske aktivnosti na bolje, nakon šest recesijskih godina. Proces oporavka pokazao je sve snažniji moment sa svakim kvartalom te je prosječni rast BDP-a u 2015. godini iznosio 1,6% na godišnjoj razini, u odnosu na -0,4% u 2014. godini. Detaljna struktura otkrila je kontinuirano poboljšanje na strani domaće potražnje, s dinamiziranjem stope rasta kako osobne potrošnje, tako i investicija. Usprkos nešto slabijim rezultatima od očekivanog u četvrtom kvartalu 2015. godine, neto izvoz je sveukupno zadržao pozitivnu kontribuciju rastu BDP-a, iako smo vidjeli postupno ubrzanje rasta uvoza prema solidnim razinama rasta izvoza. Što se tiče 2016. godine, očekujemo sličnu dinamiku rasta. Profil domaće potražnje trebao bi ostati povoljan, s obzirom da stabilizacija uvjeta na tržištu rada, poboljšani potrošački sentiment te slabi inflatorni pritisci pružaju podršku osobnoj potrošnji, dok bi se investicijska aktivnost trebala dinamizirati uslijed snažnijeg povlačenja sredstava iz EU fondova. Izgledi inozemne potražnje također ostaju povoljni, iako vidimo određene rizike glede održivosti momenta rasta EU-a, dok daljnji oporavak domaće potražnje upućuje na nešto slabiji doprinos neto izvoza. Sve u svemu, u 2016. godini očekujemo BDP u intervalu od 1,5-2,0%, iako trenutno držimo našu prognozu rasta na nešto konzervativnijoj razini.

Bilanca plaćanja zadržala je povoljne trendove i tijekom 2015. godine te je saldo tekućeg računa zašao dublje u pozitivno područje (na razini zadnja četiri kvartala), uslijed generalno povoljnijih kretanja na računu roba te snažnim rezultatima na računu usluga (pogotovo u 3Q15). S druge strane, druga polovica 2015. godine također je donijela pozitivan saldo na računu primarnog dohotka, koji pokazuje efekt konverzije CHF-a. Očekujemo zadržavanje pozitivnih trendova i u idućim kvartalima. Na strani inozemnog duga, država ostaje naj snažniji generator, dok korporativni sektor također pokazuje određen apetit prema novom dugu, nakon određenog razdoblja razduživanja.

Uvjeti na tržištu rada ostaju nepovoljni, usprkos činjenici da se stopa nezaposlenosti dosad u 2015. godini u prosjeku kretala 2 p.p. niže na godišnjoj razini. Razine zaposlenosti, nakon dugog perioda ustrajnog pada, u zadnje vrijeme pokazuju znakove stabilizacije, iako trend oporavka će izgledno biti polagan. Stoga, očekujemo prosječnu stopu nezaposlenosti u 2015. godini na nižim nego u prethodnoj godini, odnosno blizu 16,7% (mjereno međunarodno usporedivom metodologijom Međunarodne organizacije rada – ILO). Plaće su pokazale nešto povoljnija kretanja te su nominalne, kao i realne plaće, pokazale rast uslijed smanjenja poreza na dohodak, dok su realne plaće imale korist i od niske stope inflacije.

2015. godina bila je u znaku deflacijskog okruženja, gdje je deflacijski ton bio prisutan tijekom cijele godine zahvaljujući ograničenim pritiscima kako na strani potražnje, tako i na strani ponude. Prosječna inflacija u 2015. godini iznosila je -0,5% na godišnjoj razini (u odnosu na -0,2% iz 2014.). 2016. godina bi trebala donijeti blago ubrzanje, uzimajući u obzir nešto manje povoljan razvoj na troškovnoj strani te poboljšanu dinamiku domaće potražnje, s prosječnom inflacijom od oko 0,5%, pri čemu kretanja cijene nafte ostaju glavni faktor u oblikovanju inflatornih kretanja.

Iako je početak 2015. godine bio dosta turbulentan te je Hrvatska narodna banka (HNB) prodala 500 milijuna EUR putem dvije devizne intervencije u svrhu ublažavanja uzlaznih pritisaka na kunu, tijekom većine prošle godine tečajna kretanja su bila uvelike u skladu s očekivanjima. Ipak, krajem trećeg kvartala situacija oko konverzije CHF potaknula je novu volatilnost pa HNB još jednom intervenira na deviznom tržištu te također aktivira obrnute repo aukcije (inicijalno 1 tjedan, nedavno i 4-godišnje strukturne aukcije) da bi stabilizirao kamatne stope na tržištu novca. U 2016. godini ne očekujemo neke značajnije promjene te i dalje vidimo tečaj eura/kune u intervalu između 7,55-7,75, ovisno o sezonskom obrascu.

I. Makroekonomski pokazatelji (nastavak)

Dok je 2015. godine pokazala određene pomake po pitanju fiskalne konsolidacije, novoformirana Vlada RH predstavila je smjernice u kojima je, između ostalog, izdvojeno smanjenje javnog duga prema 80% BDP-a do 2020. godine te rezanje fiskalnog deficita ispod 3% BDP-a do 2017. Fiskalna pozicija i dalje ostaje izazovna te zahtijeva jasan stav i predanost u provođenju zacrtanih ciljeva. Uz to, S&P je dao svoju prvu procjenu kreditnog rejtinga za 2016., gdje je u skladu s očekivanjima rejting ostao nepromijenjen na BB, s negativnim izgledima, dok su fiskalni izazovi, krhki rast te odgoda u provođenju reformi još jednom naglašeni kao glavne ranjivosti.

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.(e) ¹	2016.(f) ²
BDP (tekuće cijene, u milijardama HRK)	328,0	332,6	330,5	329,6	328,4	333,1	336,3
BDP (tekuće cijene, u milijardama EUR)	45,0	44,8	44,0	43,5	43,0	43,6	44,0
BDP po stanovniku (u tisućama EUR)	10,2	10,4	10,2	10,1	10,0	10,1	10,2
BDP - realna stopa rasta (u %)	(1,7)	(0,3)	(2,2)	(1,1)	(0,4)	1,5	1,5
Godišnja stopa inflacije (u %)	1,2	2,3	3,4	2,3	(0,2)	(0,5)	0,4
Tekući račun platne bilance (u milijardama EUR)	(0,5)	(0,3)	0,0	0,4	0,4	1,9	1,2
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	(1,1)	(0,7)	0,0	1,0	0,8	4,4	2,8
Inozemni dug (u milijardama EUR)	46,9	46,4	45,3	45,9	46,7	46,4	46,5
Inozemni dug (u % BDP-a)	104,2	103,7	103,0	105,5	108,5	106,3	105,8
Tečaj HRK/EUR (kraj razdoblja)	7,39	7,53	7,55	7,64	7,66	7,64	7,70
Tečaj HRK/EUR (godišnji prosjek)	7,29	7,43	7,52	7,57	7,64	7,63	7,65
Stopa nezaposlenosti (ILO definicija)	11,8	13,5	15,8	17,3	17,2	16,7	16,4

¹ procjena

² predviđanje

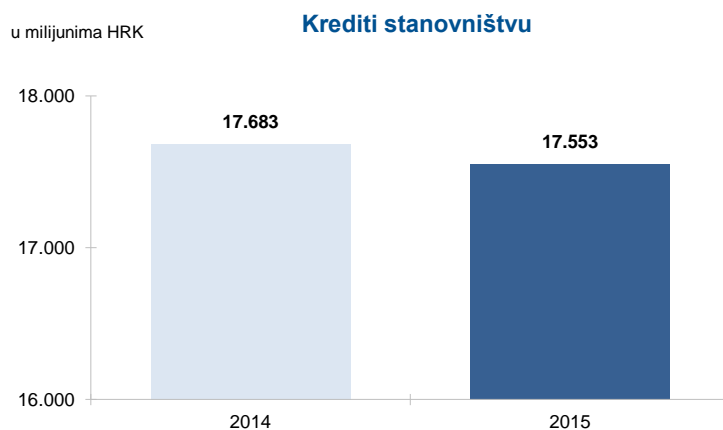
Izvor: DZS, HNB, Erste&Steiermärkische Bank d.d.

II. Kreditno poslovanje Erste banke u 2015. godini

Ukupni krediti Erste banke na dan 31. prosinca 2015. iznosili su 38,8 milijardi HRK, što je za 0,02% manje u odnosu na kraj 2014. godine, kada su iznosili 39,60 milijardi HRK. Na tržištu je općenito još uvijek prisutna smanjena potražnja za novim kreditiranjem. Velik dio klijenata ostaje nesklon novim zaduživanjima i novim ulaganjima, što je posljedica tržišnih okolnosti i objektivne gospodarske situacije. Prema podacima Hrvatske narodne banke s krajem prosinca 2015., tržišni udio Erste banke u ukupnim kreditima krajem prosinca 2015. iznosio je 15,40% u usporedbi sa 31. prosinca 2014. kada je iznosio 15,45%.

U protekloj godini tržište kredita stanovništvu zadržalo je negativan trend iz prethodnih godina. Pritom je tržište gotovinskih nenamjenskih kredita ostvarilo rast, posebno kredita u HRK, dok je u segmentu stambenih kredita zadržan negativan trend. Ujedno, tijekom cijele protekle godine kreditno poslovanje sa stanovništvom bilo je pod velikim utjecajem niza zakonskih izmjena, što je zahtijevalo značajne prilagodbe i promjene u poslovanju s direktnim negativnim utjecajem na prihode.

Ukupni portfelj kredita stanovništvu Banke na 31. prosinac 2015. godine iznosi 17,55 milijardi HRK i smanjen je u odnosu na prethodnu godinu, međutim pad je bio manji u odnosu na pad tržišta, što se pozitivno odrazilo na tržišni udio Banke u kreditima stanovništvu, koji je prema posljednjim dostupnim podacima na 31. prosinac 2015. godine, povećan je za 0,11 p.p. u odnosu na kraj 2014. godine i iznosi 13,88%.

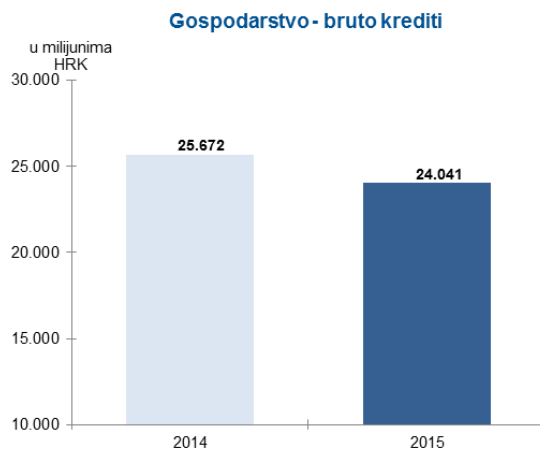

Graf 1: Kreditni stanovištvu (Kreditni i potraživanja od klijenata)

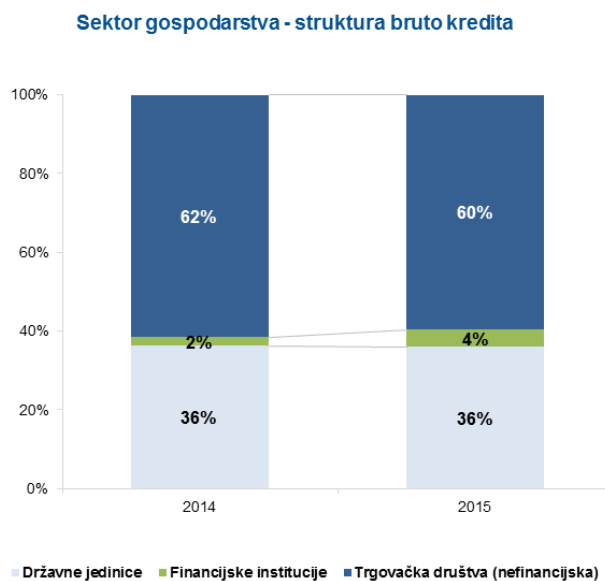
I u 2015. godini Erste banka je bila intenzivno fokusirana na segment malog i srednjeg poduzetništva te praćenje kvalitetnih projekata koji potiču razvoj realnog sektora i rast zaposlenosti u tom segmentu. Nakon nekoliko godina pada i stagnacije, u 2015. godini dolazi do prvih znakova oporavka kroz jačanje investicija i veću potražnju za kreditima. Glavni pokretač ovog ciklusa nalazi se, prije svega, u segmentu turizma, dok u ostalim industrijama rast najviše dolazi od financiranja namijenjenih podršci u korištenju EU fondova.

Ukupni bruto kreditni portfelj gospodarstva na dan 31. prosinac 2015. iznosi 24,04 milijarde HRK te je u odnosu na 31. prosinca 2014. godine niži 1,63 milijarde HRK.

II. Kreditno poslovanje Erste banke u 2015. godini (nastavak)

Graf 2: Gospodarstvo – bruto krediti

Graf 3: Gospodarstvo – struktura bruto kredita

Ukupni tržišni udio u kreditima gospodarstvu ostao je na gotovo istoj razini kao i prethodne godine te na 31. prosinca 2015. iznosi 16,62%.

Banka je i dalje jedna od najaktivnijih poslovnih banaka u korištenju linija Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR). Stanje kredita na dan 31. prosinca 2015. iznosi 2,24 milijardi HRK.

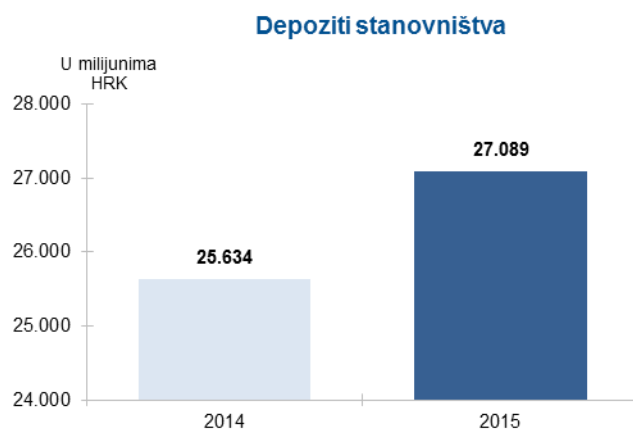
III. Depozitno poslovanje u 2015. godini

Ukupni depoziti krajem 2015. iznosili su 39,7 milijardi HRK, što je za 0,07% više u odnosu na kraj 2014., kada su iznosili 37,2 milijardi HRK.

Tržište depozita stanovništva u protekloj godini zadržalo je pozitivan trend. Ostvaren je snažan rast depozita po viđenju dok je tržište oročenih depozita ostvarilo pad, pri čemu je nastavljen trend daljnjeg pada kamatnih stopa na oročene depozite. Od siječnja 2015. godine uveden je porez na kamatu na štednju u visini od 12%.

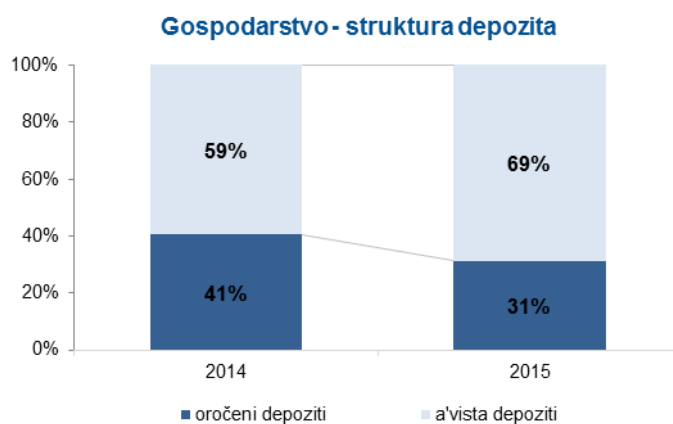
Ukupni depoziti stanovništva Banke na 31. prosinca 2015. godine iznosili su 27,09 milijardi HRK i ostvarili su rast od 1,45 milijardi HRK.

Tržišni udio Banke u segmentu depozita stanovništva povećan je s 12,87% na 13,31% koliko je, prema posljednjim dostupnim podacima, iznosio na 31. prosinca 2015. godine što je rezultat ostvarenog većeg rasta od rasta tržišta.

Graf 4: Depoziti stanovništva

Ukupni depoziti gospodarstva na 31. prosinca 2015. iznosili su 7,61 milijardi HRK, zabilježivši rast od 11,91% u odnosu na 31. prosinca 2014., kada su iznosili 6,80 milijardi HRK. Struktura depozita gospodarstva ove se godine promijenila u korist depozita po viđenju, čiji je udio u ukupnoj strukturi depozita blago porastao na 69%. Tržišni udio Banke u ukupnim depozitima gospodarstva bilježi blagi pad s 11,95% (31. prosinca 2014.) na 11,61% (31. prosinca 2015.).

Graf 5: Gospodarstvo - struktura depozita

IV. Proizvodi i usluge Erste banke za građane i tvrtke u 2015. godini

Stanovništvo

Promjene u okruženju predvođene regulatornim izmjenama vezanim uz kredite u CHF s jedne strane, digitalizacija u svim sferama poslovanja s druge strane te posebno aktivnosti usmjerene na što bolje zadovoljenje potreba klijenata, u protekloj godini utjecali su na dio poslovanja koji se odnosi na razvoj proizvoda i usluga.

Tako se od ožujka 2015. godine ne naplaćuje naknada za obradu gotovinskog kredita svim klijentima koji ovu vrstu kredita zatraže putem *on-line* aplikacije dostupne na internetskoj stranici Banke, što je također u skladu s poticanjem digitalizacije u svim aspektima poslovanja. S istim ciljem, uz dosadašnju ponudu pred-odobrenih kredita koje klijenti mogu realizirati u poslovnici, od srpnja 2015. godine dostupni su pred-odobreni krediti putem NetBanking-a, usluge internetskog bankarstva Erste banke.

Kako bi se povećala konkurentna prednost ponude kreditnih proizvoda u segmentu stambenog kreditiranja, u lipnju su uvedeni stambeni i adaptacijski krediti u kunama. Nadalje, izmijenjeni su uvjeti i za nove i postojeće stambene i adaptacijske kredite s valutnom klauzulom u EUR za koje je omogućen izbor fiksne kamatne stope.

U dijelu depozitnog poslovanja, Erste banka je ponudila štedno-investicijski proizvod Erste Plan plus, namijenjen konzervativnijim ulagačima koji su spremni prihvatiti umjerenu razinu rizika s ciljem ostvarenja povrata na uložena sredstva. Riječ je o kombinaciji jednokratne uplate oročene štednje i ulaganja u obveznički investicijski fond Erste Adriatic Bond.

Za mlade obitelji s djecom uvedena je posebna ponuda u obliku Erste obiteljskih pogodnosti, a obuhvaća tekući račun, gotovinski kredit, usluge digitalnog bankarstva te Medo Štedo dječju štednju.

Sredinom godine, izmijenjen je dosadašnji način suradnje s Western Union-om s posredničkog na direktan način slanja i primanja novca putem navedene usluge, čime je Erste banka postala prva banka na tržištu koja je uvela automatiziran obrazac za prijenos novca. Time je dodatno skraćeno vrijeme potrebno za korištenje te usluge pa korisnici više ne moraju ručno ispunjavati obrasce za slanje ili primitak novca, a usluga je dostupna u svim poslovnicama Banke.

Na razini Erste Grupe pokrenuta je inicijativa Social Banking u cilju traženja novih ciljnih grupa i bolje prilagodbe uvjeta proizvoda određenim skupinama klijenata. Tako je uvedena nova ponuda kredita za zaposlenike na određeno vrijeme te je smanjen minimalni početni iznos Aktivne oročene štednje čime je oročena štednja učinjena još pristupačnijom većem broju klijenata.

IV. Proizvodi i usluge Erste banke za građane i tvrtke u 2015. godini (nastavak)

Poslovni subjekti

Uz konkurentne uvjete financiranja te stalnim unapređenjem kvalitete proizvoda i usluga, aktivnosti u segmentu gospodarstva i u 2015. godini bile su usmjerene na intenziviranje i povećanje kvalitete prodajnih aktivnosti kroz kreiranje individualnih i inovativnih rješenja za cilijane klijente/industrije s ciljem pružanja optimalne podrške poslovanju klijenta te podizanju razine kvalitete usluge.

I u 2015. godini klijentima je bila omogućena dostupnost povoljnijih uvjeta financiranja kroz dugogodišnju uspješnu suradnju s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama, koje su rezultirale ugovaranjem novih kreditnih linija.

Tako je sklapanjem ugovora o okvirnom kreditu za obrtna sredstva i investicijska ulaganja nastavljena dugoročno uspješna poslovna suradnja Banke i HBOR-a. Specifičnost i prednost nove suradnje za klijente je pojednostavljena i ubrzana procedura odobrenja kredita iz sredstava HBOR-a. HBOR programi i dalje su jedni od najtraženijih oblika kreditiranja, a Erste banka jedna od najaktivnijih poslovnih banaka u korištenju redovnih kreditnih programa HBOR-a.

Dugoročna uspješna poslovna suradnja nastavljena je i s Europskom investicijskom bankom. Povoljni izvori financiranja, koji omogućuju financiranje potreba klijenata po atraktivnijoj cijeni, bili su dostupni tijekom cijele godine.

Tijekom 2015. godine iz sredstava Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) bila je dostupna komponenta za financiranje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Sredstva iz Western Balkans Sustainable Energy Financing Facility II (WeBSEFF II) kreditne linije u 2015. godini korištena su za financiranje projekata u privatnom sektoru. Osim povoljnije cijene financiranja, projekti koji po završetku ostvare uštede energije uvjetovane linijom, ostvaruju pravo na bespovratna sredstva od 5% do 10%. Uz to, s EBRD-om su krajem godine potpisana dva ugovora o kreditu od kojih je jedan namijenjen za jačanje mikro, malih i srednjih poduzeća, a drugi za poticanje ulaganja u energetska učinkovitost stambenih objekata. Kreditno financiranje od 20 milijuna eura omogućavaju Erste banci dodatne izvore za podršku malih i srednjih poduzeća koja značajno doprinose ekonomskom oporavku zemlje, a kojima i dalje pristup financiranju predstavlja izazov.

I u 2015. godini nastavljena je aktivna poslovna suradnja s HAMAG BICRO-om. Riječ je o sudjelovanju u jamstvenom programima HAMAG BICRO-a koji obuhvaćaju različite potrebe obrtnika i poduzetnika – subjekata malog gospodarstva prilikom financiranja tekućeg poslovanja ili novih projekata ulaganja, pružajući im kvalitetan instrument osiguranja u vidu bezuvjetnog jamstva na prvi poziv. Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2015. godine usvojila izmjene postojećih jamstvenih programa EU početnik i Rastimo zajedno. Temeljem istog potpisan je Dodatak Sporazuma o poslovnoj suradnji s HAMAG BICRO-om.

U skladu sa suvremenim bankarskim trendovima posebna pažnja posvećena je razvoju novih proizvoda s ciljem pružanja podrške klijentima u kontekstu ere digitalnog bankarstva. Tako je, primjerice, u domeni upravljanja novčanim sredstvima razvijena aplikacija za mobilno bankarstvo - Erste mBanking za poslovne subjekte. Riječ je o inovativnoj usluzi koja klijentima omogućava jednostavan pregled financija tvrtke, jedinstvenu autentifikaciju te brzo i jednostavno plaćanje računa i faktura pomoću opcije Slikaj i plati.

IV. Proizvodi i usluge Erste banke za građane i tvrtke u 2015. godini (nastavak)

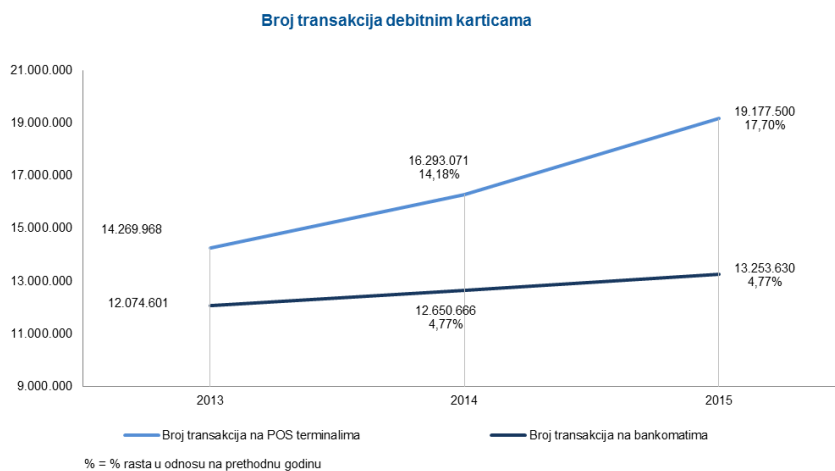
Slijedeći strateške smjernice poslovanja kao i nastojeći biti prva banka koja pruža kompletna financijska rješenja uključujući i savjetodavnu uslugu klijentima u vanjskotrgovinskom poslovanju, intenzivirane su aktivnosti u pružanju podrške izvozno orijentiranim klijentima kroz strukturirano financiranje, suradnju s izvozno-kreditnim agencijama, predlaganje stručnih poslovnih rješenja, organizaciju radionica te posjete klijentima. Osim proizvoda otkupa potraživanja, povećani interes izvoznika rezultirao je aktivnom suradnjom s klijentima na ugovaranju proizvoda kredita dobavljaču koji izvozniku omogućava poboljšanje konkurentne prednosti na tržištu te ubranu naplatu odmah po izvršenoj isporuci proizvoda i usluga.

Nastojeći biti na usluzi klijentima u vanjskotrgovinskom poslovanju kroz sve faze poslovnog ciklusa, Erste banka je s EBRD-om potpisala okvirni ugovorni aranžman namijenjen trgovini te poslovanju uvoza, izvoza i distribucije Trade Facilitation Programme. Program je postao aktivan krajem 2015. godine.

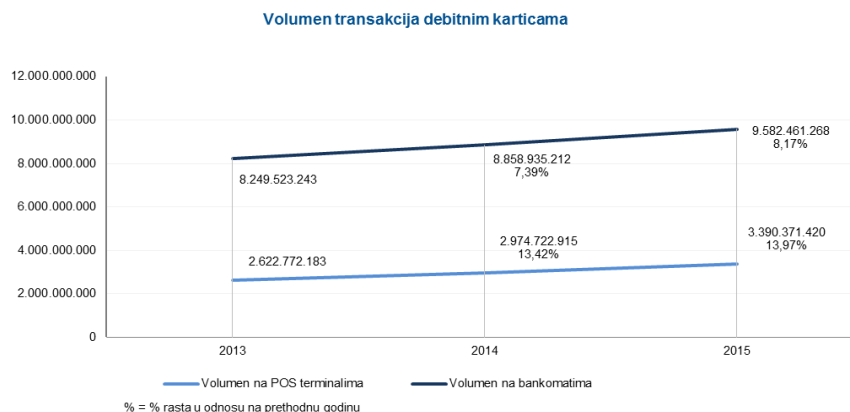
V. Direktni kanali

Kartično poslovanje i mobilno plaćanje

Banka je do 31. prosinca 2015. izdala 851.387 debitnih kartica, što u odnosu na 2014. godinu predstavlja porast od 1,09%. Ukupan broj transakcija debitnim karticama na prodajnim mjestima i bankomatima porastao je za 12,05%, a volumen za 9,63%. Na bankomatima je zabilježen rast broja transakcija za 4,77% te volumena za 8,17%. Nizom marketinških aktivnosti broj transakcija na prodajnim mjestima povećan je za 17,70%, dok je volumen u odnosu na prethodnu godinu veći za 13,97%.

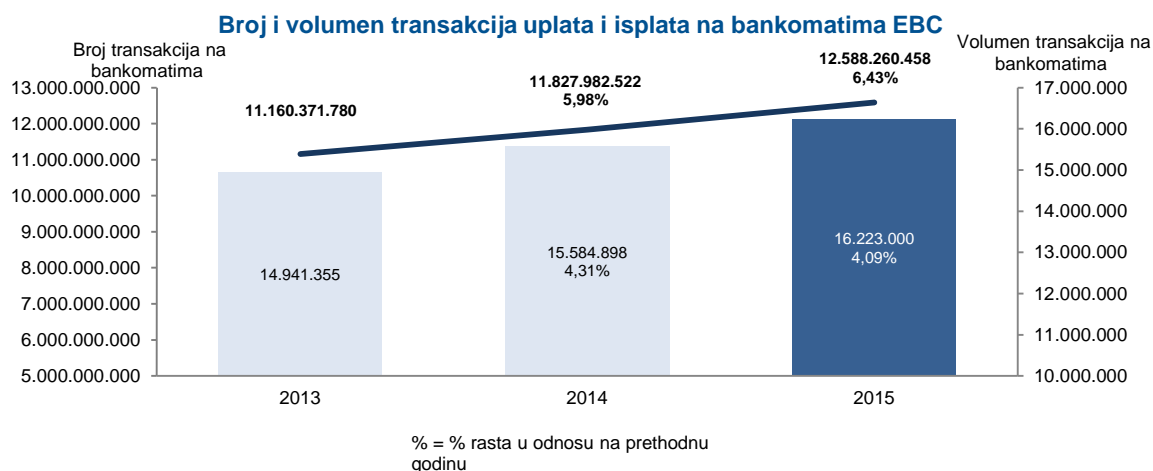

Graf 6: Broj transakcija debitnim karticama

Graf 7: Volumen transakcija debitnim karticama

V. Direktni kanali (nastavak)

Graf 8: Broj i volumen transakcija uplata i isplata na bankomatima EBC

Usluga Maestro Plus

Usluga Maestro Plus omogućuje podizanje gotovine na bankomatima uz otplatu na rate, odnosno obročno plaćanje i/ili plaćanje uz odgodu na POS terminalima Erste Card Cluba. U odnosu na 2014. godinu broj transakcija se povećao za 9,17%, a volumena za 8,72%. Na POS uređajima je ostvaren rast broja transakcija za 17,09% te volumena za 13,63%.

Erste Wallet

Erste Wallet je usluga bezgotovinskog plaćanja koja omogućuje brzo i sigurno plaćanje pametnim telefonima na prodajnim mjestima. U odnosu na 2014. godinu broj transakcija je povećan za 338,82%, dok je volumen povećan za 102,44%. Plaćanje je omogućeno na 666 prodajnih mjesta, što predstavlja povećanje od 119,08% u odnosu na 2014. Broja korisnika Erste Walleta u 2015. godini je 3.961 korisnik što je povećanje za 140,79% u odnosu na 2014. godinu.

Nadzor i upravljanje mrežom za prihvat kartičnog i mobilnog plaćanja

Do konca 2015. godine Banka je imala 633 bankomata na kojima je ostvaren volumen transakcija u iznosu 12,59 milijardi HRK (porast 6,43% u odnosu na 2014. godinu), dok je ukupno napravljeno 16,22 milijuna transakcija (porast 4,09% u odnosu na 2014. godinu).

Novosti i aktivnosti u 2015. godini

Tijekom 2015. godine poslovanje je prilagođeno Uredbi o međubankarskim naknadama Europskog parlamenta, koja definira uvođenje gornje granice za međubankarske naknade od 0,2% za debitne kartice, a koja je stupila na snagu krajem 2015. godine. Također je uvedena obveza aktivacije i korištenja 3D usluga (MasterCard SecureCode i Verified by Visa) za sve online transakcije debitnim karticama Banke. U cilju pružanja bolje usluge klijentima, povećan je broj uplatno-isplata bankomata s 8 na 39.

V. Direktni kanali (nastavak)

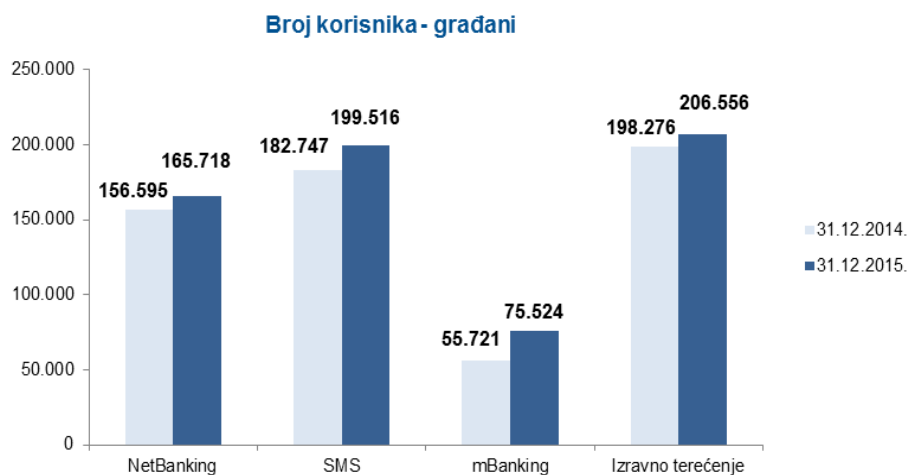
Digitalno bankarstvo

Poslovanje s građanima

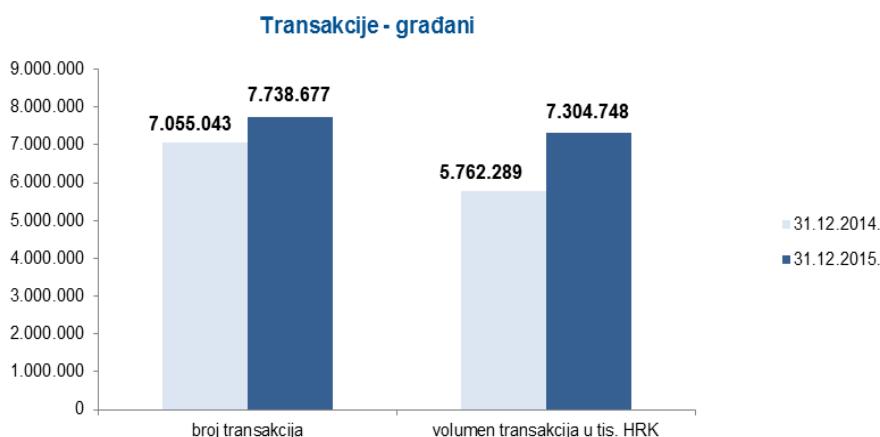
U odnosu na prethodnu godinu, tijekom 2015. godine Banka bilježi povećanje broja korisnika svih usluga digitalnog bankarstva.

Pored povećanja broja korisnika Erste NetBankinga na 165.718 (5,83%) te korisnika Erste SMS usluga na 199.516 (9,18%), značajno se povećao i broj korisnika Erste mBanking usluga za 35,54% na 75.524. Broj naloga izravnih terećenja porastao je za 4,18% na 206.556, dok je broj sklopljenih ugovora izravnih terećenja povećan za 2,5%.

Putem Erste NetBankinga, Erste mBankinga, Erste Kioska, Erste NetPaya i izravnih terećenja građani su ostvarili 7.738.677 transakcija, (porast od 9,69% u odnosu na 2014. godinu), volumena 7,3 milijardi HRK (porast od 26,77% u odnosu na 2014. godinu).

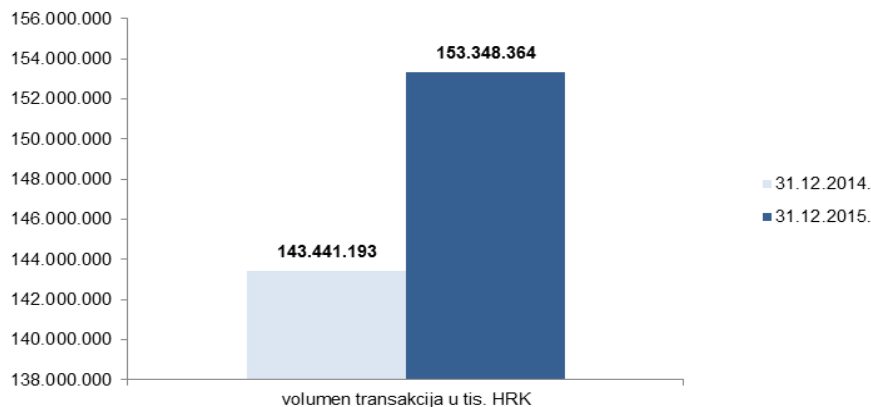
Graf 9: Broj korisnika – građani

Graf 10: Transakcije - građani

V. Direktni kanali (nastavak)

Volumen transakcija Netbanking i MultiCash usluge - pravne osobe

Graf 11: Volumen transakcija Netbanking i MultiCash usluge – pravne osobe

Poslovanje s pravnim osobama

Usluge digitalnog bankarstva Banke u segmentu poslovnih korisnika također su u odnosu na 2014. godinu ostvarile rast. Broj korisnika Erste NetBankinga u poduzećima povećan je na 43.439 (10,01%), dok je broj poduzeća povećan na 32.356 10,38% (može biti više korisnika u jednom poduzeću). I usluga Erste SMS je povećala broj korisnika s 4.073 na 4.369 (7,27%). Krajem godine uvedena je i mBanking usluga za pravne osobe koju je ugovorilo 821 korisnik te 778 poduzeća.

Poduzeća su korištenjem Erste NetBankig i MultiCash usluga obavile preko 15,5 milijuna transakcija (ukupno devizne i kunske transakcije) što predstavlja povećanje za 16,28% u odnosu na 2014. godinu, ukupnog volumena 153,35 milijardi HRK, što predstavlja rast u odnosu na 2014. od 6,91%.

Aktivnosti sprječavanja Erste NetBanking prijevara

U 2015. godini uspješno su implementirani novi alati za obranu od napada na digitalne kanale. Tim za sigurnost digitalnog bankarstva novim i postojećim alatima uspostavio je sigurnosni nadzor nad digitalnim kanalima. Proces za upravljanje sigurnosnim incidentima digitalnog bankarstva (uključuje više organizacijskih jedinica) unaprijeđen je i stavljen u funkciju. Tijekom godine u nekoliko su navrata zabilježeni napadi na korisnike NetBanking usluga koji su uspješno detektirani, a pokušaji prijevara su spriječeni i nije bilo gubitaka za klijente.

V. Direktni kanali (nastavak)

Novosti i aktivnosti u 2015. godini

U djelu unapređenja postojećih i uvođenja novih digitalnih kanala može se izdvojiti sljedeće:

- **mBanking i mToken za poslovne subjekte** – razvili smo novu uslugu mobilnog bankarstva za poslovne korisnike i omogućili im prijavu na usluge digitalnog bankarstva i autorizaciju transakcija mTokenom. Uslugom je omogućeno upravljanje financijama tvrtke, potpisivanje transakcija i datoteka mobilnim uređajem te prijava na usluge digitalnog bankarstva Display karticom i/ili mTokenom.
- **Upload fakture i kreiranje uplatnica** – dvije dodane funkcionalnosti NetBankinga za poslovne korisnike omogućuju jednostavno i brzo učitavanje zaprimljene fakture u NetBanking te da bez prepisivanja podataka kreiraju nalog i obave plaćanje, kao i ispostavljanje fakture poslovnim partnerima uz ispisanu uplatnicu.
- **Gotovinski zajam** – klijentima je na NetBankingu omogućeno ugovaranje predodobrenog gotovinskog zajma bez dolaska u poslovnicu. Nakon ugovaranja gotovinskog zajma, ugovoreni iznos se trenutno prebacuje na tekući račun klijenta. Za cijelo vrijeme trajanja zajma klijentima je na NetBankingu vidljiv ugovor o zajmu, otplatni plan zajma te stanje i detalji zajma.
- **CRM poruke na NetBankingu** – omogućeno upravljanje promotivnim i informativnim porukama u sklopu kampanje upravljanja odnosa s kupcima (CRM). Moguće je definiranje grupe klijenata kojima Banka želi prikazivati pojedine poruke te tim porukama i klijentima upravljati u dogovoru s CRM timom.
- **Potpisivanje naloga na mBankingu** – građanima je na mBankingu omogućeno potpisivanje naloga za plaćanje Display karticom ili pametnim telefonom. Ista funkcionalnost na mBankingu postoji i za poslovne subjekte.
- **NEBO (NetBanking Optimizacija)** – projekt u kojem se modernizirao kod NetBankinga. Direkcija digitalnog bankarstva je od početka 2015. do 1. lipnja pružala podršku IT Sektoru u dijelu testiranja.
- **SEPA** – u sklopu projekta SEPA Digitalno bankarstvo sudjeluje u pisanju i razradi poslovnih promjena koji se tiču izmjena na NetBankingu, mBankingu, FonBankingu, Erste Kiosku, Erste Walletu te slijedno tome sudjeluje u testiranju i svim potrebnim radionicama koje se tiču navedenih projekata.
- **Ukidanje Maestro Display kartica** – Banka je krajem 2015. godine prestala izdavati ovaj tip kartica. Korisnicima digitalnog bankarstva prijava je omogućena putem mTokena i Erste Display kartica. Umjesto Maestro Display kartice klijentima se trenutno izdaju Maestro Contactless kartice za platnu funkcionalnost i Erste Display kartica ili mToken za prijavu na usluge digitalnog bankarstva.

Godišnje izvješće
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

V. Direktni kanali (nastavak)

Aktivacija klijenata u 2015.

Fokus je tijekom 2015. bio na aktivaciji klijenata na digitalnim kanalima koji su Erste NetBanking i Erste mBanking.

S ciljem povećanja broja korisnika organizirane su CRM kampanje, digitalni onboarding i 11 digitalnih kutaka u poslovnicama Erste banke. Također je organizirano i 35 radionica za prodajnu mrežu i studente koji rade u digitalnim kutcima.

Do konca godine ukupno je 179.358 tisuća klijenata imalo ugovorene digitalne usluge Banke (Erste NetBanking i Erste mBanking), što je za 20% veći broj korisnika usluga u odnosu na 2014. godinu. Tijekom 2015. godine broj korisnika povećan je za 34.263, što predstavlja rast od 16% u odnosu na 2014. godinu, a od čega je aktivno 74% klijenata.

Na 31. prosinca 2015. ukupan broj korisnika mTokena iznosio je 36.844 od čega 25.790 (70%) je dogovoreno u 2015. godini.

Kontakt centar

U 2015. godini agenti Kontakt centra odradili su ukupno 537.762 kontakata, a što je povećanje od 8% u odnosu na 2014. godinu. Od ukupnog broja kontakata 92% je odrađeno telefonom, a ostalih 8% su kontakti e-mailom i chatom. U odnosu na 2014. godinu broj korisnika Erste Fon usluge povećan je za 6%, pri čemu uslugu u 98% slučajeva koriste građani.

Pored prodaje tekućih računa, elektroničkih kanala i kreditnih kartica, kontakt centar je započeo s prodajom predodobrenih kredita i obnova polica osiguranja. Uz to, agenti su klijentima ponudili 61.126 proizvoda Banke i članica Erste grupe (uglavnom predodobrene kredite, kartice, elektroničke kanale). Tijekom 2015. godine dvaput je provedeno istraživanje o kvaliteti rada Kontakt centra, pri čemu je zadovoljstvo korisnika uslugama i dalje na visokoj razini od 92%. U natječaju za godišnju nagradu Contact Center Akademije, Kontakt centar Erste banke proglašen je najboljim u 2014. godine u kategoriji većih kontakt centara.

VI. Financijska tržišta

Trgovanje općenito

U 2015. godini tržišni udio Banke na sekundarnom tržištu državnih obveznica iznosio je 40,3% što je 7% više nego prethodne godine. Promet domaćim obveznicama (bez prometa između Banke i Grupe) iznosio je 6,472 milijarde HRK.

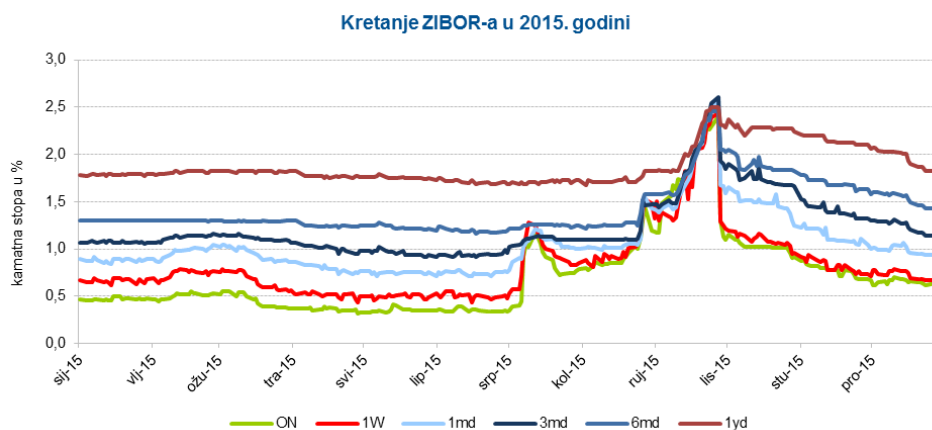
U 2015. godini Banka nije potpisala nove ugovore o market makingu (specijalističkoj trgovini), no ostala je jedna od vodećih banaka na tržištu s ukupno 4 market making ugovora (AD Plastik d.d., Đuro Đaković Holding d.d., HT d.d. i Ledo d.d.).

Tržište novca

2015. godina je na novčanom tržištu bila mnogo turbulentnija od prethodne iako početak godine po pitanju likvidnosti i kretanju kamatnih stopa nije tako sugerirao.

Trgovanje u prvom kvartalu obilježilo je visok višak likvidnosti kada je krajem ožujka dosegnuta najviša razina likvidnosti u sustavu od kad se prati ovaj podatak te je tada iznosila 10,635 milijarde HRK. Ovom ogromnom višku likvidnosti u sustavu pridonijela su izdanja eurskog trezorskog zapisa i obveznice nakon kojih je Ministarstvo financija eure mijenjalo u kune kod Hrvatske narodne banke, a koje su potom kroz isplate mirovina i drugih davanja završile u sustavu. Prosječan dnevni višak likvidnosti u sustavu iznosio je 6,65 milijarde HRK što je gotovo na istoj razini kao i godinu ranije. S druge strane, najniži dnevni višak iznosio je svega 1,146 milijarde HRK početkom rujna. U približno isto vrijeme, bankarski sektor je zadesila konverzija CHF kredita u EUR, što je dovelo do direktnog gubitka za banke od okvirno 8 milijarde EUR i pada kapitala. No, zbog izuzetno dobre kapitaliziranosti domaćeg bankarskog sustava značajnijih potresa nije bilo. Tek kratkotrajni, ali značajni rast izvedenih kamatnih stopa iz swap krivulje (i do razina od 11% na prekonoćna oročenja) koju su kasnije slijedile i depo stope na domaćem međubankarskom tržištu, odrazile su reakciju tržišta na efekte konverzije. Obnavljanjem repo aukcija na tjednoj razini nakon 6 godina stanke te odlukom o obveznom upisu blagajničkih zapisa čime se u sustav vratilo cca 3,4 milijarde HRK, HNB je u kratkom vremenu pomogla vratiti kamatne stope na razine od prije konverzije CHF kredita.

Na međubankarskom tržištu najtrgovanija dospjeća bila su ona na O/N i 1W. O/N ZIBOR stopa kretala se u rasponu od 0,32%, kada je najniža bila krajem travnja, do 2,4%, kada je vrhunac dosegnula krajem rujna uslijed ranije spomenute krize uzrokovane panikom zbog konverzije CHF kredita te visoke devizne likvidnosti domaćih banaka. No, do kraja godine kamatne stope stabilizirale su se na razinama s početka 2015. godine.

Graf 12: Kretanje ZIBOR-a, (Izvor: Reuters)

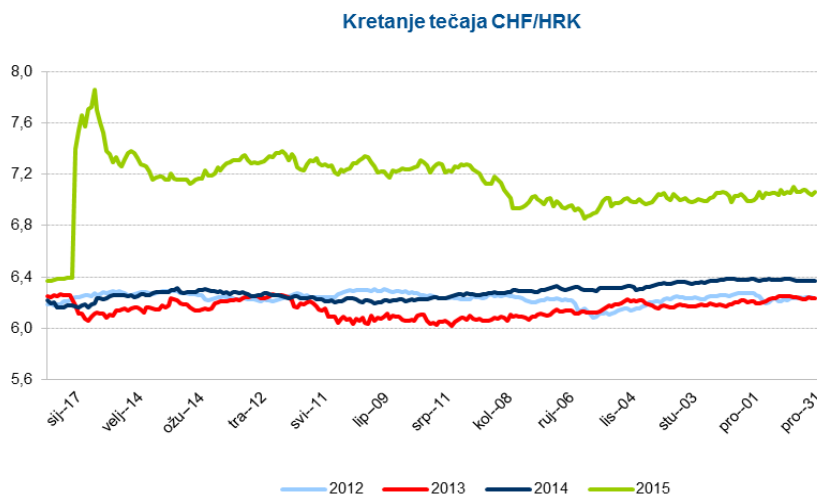
VI. Financijska tržišta (nastavak)

Osim rujna i listopada kada je narušena stabilnost novčanog tržišta, svi ostali mjeseci većinom su bili jednolični. Rezultat toga bilo je gomilanje likvidnosti banaka na svojim računima pri čemu su periodi održavanja obvezne pričuve tekli vrlo mirno uz mirovanje kamatnih stopa i izostankom potražnje za kunama od strane domaćih banaka tijekom ostatka godine.

Aggregirano gledajući, dug države se putem aukcije trezorskih zapisa prošle godine smanjio za cca 5,84 milijardi HRK te je trend zamjene duga u eurima onim u kunama zaustavljen u odnosu na 2014. godinu. Prinos na najlikvidniji trezorski zapis, onaj 364-dnevni kunski, smanjen je za 3 b.p. na godišnjoj razini te je posljednji put u 2015. godini izdan po 1,47%. Prinos na 91-dnevni kunski porastao je za 15 b.p. na 0,43%, 181-dnevni kunski ostao je nepromijenjen dok su prinosi na valutne trezorske zapise pali za 10 b.p. kod 91-dnevnog valutnog trezorskog zapisa, odnosno 15 b.p. kod 364-dnevnog te su zadnji put u 2015. godini izdani po 0,2% odnosno 0,4%. Banka je u 2015. godini efikasno upravljala svojom likvidnošću.

FX tržište

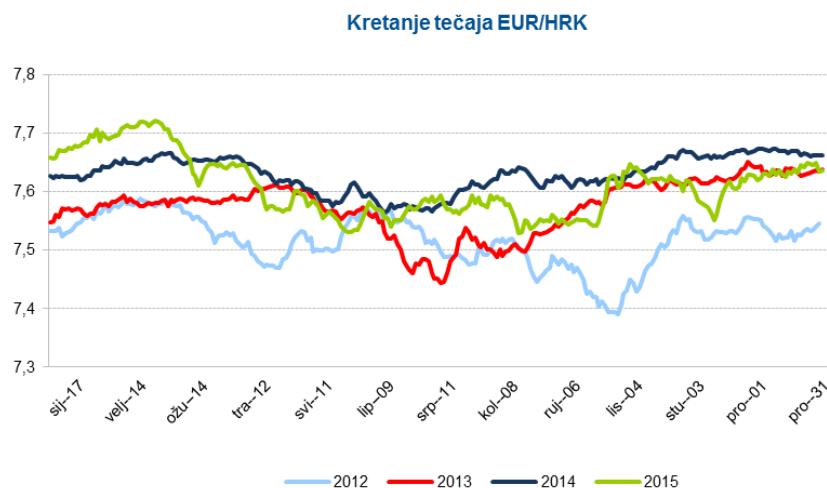
Početak 2015. godine bio je obilježen odlukom Švicarske središnje banke o napuštanju minimalno prihvatljivog tečaja EUR/CHF od 1,20. Vlada Republike Hrvatske je stoga donijela odluku kojom su fiksirali tečaj CHF/HRK za otplatu kredita s valutnom klauzulom u franku na 6,39.

Graf 13: Kretanje tečaja CHF/HRK (Izvor: HNB)

Ova odluka je rezultirala skraćivanjem deviznih pozicija bankarskog sektora zbog čega je euro na kunu ojačao do tečaja 7,72. Hrvatska narodna banka je na toj razini dva puta intervenirala s ukupnim iznosom od gotovo 500 milijuna EUR. Nakon toga se tečaj stabilizirao, da bi nakon Uskrsa kuna ojačala na euro do 7,64. Početak turističke sezone je donio daljnje jačanje kune koja je na euro ojačala do 7,55. Tijekom ljeta tečaj je bio stabilan te se kretao oko 7,56. Početak rujna je donio nove promjene. Odluka Vlade Republike Hrvatske vezana uz rješenje problema zaduženih u švicarskom franku kroz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju bila je razlog pada vrijednosti kune u odnosu na euro sa 7,55 na 7,65. Kako bi ublažila daljnju deprecijaciju domaće valute, Hrvatska narodna banka je intervenirala na deviznom tržištu prodajom 270 milijuna EUR. Kraj godine je donio smirivanje tečaja oko razine 7,63.

VI. Financijska tržišta (nastavak)

Graf 14: Kretanje tečaja EUR/HRK (Izvor: HNB)

U odnosu na američki dolar, vrijednost kune je pratila događaje na međunarodnom financijskom tržištu. Tijekom 2015. godine, američki dolar je jačao u odnosu na euro pod utjecajem početka postupnog stezanja monetarne politike u SAD-u. Američki dolar je u odnosu na kunu ojačao sa početnih 6,50 na 7,20.

Tržište dužničkih papira

Banka je u 2015. godini kao vodeći aranžer aranžirala dva izdanja obveznica Ministarstva financija, kao samostalni aranžer izdanje komercijalnih zapisa SC Višnjik te kao su-aranžer sudjelovala u aranžiranju izdanja korporativnih obveznica JGL d.d.

Realiziranim transakcijama aranžiranja obveznica Banka se kontinuirano nalazi među vodećim aranžerima dužničkih vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj sa 24,2% tržišnog udjela u Republici Hrvatskoj u 2015. godini, čime potvrđuje svoju stratešku orijentaciju podržavanja razvoja tržišta kapitala unatoč vrlo izazovnim okolnostima.

U segmentu aranžiranja obveznica na inozemnom tržištu, Banka je, kao entitet odgovoran za južnu i istočnu Europu u okviru Erste Grupe, uspješno aranžirala izdanje euroobveznica Ministarstva financija RH, euroobveznica Ministarstva financija Crne Gore te euroobveznice Ministarstva financija Makedonije. U sva tri izdanja Banka je bila vodeći agent.

Banka je u ulozi zajedničkog agenta realizirala dva sindicirana kredita, jedan za Ministarstvo financija Republike Hrvatske i jedan za Ministarstvo financija Makedonije.

Tržište vlasničkih papira

Trgovinska statistika u 2015. godini pokazuje da je promet vrijednosnim papirima u odnosu na 2014. godinu bio za 10% manji (-11,5% dionice, a 9% ukupni promet), no ne može se reći da nije bilo aktivnosti na hrvatskom tržištu kapitala.

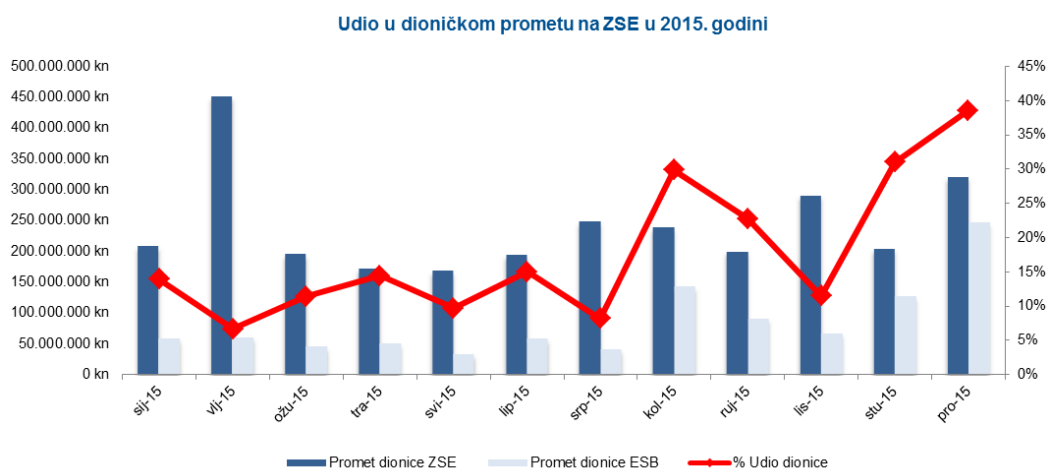
Dionički indeks CROBEX u 2015. godini pao je -3,2% (1.689,63 boda) u odnosu na njezin početak (1.745,44 bodova). Najlikvidnija dionica i u 2015. godini bila je dionica Hrvatskog telekoma d.d., a nosila je 15% ukupnog prometa (u 2014. godini radilo se o 23% udjela u prometu), dok je pet najtrgovanijih dionica zaslužno za 46% prometa (HT-R-A, ADRS-P-A, RIVP-R-A, PODR-R-A i ADRS-R-A).

Početak godine obilježilo je uvrštenje dionica društva Tankerska Next Generation d.d. na Službeno tržište Zagrebačke burze, što je bilo prvo novo uvrštenje dionica prikupljenih kroz inicijalnu javnu ponudu na Burzi još od 2008. godine, a u ožujku su u Službeno tržište uvrštene i dionice društva Granolio d.d, čiji pokrovitelj uvrštenja je bila upravo Erste banka.

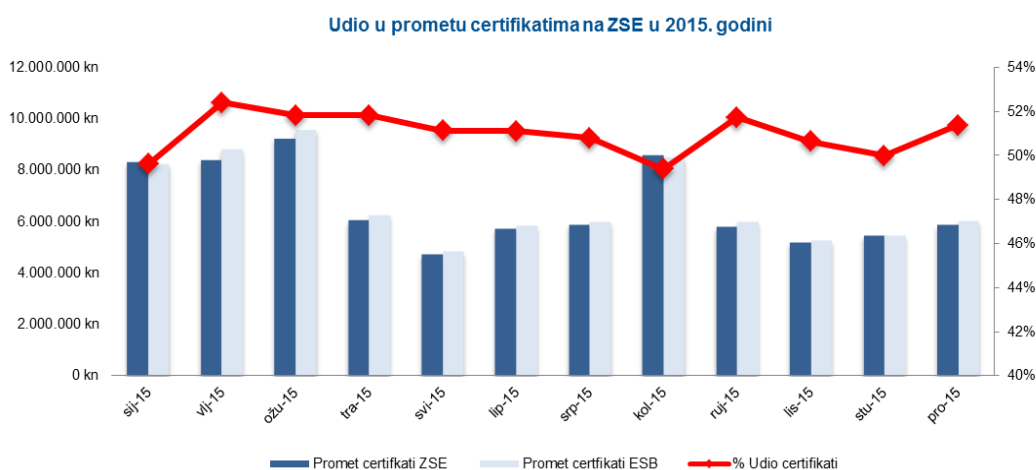
VI. Financijska tržišta (nastavak)

Jedan od značajnih događaja koji je obilježio 2015. godinu je i projekt regionalne trgovinske integracije između Zagrebačke, Bugarske i Makedonske burze, SEE Link, u 2015. godini, a Erste banka je bila jedna od prvih brokerskih kuća koja je poduprla ovaj projekt.

Apsolutno najznačajniji događaj 2015. godine je bilo British American Tobacco's (BAT-ovo) preuzimanje Tvornice Duhana Rovinj (TDR-a) koje je započelo u svibnju 2015. godine, a realizirano je krajem rujna 2015. godine. Vrijednost transakcije iznosila je 505 milijuna EUR (cca 3,86 milijarde HRK), a BAT je uz TDR preuzeo i tvrtke u sastavu Adrisove duhanske strateške poslovne jedinice – Istragrafiku, Hrvatske duhane, maloprodajne lance iNovine i Opresu te udio u Tisku.

Graf 15: Udio u dioničkom prometu (Izvor: ZSE)

Graf 16: Udio u prometu certifikatima (Izvor: ZSE)

Služba skrbništva

Prosječna tržišna vrijednost imovine pod skrbništvom u 2015. godini narasla je za 8% u odnosu na 2014. godinu te je na dan, 31.12.2015. iznosila 7,14 milijarde HRK. U 2015. godini zabilježen je porast broja transakcija klijenata s financijskim instrumentima od 12% u odnosu na 2014. godinu.

VII. Erste Bank AD Podgorica

Erste Bank AD Podgorica (EBM) je u 2015. godini nastavila trend dobrog poslovanja pridobivajući nove klijente i razvijajući odnose s postojećim tako da je ostvarila dobit prije poreza u iznosu od 7,35 milijuna EUR što je 5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Dobit poslije poreza iznosi EUR 6,7 milijuna s povratom na kapital od čak 13,7%, i povratom na aktivu od 1,8%.

Ukupni prihodi iz poslovanja ostvareni su u iznosu od 22,1 milijun EUR, što je na skoro istoj razini u odnosu na 2014. godinu.

Neto prihod od kamata ostvaren je u iznosu 18,5 milijun EUR i za 1% je manji u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Neto kamatna margina se povećala sa 6,07% na kraju 2014. godine na 6,30% na kraju 2015. godine. Povećanje kamatne margine je rezultat mjera optimizacije pasive (obnavljanje depozita po nižim stopama u skladu s internom praksom praćenja i razmatranja gotovo pojedinačnih depozitnih zahtjeva, kao i događanjima na tržištu) koje su dale pozitivan efekt.

Neto prihod od naknada i provizija je porastao za 4,06% i iznosio je 3,2 milijuna EUR. Rast neto prihoda od naknada i provizija je u skladu s orijentacijom banke na povećanje nekamatnih prihoda kao i povećanje broja aktivnih klijenta i usluga koje Banka pruža.

Troškovi rezerviranja su bili pozitivni i iznosili su 1,6 milijuna EUR. Trošak rizika je imao pozitivan utjecaj na račun dobiti i gubitka i iznosio je -0,6%, što je znatno niže u odnosu na kraj 2014. godine kad je iznosio 0,2%. Pokrivenost NPL-a rezervama je visoka i iznosila je 97,6% na kraju 2015. godine, što predstavlja rast u odnosu na kraj 2014. godine kada je iznosila 87%. Navedeno je rezultat uloženi napora na kontroli naplate, kao i konzervativnog rizičnog apetita Banke, koji je prilagođen zahtjevnim tržišnim uslovima.

Troškovi poslovanja ostvareni su u iznosu od 14,63 milijuna EUR i u odnosu na prethodnu godinu povećali su se za 3,4% dok se omjer troškova i prihoda povećao sa 63,8% na 66,2%. Na kraju godine ukupna imovina iznosila je 369,24 milijuna EUR i smanjila se za 2% u odnosu na 2014. godinu. Neto krediti klijentima iznose 235,8 milijuna EUR i za 1,9% su veći u odnosu na 2014. godinu; od toga 134,3 milijuna EUR se odnosi na kredite stanovništvu, a 101,6 milijuna EUR na kredite pravnim osobama.

U sektoru stanovništva realizirano je 53,27 milijuna EUR kroz 9.940 kreditna aranžmana. Najveći udio u ukupnom plasmanu odnosio se na gotovinske kredite (72,79%), stambene kredite (9,57%), mikro/agro kredite i kredite za njihovo refinanciranje (4,86%), kao i hipoteke i kredite za adaptaciju (4,82%). U skladu sa strategijom banke, nastavljena je orijentacija klijenata na standardne retail proizvode, tako da se u 2015. godini od ukupnog plasmana, 90,89% odnosilo na *core retail* proizvode. Tržišni udjel kreditnog portfelja stanovništva u tržištu je iznosilo 15,34%.

U segmentu poslovanja s gospodarstvom zabilježen je bruto rast kreditnog portfelja od 4,04 milijuna EUR (3,80%) u odnosu na kraj 2014. godine, što predstavlja 43% ukupnog rasta tržišta koje je poraslo za 9,35 milijuna EUR (0,85%). Ovaj rezultat je dominantno rezultat neto rasta kredita privatnim tvrtkama za 8,80 milijuna EUR (14,37%) čime je tržišni udio u ovom segmentu povećan sa 7,02% na 7,86%. Također, očuvana je i dodatno poboljšana kvaliteta portfelja kroz naplatu NPL-a, koji je s prilično niskih 8,56% s kraja 2014. godine dodatno poboljšana na 7,69% na kraju 2015. godine.

Tijekom godine se upravljanje likvidnošću i investiranje optimiziralo ulaganjem u vrijednosne papire, čiji je ukupan portfelj porastao za 18,04 milijuna EUR, na 66,09 milijuna na kraju 2015. godine. Kamatni prihod po toj osnovi povećan je za 0,5 milijuna EUR na 2,5 milijuna na kraju 2015. godine.

Tijekom godine dodatni naponi uloženi su i na provođenje zajedničkog nastupa sektora gospodarstva i sektora stanovništva u cilju privlačenja kompanija i njihovih zaposlenika. Također, značajni naponi su uloženi u dalje intenziviranje suradnje s klijentima, što je doprinijelo rastu nekamatnih prihoda.

Tokom 2015. godine ukupni depoziti klijenata smanjili su se za 1,2 milijuna EUR i iznose 279,9 milijuna EUR na kraju 2015. godine, od čega se na depozite stanovništva odnosi 172,1 milijun EUR, a na depozite pravnih osoba 107,8 milijuna EUR.

Ostvareni rezultat se može smatrati još značajnijim imajući u vidu da je ostvaren u periodu koji su karakterizirali i dalje kompleksni poslovanja na lokalnoj razini. Pažnja je istovremeno bila usmjerena na rekonstrukciju postojećih filijala prema standardima Erste grupe i povećanje baze klijenta. Erste Bank AD Podgorica posluje kroz mrežu od 16 filijala širom Crne Gore i uslužuje više od 79 tisuća klijenata na kraju 2015. godine.

EBM će nastaviti ciljano razvijati proizvode i usluge analizirajući potrebe i potencijal tržišta kako bi svojim klijentima pružila kvalitetnu podršku. U fokusu će biti povećanje baze klijenata i stupnja njihovog zadovoljstva, uz brigu o dobrobiti zaposlenih, društvene zajednice i dioničara.

VIII. Erste Card Club d.o.o.

Općenito o aktivnostima društva

Erste Card Club d.o.o. (dalje u tekstu: ECC) ostvario je u 2015. godini rezultat iznad očekivanja te bilježi rast u svim bitnim segmentima poslovanja. Uz istodobni rast klijenata i povećanja portfelja kreditnih kartica, bilježi i povećanje tržišnog udjela prometa ostvarenog na svojoj POS mreži, kao i prometa ostvarenog ECC karticama na vlastitim te POS uređajima drugih banaka.

Na poslovanje su utjecale regulatorne promjene, s primjenom od kolovoza 2015. godine, a koje se odnose na smanjenje kamatnih stopa, te od početka godine, a prije stupanja na snagu, nova *Interchange Fee* (IF) regulativa Europske unije, indirektno, kroz pritisak trgovaca na smanjenje prosječnih provizija.

Tijekom godine fokus poslovanja je bio usmjeren na projekt Dinamic, s ciljem migracije Diners Club poslovanja na novi, tehnološki napredniji poslovni sustav C3.1., koji bi trebao ponuditi unapređene funkcionalnosti poslovanja, te omogućiti pružanje tehnološki najnaprednijih kartičnih proizvoda i usluga. Također, jačano je širenje vlastite POS mreže, pozicioniranje na prodajnim mjestima, uvođenje novih tehnologija (mPOS) te omogućavanje prihvata južnokorejskog kartičnog branda BC Card.

Za rezultate ostvarene na slovenskom tržištu, Diners Club International dodijelio je Erste Card Slovenija (dalje u tekstu: EC Slovenija) po drugi put nagradu Best Small Franchise.

Operativni pregled poslovanja u 2015. godini

ECC je tijekom godine izdao 41.792 novih kreditnih kartica, čime je na 31. prosinca 2015. imao ukupno 368.283 izdanih kreditnih kartica (Diners Club 296.426; VISA 34.906; Master Card 36.951), a što je za 1,2% više nego 2014. godine. Uslijed izlaska iz recesije i oporavka osobne potrošnje, smanjen je broj dobrovoljno otkazanih kartica te prisilno otkazanih kartica.

U odnosu na 2014. godinu ECC tijekom 2015. godine bilježi ukupan rast prometa ostvarenog na vlastitoj POS mreži (dalje u tekstu: acquiring promet) te prometa svojim karticama na svojim i tuđim POS-uređajima (dalje u tekstu: issuing promet). Ukupan promet po svim kartičnim brandovima ECC-a povećan je za 0,7%, s tržišnim udjelom od 23,73% (+10 b.p. u odnosu na 3Q2014). Također je porastao promet na POS mreži ECC-a za 10,4%, s tržišnim udjelom od 13,83% (+56 b.p. u odnosu na 3Q2014), na kojoj je zabilježeno značajno povećanje prometa Visa i MasterCard karticama za 29,5%. Karticama ECC-a ukupno je napravljeno 31.867.797 transakcija, što predstavlja porast od 13% u odnosu na 2014. godinu.

ECC je ukupno na 31. prosinca 2015. imao instalirano 19.247 POS uređaja, što je za 17,4% više nego u 2014. godini. Tržišni udio na dan 30. rujna 2015. iznosio je 17,5% (+128 b.p. u odnosu na 2014. godinu).

Erste Card Slovenija d.o.o. (EC Slovenija) je tijekom 2015. izdala 8.813 novih kartica, te je na 31. prosinca 2015. imala ukupno izdano 58.779 kartica, čime je ostvareno povećanje od 12% u odnosu na 2014. godinu. EC Slovenija zabilježila je 1,9 milijuna transakcija u ukupno iznosu od 137 milijuna EUR, što predstavlja povećanje od 11,3% u odnosu na 2014. godinu.

Financijski pregled poslovanja u 2015. godini

Neto dobit ECC-a na konsolidiranoj razini iznosila je 100,3 milijuna HRK, što je povećanje od 6,7% u odnosu na 2014. godinu, pri čemu je EC Slovenija d.o.o. ostvarila pozitivan rezultat, odnosno neto dobit od 30 tisuća HRK. Operativni rezultat je iznosio 190 milijuna HRK, i u odnosu na 2014. godinu niži je za 6,5%. Pad prosječnih provizija od trgovaca kompenziran je rastom prometa. Sukladno preporuci Erste Grupe, ECC je provodio otpise i prodaju potraživanja što je doprinjelo smanjenju salda loših potraživanja (NPL) za ukupno 68 milijuna HRK.

Konsolidirani neto prihod od naknada iznosio je 211,9 milijuna HRK, što predstavlja porast za 3% u odnosu na 2014. godinu, a kao rezultat porasta prihoda od članarina, rasta prometa ECC-a i EC Slovenije. Neto prihod od kamata na konsolidiranoj razini iznosio je 202,7 milijuna HRK, što je za 1,6% manje nego tijekom 2014. godine, a zbog promjene regulative RH vezane za smanjenje kamatnih stopa. Rezervacije za rizike na konsolidiranoj razini iznosile su 47 milijuna HRK i niže su u odnosu na 2014. godinu za 27,6 milijuna HRK. Pokrivenost loših plasmana rezervacijama je stabilna i iznosi 90,9%.

VIII. Erste Card Club d.o.o. (nastavak)

Opći administrativni troškovi na konsolidiranoj razini iznosili su 226,7 milijuna HRK s rastom od 4,1% u odnosu na 2014. godinu. Pored troškova PEREX-a nastalih uslijed većih otpremnina i IT troškova zbog uvođenja DR Site-a, rasli su troškovi održavanja EFT POS mreže uslijed širenja i učvršćivanja acquiring pozicije ECC-a na tržištu.

Izvještaj o financijskom položaju

Ukupna imovina ECC-a je 31. prosinca 2015. godine na konsolidiranoj razini iznosila 3.418 milijuna HRK što predstavlja smanjenje od 12% u odnosu na 2014. godinu.

Kredit i potraživanja od klijenata i financijskih institucija iznosili su 3.049 milijuna HRK sa smanjenjem od 16,9% u odnosu na 2014. godinu, a kao rezultat smanjenja depozita uslijed vraćanja kredita Erste Bank AG u iznosu 80 milijuna EUR te otpisa i prodaje loših potraživanja ECC-a.

Ispravak vrijednosti potraživanja iznosio je 561,1 milijun HRK s padom od 8% u odnosu na 2014. godinu, kao rezultat naplate, manjeg priljeva novih rezervacija te otpisa i prodaje loših potraživanja u iznosu 84 milijuna HRK.

Konsolidirane obveze prema kreditnim institucijama na dan 31. prosinca 2015. godine iznosile su 2.117 milijuna HRK sa smanjenjem od 21,1% u odnosu na 2014. godinu zbog povrata Erste Bank AG kredita u iznosu od 80 milijuna EUR. Obveze prema dobavljačima na razini su prethodne godine i iznosile su 490,7 milijuna HRK.

Ukupan kapital iznosio je 702,8 milijuna HRK s porastom od 12,8% u usporedbi s 2014. godinom, dok je isplaćena dividenda u iznosu 25% neto dobiti 2014. godine.

POKAZATELJI	OSTVARENO 2014.	OSTVARENO 2015.	OSTVARENO 2015./2014.
RoE	16,24%	14,98%	92
RoA	2,48%	2,87%	116
Cost Income Ratio	51,72%	54,41%	105
NPL coverage	16,24%	14,98%	92

IX. Erste Factoring d.o.o.

Erste Factoring (EF) je 2015. godinu završio izuzetno uspješnim rezultatom. Postojeće tržišno okruženje prepoznao je kao poslovnu priliku za nastavak uspješnog poslovanja i učvršćivanje vodeće tržišne pozicije.

Prema objavljenim podacima Hrvatske agencije za nadzor financijskih tržišta (HANFA) na dan 30. rujna 2015., Erste Factoring je zadržao vodeću tržišnu poziciju s udjelom od 45% u ukupnoj aktivni svih factoring društava, što je za 6 p.p. više nego u istom razdoblju godinu ranije. S aspekta ostvarene neto dobiti EF zauzima 41% tržišta.

Prinos na aktivu u 2015. godini iznosi 3,1% (ostao je isti kao i u 2014. godini), dok je prinos na kapital smanjen sa 43,8% na 32,7%. Dobit nakon oporezivanja iznosila je 94,2 milijuna HRK, 4% manje nego godinu dana ranije. Operativni rezultat nešto je smanjen (-1,1%), zbog pada neto kamatnih prihoda te nešto većih operativnih troškova. Kreditna zaduženost EF na kraju godine iznosila je 325 milijuna EUR te 116 milijuna HRK.

Rast potražnje za factoringom najveći je u segmentu velikih klijenata i korporacija, zbog najdužih rokova plaćanja, dok SME klijenti u odnosu na njih manje koriste taj oblik financiranja.

Nakon donošenja Zakona o faktoringu u 2014. godini, tijekom 2015. godine Erste Factoring i članovi Uprave službeno su licencirani za obavljanje poslova faktoringa od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga. Uz to, uveden je i međunarodni faktoring - dvofaktorski model financiranja te faktoring uz osiguranje kod osiguravajućih kuća.

U narednom razdoblju naglasak će biti na SME klijentima ali i velikim, stabilnim kompanijama, liderima u njihovim branšama. Erste Factoring nastojat će proširiti postojeću bazu klijenata i kupaca, s ciljem disperzije portfelja. Strateški cilj u predstojećem razdoblju predstavlja i uvođenje novih factoring proizvoda i usluga (e-factoringa) te implementacija DWH baze.

U 2015. godini je ostvaren izniman uspjeh. Zaposlenici su svojom profesionalnošću, timskim radom, fokusom na klijenta i usvajanjem novih znanja odradili kvalitetan posao te su postignuti izvrsni rezultati. Cilj Erste Factoringa je svojim pristupom na tržištu uspješno poslovati i zadržati vodeću poziciju na hrvatskom tržištu i u predstojećem razdoblju.

X. Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.

Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o. (Erste Leasing) 2015. godinu završio je uspješnim rezultatom. Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora operativnog leasinga iznosila je na dan 31. prosinca 2015. 165 milijuna HRK što je smanjenje od 33% u usporedbi s prethodnom godinom. Ukupna vrijednost novozaključenih ugovora financijskog leasinga iznosila je na dan 31. prosinca 2015. 591 milijun HRK što je 13,6% više u odnosu na 2014. godinu. Po vrijednosti novozaključenih ugovora Erste Leasing zauzima prvo mjesto na tržištu, s udjelom od 13,39%.

Vrijednost aktive Erste Leasinga na dan 31. prosinca 2015. iznosi 1.838 milijuna HRK što je porast od 6,1% u odnosu na prethodnu godinu. Tržišni udio iznosi 9,7% što čini rast od 0,3% u odnosu na 2014. godinu.

Ukupni operativni prihodi u 2015. godini iznosili su 247 milijuna HRK i manji su za 7% u odnosu na 2014. godinu. Operativni prihodi odnose se najvećim dijelom na prihod s osnove operativnog leasinga i to s udjelom od 85%, koji se smanjio za 6% u odnosu na 2014. godinu. Ukupni operativni rashodi u 2015. godini iznosili su 191 milijun HRK te su u odnosu na prethodnu godinu manji za 11%. Operativni rashodi odnose se najvećim dijelom na trošak amortizacije materijalne imovine dane u operativni leasing i to s udjelom od 85% koji se kontinuirano smanjuje od 2012. godine uslijed pada volumena operativnog leasinga.

Na dan 31. prosinca 2015. godine neto dobit Društva iznosila je 47,7 milijuna HRK pri čemu je Društvo ostvarilo rast od 117% (25,8 milijuna HRK) u usporedbi s 2014. godinom uglavnom zbog efekta ukidanja umanjenja vrijednosti materijalne imovine (11,4 milijuna HRK) u 2015. godini, zatim nižih troškova ispravaka vrijednosti potraživanja te zbog iskazivanja troška rezerviranja za porezne rizike, vezano uz PDV na tečajne razlike u financijskom leasingu u 2014. godini (17,8 milijuna HRK).

Ukupna imovina Erste Leasinga na dan 31. prosinca 2015. iznosila je 1.838 milijuna HRK, što predstavlja povećanje 6,1% u usporedbi s 2014. godinom. Krediti i ostala potraživanja iznosili su 1.187 milijuna HRK s udjelom od 64,6% u ukupnoj imovini, što je porast od 20% u usporedbi s 2014. godinom uzrokovan povećanjem volumena financiranja u financijskom leasingu.

U narednom razdoblju poseban naglasak bit će na proširenju baze klijenata te zadržavanju vodeće pozicije financiranja objekata leasinga iz svih segmenata tržišta uz nastavak redovitog usavršavanja kvalitete usluga.

Društvena odgovornost

Erste banka ima dugu tradiciju donatorskog i društveno odgovornog poslovanja (DOP) te na taj način podržava i potiče različite segmente društva. Banka podržava širok spektar humanitarnih i obrazovnih, ali i kulturnih i sportskih institucija širom Hrvatske, uzimajući u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu.

Klijenti

Banka kontinuirano nudi i proizvode koji su povoljniji od redovnih te poduzima druge aktivnosti kako bi se što više približila klijentima, ali i široj zajednici u kojoj djeluje. U 2015. godini uvedena je nova ponuda kredita za zaposlene na određeno vrijeme, a banka povremeno organizira i posebne edukativne modele i radionice namijenjene klijentima, ali i široj javnosti. Prilikom uređenja poslovnih jedinica veliku pažnju posvećuje prilagodbi prostora osobama s posebnim potrebama, kako bi im omogućila ravnopravan položaj pri korištenju finansijskih proizvoda i usluga.

Zaposlenici

Banka nastoji osigurati kvalitetno okruženje i sredstva za rad svim svojim zaposlenicima te omogućiti edukaciju i stručno usavršavanje. Osim brojnih programa edukacije i treninga, svi zaposlenici imaju mogućnost korištenja dodatnog zdravstvenog osiguranja te preventivnih cijepljenja na trošak Banke, poput onog protiv gripe. Uz sve to, Banka organizira i određene oblike korporativnog volontiranja kako bi dodatno potaknula društvenu svijest i empatiju svojih zaposlenika za one u društvenoj zajednici kojima je to potrebno.

Društvo i zajednica

U segmentu društva i društvene zajednice banka svake godine, finansijski potpomaže brojne donatorske i sponzorske aktivnosti u društvenoj zajednici, uzimajući u obzir lokalne potrebe i specifičnosti. U 2015. godini banka je za tu namjenu utrošila 7,3 milijuna HRK. Potpomažu se brojni projekti donacijama bolnicama, sportskim klubovima, aktivnostima djece i mladih, kulturnim institucijama i drugima.

Donacije i sponzorstva

Banka je aktivno uključena u društveno korisne projekte te kontinuirano potpomaže humanitarne i društvene projekte i institucije u zajednici u kojoj i sama radi i djeluje. Od mnogobrojnih primatelja donacija u 2015. godini izdvojili bi: SOS dječje selo Hrvatska, Kliniku za dječje bolesti Zagreb, Psihijatrijsku bolnicu Rab, Udruhu Crveni nosevi, Centar za rehabilitaciju Zagreb te brojne dječje vrtiće i osnovne škole širom Hrvatske.

Na upit, banka donira i rashodovanu materijalnu imovinu koja je u dobrom stanju i iskoristiva, poput informatičke opreme, namještaja i sl. koja se više ne koristi u redovnom poslovanju Banke, zbog primjene novih standarda u uređenju i opremanju poslovnih prostora ili sličnih razloga.

Tijekom 2015. Banka je sponzorski potpomogla i brojne sportske klubove: Vaterpolo klub Primorje Erste banka, Festival sporta i rekreacije Homo si teč, Klub odbojke na pijesku Zagreb Erste, Hrvatski atletski savez (Erste Plava liga/Hanžekov memorijal), Hrvatski stolnoteniski savez - turnir Zagreb Open, KHL Medveščak, KK Zadar, NK i RK Bjelovar i brojne druge.

U segmentu sponzorstava posebno bismo istaknuli one u segmentu razvoja kulture: Festival malih scena, Riječki karneval, Muzej suvremene umjetnosti (Ljeto u MSU), Tvornica kulture Zagreb, BOK fest, Božićni koncert - Jazz klub Bjelovar, Međunarodni retro fest Terezijana, Grad Pag – festival Paške čipke, Osorske glazbene večeri i brojne druge.

Društvena odgovornost (nastavak)

Erste fragmenti i Urbanka – veza između umjetnosti i Erste banke

Erste fragmenti održani su 11-ti put u 2015. godini, a riječ je o projektu kojim Erste banka nastoji pomoći mladim i neafirmiranim umjetnicima do 30 godina starosti, otkupom njihovih umjetničkih djela te dodatnom dodjelom novčane nagrade za najbolje umjetničko djelo, posebnu Facebook nagradu i jednogodišnju stipendiju jednom umjetniku. Organiziranjem izložbi na kojima se prikazuju otkupljena djela autorima se pruža mogućnost dodatne afirmacije na području umjetnosti, dok se posjetiteljima izložbe i kritici daje uvid u djela mladih hrvatskih autora, odnosno svojevrsan presjek umjetničkog stvaralaštva novijih generacija. Do sada je u tom projektu otkupljeno oko 150 umjetničkih radova.

Veza između umjetnosti i Erste Banke temelji se na poslovnoj strategiji Banke na području sponzorstava i donacija koja je usko vezana uz kulturu i mlade. Slijedeći navedenu strategiju banka raspisuje javni natječaj za otkup umjetničkih djela koji iz godine u godinu nailazi na sve veće zanimanje i potvrđuje da je pomoć mladim likovnim umjetnicima u Hrvatskoj dobrodošla.

Nastavno na projekt Erste fragmenata s vremenom se unutar Erste Banke razvila još jedna, novija inicijativa – projekt Urbanka, pokrenuta 2012. godine. Projekt je pokrenut s ciljem objedinjavanja urbanih projekata i inicijativa koje podupire Erste Banka te stvaranja jedinstvene platforme za predstavljanje zanimljive, šarolike i kreativne urbane ponude koja ne dobiva uvijek pozornost koju zaslužuje. Veliki doprinos toj inicijativi daje i internetski portal www.urbanka.hr u vlasništvu Erste Banke, a koji je i tijekom 2015. godine objavljivao brojne novosti i teme s područja urbane kulture.

Projekt za PET

Jedan od značajnijih projekata nastao iz inicijative samih zaposlenika je i Projekt za PET. Banka ima razvijen interni program poticanja inovacija samih zaposlenika pod nazivom Baltazar, a Projekt za PET rezultat je upravo tog programa. Riječ je o projektu organiziranog prikupljanja plastične ambalaže u Erste poslovnim centrima u Zagrebu i u Bjelovaru, koji se provodi u suradnji s Udrugom za promicanje inkluzije. Zaposlenici banke prikupljaju plastične flaše od napitaka koje korisnici udruge odnose na reciklažu, a od prikupljenih sredstava financiraju dio svojih potreba. Organiziranim prikupljanjem plastične ambalaže Erste Banka dvostruko pomaže zajednici u kojoj posluje. Osim recikliranja velikih količina plastičnih boca, što je samo po sebi ekološki koristan čin, banka pomaže pokretanje poduzetničke aktivnosti socijalno ugrožene populacije - osoba s intelektualnim poteškoćama koje se inače vrlo teško zapošljavaju.

Korak u život

Jedan od projekata u koji se banka uključila još 2010. godine, zajedno s članicama Erste Grupe u Hrvatskoj, akcija je Rotary Cluba Zagreb - Korak u život. Riječ je o stipendijama za djecu bez adekvatne roditeljske skrbi, koje tim mladim ljudima omogućavaju studiranje. Erste banka, zajedno s članicama grupe, osigurala je ukupno osam stipendija, kroz cijelo vrijeme trajanja studija, odnosno pet godina za svakog stipendista.

Okoliš

Uređenje poslovnih prostora

U segmentu okoliša i uređenja Erste Banka stremi što kvalitetnijim poslovnim procesima i ekološki održivom poslovanju. U svom poslovanju koristi štedne žarulje i LED štedne panoe za reklame, nastoji reciklirati što veći dio papira, grijanje i hladene zgrade provoditi na maksimalno efikasan i ekološki način - koristeći prihvatljiv, eco-friendly, plin za rashladne uređaje, banka redovito održava opremu kako bi povećala njezinu kvalitetu i trajnost.

Financiranje energetske efikasnosti

Osim svih ekoloških aktivnosti koje poduzima, banka je osmislila i nekoliko proizvoda s namjenom financiranja energetske efikasnosti, tzv. eko kredita, kako za građane tako i za kompanije, a koji potiču iskorištavanje ekoloških oblika energije, upotrebu obnovljivih izvora i sl.

Primjena načela korporativnog upravljanja

Korporativnom upravljanju u Erste&Steiermärkische Bank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka) posvećuje se osobita pozornost, te ono predstavlja najznačajniju odrednicu u poslovanju Banke, koja osigurava poticaj Upravi i menadžmentu te Nadzornom odboru u ostvarivanju interesa i zaštite dioničara i Banke u cjelini.

Banka u svom poslovanju primjenjuje Načela korporativnog upravljanja usvojena od Uprave i Nadzornog odbora radi uspostave visokih standarda i ostvarenja dobrog korporativnog upravljanja, transparentnosti poslovanja kao osnove za zaštitu dioničara, investitora i drugih nositelja interesa, te brige za radnike, održivi razvoj i zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Načela). Načela se temelje na pozitivnim propisima Republike Hrvatske te osiguravaju strateško vođenje Banke, učinkovit nadzor nad upravljanjem i odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora prema Banci, njezinim zaposlenicima, klijentima i ostalim zainteresiranim stranama, i objavljena su na službenoj Internet stranici Banke.

Banka se u svom radu osobito pridržava sljedećih načela korporativnog upravljanja:

- Transparentnost poslovanja;
- Zaštita prava dioničara;
- Jasno određene ovlasti i odgovornosti organa Banke;
- Suradnja između Uprave i Nadzornog odbora te transparentnost odnosa između svih organa Banke, radnika, dioničara, klijenata Banke i javnosti u cjelini;
- Efikasan sustav unutarnjih kontrola.

Banka je osigurala integritet računovodstvenog sustava i financijskog izvještavanja, odgovarajuće sustave unutarnjih kontrola, sustav za upravljanje rizicima i pouzdanost informacijskog sustava koji pokrivaju sve važne aktivnosti Banke. Istovremeno Banka je angažirala vanjskog revizora (iz redova Big 4 revizorskih kompanija) i organizirala primjenu prethodnog, stalnog i naknadnog financijskog nadzora u financijskom izvješćivanju te u donošenju potrebnih odluka.

Računovodstveni sustav, baziran na Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja propisanim Računovodstvenim politikama Banke, reguliran je Pravilnikom o računovodstvu koji definira prava, obveze i odgovornosti svih sudionika uključivo i obvezu tekućeg nadzora, dok je rad ostalih sustava također podržan posebnom normativnom regulativom.

Banka je uspostavila sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava djelotvoran izravan nadzor, integriranim djelovanjem postupaka i procesa za praćenje učinkovitosti poslovanja Banke, pouzdanosti financijskog izvješćivanja te usklađenosti sa zakonskim i podzakonskim propisima kao i s dobrim poslovnim običajima. Sustav unutarnjih kontrola u Banci ostvaruje se paralelnim djelovanjem triju međusobno neovisnih funkcija: (a) funkcije kontrole rizika (b) funkcije praćenja usklađenosti (compliance) i (c) funkcije unutarnje revizije.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 HRK i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica izdanih u nematerijaliziranom obliku koje se vode pri Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. s oznakom »RIBA-R-A«.

Nominalna vrijednost svake dionice iznosi 100,00 HRK i daje pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini Banke

Kako bi poboljšali koordinaciju upravljanja Bankom i pojednostavili dioničku strukturu, posredni dioničari Erste Group Bank AG i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG odlučili su postati neposrednim dioničarima Banke, preuzimanjem dionica Banke od društva ESB Holding GmbH u istim postocima u kojima su imali udjele u kapitalu navedenog društva.

U skladu s navedenim, do 30. prosinca 2015. godine sve dionice Banke držalo je društvo ESB Holding GmbH, a od 30. prosinca 2015. godine sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (40,98%).

Primjena načela korporativnog upravljanja (nastavak)

Pravila o imenovanju i opozivu imenovanja članova Uprave i Nadzornog odbora, ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora, te podaci o sastavu i djelovanju Uprave, Nadzornog odbora i njihovih pomoćnih tijela propisani su u Načelima. O izmjenama i dopunama Statuta, odlučuje Glavna skupština Banke većinom glasova koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na Glavnoj skupštini.

Banka je dana 17. lipnja 2015. godine održala redovnu Glavnu skupštinu na kojoj je donesena odluka o upotrebi dobiti Banke ostvarene u 2014. godini. Dio neto dobiti u iznosu od 155.811.083,80 HRK odnosno 67,09% neto dobiti raspoređen je u zadržanu dobit. Preostali iznos od 76.428.787,50 HRK ili 32,91% raspoređen je za dividendu dioničarima koja je utvrđena u iznosu od 4,50%, što iznosi 4,50 HRK po dionici. Dioničarima je isplaćena dividenda 10. srpnja 2015. godine.

Revizorom Banke za 2015. godinu imenovan je Ernst & Young d.o.o., a također je donesena i odluka o izmjenama Statuta Banke.

Osim navedene redovne Glavne skupštine, u 2015. godini održane su i dvije izvanredne Glavne skupštine Banke i to 28. siječnja 2015. godine, te 18. studenog 2015. godine.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj 28. siječnja 2015. godine donesene su odluke o primjerenosti kandidata za člana Nadzornog odbora Banke i odluka o izboru člana Nadzornog odbora Banke.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj 18. studenog 2015. godine donesena je odluka o izmjenama Statuta Banke, o utvrđivanju naknade za rad članu Nadzornog odbora, te odluka o usvajanju Politike za izbor i procjenu primjerenosti za članove Nadzornog odbora Banke.

**Financijski izvještaji za godinu koja
završava 31. prosinca 2015.**

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku financijsku godinu budu sastavljeni nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u EU, koji pružaju istinit i fer pregled financijskog stanja, rezultata poslovanja i novčanog tijeka Erste&Steiermärkische Bank d.d. zajedno sa njezinim ovisnim i pridruženim društvima (pod zajedničkim nazivom: Grupa) za navedeno razdoblje kao i za Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka), odvojeno.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu prikladnih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima; te
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa i Banka nastaviti poslovanje.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s prihvatljivom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe i Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe i Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa i Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima te stoga pri sastavljanju financijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Potpisali u ime Uprave:

Christoph Schoefboeck

Slađana Jagar

Erste&Steiermärkische Bank d.d.

Jadranski trg 3a
51 000 Rijeka
Republika Hrvatska

17. ožujka 2015.

Izješće neovisnog revizora

Vlasnicima Erste&Steiermärkische Banke d.d., Zagreb

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvješćaja („financijska izvješćaja“) dioničkog društva Erste & Steiermärkische Bank d.d. (dalje: “Banka“) i njenih ovisnih društava (zajedno “Grupa“) koja obuhvaćaju konsolidirani i odvojeni izvješćaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine, konsolidirani i odvojeni račun dobiti i gubitka, konsolidirani i odvojeni izvješćaj o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani i odvojeni izvješćaj o promjenama kapitala i konsolidirani i odvojeni izvješćaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije, (koja su prikazana na stranicama 37 do 154).

Odgovornosti uprave za financijske izvješćaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih financijskih izvješćaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja prihvaćenim u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvješćaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijave ili pogreške.

Revizorova odgovornost

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim financijskim izvješćajima temeljeno na našoj reviziji. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i planiramo te obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvješćaji bez značajnog pogrešnog prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvješćajima. Odabrani postupci ovise o revizorovoj prosudbi, uključujući i procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješćaja uslijed prijave ili pogreške. U stvaranju tih procjena rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivnu prezentaciju financijskih izvješćaja kako bi se oblikovali revizorski postupci koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija također uključuje ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika i razumnosti računovodstvenih procjena koje je obavila Uprava, kao i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije financijskih izvješćaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju financijski izvješćaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama financijski položaj Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2015. godine, njihove financijske rezultate i novčane tokove za tada završenu godinu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja prihvaćenim u Europskoj uniji.

Izvešće neovisnog revizora (nastavak)

Ostale zakonske i regulatorne obveze

1) Na temelju Odluke o obliku i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja banaka (Narodne Novine 62/08, dalje u tekstu „Odluka”) Uprava Banke sastavila je obrasce koji su prikazani na stranicama (155 do 170), a sadrže bilancu stanja na dan 31. prosinca 2015. godine, račun dobiti i gubitka, izvještaj o kretanjima kapitala i novčani tijek za godinu tada završenu kao i bilješke o uskladama obrasca “Bilanca stanja” i obrasca “Račun dobiti i gubitka” sa osnovnim financijskim izvještajima Banke i Grupe. Za ove obrasce i pripadajuće bilješke odgovara Uprava Banke, te sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja prihvaćenim u Europskoj uniji ne predstavljaju sastavni dio financijskih izvještaja, već su propisani Odlukom.

Naša odgovornost odnosi se na provođenje procedura koje smatramo potrebnim za donošenje zaključka o tome da li su ove financijske informacije ispravno izvedene iz revidiranih financijskih izvještaja. Po našem mišljenju, sukladno provedenim procedurama financijske informacije u obrascima ispravno su izvedene, u svim značajnim odrednicama, iz revidiranih financijskih izvještaja koji su pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja prihvaćenim u Europskoj uniji i koji su prikazani na stranicama od 37 do 154 i iz poslovnih knjiga Banke i Grupe.

2) Uprava Banke sastavila je Godišnje izvješće koje je prikazano na stranicama 2 do 32. Za pripremu ovog izvješća u skladu sa Zakonom o računovodstvu i za njegovu točnost odgovara Uprava Banke. Naša odgovornost odnosi se na provođenje procedura koje smatramo potrebnima za donošenje zaključka o tome da li je Godišnje izvješće usklađeno s revidiranim financijskim izvještajima. Naš rad kao revizora bio je ograničen na provjeru Godišnjeg izvješća u navedenom opsegu i nije uključivao pregled informacija osim onih izvedenih iz revidiranih računovodstvenih evidencija Banke i Grupe. Prema našem mišljenju, računovodstvene informacije prezentirane u Godišnjem izvješću Banke i Grupe za 2015. godinu, usklađene su, u svim značajnim odrednicama s revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za istu godinu koji su prikazani na stranicama od 37 do 154.

Ostala pitanja

Reviziju financijskih izvještaja Banke i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine izvršio je drugi revizor koji je izrazio pozitivno mišljenje o navedenim izvještajima na dan 15. ožujka 2015.

Zvonimir Madunić
Član Uprave i ovlašteni revizor

ERNST & YOUNG
d.o.o.
Zagreb, Radnička cesta 50

Ernst & Young d.o.o., Zagreb
Republika Hrvatska
Zagreb, 17. ožujka 2016. godine

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	Bilješke	GRUPA		BANKA	
		2014.	2015.	2014.	2015.
Neto kamatni prihod	1	2.120	2.148	1.609	1.632
Neto prihod od provizija i naknada	2	610	646	381	413
Prihod od dividendi	3	2	1	79	55
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	4	184	121	177	114
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela		10	10	-	-
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	5	242	210	2	2
Troškovi zaposlenih	6	(560)	(586)	(402)	(422)
Ostali administrativni troškovi	6	(583)	(598)	(414)	(413)
Amortizacija	6	(296)	(249)	(44)	(50)
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	7	12	3	7	1
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	(1.185)	(1.274)	(1.100)	(1.248)
Ostali operativni rezultat	9	(52)	(1.365)	(29)	(1.325)
Od toga trošak konverzije kredita		-	(986)	-	(986)
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja		504	(933)	266	(1.241)
Porez na dobit	10	(92)	164	(34)	229
Neto rezultat za razdoblje		412	(769)	232	(1.012)
Neto rezultat raspoloživ nekontrolirajućem interesu		35	47	-	-
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva		377	(816)	-	-
Zarada po dionici					
Osnovna i razrijeđena (HRK)	42	22,17	(48,07)	-	-

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Neto rezultat za razdoblje	412	(769)	232	(1.012)
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje se ne mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka				
Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	-	1	-	-
Odgođeni porezi koji se odnose na stavke koje se ne mogu reklasificirati	-	-	-	-
Ukupno	-	1	-	-
Stavke koje se mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka				
Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju (uključujući tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja)	86	32	89	33
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	91	35	89	34
Reklasifikacija usklada	(5)	(3)	-	(1)
Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	(3)	(1)	-	-
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(3)	(1)	-	-
Reklasifikacija usklada	-	-	-	-
Odgođeni porezi povezani sa stavkama koje se mogu reklasificirati	(17)	(8)	(18)	(7)
Dobit/gubitak tijekom razdoblja	(17)	(8)	(18)	(7)
Reklasifikacija usklada	-	-	-	-
Ukupno	66	23	71	26
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit	66	24	71	26
Ukupna sveobuhvatna dobit	478	(745)	303	(986)
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa nekontrolirajućem interesu	35	47	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit raspoloživa vlasniku matičnog društva	443	(792)	-	-

II. Izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015.

u milijunima HRK	Bilješke	GRUPA			BANKA
		31. prosinca 2014.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2015.
Imovina					
Novac i novčani ekvivalenti	11	4.674	5.299	4.035	4.847
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		476	233	478	232
Derivati	12	94	61	96	64
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	13	382	172	382	168
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	14	7.273	6.824	6.693	6.445
Financijska imovina koja se drži do dospelja	15	1.456	1.432	1.288	889
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	17	6.194	5.441	5.720	5.197
Kredit i potraživanja od klijenata	18	46.711	46.159	39.607	38.833
Nekretnine i oprema	20	1.314	1.221	338	545
Ulaganja u nekretnine	20	20	20	19	18
Nematerijalna imovina	21	729	409	48	72
Ulaganja u ovisna društva	19	-	-	1.317	983
Ulaganja u zajedničke pothvate i pridružena društva	19	58	61	38	38
Tekuća porezna imovina	22	98	100	85	84
Odgodena porezna imovina	22	197	415	19	241
Ostala imovina	23	561	617	495	571
Ukupno imovina		69.761	68.231	60.180	58.995
Obveze i kapital					
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja		94	103	94	103
Derivati	12	94	103	94	103
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku		60.915	59.234	52.323	51.220
Depoziti od banaka	24	21.227	16.174	14.165	10.581
Depoziti od klijenata	24	38.027	41.445	37.151	39.654
Izdani dužnički vrijednosni papiri	24	933	931	933	931
Ostale financijske obveze	24	728	684	74	54
Rezerviranja	25	264	1.169	213	1.111
Tekuće porezne obveze	22	9	5	-	-
Odgodene porezne obveze	22	2	1	-	-
Ostale obveze	26	536	608	360	425
Ukupne obveze		61.820	61.120	52.990	52.859
Ukupno kapital	27	7.941	7.111	7.190	6.136
Raspoloživ nekontrolirajućem interesu		162	201	-	-
Raspoloživ vlasniku matičnog društva		7.779	6.910	-	-
Ukupno obveze i kapital		69.761	68.231	60.180	58.995

III. Izvještaj o promjenama u ukupnom kapitalu

GRUPA										
u milijunima HRK	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	Odgođeni porez	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2015.	1.698	1.887	3.924	334	4	(3)	(65)	7.779	162	7.941
Isplaćene dividende	-	-	(77)	-	-	-	-	(77)	(8)	(85)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(816)	32	(1)	1	(8)	(792)	47	(745)
Neto rezultat za razdoblje	-	-	(816)	-	-	-	-	(816)	47	(769)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	32	(1)	1	(8)	24	-	24
Stanje 31. prosinca 2015.	1.698	1.887	3.031	366	3	(2)	(73)	6.910	201	7.111
Stanje 1. siječnja 2014.	1.698	1.887	3.529	249	7	(3)	(48)	7.319	51	7.370
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	(23)	(23)
Stjecanje dodatnih udjela u ovisnim društvima	-	-	18	(1)	-	-	-	17	99	116
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	377	86	(3)	-	(17)	443	35	478
Neto rezultat za razdoblje	-	-	377	-	-	-	-	377	35	412
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	86	(3)	-	(17)	66	-	66
Stanje 31. prosinca 2014.	1.698	1.887	3.924	334	4	(3)	(65)	7.779	162	7.941
BANKA										
u milijunima HRK	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve i kapitalna dobit	Zadržana dobit	Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Ponovno vrednovanje neto obveza definiranih mirovinskih planova	Odgođeni porez	Kapital raspoloživ vlasniku matičnog društva	Kapital raspoloživ nekontrolirajućem interesu	Ukupno kapital
Stanje 1. siječnja 2015.	1.698	1.887	3.365	299	-	1	(60)	-	-	7.190
Isplaćene dividende	-	-	(77)	-	-	-	-	-	-	(77)
Spajanje podružnica	-	-	9	-	-	-	-	-	-	9
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(1.012)	33	-	-	(7)	-	-	(986)
Neto rezultat za razdoblje	-	-	(1.012)	-	-	-	-	-	-	(1.012)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	33	-	-	(7)	-	-	26
Stanje 31. prosinca 2015.	1.698	1.887	2.285	332	-	1	(67)	-	-	6.136
Stanje 1. siječnja 2014.	1.698	1.887	3.133	210	-	1	(42)	-	-	6.887
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	232	89	-	-	(18)	-	-	303
Neto rezultat za razdoblje	-	-	232	-	-	-	-	-	-	232
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	89	-	-	(18)	-	-	71
Stanje 31. prosinca 2014.	1.698	1.887	3.365	299	-	1	(60)	-	-	7.190

IV. Izvještaj o novčanom tijeku za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Neto rezultat za razdoblje	412	(769)	232	(1.012)
Netovčane usklade stavaka neto dobiti/gubitka za godinu				
Amortizacija, umanjenje vrijednosti i ukidanje umanjenja vrijednosti, ponovno vrednovanje imovine	315	604	56	395
Nove rezervacije i ukidanje rezervacija (uključujući rezervacije za rizike)	1.238	2.134	1.122	2.100
Dobici / (gubici) od prodaje imovine	63	(12)	(1)	(12)
Ostale usklade	252	(62)	34	(127)
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih djelatnosti nakon usklade za nenovčane komponente	1.868	2.664	1.211	2.356
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	(227)	210	(257)	214
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	(1.023)	346	(805)	146
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	261	68	297	(173)
Kreditni i potraživanja od klijenata	(485)	(102)	353	149
Derivati	(3)	43	(5)	43
Ostala imovina iz poslovnih djelatnosti	(1.079)	(146)	(193)	(86)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku				
Depoziti od banaka	239	(5.053)	(445)	(3.584)
Depoziti od klijenata	813	3.418	137	2.503
Izdani dužnički vrijednosni papiri	2	(2)	2	(2)
Ostale financijske obveze	156	(44)	(1)	(20)
Ostale obveze iz poslovnih djelatnosti	56	(46)	23	(51)
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	990	587	549	483
Primici od prodaje				
Financijska imovina – koja se drži do dospijeca i pridružena društva	-	-	-	-
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	94	111	5	13
Stjecanje ovisnih društava				
Financijska imovina – koja se drži do dospijeca i pridružena društva	(637)	9	(738)	384
Nekretnine i oprema, nematerijalna imovina i ulaganja u nekretnine	(328)	(265)	(42)	(62)
Stjecanje podružnica (stečeni neto novčani i novčani ekvivalenti)	(83)	-	(90)	-
Spajanje podružnica	-	-	-	(208)
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(954)	(145)	(865)	127
Dividenda isplaćena vlasnicima matičnog društva	-	(77)	-	(77)
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	(23)	(8)	-	-
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(23)	(85)	-	(77)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	5.671	5.684	5.218	4.902
Novčani tok iz poslovnih djelatnosti	990	587	549	483
Novčani tok iz investicijskih djelatnosti	(954)	(145)	(865)	127
Novčani tok iz financijskih djelatnosti	(23)	(85)	-	(77)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja¹⁾	5.684	6.041	4.902	5.435
Novčani tokovi koji se odnose na poreze, kamatu i dividende				
Uplate poreza na dobit (uključene u novčani tok iz poslovnih djelatnosti)	(109)	(69)	(30)	-
Primljena kamata	3.399	1.448	2.750	825
Primljena dividenda	5	7	78	53
Plaćena kamata	(1.385)	(311)	(1.211)	(91)

1) Novac i novčane ekvivalente predstavljaju novac u blagajni, sredstva koja se drže kod središnje banke i plasmani banaka sa dospjećem do 3 mjeseca (Bilješka 11).

V. Bilješke uz financijske izvještaje

A. OPĆI PODACI

POVIJEST I OSNUTAK

Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka) utemeljena je 1954. godine i upisana u Sudski registar kao dioničko društvo dana 24. siječnja 1990. godine. Sjedište Banke je u Rijeci, Jadranski trg 3a, u Republici Hrvatskoj.

Banka je holding društvo za Erste Bank Hrvatska Grupu (Grupa) koja posluje u Republici Hrvatskoj, Republici Crnoj Gori i Sloveniji.

Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju i zasebne financijske izvještaje Banke i konsolidirane financijske izvještaje Grupe (zajedno financijski izvještaji)

OSNOVNE DJELATNOSTI BANKE

Banka ima odobrenje za obavljanje poslova iz područja poslovnog bankarstva u Republici Hrvatskoj. Glavne djelatnosti Banke su:

- primanje depozita od klijenata i plasiranje depozita,
- davanje kredita, izdavanje garancija i akreditiva stanovništvu, trgovačkim društvima, javnim institucijama i drugim klijentima,
- poslovi riznice na međubankarskom tržištu,
- poslovi u ime i za račun trećih osoba i usluge investicijskog bankarstva,
- platni promet u zemlji i inozemstvu,
- pružanje bankarskih usluga putem razvijene mreže podružnica u Republici Hrvatskoj.

NADZORNI ODBOR

Herbert Juranek	Predsjednik do 31. prosinca 2014.
Andreas Gottschling	Predsjednik od 06. ožujka 2014.
Sava Ivanov Dalbokov	Zamjenik predsjednika
Mag. Franz Kerber	Član
Mag. Reinhard Ortner	Član
Hannes Frotzbacher	Član
Mag. Gerhard Maier	Član do 20. siječnja 2014.
Dr. Ernst Gideon Loudon	Član do 31. siječnja 2014.
Dr. Judit Agnes Havasi	Član od 05. svibnja 2014.
Mag. Renate Veronika Ferlitz	Član od 05. svibnja 2014.

UPRAVA

Banku zastupaju dva člana Uprave zajedno ili jedan član Uprave zajedno s jednim prokuristom.

Petar Radaković	Predsjednik do 30. travnja 2015.
Christoph Schoefboeck	Predsjednik od 13. svibnja 2015.
Tomislav Vuić	Zamjenik predsjednika do 31. svibnja 2014.
Borislav Centner	Član
Slađana Jagar	Član
Zdenko Matak	Član od 16. srpnja 2014.
Martin Hornig	Član od 16. srpnja 2014.

A. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

PROKURISTI:

Zdenko Matak
Vladimir Kristijan

Prokurist do 16. srpnja 2014.
Prokurist do 15. svibnja 2014.

Banka u trenutku izdavanja ovih financijskih izvještaja nema prokuriste.

Temeljni kapital Banke, u potpunosti je uplaćen, iznosi 1.698.417.500 HRK i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica. Do 30. prosinca 2015. godine sve dionice nalazile su se u vlasništvu društva ESB Holding GmbH, a od 30. prosinca 2015. godine sve dionice posjeduju društva Erste Group Bank AG (10.023.326 dionica ili 59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (6.960.849 dionica ili 40,98%).

DEFINICIJA KONSOLIDIRANE GRUPE

Banka je matično društvo bankarske grupacije (u daljnjem tekstu: Grupa) koja obuhvaća sljedeća ovisna društva konsolidirana u ovim financijskim izvještajima:

Naziv ovisnog društva	Bilješka	Vlasnički udio	Osnovna djelatnost	Sjedište
Erste Nekretnine d.o.o.	19	100%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2, Zagreb
Erste Bank a.d. Podgorica, Montenegro	19	100%	Kreditna institucija	Marka Miljanova 46, Podgorica, Montenegro
Erste Card Club d.o.o. za financijsko posredovanje i usluge	19	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Praška 5, Zagreb
Erste Card d.o.o. Slovenija	19	100%	Financijsko posredovanje i usluge	Dunajska cesta 129, Ljubljana, Slovenija
Erste Factoring d.o.o. za faktoring	19	74,996%	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	Ivana Lučića 2, Zagreb
Erste & Steiermärkische S-Leasing, d.o.o.	19	50%	Financijski i operativni najmovi	Zelinska 3, Zagreb
Naziv pridruženog društva				
S Immorent Zeta d.o.o.	19	49%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Immokor Buzin d.o.o.	19	49%	Poslovanje nekretninama	Ivana Lučića 2A, Zagreb
Erste d.o.o.- društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	19	45,86%	Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima	Ivana Lučića 2A, Zagreb
S IT Solution HR d.o.o.	19	20%	IT inženjering	Jurja Haulika 19/A, Bjelovar

Stjecanja

Banka je stekla dodatnih 40% udjela u Erste & Steiermärkische S-Leasing d.o.o. 10. veljače 2014. godine te tako povećala svoj udio u vlasništvu na 50%. Detaljne informacije prikazane su u Računovodstvenim metodama i metodama vrednovanja pod Poslovnim kombinacijama i goodwill-om.

Gubitak kontrole ili značajnog utjecaja

Erste DMD je pripojen Erste d.o.o. 1. prosinca 2014. godine što je povećalo naš udio u vlasništvu Erste d.o.o. sa 37,94% na 45,86%.

Spajanje

Banka 01. siječnja 2015. godine pripaja društvo Erste Deltu koje je u 100%-om vlasništvu, čija glavna stavka u izvještaju o financijskom položaju je nekretnina u Zagrebu (sjedište Banke, 216 milijuna HRK).

B. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a) OSNOVA PRIKAZA

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-evima) koje je objavio IASB i usvojila EU. Pripremljeni su po načelu povijesnog troška, izuzev određenih stavki financijske imovine i financijskih obveza koje su iskazane u revaloriziranim iznosima. Povijesni trošak se općenito temelji na fer vrijednosti iznosa danog u zamjenu za robu i usluge. Fer vrijednost je cijena koja bi se primila kod prodaje imovine ili transfera obveze u uobičajenoj transakciji između tržišnih sudionika na datum vrednovanja na glavnom tržištu, ili u nedostatku takvoga, na najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na datum mjerenja. Za potrebe financijskog izvještavanja vrednovanje fer vrijednosti je kategorizirano u Razinu 1, 2 ili 3 ovisno o stupnju do kojeg su inputi vrednovanja fer vrijednosti izravno vidljivi na tržištu i koliko su značajni ti inputi vrednovanju fer vrijednosti, što je opisano u bilješci 35 Fer vrijednost imovine i obveza.

Financijski izvještaji su prezentirani u milijunima lokalne valute - Hrvatska kuna (HRK), koje je funkcionalna i izvještajna valuta Banke i Grupe, osim gdje je drukčije navedeno.

Financijski izvještaji su sastavljeni po načelu nastanka događaja, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI-evima zahtijeva da Uprava daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum financijskih izvještaja kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum izvještaja o financijskom položaju te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Banka vodi svoje poslovne knjige u skladu s propisima i odlukama zahtjeva statutarnog računovodstva banaka u Hrvatskoj. Priloženi financijski izvještaji sastavljeni su na temelju računovodstvenih evidencija Banke i njenih ovisnih društava te uključuju odgovarajuća usklađenja i reklasifikacije koje su potrebne u svrhu istinitog i objektivnog prikaza u skladu s MSFI prihvaćenim u Europskoj uniji.

b) OSNOVA KONSOLIDACIJE

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje Banke i subjekata nad kojima Banka ima kontrolu (ovisna društva) zajedno sa Grupnim udjelom u pridruženim društvima.

Ovisna društva

Ovisna društva su društva nad kojima Grupa ima kontrolu. Kontrola je postignuta kada je Banka izložena ili ima pravo na varijabilne prinose koji proizlaze iz odnosa s društvom i ima sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć nad društvom.

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili prodana tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od efektivnog datuma kada kontrola započinje, odnosno do efektivnog datuma kada kontrola prestaje.

Financijski izvještaji ovisnih društava po potrebi se usklađuju na način da se njihove računovodstvene politike usuglase s onima koje koriste drugi članovi Grupe. Sve transakcije, sva stanja, svi prihodi i rashodi unutar Grupe eliminiraju se konsolidacijom.

Nekontrolirajući interes predstavlja udio u dobiti ili gubitku te kapitalu ovisnih društava kojima Banka nije direktni ni indirektni vlasnik. Nekontrolirajući interes prikazan je zasebno u računu dobiti i gubitka Grupe te unutar kapitala u izvještaju o financijskom položaju Grupe, odvojeno od kapitala matice. Gubici ovisnih društava koji premašuju iznos nekontrolirajućeg interesa bit će alocirani na nekontrolirajući interes čak i kad nekontrolirajući interes u kapitalu postane negativan.

Računovodstvo ulaganja u ovisna društva u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke

Ulaganja u ovisna društva vode se po trošku ulaganja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke umanjenom za ispravak vrijednosti.

b) OSNOVE KONSOLIDACIJE (nastavak)

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali ne predstavlja kontrolu niti zajedničku kontrolu nad tim politikama.

Rezultati, imovina i obveze pridruženih društava iskazani su u ovim financijskim izvještajima metodom udjela, izuzev ulaganja namijenjenih prodaji, koja se obračunavaju u skladu s MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja i ispravljenom za umanjenje vrijednosti pojedinačnih ulaganja. Gubici pridruženog društva iznad udjela Grupe u njemu (koji uključuju dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Grupe u pridruženo društvo) se ne priznaju, osim ako Grupa nema zakonsku ili izvedenu obvezu ili je izvršila plaćanja u ime pridruženog društva.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva koji su priznati na dan stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstveni iznos ulaganja i mogućnost umanjenja goodwilla provjerava se u sklopu provjere ulaganja. Svaki višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza iznad troška stjecanja se nakon ponovne procjene priznaje u računu dobiti i gubitka.

Računovodstvo ulaganja u pridružena društva u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke

Ulaganja u pridružena društva vode se po trošku ulaganja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima Banke umanjenom za ispravak vrijednosti.

c) RAČUNOVODSTVENE METODE I METODE VREDNOVANJA

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u kune po tečajevima koji su važeći na dan transakcije.

Novčane stavke u stranim valutama ponovno se preračunavaju u kune po pripadajućim spot tečajevima na datum izvještaja o financijskom položaju. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog tečaja važećeg na dan procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po povijesnom trošku se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja u okviru Neto rezultata trgovanja i rezultata fer vrijednosti. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nenovčane imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nenovčane imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u kapitalu. Kod ove kategorije nenovčanih stavki svaka se dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Imovina i obveze inozemnog poslovanja (strane podružnice) preračunavaju se u kune po tečaju na datum izvještaja o financijskom položaju. Prihodi i troškovi se preračunavaju po prosječnom tečaju koji se računa na bazi dnevnih tečaja. Goodwill, nematerijalna imovina priznata pri stjecanju stranih podružnica i fer vrijednosti usklađenja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza pri stjecanju tretiraju se kao imovina i obveze stranih podružnica i preračunavaju na datum izvještavanja. Tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Kod prodaje stranih podružnica, kumulativni iznos tečajnih razlika priznat u ostalu sveobuhvatnu dobit priznaje se u račun dobiti i gubitka na poziciji Ostali operativni rezultat.

Tečajevi Hrvatske narodne banke za najznačajnije valute koje su Grupa i Banka primjenjivale u izradi izvještaja o financijskom položaju na izvještajne datume su kako slijedi:

31. prosinca 2015.	EUR 1=HRK 7,635047	USD 1=HRK 6,991801	CHF 1=HRK 7,059683
31. prosinca 2014.	EUR 1=HRK 7,661471	USD 1=HRK 6,302107	CHF 1=HRK 6,368108

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje

Financijski instrument je svaki ugovor na temelju kojeg nastaje financijska imovina jednog poslovnog subjekta i financijska obveza ili vlasnički instrument drugog poslovnog subjekta. Prema MRS-u 39, sva financijska imovina i obveze – koja također uključuju derivatne financijske instrumente – se trebaju priznati u izvještaju o financijskom položaju i vrednovati u skladu sa dodijeljenim kategorijama.

Banka i Grupa koriste sljedeće portfelje financijskih instrumenata:

- financijsku imovinu ili financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (sa dvije podkategorije financijske imovine ili obveza koje se drže radi trgovanja i financijske imovine ili obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka)
- financijsku imovinu raspoloživu za prodaju
- ulaganja koja se drže do dospelosti
- kredite i potraživanja
- financijske obveze koje se vrednuju po amortizacijskom trošku.

MRS 39 kategorije financijskih instrumenata nužno ne prate linije prikazane u izvještaju o financijskom položaju.

Povezanost stavaka izvještaja o financijskom položaju sa kategorijama financijskih instrumenata su objašnjene u tablici pod točkom (x).

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

(i) Početno priznavanje

Redovna kupnja i prodaja financijske imovine priznaje se na datum namire, datum na koji je imovina isporučena subjektu. Primjenjujući datum namire, financijski instrumenti priznaju se na datum trgovanja kao vanbilančna stavka, dok se fer vrijednost do datuma namire sa učincima promjena fer vrijednosti priznaje u račun dobiti ili gubitka u slučaju financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ili u ostalu sveobuhvatnu dobit u slučaju financijske imovine raspoložive za prodaju. Krediti i potraživanja se inicijalno priznaju na datum kada su nastali. Sva ostala financijska imovina i obveze (derivati) priznaju se na datum trgovanja na koji Grupa postaje strana ugovornih odredbi instrumenta. Raspored financijskih instrumenata pri početnom priznavanju ovisi o karakteristikama instrumenta, te svrsi i namjeri rukovodstva za stečene financijske instrumente. Financijski instrumenti kod početnog priznavanja mjere se po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove. U slučaju financijskog instrumenta koji se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka, transakcijski troškovi su direktno priznati u račun dobiti i gubitka. Naknadno vrednovanje opisano je u odlomcima niže.

(ii) Novac i novčani ekvivalenti

Novčana sredstva uključuju novac u blagajni i potraživanja (depozite) prema centralnoj banci i kreditnim institucijama koja su dostupna na zahtjev. Dostupan na zahtjev smatraju se potraživanja koja se mogu povući bilo kada ili sa rokom obavijesti od jednog radnog dana ili 24 sata.

(iii) Derivatni financijski instrumenti

U okviru redovnog poslovanja Grupa zaključuje ugovore o derivatnim financijskim instrumentima u svrhu upravljanja valutnim rizikom, rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom, te se stoga ti financijski instrumenti klasificiraju kao Financijska imovina ili obveze – koje se drže radi trgovanja - derivati. Derivati Grupe uključuju devizne forward ugovore, swap ugovore i kamatne swapove.

Derivati se priznaju po fer vrijednosti i iskazuju kao imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna i kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti derivata se uključuju u Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti. Fer vrijednosti utvrđuju se uglavnom primjenom metoda diskontiranog novčanog toka i metoda za utvrđivanje cijena opcije, ovisno o tome što je primjenjivo.

Određene transakcije derivatima pružaju učinkovitu ekonomsku zaštitu rizičnih pozicija kojima Grupa i Banka upravljaju, te se stoga obračunavaju kao derivati u Knjizi banke kod kojih se dobiti i gubici utvrđeni procjenom fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka u okviru Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti i Neto kamatni prihod. Kamatni trošak obračunat na prodani nominalni iznos uključen je u kamatne troškove. Kamatni prihod obračunat na kupljeni nominalni iznos uključen je u kamatne prihode. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti uključuje sve ostale efekte promjene tečajeva i promjena tržišnih kamatnih stopa koje utječu na fer vrijednost instrumenta.

(iv) Financijska imovina ili obveze koje se drže radi trgovanja

Financijska imovina ili obveze koje se drže radi trgovanja sadrže derivate i ostalu imovinu i obveze koje se drže radi trgovanja.

Derivati koji se drže radi trgovanja opisani su iznad u točki (iii).

Ostala imovina i obveze koje se drže radi trgovanja su nederivatni instrumenti. Uključuju dužničke instrumente kao i vlasničke instrumente stečene ili izdane uglavnom radi prodaje ili ponovnog otkupa u bližoj budućnosti. U izvještaju o financijskom položaju prikazani su kao Ostala imovina koja se drži radi trgovanja ili Ostale obveze koje se drže radi trgovanja pod naslovom Financijska imovina ili financijske obveze koje se drže radi trgovanja.

Promjene po fer vrijednosti (čista cijena za dužničke instrumente) po ostaloj imovini i obvezama koja se drže radi trgovanja prikazane su u računu dobiti i gubitke pod linijom Neto rezultat iz trgovanja i rezultat fer vrijednosti.

(v) Financijska imovina ili financijska obveza koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina i financijske obveze raspoređene u ovu kategoriju su označeni od strane rukovodstva pri početnom priznavanju (opcija fer vrijednosti).

Nakon početnog priznavanja Grupa financijsku imovinu i obveze prikazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka samo ako će to dovesti do važnih informacija, bilo zbog toga što:

- eliminiira ili značajno smanjuje vrednovanje ili priznavanje nedosljednosti (računovodstvena neusklađenost) koja bi inače nastala iz mjerenja imovine ili obveza ili priznavanje dobitaka ili gubitaka od njih po različitim osnovama.
- grupom financijskih imovina, financijskih obveza ili oboje se upravlja i njihov učinak se procjenjuje na temelju fer vrijednosti, u skladu sa dokumentiranim upravljanjem rizicima ili strategijom ulaganja, kao i informacije o grupi koje se pružaju interno po toj osnovi Upravi Banke.
- ugovor sadrži jedan ili više ugrađenih derivata koji nisu usko povezani i značajno utječe na novčane tijekove osnovnog financijskog instrumenta.

Naknadno vrednovanje imovine i obveza provodi se po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Prihodi i rashodi ostvareni trgovanjem financijskim instrumentima iz ovog portfelja, promjene njihove fer vrijednosti kao i tečajne razlike evidentiraju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem ostvareni, u neto iznosu.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

(vi) Financijska imovina - raspoloživa za prodaju

Financijsku imovinu raspoređenu u portfelj raspoloživo za prodaju čini nederivatna financijska imovina koja nije raspoređena kao imovina koja se drži za trgovanje, imovina iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka, kredite i potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospjeća. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke vrijednosne papire.

Financijski instrumenti iz ovog portfelja su instrumenti za koje je namjera držanje na neodređeno vrijeme a koji se mogu prodati za potrebe održavanja likvidnosti ili zbog promjene tržišnih uvjeta.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju priznaje se na datum namire po fer vrijednosti, uvećanoj za pripadajuće troškove stjecanja financijske imovine. Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje provodi se po fer vrijednosti.

Nerealizirani dobiti i gubici vezani uz promjene fer vrijednosti (tzv. čiste cijene) financijske imovine u portfelju raspoloživo za prodaju evidentiraju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti sve do prodaje ili umanjenja vrijednosti kada se nerealizirani dobiti ili gubici prenose u račun dobiti i gubitka.

Kamatni prihod po dužničkim financijskim instrumentima iz ovog portfelja priznaje se izravno u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope. Također, tečajne razlike po dužničkim financijskim instrumentima se priznaju u račun dobiti i gubitka.

Prihodi od dividendi po vlasničkim financijskim instrumentima iz ovog portfelja se priznaju izravno u račun dobiti i gubitka dok se tečajne razlike po tim instrumentima priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi iskazuju se po trošku (stjecanja) umanjeno za naknadno umanjenje vrijednosti.

(vii) Financijska imovina - držanje do dospjeća

Nederivatna financijska imovina sa fiksnim ili utvrdivim budućim novčanim tokovima i fiksnim dospjećem, kojom se trguje na aktivnom tržištu, može se rasporediti u ovaj portfelj, pod pretpostavkom da Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držati je do dospjeća i koja ne zadovoljavaju definiciju Kredita i potraživanja po MRS-u 39. Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje provodi se po amortizacijskom trošku uz primjenu metode efektivne kamatne stope. Premija, diskont i transakcijski troškovi nastali pri stjecanju, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine i amortiziraju se u račun dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope.

Grupa ne može rasporediti financijsku imovinu u portfelj ulaganja koje se drži do dospjeća ako je značajan dio tog portfelja (u odnosu na ukupni iznos ulaganja koja se drže do dospjeća) prodan ili reklasificiran prije dospjeća tijekom tekuće ili tijekom prethodne dvije financijske godine od strane Grupe, osim u sljedećim slučajevima:

- prodaje koja je sasvim blizu datuma dospjeća (manje od tri mjeseca prije dospjeća) da promjene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan utjecaj na fer vrijednost financijske imovine
- prodaje nakon što je subjekt naplatio gotovo cijelu glavnica financijske imovine putem planiranih plaćanja ili prijevremenog podmirenja ili
- prodaje koja se može povezati s izoliranim poslovnim događajem koji je izvan kontrole Banke, koji je nepovratan, i koji Banka nije mogla s razumnom točnošću predvidjeti (značajno pogoršanje kreditne sposobnosti izdavatelja financijske imovine).

Namjeru i sposobnost da ulaganje drži do dospjeća Grupa ocjenjuje u trenutku stjecanja i na svaki datum izvještaja o financijskom položaju. Kamatni prihod po financijskoj imovini koja se drži do dospjeća prikazujemo u računu dobiti i gubitka pod linijom Neto kamatni prihod. Gubici koji proizlaze od umanjenja vrijednosti ovakve financijske imovine su prikazani u Neto gubitku od umanjenja vrijednosti financijske imovine. Povremeni ostvareni dobiti ili gubici od prodaje priznaju se u računu dobiti i gubitka pod linijom Dobiti / gubici po osnovi financijske imovine i obaveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto.

(viii) Krediti i potraživanja

Stavke izvještaja o financijskom položaju Krediti i potraživanja od kreditnih institucija i Krediti i potraživanja od klijenata uključuju financijsku imovinu koja zadovoljava definiciju kredita i potraživanja. Također, potraživanja po financijskom najmu po MRS-u 17 su prikazana pod tim stavkama izvještaja o financijskom položaju.

Krediti i potraživanja su nederivatna financijska imovina (uključujući dužničke instrumente) sa fiksnim ili odredivim budućim novčanim tokovima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu, osim:

- krediti i potraživanja koje Grupa ima namjeru prodati odmah, ili u skoroj budućnosti, trebaju biti raspoređeni u portfelj financijske imovine namijenjene trgovanju, te krediti i potraživanja koje je Grupa, kod početnog priznavanja, rasporedila u portfelj koji se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,
- krediti i potraživanja koje je Grupa, kod početnog priznavanja, rasporedila u portfelj financijske imovine raspoložive za prodaju,
- krediti i potraživanja kod kojih postoji mogućnost da Grupa neće u potpunosti ostvariti povrat svog inicijalnog ulaganja, iz drugih razloga, a ne zbog pogoršanja kreditne kvalitete.

Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje provodi se po amortizacijskom trošku uz primjenu efektivne kamatne stope, umanjeno za ispravak vrijednosti zbog umanjenja. Potraživanja po financijskom najmu naknadno se mjere kako je navedeno u odlomku Najmovi. Zarađeni kamatni prihod je prikazan pod linijom Neto kamatni prihod u računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Financijski instrumenti – priznavanje i vrednovanje (nastavak)

Gubici umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja priznaju se u račun dobiti i gubitka pod linijom Neto gubitak umanjenja vrijednosti financijske imovine.

(ix) Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku

Financijske obveze se vrednuju po amortiziranom trošku, osim ako se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

U izvještaju o financijskom položaju financijske obveze prikazuju se pod linijom Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku. Obveze se dodatno raščlanjuju na Depozite od banaka, Depozite od klijenata, Izdane dužničke vrijednosne papire i Ostale financijske obveze.

Nastali kamatni prihod prikazujemo u liniji Neto kamatnog prihoda u računu dobiti i gubitka. Dobitke i gubitke od prestanka priznavanja (najčešće otkup) financijskih obveza po amortiziranom trošku su prikazani u liniji Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto.

(x) Odnos između stavaka izvještaja o financijskom položaju, metoda vrednovanja i kategorija financijskih instrumenata:

Pozicija u izvještaju o financijskom položaju	Načelo vrednovanja		Kategorija financijskog instrumenta
	Fer vrijednost	Po amortiziranom trošku	
Imovina			
Novac i novčana sredstva		x	Nominalna vrijednost Kredit i potraživanja
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja			
Derivati	x		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	x		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	x		Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	x		Financijska imovina raspoloživa za prodaju
Financijska imovina koja se drži do dospelosti		x	Ulaganja koja se drže do dospelosti
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija		x	Kredit i potraživanja
Financijski najam			MRS 17
Kredit i potraživanja od klijenata		x	Kredit i potraživanja
Financijski najam			MRS 17
Obveze i kapital			
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja			
Derivati	x		Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Ostale obveze koje se drže radi trgovanja	x		Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku		x	Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku

Također, dvije dodatne kategorije financijskih instrumenata koji nisu prikazani u tablici, a dio su MSFI - a 7 objava. To su financijske garancije i neopozive kreditne obveze.

(xi) Ugovori o prodaji i reotkupu:

Ako je neka financijska imovina prodana temeljem sporazuma o reotkupu imovine po fiksnoj cijeni ili po prodajnoj cijeni uvećanoj za prinos zajmodavatelja ili ako je pozajmljena temeljem sporazuma o povratu sredstva prenositelju, ne prestaje se priznavati jer Grupa zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom.

Vrijednosnice prodane temeljem ugovora o prodaji i reotkupu (repo ugovori) iskazuju se kao imovina u okviru stavki izvještaja o financijskom položaju sukladno inicijalnoj klasifikaciji ili ih Grupa reklasificira u Kredite i potraživanja od banaka i Kredite i potraživanja od klijenata ako preuzimatelj stekne pravo na prodaju ili zalog imovine. Obveza prema drugoj strani iskazuje se u okviru Depozita od banaka i Depozita od klijenata.

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji na određeni datum (obratni repo ugovori) ne iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju. Potraživanja prema drugoj strani iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju u okviru stavaka Kredit i potraživanja od banaka i Kredit i potraživanja od klijenata, prikazujući ekonomsku vrijednost kredita. Razlika između prodajne i otkupne cijene tretira se kao kamata i obračunava ravnomjerno tijekom valjanosti repo ugovora primjenom efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Prijenos financijske imovine

MRS 39 pruža razne mogućnosti za prijenos financijske imovine između kategorija financijskih instrumenata. Također, ograničava neke reklasifikacije. Grupa provodi reklasifikaciju samo u rijetkim okolnostima i u skladu s tim mijenjaju investicijsku politiku. Kada se odluči zadržati neka pozicija do dospijeca ta pozicija se reklasificira iz pozicije raspoloživo za prodaju u portfelj koji se drži do dospijeca - vidi bilješku 14.

Prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza

Financijska imovina prestaje se priznavati ako i samo ako:

- ugovorna prava na novčane tokove isteknu ili
- Grupa prenese financijsku imovinu pod uvjetima koji zadovoljavaju kriterije prestanka priznavanja.

Prilikom prijenosa financijske imovine potrebno je procijeniti obujam u kojem se zadržavaju rizici i povrati vlasništva od te financijske imovine. U tom slučaju:

- kada Grupa prenese suštinski sve rizike i povrate od vlasništva financijske imovine, prestaje se priznavati financijska imovina,
- kada Grupa ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva financijske imovine, financijska imovina se prestaje priznavati samo ako je kontrola prenesena,
- kada Grupa ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva financijske imovine a zadržana je kontrola, financijska imovina se nastavlja priznavati u obujmu u kojem se nastavlja kontinuirano sudjelovanje u toj financijskoj imovini te je Grupa dužna priznavati i povezanu obvezu.

Prilikom prestanka priznavanja financijske imovine razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i zbroja: (i) primitaka i (ii) i akumulirane dobiti ili gubitka priznatih u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se priznaje u računu dobiti i gubitka. Sva kamata kod prijenosa financijske imovine koja zadovoljava uvjete za prestanak priznavanja, a koja je stvorena ili zadržana od strane Grupe, priznaje se kao zasebna imovina ili obveza.

Financijska obveza ili dio obveze se prestaje priznavati samo kada ta financijska obveza prestane postojati, na način da se podmiri, otkáže ili istekne.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama

Sva financijska imovina, osim imovine koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka se procjenjuje na svaki datum izvještaja o financijskom položaju zbog mogućnosti postojanja objektivnog dokaza o umanjuju vrijednosti financijske imovine ili grupe financijske imovine.

Financijska imovina ili grupa financijske imovine se umanjuje, ako i samo ako:

- postoji objektivni dokaz za umanjene vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja i
- nastali događaj ili događaji imaju utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove financijske imovine i mogu se pouzdano izmjeriti.

Grupa koristi definiciju statusa neispunjenja obveza Basel-a II kao primarnog indikatora događaja povezanog s gubitkom. Status neispunjenja obveza, kao događaj povezan s gubitkom, nastaje kada:

- kašnjenja dužnika u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti dulje od 90 dana;
- kao rezultat specifične informacije ili događaja, dužnik najvjerojatnije neće ispuniti svoje kreditne obveze u potpunosti, bez pribjegavanja radnji, kao što su ostvarivanje sigurnosti
- dužnik postaje predmetom restrukturiranja, odnosno promjenama uvjeta ugovora, za klijente u financijskim poteškoćama, rezultirajući materijalnim gubitkom
- dužnik je postao predmetom stečajnog postupka ili se protiv njega poduzimanje druge pravne radnje

Grupa uzima u obzir dokaz o umanjuju vrijednosti financijske imovine na pojedinačnoj i grupnoj razini.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama (nastavak)

(i) Financijska imovina po amortiziranom trošku

Grupa raspoređuje svoje kredite i potraživanja i financijsku imovinu koja se drži do dospelja u sljedeće rizične skupine:

- financijska imovina po amortiziranom trošku za koju nisu identificirani objektivni dokazi o umanjenju njezine vrijednosti na pojedinačnoj osnovi,
- financijska imovina po amortiziranom trošku za koju su identificirani objektivni dokazi o djelomičnom umanjenju njezine vrijednosti, odnosno financijska imovina po amortiziranom trošku za koju se formiraju rezervacije u visini utvrđenog gubitka od umanjenja vrijednosti imovine a koji predstavlja razliku između bruto knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova te imovine.

Nastankom objektivnog dokaza umanjenju vrijednosti plasmana, izračunava se posebna rezervacija ovisno o tome radi li se o pojedinačno značajnoj izloženosti ili izloženosti koje nisu pojedinačno značajne.

Sukladno tome, Grupa formira rezerviranja za:

- pojedinačno značajne izloženosti, odnosno za svaki pojedinačni plasman procjenjuje se nadoknadivi iznos
- izloženosti koje nisu pojedinačno značajne (skupna procjena) na razini homogenih grupa izloženosti

U trenutku provedbe umanjenja plasmana ukidaju se kreirane rezervacije za plasmane za koji nisu identificirani objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti te se formiraju posebne rezervacije. Izravan prijenos ovakvih rezervacija u posebne, i obrnuto, nije dozvoljen.

Nenaplativi krediti otpisuju se na teret formiranog ispravka vrijednosti u trenutku kada nije realno očekivati povrat u budućnosti i iskorišteni su ili preneseni u Grupu svi instrumenti osiguranja naplate.

Ukoliko naknadno dođe do povećanja nadoknadivog iznosa, a to povećanje se može izravno povezati s događajem koji je nastao nakon provedbe umanjenja vrijednosti, potrebno je smanjiti gubitak od umanjenja u korist računa dobiti i gubitka terećenjem računa ispravka vrijednosti.

U računu dobiti i gubitka, Gubitak od umanjenja vrijednosti i njihovo ukidanje prikazani su u liniji Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine.

(ii) Financijska imovina raspoloživa za prodaju

U slučajevima kada su dužnički instrumenti klasificirani kao raspoloživi za prodaju, Grupa individualno procjenjuje postoji li objektivan dokaz za umanjenje vrijednosti temeljeno na istim kriterijima koji se koriste i kod financijske imovine koja se priznaje po amortiziranom trošku. No iznos koji se evidentira kao umanjenje vrijednosti je kumulativni gubitak izmjeren kao razlika između amortiziranog troška i trenutne fer vrijednosti umanjene za umanjenje vrijednosti na tu imovinu prethodno priznatu u računu dobiti i gubitka. Kod priznavanja umanjenja vrijednosti, svaki iznos priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u retku Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju je rekalsificiran u račun dobiti i gubitka i prikazan kao gubitak od umanjenja vrijednosti u retku Neto gubitak od umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu.

Ako se u narednim razdobljima, fer vrijednost dužničkog instrumenta poveća, gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida kroz račun dobiti i gubitka, u retku Neto gubitak od umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu. Umanjena vrijednosti i njihova ukidanja se priznaju direktno uz imovinu u izvještaju o financijskom položaju.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju, objektivni dokaz također uključuje značajan ili prolongiran pad fer vrijednosti investicije ispod troška. Definicija značajnog je pad tržišne vrijednosti ispod 80% troška stjecanja. Pad u fer vrijednosti je prolongiran kada je tržišna cijena kontinuirano ispod troška stjecanja tijekom perioda od 9 mjeseci na datum izvješavanja.

Kada postoji dokaz o umanjenju vrijednosti vlasničkih instrumenata, kumulativni trošak se mjeri kao razlika između troška stjecanja i trenutne fer vrijednosti, umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti za tu imovinu prethodno priznat u računu dobiti i gubitka i prikazan je kao gubitak od umanjenja vrijednosti u retku Neto gubitak od umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu.

Bilo koji iznos gubitaka prethodno priznato u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u retku Neto dobitak/gubitak po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju je reklasificiran u račun dobiti i gubitka i prikazan kao gubitak od umanjenja vrijednosti u retku Neto gubitak od umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu.

Gubici od umanjenja vrijednosti po vlasničkim instrumentima se ne ukidaju kroz račun dobiti i gubitka; povećanja fer vrijednosti po umanjenju vrijednosti se priznaju direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Umanjena vrijednosti i njihova ukidanja se priznaju direktno uz imovinu u izvještaju o financijskom položaju.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine i gubici kreditnog rizika po potencijalnim obvezama (nastavak)

Za financijsku imovinu vrednovanu po trošku stjecanja (nekotirajući vlasničke instrumente kojima se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi) iznos umanjenja vrijednosti je razlika između knjigovodstvenog iznosa financijske imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih po trenutnoj tržišnoj stopi povrata za sličnu financijsku imovinu. Takvi se gubici od umanjenja vrijednosti ne mogu ispraviti.

(iii) Potencijalne obveze

Rezervacije za kreditne gubitke potencijalnih obveza (osobito financijske garancije i kreditne obveze) su uključene unutar stavke Rezerviranja u izvještaju o financijskom položaju. Povezani troškovi ili njihova ukidanja su prikazani u računu dobiti i gubitka unutar stavke Ostali operativni rezultat.

Prijeboj financijskih instrumenata

Financijska imovina i financijske obveze se prebijaju, a neto iznos se prikazuje u izvještaju o financijskom položaju ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prijeboj iznosa i kada postoji namjera izmirenja po neto principu, ili realiziranje imovine i podmirenje obveza istovremeno.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je dopušteno prema MSFI-u i za dobitke ili gubitke koji proizlaze iz grupe sličnih transakcija, kao aktivnosti trgovanja Grupe.

Određivanje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja na glavnom tržištu, ili u nedostatku takvoga, na najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na datum mjerenja

Detalji o tehnikama vrednovanja primjenjivih za mjerenje fer vrijednosti i hijerarhije fer vrijednosti prikazani su u bilješci 35. Fer vrijednost imovine i obveza.

Najmovi

Najam se klasificira kao financijski najam ako se prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom. U izvještaju o financijskom položaju najmoprimca financijski najam se priznaje kao imovina i obveze po fer vrijednosti iznajmljene nekretnine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma određenih na početku najma.

U izvještaju o financijskom položaju najmodavca priznaje se potraživanje u iznosu koji je jednak neto ulaganju u najam (sadašnja vrijednost najma plaćanja uključujući ne garantiranu rezidualnu vrijednost). Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koji se priznaje u računu dobiti i gubitka kroz razdoblje najma metodom efektivne kamatne stope.

Najam se klasificira kao poslovni najam (operativni najam) ako se zadržavaju gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom imovine na najmoprimca. Najmodavac evidentira imovinu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Prihod od najma imovine dane u operativni lizing priznaje se u računu dobiti i gubitka po linearnoj osnovi tijekom trajanja najma.

Poslovna spajanja i goodwill

(i) Poslovna spajanja

Stjecanje ovisnih društava obračunava se korištenjem metode kupnje. Trošak poslovnog spajanja mjeri se kao zbroj fer vrijednosti (na dan razmjene) dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza, te vlasničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečenim društvom. Za poslovna spajanja od 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem se priznaju i prikazuju unutar ostalih troškova poslovanja. Za poslovna spajanja prije 1. siječnja 2010. godine, troškovi izravno povezani sa stjecanjem bili su uključeni u trošak stjecanja. Imovina, obveze i potencijalne obveze stečenog društva koje je moguće prepoznati i koji udovoljavaju kriterijima priznavanja u skladu sa MSFI 3 Poslovna spajanja priznaju se po fer vrijednosti na dan stjecanja, izuzev dugotrajne imovine (ili imovine za otuđenje) koja je svrstana kao namijenjena prodaji u skladu s MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja, koja se priznaje i mjeri po fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje.

Goodwill nastao stjecanjem priznaje se kao imovina i početno iskazuje po trošku, koji predstavlja višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti priznate prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Poslovna spajanja i goodwill (nastavak)

Ako je udio Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva viši od troška poslovnog spajanja, višak se priznaje u računu dobiti i gubitka u razdoblju stjecanja u liniji Ostali operativni rezultat. Naknadno stjecanje nekontrolirajućeg interesa ne predstavlja poslovno spajanje te prije uvođenja Revidiranog MSFI-a 3 nije postojao posebno definirani računovodstveni tretman u MSFI-u za takvu vrstu transakcije. Stoga je za razdoblja prije 1. siječnja 2010. godine Grupa primijenila hijerarhiju MRS-a 8 te je usvojila računovodstvenu politiku za prikazivanje takve transakcije. Grupa je usvojila metodu povećanja udjela matice u kojoj se imovina i obveze društva u koje se ulaže ne mjeri ponovno po fer vrijednosti dok se razlika između dodatnog troška stjecanja i stečenog nekontrolirajućeg interesa prikazuje kao goodwill. U razdobljima nakon 1. siječnja 2010. godine, zbog promjena u MSFI, stjecanje nekontrolirajućeg interesa obračunava se kao transakcija unutar kapitala.

Poslovno spajanje koje uključuje subjekte ili poslovanje pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj su navedeni subjekti pod zajedničkom kontrolom od strane istog subjekta ili subjekata, prije ili nakon poslovnog spajanja, i ta kontrola nije prenosiva. Kako se MSFI 3 ne primjenjuje na poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom, Grupa je, u skladu s MRS-om 8, usvojila računovodstvenu politiku u kojoj se takve transakcije evidentiraju po metodi udruživanja interesa.

Primjena metode je sljedeća:

- Imovina i obveze subjekata koji se spajaju prikazuje se po knjigovodstvenoj vrijednosti kako je prikazano u prijašnjim konsolidiranim izvještajima krajnjeg matičnog društva Grupe;
- Nema nove procjene fer vrijednosti ili priznavanja nove imovine ili obveza, što bi bilo učinjeno da je riječ o metodi kupnje. Jedina usklađivanja se provode radi usklade računovodstvenih politika;
- Nije priznat novi goodwill kao rezultat spajanja;
- Jedini priznati goodwill je već postojeći goodwill društava koja se spajaju. Bilo koja druga razlika između plaćenog iznosa/prijenosa i stečenog kapitala prikazana je u kapitalu;
- Račun dobiti i gubitka reflektira rezultat svih društava za cijelu poslovnu godinu, bez obzira kada je spajanje nastalo;

Usporedni podaci se ne prepravljaju.

Stjecanje Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.:

Na dan 10. veljače 2014. godine Banka je stekla dodatnih 40% dionica društva Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o., Zagreb za iznos od 84 milijuna HRK i povećala svoje vlasništvo na 50%.

Budući da je stjecanje izvršeno unutar Grupe (krajnje matično društvo za kontrolu je Erste Group Bank A.G.), za stjecanje društva Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o. se koristila metoda udruživanja interesa. To je dovelo do priznavanja razlika između nabavne cijene i neto vrijednosti imovine izravno u zadržanu dobit.

Iznosi priznati pri početnoj konsolidaciji:

Izveštaj o financijskom položaju	u milijunima HRK
Potraživanja od drugih banaka	9
Kredit i potraživanja od klijenata	816
Ostala imovina	776
IMOVINA	1.601
Obveze prema drugim bankama	1.117
Obveze prema klijentima	206
Ostale obveze	77
OBVEZE	1.400
Neto stečena imovina	201
Nekontrolirajući interes (50% neto imovine)	(100)
Neto stečena imovina prije 2013.	(20)
Ukupna neto stečena imovina	81
Usklada izravno u kapital	3
Trošak stjecanja	84
Novčani izdaci za stjecanje ovisnog društva:	
Neto novčana imovina stečena sa ovisnim društvom	9
Plaćeno u novcu	(84)
Neto odljev novca	(75)

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Poslovna spajanja i goodwill (nastavak)

Spajanje Erste Delta d.o.o.

Banka 01. siječnja 2015. godine pripaja društvo Erste Deltu koje je u 100%-om vlasništvu, čija glavna stavka u izvještaju o financijskom položaju je zgrada u Zagrebu (sjedište Banke, 216 milijuna HRK).

(ii) Goodwill i test umanjenja goodwilla

Goodwill nastao stjecanjem se ne amortizira, umjesto amortizacije Banka testira goodwill na umanjenje jednom godišnje u studenom te se umanjenje vrijednosti priznaje u računu dobiti i gubitka. Umanjenje vrijednosti provodi se na jedinice koje generiraju novac, a na koje je goodwill alociran. Jedinica koja generira novac je najmanja identificirana grupa imovine koja generira novac te je neovisna od novčanih tokova koje generiraju ostale jedinice koje generiraju novac. Za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti u Grupi svi poslovni segmenti se tretiraju kao posebne jedinice koje generiraju novac.

Goodwill se testira na umanjenje uspoređujući nadoknadivi iznos svake jedinice koja generira novac na koju se goodwill odnosi sa pripadajućom knjigovodstvenom vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost jedinice koja generira novac izračunata je na temelju iznosa kapitala alociranog na jedinicu koja generira novac uzimajući u obzir svaki goodwill i nematerijalnu imovinu koja nije amortizirana priznatoj jedinici koja generira novac prema alokaciji kupovne cijene. Nadoknadivi iznos je veći iznos između fer vrijednosti jedinice koja generira novac umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u uporabi. Gdje je moguće, fer vrijednost umanjena za troškove prodaje se utvrđuje u skladu s nedavnim transakcijama, tržišnim kotacijama ili procjenama. Vrijednost u upotrebi utvrđuje se upotrebom modela diskontiranih novčanih tokova, koji sadrži specifičnosti bankarskog poslovanja i njegov regulatornog okvira. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi računamo sadašnju vrijednost budućih zarada dioničara.

Procjena budućih zarada raspođjeljivih dioničarima bazira se na financijskim planovima jedinice koja generira novac u skladu s odlukom Uprave uzimajući u obzir ispunjenje regulatornih kapitalnih zahtjeva. Period planiranja je pet godina. Nakon procjene budućih zarada raspođjeljivih dioničarima buduće zarade diskontiraju se na sadašnju vrijednost. Zarade nakon pete godine izračunavaju se na temelju zarada posljednje godine planiranja na koju se primjenjuje dugoročna stopa rasta, koja se naslanja na makroekonomske parametre za svaku jedinicu koja generira novac. Procijenjene buduće zarade nakon inicijalnog perioda planiranja odražavaju se kroz terminalnu vrijednost. Diskontne stope primijenjene pri izračunu sadašnje vrijednosti utvrđene su u skladu s Modelom procjene kapitala (CAPM). U CAPM modelu diskontna stopa uključuje nerizičnu kamatnu stopu, tržišnu premiju za rizik koja se množi sa beta faktorom (sistematični tržišni rizik) te rizikom zemlje. Vrijednosti uzete pri utvrđivanju diskontne stope su utvrđene iz eksternih izvora informacija. Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac manji od njene knjigovodstvene vrijednosti, razlika se priznaje kao gubitak od umanjenja vrijednosti kroz Ostala rezerviranja. Gubitak od umanjenja vrijednosti prvo se alocira na umanjenje vrijednosti goodwilla. Preostali iznos, ukoliko postoji, umanjuje knjigovodstvenu vrijednost ostalih jedinica koje generiraju novac, ne manje od njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ukoliko je nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac veći ili jednak njenoj knjigovodstvenoj vrijednosti nema potrebe za umanjenjem vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla ne može se ukinuti u budućim razdobljima. Detalji testa umanjenja mogu se vidjeti u bilješkama 19 i 21 ovog financijskog izvješća.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava pravocrtno na način da se nabavna vrijednost imovine otpiše do ostatka vrijednosti tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Zemljišta i imovina u pripremi se ne amortiziraju.

Procijenjeni ekonomski vijekovi uporabe prikazani su kako slijedi:

	Životni vijek u godinama	
	2014.	2015.
Zgrade	40	40
Namještaj i oprema	3-10	3-10
Motorna vozila	4-6	4-6
Računala	4	4

Dugotrajna imovina se prestaje priznavati rashodom ili kada se više ne očekuju buduće ekonomske koristi. Bilo kakva dobit ili gubitak koji je nastao rashodovanjem imovine (dobiven kao razlika između neto iznosa dobivenog prilikom prodaje i knjigovodstvenog stanja sredstva) se priznaje u računu dobiti i dobitka u retku Ostali operativni rezultat.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine uključuju ulaganja u zemlju i zgrade ili dio zgrada od strane vlasnika (ili najmoprimac kod financijskog najma) kako bi zaradio najamninu i/ili povećao kapital.

Ulaganje u nekretnine se inicijalno priznaje po trošku uključujući sve troškove transakcije.

Naknadno mjerenje je po trošku (trošak stjecanja umanjeno za akumuliranu amortizaciju i trošak od umanjena imovine). Ulaganje u nekretnine je prikazano u izvještaju o financijskom položaju u retku Ulaganje u nekretnine.

Prihod od najamnine se priznaje u retku Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma. Amortizacija je prikazana u računu dobiti i gubitka u retku Amortizacija koristeći pravocrtnu metodu tijekom procijenjenog vijeka uporabe imovine. Korisni vijek uporabe ulaganja u nekretnine su identični zgradama prikazanim pod dugotrajnom imovinom. Bilo kakvo umanjeno vrijednosti, kao i njihova ukidanja, se priznaju u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat.

Nematerijalna imovina

Osim goodwilla, nematerijalna imovina Grupe uključuje računalni software i liste klijenata i drugu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna imovina se priznaje samo ako se trošak nabave može pouzdano utvrditi i ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati tome ići Banci.

Troškovi interno proizvedenog software-a kapitaliziraju se ako Grupa može pokazati tehničku izvedivost i namjeru završetka softvera, mogućnost korištenja, kako će omogućiti vjerojatne ekonomske koristi, dostupnost resursa i mogućnost pouzdanog mjerenja troškova. Nematerijalna imovina stečena odvojeno, mjeri se po početno priznatom trošku nabave. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjena vrijednosti.

Trošak nematerijalne imovine stečene u poslovnom spajanju je njezina fer vrijednost na datum stjecanja. U Grupi, to su liste klijenata i one se kapitaliziraju pri stjecanju ako se mogu pouzdano mjeriti.

Procijenjeni korisni vijek trajanja je kako slijedi:

	Korisni vijek trajanja u godinama	
	2014.	2015.
Software	4	4
Lista klijenata	5,5-8	5,5-8
Ostala nematerijalna imovina	5	5

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina)

Grupa procjenjuje na svaki izvještajni datum postoji li indicija da je vrijednost nefinancijskog sredstva umanjena. Testiranje na umanjeње vrijednosti se provodi na razini pojedinog sredstva ako sredstvo generira novčane priljeve koji su uvelike neovisni od ostalih sredstava. Tipični primjer je ulaganje u imovinu. U protivnom, test umanjena vrijednosti se provodi na razini jedinica koje generiraju novac (CGU) kojoj sredstvo pripada. CGU je najmanja moguća grupa sredstava koja se može identificirati koja generira novčane priljeve koji su uvelike neovisni o novčanim priljevima ostalih sredstava ili grupe sredstava. Za specifična pravila koja se odnose na umanjeње vrijednosti goodwilla i pravila za alokaciju umanjena vrijednosti za CGU-ove molimo vidjeti poglavlje Poslovne kombinacije i goodwill, dio (ii) Goodwill i testiranje na umanjeње vrijednosti goodwilla.

Ako postoji indicija za umanjeње vrijednosti ili ako je potrebno godišnje testiranje na umanjeње vrijednosti nekog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivu vrijednost sredstva. Nadoknadiva vrijednost sredstva je veće od fer vrijednosti sredstva ili CGU-a umanjeno za troškove odlaganja i njegove uporabne vrijednosti. Kod mjerenja njegove uporabne vrijednosti, procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja reflektira trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Procjena se radi na svaki izvještajni datum kako bi se utvrdilo postoje li indicije da prethodno priznata umanjena vrijednosti više ne vrijede ili su se smanjila. Ako takva indicija postoji, Banka procjenjuje nadoknadivu vrijednost CGU-a ili sredstva. Prethodno priznato umanjeње vrijednosti se ukida samo ako je došlo do promjena pretpostavki s kojima se odredio nadoknadivi iznos kada je umanjeње vrijednosti priznato. Ukidanje je ograničeno na način da knjigovodstvena vrijednost sredstva ne prijeđe nadoknadivi iznos ili da ne prijeđe knjigovodstvenu vrijednost koja bi vrijedila, neto od amortizacije, da umanjeње vrijednosti u prethodnoj godini nije priznato.

Umanjenja vrijednosti i njihova ukidanja se priznaju u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Zalihe

Grupa također investira u imovinu koja se drži za prodaju u uobičajenom dijelu poslovanja ili imovinu koja je u procesu izgradnje ili razvoja za takvu prodaju. Ova imovina je prikazana u Ostaloj imovini i mjeri se po nižem od troška ili neto ostvarivoj vrijednosti u skladu s MRS-om 2 Zalihe.

Trošak stjecanja uključuje ne samo kupovnu cijenu nego i sve ostale troškove koji se direktno mogu pripisati, poput troškova transporta, carine, ostalih poreza i troškova konverzije zaliha itd. Troškovi pozajmice se kapitaliziraju do mjere do koje se direktno odnose na stjecanje imovine. Prodaja ovakve imovine/apartmana se priznaje u prihodima u računu dobiti i gubitka u retku Ostali operativni rezultat, zajedno s troškovima prodaje i ostalim troškovima koji su nastali u prodaji sredstva.

Izvanbilančne obveze

U uobičajenom poslovanju, Grupa ulazi u kreditne obveze koje su prikazane na računima izvanbilančne evidencije i primarno uključuje garancije, dokumentarne akreditive i neiskorištene obveze pozajmice. Takve financijske obveze su prikazane u izvještaju o financijskom položaju Grupe ako i kada postanu plative.

Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima obvezu koja je rezultat prošlih događaja i vjerojatno je da će morati tu obvezu podmiriti. Uprava utvrđuje adekvatnost rezerviranja na temelju pregleda pojedinih stavaka, nedavnih iskustava gubitka, trenutne ekonomske situacije, karakteristika rizika raznih kategorija transakcija i ostalih primjerenih faktora na dan izvještaja o financijskom položaju. Rezerviranja se diskontiraju na sadašnju vrijednost gdje je učinak materijalan. U izvještaju o financijskom položaju, rezerviranja su prikazana u retku Rezerviranja. Ona uključuju rezerviranja za gubitke po kreditnom riziku za preuzete potencijalne obveze (posebno financijske garancije i kreditne obveze) kao i rezerviranja za pravne sporove. Troškovi ili prihodi koji se odnose na rezerviranja se prikazuju u retku Ostali operativni rezultat.

Dugoročna primanja zaposlenika

Za definirane otpremnine za mirovinu i jubilarne nagrade, trošak otpremnina se utvrđuje metodom projicirane kreditne jedinice, sa aktuarskim pretpostavkama koje se iznose na svaki datum izvještaja o financijskom položaju. Aktuarski dobiti ili gubici za rezerviranja za otpremnine i otpremnine za mirovinu su u potpunosti priznati u razdoblju u kojem su i nastali. Aktuarski dobiti ili gubici za rezerviranja za jubilarne nagrade su priznati u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su i nastali.

Protekli trošak usluga se odmah priznaje do mjere do koje su primanja već stečena, u protivnom je amortizirano na pravocrtnoj osnovi kroz prosječno razdoblje dok primanja postanu stečena.

Obveze za otpremnine za mirovinu priznate u izvještaju o financijskom položaju predstavljaju sadašnju vrijednost obveza za definirana primanja.

Porezi na dobit

Porezi na dobit sastoje se od tekućih i odgođenih poreza, priznatih u računu dobiti i gubitka, osim u mjeri u kojoj se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu ili ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

(i) Tekući porez

Porezna imovina ili obveze po tekućem porezu za tekuću i prethodne godine se izračunava kao iznos koji se očekuje dobiti ili platiti poreznim vlastima. Porezna stopa i porezni zakoni koji vrijede prilikom izračunavanja iznosa su oni koji su doneseni na datum izvještaja o financijskom položaju.

(ii) Odgođeni porez

Odgođeni porez je priznat kao privremena razlika između porezne osnovice imovine ili obveza i njihovih knjigovodstvenih vrijednosti na datum izvještaja o financijskom položaju. Odgođene porezne obveze se priznaju za sve oprezive privremene razlike. Odgođena porezna imovina se priznaje za privremene odbitne razlike i neiskorištene porezne gubitke do mjere do koje je vjerojatno da će oporeziva dobit biti na raspolaganju za sučeljavanje s odbitnim privremenim razlikama i prenijetim neiskorištenim poreznim gubicima. Odgođeni porez nije priznat na temelju privremenih razlika koje proizlaze od inicijalnog priznavanja goodwilla.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Porezi na dobit (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine se revidira na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i smanjuje se do mjere do koje više nije vjerojatno da će dostatna oporeziva dobit biti na raspolaganju kako bi se sva ili dio odgođene porezne imovine iskoristio. Nepriznata odgođena porezna imovina se nanovo procjenjuje na svaki datum izvještaja o financijskom položaju i priznaje se do mjere do koje je postalo vjerojatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti da se odgođeni porez vrati.

Odgođena porezna imovina i obveze se mjere po poreznoj stopi za koju se očekuje da će vrijediti u godini u kojoj je imovina realizirana ili obveza podmirena, temeljeno na poreznim stopama (i poreznim zakonima) koje su donesene ili su u postupku donošenja na datum izvještaja o financijskom položaju. Za ovisna društva vrijede lokalni porezni zakoni.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji legalno provedivo pravo na prijeboj i odgođeni porezi se odnose na istu poreznu vlast.

Fiducijarni poslovi

Imovina i pripadajući prihodi, zajedno s povezanim obvezama za povratom imovine klijentima isključeni su iz ovih financijskih izvještaja kada Grupa nastupa u fiducijarnom svojstvu, odnosno kao ovlaštena osoba, povjerenik ili zastupnik.

Priznavanje prihoda i troškova

Prihod se može priznati ukoliko će ekonomska korist pritijecati u subjekt i ako se može pouzdano izmjeriti. Opisi i kriteriji priznavanja prihoda kao stavke iskazane u Računu dobiti i gubitka su:

(i) Neto kamatni prihod

Kamatni prihod ili trošak se obračunava primjenom metode efektivne kamatne stope (EKS). Kalkulacija uključuje naknade za obradu zahtjeva kreditiranja kao i transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati instrumentu i sastavni su dio efektivne kamatne stope (osim financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka), zanemarujući buduće kreditne gubitke. Kamatni prihod od pojedinačnih umanjene vrijednosti kredita i potraživanja, te od financijske imovine koja se drži do dospelja se obračunava primjenom originalne efektivne kamatne stope koja je prethodno korištena u diskontiranju očekivanih budućih novčanih tokova radi mjerenja gubitaka od umanjene vrijednosti.

Kamatni prihod uključuje kamatni prihod na kredite i potraživanja od kreditnih institucija i klijenata, na novčana sredstva, na obveznice i ostalih kamatonosne vrijednosne papire u svim kategorijama financijske imovine. Kamatni troškovi uključuje plaćene kamate na depozite od klijenata, depozite od banaka, izdane dužničke vrijednosne papire i ostale financijske obveze u svim kategorijama financijskih obveza.

Neto kamatni prihodi sadrži i kamate na derivate koji služe za ekonomsku zaštitu za zatvaranje pozicija u Knjizi banke. Osim toga, prikazuju se i neto kamatni troškovi na otpremnine, mirovine i jubilarne nagrade.

(ii) Neto prihod od provizija i naknada

Grupa priznaje prihode i rashode od naknada i provizija pružanjem različitih usluga klijentima.

Naknade zarađene za pružanje usluga tijekom nekog perioda se vremenski razgraničavaju tijekom tog istog vremena.

Navedene naknade uključuju naknade od kreditiranja, naknade za izdane garancije, provizije za upravljanje imovinom, skrbništva i ostale naknade za upravljanje i nadzor, također naknade za posredovanje u osiguranju, naknade za posredovanje u stambenim štednjama i devizne transakcije.

(iii) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi priznaju se u računu dobiti i gubitka u trenutku nastanka prava na primitak.

Ova stavka uključuje dividende od dionica i drugih vlasničkih vrijednosnih papira u svim portfeljima, kao i prihod od ostalih investicija u druga društva koja su kategorizirana kao raspoloživa za prodaju. Također, sadrži i dividende od ovisnih i pridruženih društava ili zajedničkih pothvata koja se ne konsolidiraju ili se ne uključuju u konsolidirane izvještaje po metodi udjela zbog nematerijalnosti. Takva nekonsolidirana pridružena društva, zajednički pothvati i podružnice se prikazuju kao Ostala imovina.

(iv) Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost

Rezultat proizašao iz trgovanja uključuje sve dobitke i gubitke zbog promjene fer vrijednosti (čiste cijene) financijske imovine i obveza koji se drže radi trgovanja, uključujući sve derivate koji ne služe kao instrument zaštite. Osim toga, neto rezultat iz trgovanja derivata koji se nalaze u knjizi trgovanja također sadrže kamatne prihode i troškove. Međutim, kamatni prihod ili trošak na nederivativnu imovinu i obveze i na derivate koji se nalaze u knjizi banke nisu dio neto rezultat iz trgovanja već neto kamatnog prihoda. Također uključuje sve neučinkovite dijelove fer vrijednosti i tečajne dobitke i gubitke. Svođenje fer vrijednosti se odnosi na promjene čiste cijene financijske imovine i obveza vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Priznavanje prihoda i troškova (nastavak)

(v) Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela

Ova stavka sadrži rezultat od ulaganja u pridružena društava na koja se primjenjuje metoda udjela (mjerena kao udio investitora u dobiti i gubitku pridruženih društava ili zajedničkih pothvata).

Međutim, gubitak od umanjenja vrijednosti, ukidanje umanjenja vrijednosti i realizirani dobiti i gubici od ulaganja u pridružena društva ili zajednički pothvat koja se uključuju u konsolidirane izvještaje metodom udjela prikazuju se pod stavkom Ostali operativni rezultat.

(vi) Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma

Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma se priznaje primjenom proporcionalne metode tijekom razdoblja najma.

(vii) Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih uključuju troškove plaća i naknada, troškove bonusa, doprinose i poreze iz plaća i na plaće. Također, uključuje i trošak tekućeg rada za otpremninu i jubilarne nagrade.

(viii) Ostali administrativni troškovi

Ostali administrativni troškovi uključuju informaciju o tehničkim troškovima, troškovi ureda, uredski operativni troškovi, troškovi reklame i propagande, rashodi pravnih i drugih savjetnika, kao i razni drugi administrativni troškovi. Osim toga, stavka sadrži i troškovi osiguranje depozita.

(ix) Amortizacija

Ova stavka sadrži amortizaciju nekretnina i opreme, amortizaciju ulaganja u nekretnine i amortizaciju nematerijalne imovine.

(x) Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto

Stavka uključuje prodaju i ostale prestanke priznavanja dobitka i gubitka od financijske imovine raspoložive za prodaju i financijske imovine koja se drži do dospelosti, kredita i potraživanja i financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku. Međutim, ako je dobitak/gubitak povezan s pojedinačnim umanjenjem vrijednosti financijske imovine oni su dio neto gubitka od umanjenja vrijednosti.

(xi) Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine

Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine sadrži gubitke od umanjenja i ukidanje umanjenja vrijednosti na kredite i potraživanja od financijske imovine koja se drži do dospelosti i od financijske imovine raspoložive za prodaju. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti se odnosi na ispravke vrijednosti na pojedinačnoj i skupnoj (nastali, ali ne prikazani) osnovi. Izravni otpisi su dio gubitaka od umanjenja vrijednosti. Ova stavka također uključuje povrate prethodno otpisanih iznosa iz izvještaja o financijskom položaju.

(xii) Ostali operativni rezultat

Ostali operativni rezultat prikazuje sve ostale prihode i troškove koji nisu direktno vezani uz redovnu djelatnosti Banke i Grupe. Nadalje, pristojbe na bankarske aktivnosti su dio ostalog operativnog rezultata.

Ostali operativni rezultat uključuje gubitke od umanjenja vrijednosti ili ukidanja umanjenja vrijednosti kao i rezultat od prodaje nekretnina i opreme te nematerijalne imovine. Također, uključuje i sva umanjenja vrijednosti goodwill-a.

Također, ostali operativni rezultat obuhvaća sljedeće: troškove za ostali porez (uključujući pristojbe na bankovne aktivnosti), prihode od smanjenja i troškove povećanja rezervacija, gubitak od umanjenja (i sva njihova ukidanja) kao i dobitke i gubitke od prodaje vlasničkih ulaganja uključenih u konsolidirani izvještaj metodom udjela te dobitke i gubitke od prestanka priznavanja podružnica.

d) TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PRETPOSTAVKE I PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika, Uprava je dužna davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza i iznosima prihoda i rashoda koje ne moraju biti očigledne iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na prošlom iskustvu i drugim čimbenicima koji se smatraju relevantnim. Ostvareni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su izvedene procjene se kontinuirano revidiraju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju promjene ako promjena utječe samo na to razdoblje, odnosno i u razdoblju promjene i budućim razdobljima ako promjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

U nastavku su iznesene osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i drugi ključni izvori neizvjesnosti procjena na datum izvještaja o financijskom položaju koji nose značajan rizik koji može dovesti do materijalno značajnog usklađenja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u idućoj financijskoj godini.

Kontrola

MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji definira kontrolu investitora nad društvom po uvjetima investitora: (a) moć usmjeravanja relevantnih djelatnosti društva, npr. aktivnosti koje značajno utječu na prinost društva; (b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose iz odnosa sa društvom; i (c) sposobnost utjecati na te prinose kroz svoju moć nad društvom.

Dakle, procjenjivanje postojanja kontrole pod ovom definicijom može zahtijevati značajne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene, a osobito u nestandardnim situacijama kao što su: (1) moć proizlazi iz prava glasa i iz ugovornih dogovora (ili uglavnom iz potonjeg); (2) izloženost koja proizlazi iz bilančnih investicija i vanbilančnih obveza ili garancija (ili uglavnom iz potonjeg); ili (3) varijabilni prinosi koji proizlazi iz identificiranih prihoda (npr. dividende, kamate, naknade) te iz ušteda troškova, ekonomije razmjera i/ili operativnih sinergija (ili uglavnom iz potonjeg).

Prilikom stjecanja dodatnog udjela u društvu S-Leasing d.o.o. (u nastavku teksta Društvo), tijekom 2014. godine, Banka je provela procjenu ima li kontrolu nad subjektom sukladno MSFI-u 10 te zaključila u prosudbi Uprave da Banka kontrolira navedeno Društvo te ima moć usmjeravanja relevantnih aktivnosti Društva, posredni utjecaj na strukturu poslovanja Društva kao i značajan utjecaj na prihode Društva. Nadalje, Banka ima mogućnost korištenja svoje moći kako bi utjecala na povrat ulaganja. Banka je osigurala okvire u kojima može adekvatno pratiti kretanje portfelja Društva kao i njegovo poslovanje u cjelini, uspostavljena je uska suradnja između prodajnih poslovnih linija kao i stalna koordinacija organizacijskih dijelova za upravljanje rizicima odnosno uvedeno je strateško upravljanje rizicima Društva kao i strateško upravljanje nad Društvom u svim njegovom relevantnim aspektima poslovanja.

Odgođena porezna imovina

Odgođena porezna imovina priznaje se u odnosu na porezne gubitke i odbitne privremene razlike do iznosa kod kojeg je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i za koju će se gubici moći koristiti. Procjenom je potrebno utvrditi iznos odgođene porezne imovine koja se može priznati, na temelju pogodnog trenutka i razine buduće oporezive dobiti, zajedno sa budućim strategijama planiranja poreza. Za tu svrhu koristi se period planiranja od 5 godina. Objave odgođenih poreza prikazane su u Bilješci 22 Porezna imovina i obveze.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Iako Grupa u određenim razdobljima može pretrpjeti značajne gubitke, koji su uglavnom razmjerni ispravku vrijednosti za gubitke, Uprava je prosudila da su ispravci vrijednosti za gubitke adekvatni za pokriće gubitaka koji bi mogli nastati po rizičnoj imovini. Prosudbe i procjene su potrebne za određivanje vrijednosti u upotrebi, i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje procjenjujući vrijeme i iznos budućih očekivanih novčanih tijekova i diskontne stope. Pretpostavke i procjene korištene za umanjene vrijednosti izračuna nefinancijske imovine opisane su u dijelovima Poslovna spajanja i goodwill i Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina) u računovodstvenim politikama. Ulazni podaci korišteni za testiranje umanjena vrijednosti goodwilla i njegove osjetljivosti mogu se naći u Bilješci 27 Nematerijalna imovina.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Banka pregledava svoju nefinancijsku imovinu na svaki datum izvještaja o financijskom položaju kako bi ocijenila postoje li naznake gubitka od umanjena vrijednosti koji bi trebao biti evidentiran u računu dobiti i gubitka. Nadalje, jedinice koje generiraju novac, na koje se raspoređuje goodwill, testiraju se na umanjene vrijednosti jednom godišnje. Potrebna je prosudba i procjena kako bi se odredila njezina vrijednost pri uporabi umanjena za troškove otuđenja tako da se odrede vrijeme i iznos budućih novčanih priljeva i diskontne stope. Pretpostavke i procjene koje se koriste pri izračunu umanjena vrijednosti nefinancijske imovine opisane su u dijelu Poslovna spajanja i goodwill i Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nekretnine i oprema, ulaganje u nekretnine, nematerijalna imovina) unutar Računovodstvenih politika. Ulazni podaci korišteni za test umanjena goodwilla i njihove osjetljivosti se mogu naći u bilješci 27 Nematerijalna imovina.

d) TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PRETPOSTAVKE I PROCJENE (nastavak)

Fer vrijednost financijske imovine

Gdje se fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza evidentirane u izvještaju o financijskom položaju ne mogu odrediti na aktivnim tržištima, određuju se korištenjem raznih tehnika vrednovanja koje uključuju upotrebu matematičkih modela. Ulazni podaci u tim modelima izvedeni su iz vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, ali gdje podaci nisu dostupni, potrebno je utvrditi fer vrijednost procjenom. Objave modela procjene, hijerarhije fer vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata mogu se naći u Bilješci 46 Fer vrijednost imovine i obveza.

Rezerviranja

U okviru redovnog poslovanja, protiv Grupe su pokrenuti sudski sporovi i pritužbe. Uprava vjeruje da eventualna konačna obveza nakon okončanja sporova neće imati značajan negativan utjecaj na financijski položaj niti na buduće rezultate poslovanja Grupe.

26. siječnja 2015. godine, na prijedlog hrvatske Vlade, hrvatski Parlament je odobrio promjene u Zakonu o potrošačkom kreditiranju tako da je na period od godine dana fiksirao plaćanja budućih mjesečnih anuiteta na CHF/HRK tečaj od 6,39 za klijente koji imaju kredite denominirane u CHF-u.

Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, hrvatski Parlament je jednoglasno prihvatio promjene Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama 11. rujna 2015. godine. Svrha zakona je bila ponuditi dužnicima kredita u CHF-u mogućnost da ih njihove banke stave u istu poziciju u kojoj bi bili da su njihovi krediti od početka bili denominirani u EUR-ima (ili denominirani u HRK s valutnom klauzulom u EUR-ima). Originalna glavnica CHF kredita će biti konvertirana u EUR ili kredite denominirane u HRK s valutnom klauzulom u EUR-ima po tečaju koji je vrijedio na dan kada je CHF kredit odobren. Tečaj će biti jednak tečaju koji je zajmodavac primjenio na taj dan na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR-ima ili vezane valutnom klauzulom uz EUR-e. Originalni iznos glavnice će biti zabilježen u knjigama zajmodavca.

Banka je slijedila smjernice MRS-a 37: Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina i priznala rezervaciju za očekivani trošak konverzije u iznosu od 1 milijarde HRK. Ukupni iznos kredita koji su zahvaćeni konverzijom na 30. rujna 2015. Iznosi 514 milijuna CHF (3,6 milijardi HRK). Na dan 31. prosinca 2015. godine 87% klijenata s bruto iznosom od 445 milijuna CHF-a je prihvatilo uvjete konverzije, kako stoji u zakonu. Na dan izdavanja ovog izvješća 94,76% od prihvaćenih konverzija je već konvertirano.

Zbog novih promjena u Zakonu o potrošačkom kreditiranju gore opisanim, Banka je otpustila većinu rezerviranja za očekivane pojedinačne slučajeve nastale u 2013. i 2014. godini za kredite vezane uz CHF, koja su inicijalno temeljena na odluci prvostupanjskog suda u Zagrebu od 4 srpnja 2013. godine koji je podržao tužbu potrošačke udruge u sudskom procesu u kojem je potrošačka udruga tužila 8 najvećih banaka iz 2012. godine (uključujući i Banku). Ta tužba je statirala da a) za kredite vezane uz CHF, potrošačima nisu dane sve potrebne informacije prije uzimanja kredita i zbog toga nisu mogli donjeti potpuno informiranu odluku o riziku takvih kredita i b) varijabilna kamatna stopa je nezakonita jer je bila donjeta na temelju jednostrane odluke pojedine banke bez jasno definiranih faktora koji su utjecali na postavljanje takve stope.

e) PRIMJENA I IZMJENA NOVIH MSFI/MRS

Usvojene računovodstvene politike jednake su onima iz prošle financijske godine, osim standarda i tumačenja koji su stupili na snagu od 1. siječnja 2014. godine. Samo oni novi standardi i tumačenja koji su relevantni za poslovanje Banke i Grupe su prikazani u nastavku:

Standardi i tumačenja koji su na snazi

Sljedeći standardi i njihova tumačenja su obavezni od 1. siječnja 2015. godine:

- IFRIC 21 *Pristojbe*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva, ciklus 2011.-2013. godine*

IFRIC 21 Pristojbe

IFRIC 21 pojašnjava da subjekti priznavaju obveze za pristojbe kada se dogodi aktivnost koja je izazvala plaćanje, kako je identificirano relevantnim zakonima. Ovi su kriteriji među ostalim primjenjenim za sanacijski fond koji je prikazan u ostalom operativnom prihodu. Za pristojbu koja je izazvana nakon što je dosegla minimalni prag, tumačenje pojašnjava da se obveza ne bi trebala predvidjeti prije nego je minimalni prag dosegnut. IFRIC 21 zahtjeva retrospektivnu primjenu. Ovo tumačenje nema utjecaja na Grupu budući da je primjenila principe priznavanja iz MRS-a 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina koja su u skladu sa zahtjevima IFRIC-a 21 u prethodnim godinama. IFRIC 21 je primjenjiv na razdoblja koja počinju 1. siječnja 2014. godine ali u EU za godišnja razdoblja koja počinju 17. lipnja 2014.

Godišnja poboljšanja MSFI-jeva, ciklus 2011.-2013. godine

U prosincu 2013. godine, IASB je izdao set izmjena raznih standarda. Izmjene su primjenjive na godišnja razdoblja koja počinju 1. srpnja 2014. godine, ali u EU za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2015. godine. Primjena ovih izmjena nije imala značajne utjecaje na financijske izvještaje Grupe.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi

Dolje prikazani standardi i tumačenja je izdao IASB ali nisu još stupili na snagu.

Sljedeći standardi, izmjene i tumačenja koji još nisu odobreni od strane EU:

- *MSFI 9: Financijski instrumenti*
- *MSFI 14 Stavke vremenskih razgraničenja prema važećoj regulativi: Europska komisija je odlučila nelansirati proces podrške ovog standarda koji se odnosi na razdoblje prije kraja godine i čekati konačni standard*
- *MSFI 15 Prihodi po ugovorima s kupcima uključujući i izmjene MSFI-ju 15: datum stupanja na snagu MSFI-ja 15*
- *Izmjene MSFI-ja 10 i MRS-a 28: Prodaja ili unos imovine između ulagatelja i njegovih pridruženih društava ili zajedničkog pothvata*
- *Izmjene MSFI-ja 10, MSFI-ju 12 i MRS-u 28: Investicijski subjekti: Primjena izuzeća od konsolidacije*
- *MSFI 16: Najmovi*
- *Izmjene MSFI-ja 12: Priznavanje odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke*

Sljedeći standardi, izmjene i tumačenja koji su odobreni od strane EU:

- *Izmjene MRS-a 19 – Planovi za definirana primanja: Doprinosi zaposlenih*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva ciklus 2010.-2012. godine*
- *Izmjene MRS-a 16 i MRS-a 38: Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije materijalne i nematerijalne imovine*
- *Izmjene MSFI-a 11: Priznavanje stjecanja udjela u zajedničkim pothvatima*
- *Izmjene MRS-a 1: Inicijativa za objavljivanje*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva ciklus 2012.-2014. godine*

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

Usvajanje standarda i tumačenja opisano je u nastavku:

MSFI 9: Financijski instrumenti (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 9 je izdan u srpnju 2014. godine i primjenjuju se za godišnja razdoblja počevši s 1. siječnjem 2018. godine na dalje. MSFI se osvrće na tri glavna dijela računovodstva financijskih instrumenata: klasifikacija i mjerenje, umanjenje vrijednosti i računovodstvo zaštite.

MSFI 9 uvodi dva kriterija klasifikacije za financijsku imovinu: 1) poslovni model subjekta za upravljanje financijskom imovinom i 2) ugovorne karakteristike novčanih priljeva/odljeva financijske imovine. Kao rezultat financijska se imovina mjeri po amortiziranom trošku samo ako su oba kriterija prikazana u nastavku zadovoljena: a) rast novčanih tokova zbog obveza po financijskoj imovini na određene datume odnosi se na plaćanje glavnice i kamata na preostalu glavnici i b) imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držati imovinu kako bi naplaćivao ugovorom definirane novčane tokove.

Mjerenje fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je primjenjiv na financijsku imovinu koja zadovoljava uvjete pod a) ali poslovni model koji se na njih primjenjuje je usmjeren i na držanje imovine i na naplaćivanje ugovorom definiranih novčanih tokova.

Sva druga financijska imovina se se mjeri po fer vrijednosti s promjenama prikazanim u računu dobiti i gubitka. Kod investiranja u vlasničke instrumente koji se ne drže radi trgovanja, subjekt može neopozivo izabrati početno ih priznati i mjeriti po fer vrijednosti s promjenama prikazanim u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

MSFI 9 ne mijenja principe klasifikacije i mjerenja financijskih obveza u usporedbi s MRS-om 39. Jedina promjena je vezana za financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (opcija fer vrijednosti). Promjene fer vrijednost ovisno o kreditnom riziku takvih obveza će se prikazati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Standard donosi jednoobrazni model umanjenja vrijednosti koji se primjenjuje i na financijsku imovinu i izvanbilančnu izloženost kreditnom riziku (kreditne obveze i financijske garancije). Kod početnog priznavanja financijskih instrumenata priznaju se rezerviranja za gubitak zbog kreditnog rizika do 12 mjeseci očekivanog gubitka. Cjeloživotni očekivani gubitak će se priznati za sve instrumente čiji se kreditni rizik povećao nakon početnog priznavanja. Također, standard donosi nova pravila za prikazivanje gubitaka proizašlih iz modifikacije ugovornih uvjeta financijske imovine.

Tijekom 2015. godine, Grupa je nastavila sa razvojem glavnih poslovnih koncepata i dokumentacijom poslovnih zahtjeva evidentirajući promjene u politikama, procedurama, procesima i sistemima, procjenjujući kao neophodno u pripremi za prijelaz na MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018. godine. Kao dio ovog nastojanja, učestale studije financijskih učinaka (posebno s obzirom na klasifikaciju/mjerenje i umanjenje vrijednosti financijske imovine) su započele u cijeloj Grupi i planiraju se nastaviti tijekom 2016. godine zajedno sa postepenim prelaskom sa idejne faze na fazu implementiranja dokumentiranih poslovnih zahtjeva.

Na temelju toga, Grupa podupire svoja originalna očekivanja da će taj standard imati značajan utjecaj na stavke izvještaja o financijskom položaju i metode vrednovanja financijskih instrumenata. Tako, na području klasifikacije i vrednovanja, Grupa prepoznaje rizik da će dio svog kreditnog portfelja morati ponovno vrednovati po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, s obzirom na ugovorene karakteristike novčanog tijeka. U isto vrijeme, ovim rizikom se već aktivno upravlja, osobito aktivnostima smanjenja rizika koje su bile planirane a dijelom su i pokrenute unutar Grupe, u pogledu kreditnih proizvoda procijenjenih kao rizičnih od ponovnog vrednovanja. Utjecaj na ispravke vrijednosti će se tek analizirati. Također, Grupa očekuje da će se struktura financijskih izvještaja (i glavni elementi i objašnjenja) prilagoditi, posebno u pogledu novog izvještavanja i zahtjeva objave MSFI-a 7, potaknutog MSFI-em 9. Takve prilagodbe će također uzeti u obzir nove zahtjeve regulatornog izvještavanja (osobito vezane uz FINREP) koje EU ili nacionalni regulatori mogu razmatrati kao dio priprema za prve primjene MSFI-a 9 na razini šireg Europskog i nacionalnog bankarskog sektora.

MSFI 14 Stavke vremenskih razgraničenja prema važećoj regulativi (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2016. godine)

MSFI 14 Stavke vremenskih razgraničenja prema važećoj regulativi dozvoljavaju da subjekt koji prvi puta primjenjuje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja i dalje prikazuje, sa nekim ograničenim promjenama, za stavke vremenskih razgraničenja prema važećoj regulativi u skladu sa prijašnjim opće prihvaćenim računovodstvenim načelima, kako pri početnoj primjeni MSFI-a tako i u narednim financijskim izvještajima. Grupa ne očekuje neki značajniji utjecaj od primjene MSFI-a 14.

MSFI 15 Prihodi po ugovorima s kupcima (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 15 je propisan u svibnju 2014. godine te je na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine. MSFI 15 određuje kako i kada subjekt priznaje prihode od ugovora s kupcima. Također zahtijeva od subjekata da pruže korisnicima financijskih izvještaja informativnije više informativne i više relevantne objave. Standard pruža jedan, model od pet koraka na bazi principa koji se primjenjuje na sve ugovore s kupcima. Također, u područjima sa promjenjivim okolnostima i kapitalizacijom troškova MSFI 15 pruža modificirane propise. Standard nije usmjeren na priznavanje prihoda od financijskih usluga. Grupa ne očekuje značajniji utjecaj od primjene MSFI-a 15.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

Izmjene MSFI-ju 10 i MRS-u 28: Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovih pridruženih društva ili zajedničkih pothvata (datum stupanja na snagu: 1. siječanj 2016. godine)

Izmjene MSFI-ju 10 i MRS-i 28 su izdane u rujnu 2014. godine i primjenjuju se za godišnja razdoblja počevši s 1. siječnja 2016. godine na dalje. Ove izmjene se bave prodajom ili unosom imovine ili podružnice u transakciji između investitora i njegovih pridruženih društva ili zajedničkih pothvata. Glavna posljedica izmjena je u tome da se dobit ili gubitak priznaje samo kada imovina ili podružnica sačinjavaju poslovanje, kako je definirano MSFI-om 3. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe

Izmjene MSFI-ju 10, MSFI-ju 12 i MRS-u 28: Investicijski subjekti: Primjena izuzeća od konsolidacije (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječanj 2016. godine)

Izmjene potvrđuju da se izuzeće od sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja može primjenjivati i na matični subjekt koji je ovisni subjekt investicijskog subjekta čak i ako sam investicijski subjekt sva svoja ovisna društva mjeri po fer vrijednosti.

Uz to, pojašnjava se da ulagatelj, primjenjujući metodu udjela na pridruženi subjekt ili zajednički pothvat koji je investicijski subjekt, smije preuzeti mjere fer vrijednosti koje taj pridruženi subjekt odnosno zajednički pothvat koriste za svoje ovisne subjekte.

Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Izmjene MRS-a 16 i MRS-a 38: Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije materijalne i nematerijalne imovine (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2016. godine)

Izmjene MRS-a 16 i MRS-a 38 su izdane u svibnju 2014. godine i primjenjuju se za godišnja razdoblja počevši s 1. siječnjom 2014. godine na dalje. Izmjenama je zabranjeno za stavke nekretnina, postrojenja i opreme koristiti metode amortizacije temeljene na prihodima i uvedena je značajno ograničenje korištenja prihoda kao osnovu za amortizaciju nematerijalne imovine.

Izmjene MSFI-a 11: Priznavanje stjecanja udjela u zajedničkim pothvatima (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2016. godine)

Izmjene MSFI-a 11 je izdan u svibnju 2014. godine i primjenjuju se za godišnja razdoblja počevši s 1. siječnjom 2016. godine na dalje. Izmjene specificiraju da stjecatelj udjela u zajedničkim pothvatima u kojima se aktivnost smatra poslovnim pothvatom, kako je definirano u MSFI-ju 3, je dužan primijeniti sve principe računovodstva poslovnih kombinacija iz MSFI-ja 3 i ostalih MSFI-jeva s iznimkom onih principa koji su u konfliktu sa smjericama iz MSFI-ja 11. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Izmjene MRS-a 1: Inicijativa za objavljivanje (IASB datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2016. godine)

Inicijativa za objavljivanje (Izmjene i dopune MRS-a 1):

Materijalnost

Izmjene su razjasnile da (1) subjekt ne bi smio skrivati značajne informacije iza nematerijalnih informacija ili zbrajanjem materijalnih stavki različite naravi ili funkcije i (2) materijalna prosudba treba biti primijenjena na sve dijelove financijskog izvještaja (3) čak ako standard zahtjeva specifično objavljivanje, materijalna prosudba se primjenjuje.

Izvještaj o financijskom položaju i račun dobiti i gubitka i ostala sveobuhvtna dobit

Izmjene (1) predstavljaju pojašnjenja da se lista stavaka u ovim izvještajima može razdvojiti i spojiti po relevantnosti i dodatno pojašnjenje vezano uz podbrojeve u ovim izvještajima i (2) pojašnjavaju da udio subjekta u OCI-ju pridruženih društava prikazanih po equity metodi i zajedničkih pothvata bi trebalo skupno prikazati u jednom retku ovisno o tome hoće li se naknadno reklasificirati u račun dobiti i gubitka

Bilješke

Izmjene daju dodatne primjere mogućih načina poretka bilješki kako bi pojasnile da bi sposobnost i usporedivost trebale biti uzete u obzir prilikom određivanja poretka bilješki i kako bi demonstrirale da bilješke ne trebaju biti prezentirane u poretku navedenom u paragrafu 114 MRS-a 1. IASB je maknuo pojašnjenja i primjere vezane uz identifikaciju značajnih računovodstvenih politika koje su se činile od malo pomoći.

Ne očekuje se da će ove promjene i pojašnjenja izazvati značajne promjene u prezentaciji financijskih izvještaja Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Standardi i tumačenja koja nisu na snazi (nastavak)

Godišnja poboljšanja MSFI-jevima, ciklus 2012. – 2014. godine (IASB datum početka primjene: 1. siječanj 2016. godine)

U rujnu 2014. godine IASB je izdao set izmjena raznih standarda. Te su izmjene primjenjive za godišnja razdoblja koja počinju 1 siječnja 2016. godine. Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

MSFI 16 Najmovi (IASB datum početka primjene: 1. siječanj 2019. godine)

U siječnju 2016. godine, IASB je izdao MSFI 16 kojemu je primjenjiv za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine. MSFI 16 specificira prikaz ugovora o najmu u financijskim izvještajima. U usporedbi s prethodnim standardom MRS-om 17, postoji fundamentalna izmjena u pogledu priznavanja ugovora o operativnom najmu za najmoprimca. Kako je definirano u MSFI-ju 16, standard zahtjeva da najmoprimac prizna pravo uporabe sredstva na dugovnoj strani izvještaja o financijskom položaju kao i odgovarajuću obvezu po najmu na potražnoj strani izvještaja o financijskom položaju osim za neznčajne stavke u slučaju kratkoročnih ugovora o najmu i ugovora o najmu sredstava male vrijednosti. Nasuprot tome, računovodstvene promjene za najmodavca su minorne u odnosu na MRS 17. Bilješke će biti daleko sveobuhvatnije pod MSFI-jem 16 nego što su bile pod MRS-om 17. Grupa ne očekuje značajniji utjecaj od primjene MSFI-a 16.

Izmjene MRS-a 12 – Priznavanje odgođene porezne imovine i nerealiziranih gubitaka (IASB datum početka primjene: 1. siječanj 2017. godine)

Izmjene MRS-u 12 su izdane u siječnju 2016. godine i primjenjuju se na godišnja razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2017. godine. Izmjene pojašnjavaju kako nerealizirani gubici na dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti u financijskim izvještajima i po trošku za porezne svrhe mogu dovesti do porezno priznatih privremenih razlika. Izmjene također pojašnjavaju da osnova za procjenu budućih oporezivih profita nije knjigovodstvena vrijednost sredstva već porezna osnovica I da knjigovodstvena vrijednost nije gornja granica za izradu te kalkulacije. Kod usporedbe porezno priznatih privremenih razlika s budućim oporezivim profitima, budući oporezivi profiti isključuju porezne odbitke proizašle iz ukidanja tih priznatih privremenih razlika.

Ne očekuje se da će primjena ovih izmjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

C. BILJEŠKE

1. Neto kamatni prihod

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Kamatni prihod				
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	92	85	90	85
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	240	209	218	191
Financijska imovina koja se drži do dospijeaća	26	59	19	46
Kreditni i potraživanja	3.081	2.904	2.430	2.290
Ukupno kamatni prihod	3.439	3.257	2.757	2.612
Kamatni troškovi				
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	(22)	(2)	(17)	(2)
Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	(1.296)	(1.114)	(1.131)	(986)
Ostale obveze	(1)	(1)	-	-
Ukupno kamatni troškovi	(1.319)	(1.117)	(1.148)	(988)
Kamatni prihodi od negativnih kamatnih stopa	-	10	-	10
Kamatni troškovi od negativnih kamatnih stopa	-	(2)	-	(2)
Neto kamatni prihod	2.120	2.148	1.609	1.632

2. Neto prihod od naknada i provizija

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Vrijednosni papiri	24	22	24	22
Vlastita izdanja	20	18	20	18
Nalozi za prijenos	4	4	4	4
Upravljanje imovinom	21	18	16	18
Skrbnništvo	6	5	6	6
Usluge naplate	488	527	270	302
Kartično poslovanje	264	278	48	56
Ostalo	224	249	222	246
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	14	16	13	16
Zajednička ulaganja	(1)	(1)	(1)	(1)
Proizvodi osiguranja	12	14	11	13
Usluge posredovanja štedionica	3	3	3	4
Kreditno poslovanje	42	43	31	32
Dane garancije, primljene garancije	3	5	-	1
Dane kreditne obveze, primljene kreditne obveze	35	34	30	30
Ostalo kreditno poslovanje	4	4	1	1
Ostalo	15	15	21	17
Neto prihod od naknada i provizija	610	646	381	413
Prihod od naknada i provizija	801	845	526	564
Troškovi od naknada i provizija	(191)	(199)	(145)	(151)

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

3. Prihod od dividende

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2	1	1	1
Prihodi od dividende od vlasničkih instrumenata	-	-	78	54
Prihod od dividende	2	1	79	55

4. Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Neto rezultat trgovanja				
Trgovanje vrijednosnim papirima i derivatima	32	45	35	46
Devizne transakcije	152	76	142	68
Neto rezultat trgovanja i rezultat fer vrijednosti	184	121	177	114

Iznosi promjena fer vrijednosti koji se mogu pripisati promjenama u vlastitom kreditnom riziku nalaze se u Bilješki 35.

5. Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Ulaganje u nekretnine	2	2	2	2
Ostali operativni najmovi	240	208	-	-
Prihodi od najamnina iz ulaganja u nekretnine i ostalih operativnih najмова	242	210	2	2

6. Opći administrativni troškovi

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Troškovi zaposlenih	(560)	(586)	(402)	(422)
Plaće, porezi i doprinosi iz plaće	(473)	(494)	(339)	(354)
Doprinosi na plaću	(74)	(77)	(54)	(56)
Rezerviranja za primanja zaposlenih	(2)	(1)	(1)	(1)
Ostali troškovi zaposlenika	(11)	(14)	(8)	(11)
Ostali administrativni troškovi	(583)	(598)	(414)	(413)
Premije osiguranja štednih uloga	(77)	(81)	(67)	(71)
IT troškovi	(138)	(147)	(104)	(110)
Troškovi najma prostora	(100)	(95)	(101)	(77)
Uredski operativni troškovi	(128)	(128)	(70)	(75)
Oglašavanje / marketing	(73)	(71)	(36)	(32)
Pravni i troškovi savjetovanja	(49)	(58)	(22)	(34)
Ostali administrativni troškovi	(18)	(18)	(14)	(14)
Amortizacija	(296)	(249)	(44)	(50)
Software i ostala nematerijalna imovina	(24)	(22)	(14)	(10)
Nekretnine u posjedu vlasnika	(17)	(17)	(10)	(14)
Ulaganje u nekretnine i imovina dana u najam trećima	(185)	(162)	(1)	(1)
Liste klijenata	(37)	(9)	-	-
Uredski namještaj i oprema i ostala imovina i oprema	(33)	(39)	(19)	(25)
Opći administrativni troškovi	(1.439)	(1.433)	(860)	(885)

Grupa nema druge mirovinske aranžmane, osim onih u sklopu državnog mirovinskog sustava u Republici Hrvatskoj, prema kojem je poslodavac dužan obračunati tekuće doprinose u postotku od sadašnjih bruto plaća, a troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su zaposleni zaradili naknadu za rad.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

6. Opći administrativni troškovi (nastavak)

Prosječan broj zaposlenih tijekom financijske godine (ponderirani prema razini zaposlenja)

	2014.	2015.
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	2.057,84	2.131,08
Erste Card Club d.o.o.	239,94	249,98
Erste DMD d.o.o. ¹	4,56	-
Erste Nekretnine d.o.o.	17,72	19,65
Erste Factoring d.d.	27,05	27,76
Diners Club BH d.o.o. Sarajevo ²	6,39	-
Erste bank Podgorica d.d.	237,68	238,30
Erste Card Slovenija d.o.o.	58,28	59,21
Erste&Steiermärkische S-Leasing d.o.o.	65,08	66,71
Ukupno	2.714,54	2.792,69

1 1. prosinca 2014. Erste DMD d.o.o. se spojio da društvom Erste d.o.o.

2 Zbog nematerijalnosti Diners BH d.o.o. Sarajevo se ne konsolidira u Grupi od studenog 2014.

7. Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji nisu vrednovani prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	12	3	7	1
Dobici/gubici od financijske imovine i obveza koji nisu vrednovani prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	12	3	7	1

8. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja nije vrednovana prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	(8)	-	(4)	-
Kredit i potraživanja	(1.177)	(1.274)	(1.096)	(1.248)
Novi ispravci vrijednosti	(2.694)	(3.135)	(2.326)	(2.764)
Ukidanje ispravaka vrijednosti	1.398	1.710	1.135	1.386
Izravni otpisi	(2)	(4)	(2)	(2)
Ukidanje ispravaka vrijednosti priznatih izravno u račun dobiti i gubitka	121	155	97	132
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja nije vrednovana prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(1.185)	(1.274)	(1.100)	(1.248)

9. Ostali operativni rezultat

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Rezultat od nekretnina/pokretnina/ostale nematerijalne imovine osim goodwilla	(2)	10	-	19
Povećanje/smanjenje ostalih ispravaka vrijednosti	(33)	(938)	(9)	(939)
Troškovi konverzije kredita	-	(986)	-	(986)
Povećanje/smanjenje ispravaka vrijednosti za preuzete obveze i dane garancije	(4)	(37)	(12)	(28)
Ostali porezi	(19)	(25)	(13)	(18)
Umanjenje vrijednosti goodwilla	-	(334)	-	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva	-	-	-	(334)
Rezultat od ostalih operativnih troškova/prihoda	6	(41)	5	(25)
Ostali operativni rezultat	(52)	(1.365)	(29)	(1.325)

Redak Povećanje/smanjenje ostalih ispravaka vrijednosti sadrži promjene rezervacija za sudske sporove i rezervacije za troškove konverzije kredita. Grupa je slijedila smjernice MRS-a 37: MRS 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina i priznala rezervacije za troškove konverzije kredita, u ukupnom iznosu od 986 milijuna HRK na 31. prosinca 2015. (za detalje pogledati Računovodstvene politike bilješku d).

Redak Umanjenje vrijednosti goodwilla i ulaganja u ovisna društva sadrži umanjenje vrijednosti goodwilla i ulaganja u Erste Card Club d.o.o. (za detalje pogledati bilješku 21).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

10. Porez na dobit

Porez na dobit se sastoji od tekućeg poreza na dobit koji izračunava svaka članica Grupe na temelju rezultata prijavljenih za porezne svrhe, ispravaka poreza na dobit za prethodne godine i promjena u odgođenim porezima.

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Tekući porezni trošak / prihod	111	63	33	-
Tekuće razdoblje	120	63	42	-
Prethodno razdoblje	(9)	-	(9)	-
Odgođeni porezni trošak / prihod	(19)	(227)	1	(229)
Tekuće razdoblje	(11)	(223)	1	(229)
Prethodno razdoblje	(8)	(4)	-	-
Ukupno	92	(164)	34	(229)

Sljedeća tablica uspoređuje porez na dobit prikazan u računu dobiti i gubitka sa dobiti/gubitkom prije poreza pomnoženim sa nominalnom hrvatskom poreznom stopom (20% za 2014. i 2015.)

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Dobit/gubitak prije poreza	504	(933)	266	(1.241)
Porez na dobit po domaćoj zakonskoj poreznoj stopi (20%)	101	(187)	53	(248)
Utjecaj različitih inozemnih poreznih stopa	(6)	(6)	-	-
Utjecaj poreznih olakšica na zaradu od investicija i druge olakšice od poreza na dobit	(11)	(79)	(16)	(13)
Povećanje poreza zbog porezno nepriznatih troškova, dodatnih poslovnih poreza i sličnih elemenata	25	45	6	32
Utjecaj gubitka od umanjenja vrijednosti goodwilla, priznatog na razini Grupe, dodan nazad na teoretski porez	-	67	-	-
Porez na dobit koji se ne odnosi na izvještajno razdoblje	(15)	(4)	(9)	-
Ukupno	92	(164)	34	(229)
Efektivna porezna stopa	18%	18%	13%	18%

11. Novac i novčani ekvivalenti

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Novac u blagajni	1.031	1.187	949	1.093
Novčana sredstva kod središnjih banaka	2.298	3.350	1.946	3.074
Ostali depoziti po viđenju	1.345	762	1.140	680
Novac i novčani ekvivalenti	4.674	5.299	4.035	4.847

Analiza novca i novčanih ekvivalenata za izvještaj o novčanom tijeku

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Novac u blagajni	1.031	1.187	949	1.093
Novčana sredstva kod središnjih banaka	2.298	3.350	1.946	3.074
Ostali depoziti po viđenju	1.345	762	1.140	680
Plasmani kod banaka sa dospijanjem do 3 mjeseca	860	742	717	588
Trezorski zapisi sa dospijanjem do 3 mjeseca	150	-	150	-
Novac i novčani ekvivalenti	5.684	6.041	4.902	5.435

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

12. Derivati koji se drže radi trgovanja

u milijunima HRK	GRUPA					
	2014.			2015.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivati iskazani u knjizi trgovanja	7.903	90	85	7.807	47	47
Kamatni	888	10	11	992	7	8
Trgovanje devizama	7.011	80	74	6.815	40	39
Ostali	4	-	-	-	-	-
Derivati iskazani u knjizi banke	7.916	4	9	9.849	14	56
Trgovanje devizama	7.916	4	9	9.849	14	56
Ukupno	15.819	94	94	17.656	61	103

u milijunima HRK	BANKA					
	2014.			2015.		
	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost	Nominalni iznos	Pozitivna fer vrijednost	Negativna fer vrijednost
Derivati iskazani u knjizi trgovanja	8.032	92	85	8.181	50	47
Kamatni	979	12	11	1.175	10	8
Trgovanje devizama	7.049	80	74	7.006	40	39
Ostali	4	-	-	-	-	-
Derivati iskazani u knjizi banke	7.916	4	9	9.811	14	56
Trgovanje devizama	7.916	4	9	9.811	14	56
Ukupno	15.948	96	94	17.992	64	103

13. Ostala imovina namijenjena trgovanju

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Vlasnički instrumenti	5	4	5	-
Dužnički vrijednosni papiri	377	168	377	168
Države	377	168	377	168
Ostala imovina namijenjena trgovanju	382	172	382	168

Na dan 31. prosinca 2015. financijska imovina namijenjena trgovanju predstavlja trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2016. godini i kamatnom stopom od 1,500% do 1,950% i državne obveznice Republike Hrvatske sa dospijećem od 2019. do 2024. godine i kamatnom stopom od 5,370% do 6,500% te dionice izdane od ostalih hrvatskih izdavatelja. Na dan 31. prosinca 2014. financijska imovina namijenjena trgovanju predstavlja trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospijećem u 2015. godini i kamatnom stopom od 1,500% do 2,400% i državne obveznice Republike Hrvatske sa dospijećem od 2019. do 2024. godine i kamatnom stopom od 5,375% do 6,500% te dionice izdane od ostalih hrvatskih izdavatelja.

14. Financijska imovina raspoloživa za prodaju

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Vlasnički instrumenti	249	327	97	183
Dužnički vrijednosni papiri	7.024	6.497	6.596	6.262
Države	6.521	5.975	5.978	5.625
Kreditne institucije	386	383	501	498
Nefinancijska društva	117	139	117	139
Financijska imovina – raspoloživa za prodaju	7.273	6.824	6.693	6.445

Dužnički vrijednosni papiri sastoje se od obveznica Republike Hrvatske i trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske denominirani su u kunama i eurima i izdani uz diskont nominalne vrijednosti. Izdaju se uz izvorno dospelje od 91, 182, 364, 546 i 728 dana.

Tijekom 2015. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise denominirane u kunama s dospeljem od 91 dan bio je 0,34%, za trezorske zapise s dospeljem od 182 dana 0,63%, a za trezorske zapise s dospeljem od 364 dana 1,70%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospeljem od 91 dan iznosio je 0,27%, a s dospeljem od 364 dana iznosio je 0,47%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospeljem od 546 dana iznosi 3,48%.

Tijekom 2014. godine prosječni kamatni prinos na trezorske zapise denominirane u kunama s dospeljem od 91 dan bio je 0,58%, za trezorske zapise s dospeljem od 181 dan 1,18%, za trezorske zapise s dospeljem od 364 dana 2,23%, a za trezorske zapise s dospeljem od 728 dana 5,85%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane sa valutnom klauzulom u eurima s dospeljem od 91 dan iznosio je 0,43%, a s dospeljem od 364 dana iznosio je 1,14%. Prosječni kamatni prinos na trezorske zapise izdane u eurima s dospeljem od 546 dana iznosi 5,00%.

Obveznice Republike Hrvatske su dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na burzi izdani u kunama, eurima i dolarima s fiksnim prinosom. Obveznice dospeljavaju u razdoblju od 2016. do 2022. godine i nose kamatnu stopu od 3,875% do 6,750% godišnje.

Obveznice Republike Austrije su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospeljavaju 2017. godine i nose kamatnu stopu od 4,300% godišnje. Obveznice Republike Crne Gore su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospeljavaju 2019. godine i nose kamatnu stopu od 5,375% godišnje. Obveznice Republike Slovačke su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospeljavaju u razdoblju od 2016. do 2018. godine i nose kamatnu stopu od 0,178% (obveznica vezana za 6M euribor) do 4,625% godišnje. Obveznice Republike Slovenije su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirane u eurima i uvrštene na burze. Ove obveznice dospeljavaju 2016. godine i nose kamatnu stopu od 4,000% godišnje.

Također, u imovini raspoloživoj za prodaju se nalaze obveznice Europske investicijske banke sa varijabilnim prinosom (posljednji kupon 0,248%).

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske sa dospeljem u 2016. godini i kamatnom stopom od 1,950% su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u kunama.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti koja se bazira na kotiranim cijenama. U uvjetima u kojima kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost ovih vrijednosnih papira procjenjuje se koristeći sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova.

Reklasifikacija sa pozicije raspoloživo za prodaju

Banka i Grupa su odlučili zadržati 60 milijuna EUR obveznica do njihova dospelja. Obveznica je također založena kao kolateral do dospelja. Zbog tog razloga Banka i Grupa rade reklasifikaciju iz financijske imovine raspoložive za prodaju u financijsku imovinu koja se drži do dospelja u iznosu fer vrijednosti od 67 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2014. (nominalna vrijednost 60 milijuna EUR).

Reklasifikacija je napravljena 31. prosinca 2014. po fer vrijednosti na taj dan. Tablica u nastavku prikazuje reklasificiranu financijsku imovinu i njezine knjigovodstvene i fer vrijednosti.

u milijunima HRK	2014.			2015.	
	Reklasificirani iznos	Knjigovodstveni iznos	Fer vrijednost	Knjigovodstveni iznos	Fer vrijednost
Dužnički vrijednosni papiri reklasificirani sa raspoloživih za prodaju na držati do dospelja	508	508	508	492	499

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

14. Financijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje iznos stvarno priznat u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u odnosu na financijsku imovinu prenesenu iz dužničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju.

		2015.	
u milijunima HRK	Dobit ili gubitak	Ostala svobuhvatna dobit	
Debt securities reclassified from Available for sale to held to maturity			
Kamatni prihod	28	-	
Neto promjena u fer vrijednosti	-	-	
Iznos prenesen iz fer vrijednosti rezerve u dobit ili gubitak	-	(12)	
Ukupno	28	(12)	

Tablica u nastavku prikazuje iznose koji bi bili priznati da nije došlo do prijenosa.

		2015.	
u milijunima HRK	Dobit ili gubitak	Ostala svobuhvatna dobit	
Debt securities reclassified from Available for sale to held to maturity			
Kamatni prihod	16	-	
Neto promjena u fer vrijednosti	-	(9)	
Iznos prenesen iz fer vrijednosti rezerve u dobit ili gubitak	-	-	
Ukupno	16	(9)	

15. Financijska imovina koja se drži do dospijea

		GRUPA					
		Bruto knjigovodstvena vrijednost		Skupni ispravci vrijednosti		Neto knjigovodstvena vrijednost	
u milijunima HRK		2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
Države		1.457	1.433	(1)	(1)	1.456	1.432
Ukupno		1.457	1.433	(1)	(1)	1.456	1.432

		BANKA					
		Bruto knjigovodstvena vrijednost		Skupni ispravci vrijednosti		Neto knjigovodstvena vrijednost	
u milijunima HRK		2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
Države		1.289	890	(1)	(1)	1.288	889
Ukupno		1.289	890	(1)	(1)	1.288	889

Obveznice Republike Hrvatske koje kotiraju i ne kotiraju na tržištu su dužnički vrijednosni papiri s fiksnim prinosom, denominirani u eurima i dolarima. Dospijevaju u razdoblju od 2017. do 2020. godine i nose kamatnu stopu od 5,875% do 6,750% godišnje.

Fer vrijednost financijske imovine koja se drži do dospijea za Grupi i Banku je približno za 27 milijuna HRK viša od njezine knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 2015. godine (2014: viša za 19 milijuna HRK).

16. Vrijednosni papiri

GRUPA

u milijunima HRK	Financijska imovina									
	Kreditni i potraživanja klijentima i kreditnim institucijama		Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		Raspoloživo za prodaju		Koja se drži do dospjeća		Ukupno	
	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri	565	-	376	168	7.024	6.497	1.456	1.432	9.421	8.097
Kotirajući	-	-	130	130	5.501	6.350	995	1.426	6.626	7.906
Nekotirajući	565	-	246	38	1.523	147	461	6	2.795	191
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	6	4	228	306	-	-	234	310
Kotirajući	-	-	6	4	214	220	-	-	220	224
Nekotirajući	-	-	-	-	14	86	-	-	14	86
Vlasnički udjeli	-	-	-	-	21	21	-	-	21	21
Ukupno	565	-	382	172	7.273	6.824	1.456	1.432	9.676	8.428

BANKA

u milijunima HRK	Financijska imovina									
	Kreditni i potraživanja klijentima i kreditnim institucijama		Financijska imovina koja se drži radi trgovanja		Raspoloživo za prodaju		Koja se drži do dospjeća		Ukupno	
	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
Obveznice i ostali kamatonosni vrijednosni papiri	565	-	376	168	6.596	6.262	1.288	889	8.825	7.319
Kotirajući	-	-	130	130	5.073	6.016	988	884	6.191	7.030
Nekotirajući	565	-	246	38	1.523	246	300	5	2.634	289
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	6	-	76	162	-	-	82	162
Kotirajući	-	-	6	-	66	80	-	-	72	80
Nekotirajući	-	-	-	-	10	82	-	-	10	82
Vlasnički udjeli	-	-	-	-	21	21	-	-	21	21
Ukupno	565	-	382	168	6.693	6.445	1.288	889	8.928	7.502

Investicijski fondovi se vode pod vlasničkim vrijednosnim papirima.

Financijska imovina koja se drži do dospjeća uključuje obveznice i ostale kamatonosne vrijednosne papire koji kotiraju na aktivnim tržištima i namjeravaju se držati do dospjeća.

Posudba vrijednosnih papira i repo transakcije su prikazane u bilješci 32 Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

17. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija

Kredit i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	GRUPA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2015.				
Dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-
Središnje banke	-	-	-	-
Kredit i predujmovi	5.444	-	(3)	5.441
Središnje banke	3.921	-	(2)	3.919
Kreditne institucije	1.523	-	(1)	1.522
Ukupno	5.444	-	(3)	5.441
2014.				
Dužnički vrijednosni papiri	565	-	-	565
Središnje banke	565	-	-	565
Kredit i predujmovi	5.632	-	(3)	5.629
Središnje banke	3.968	-	(2)	3.966
Kreditne institucije	1.664	-	(1)	1.663
Ukupno	6.197	-	(3)	6.194

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	GRUPA									
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa	
	2014.					2015.				
Pojedinačni ispravci vrijednosti										
Kredit i predujmovi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Skupni ispravci vrijednosti										
Kredit i predujmovi	(3)	(33)	-	33	-	-	(3)	-	-	
Središnje banke	(2)	(18)	-	18	-	-	(2)	-	-	
Kreditne institucije	(1)	(15)	-	15	-	-	(1)	-	-	
Ukupno	(3)	(33)	-	33	-	-	(3)	-	-	
	2013.					2014.				
Pojedinačni ispravci vrijednosti										
Kredit i predujmovi	(1)	-	-	1	-	-	-	-	-	
Kreditne institucije	(1)	-	-	1	-	-	-	-	-	
Skupni ispravci vrijednosti										
Kredit i predujmovi	(3)	(14)	-	13	-	1	(3)	-	-	
Središnje banke	(1)	(1)	-	-	-	-	(2)	-	-	
Kreditne institucije	(2)	(13)	-	13	-	1	(1)	-	-	
Ukupno	(4)	(14)	-	14	-	1	(3)	-	-	

17. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija (nastavak)

Kredit i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	BANKA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2015.				
Dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-
Središnje banke	-	-	-	-
Kredit i predujmovi	5.200	-	(3)	5.197
Središnje banke	3.921	-	(2)	3.919
Kreditne institucije	1.279	-	(1)	1.278
Ukupno	5.200	-	(3)	5.197
2014.				
Dužnički vrijednosni papiri	565	-	-	565
Središnje banke	565	-	-	565
Kredit i predujmovi	5.158	-	(3)	5.155
Središnje banke	3.968	-	(2)	3.966
Kreditne institucije	1.190	-	(1)	1.189
Ukupno	5.723	-	(3)	5.720

S obzirom na Odluku o obveznoj pričuvu nametnutu od strane HNB-a, Banka je dužna obračunavati i održavati obveznu pričuvu. Stopa obvezne pričuve u razdoblju za 2015. i 2014. bila je 12%. Obvezne pričuve mogu se naći na poziciji Krediti i potraživanja središnjim bankama.

U studenom 2013. godine Savjet HNB-a je smanjio stopu obračunate obvezne pričuve sa 13,5% na 12,0%. Nadalje, banke su bile obvezne kupiti trogodišnje obvezne blagajničke zapise u ukupnom iznosu oslobođene obvezne pričuve. Po zapisima se neće obračunavati kamata i neće se smjeti prenositi, ali banke će ih moći ponuditi, prije dospijea, krajem svakog mjeseca, na otkup od strane središnje banke. Ponuđen iznos je jednak 50% povećanja određenih plasmana domaćim nefinancijskim poduzećima u prethodnom mjesecu. U listopadu 2015. HNB je povukla tu odluku.

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija

u milijunima HRK	BANKA									
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa	
	2014.					2015.				
Skupni ispravci vrijednosti										
Dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Središnje banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kredit i predujmovi	(3)	(32)	-	32	-	-	(3)	-	-	
Središnje banke	(2)	(18)	-	18	-	-	(2)	-	-	
Kreditne institucije	(1)	(14)	-	14	-	-	(1)	-	-	
Ukupno	(3)	(32)	-	32	-	-	(3)	-	-	
	2013.					2014.				
Skupni ispravci vrijednosti										
Dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Središnje banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kredit i predujmovi	(3)	(14)	-	13	-	1	(3)	-	-	
Središnje banke	(1)	(1)	-	-	-	-	(2)	-	-	
Kreditne institucije	(2)	(13)	-	13	-	1	(1)	-	-	
Ukupno	(3)	(14)	-	13	-	1	(3)	-	-	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

18. Krediti i potraživanja od klijenata

Kredit i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2015.				
Kredit i potraživanja od klijenata	51.471	(4.844)	(468)	46.159
Države	11.615	-	(25)	11.590
Ostala financijska društva	607	(2)	(6)	599
Nefinancijska društva	18.050	(2.941)	(267)	14.842
Kućanstva	21.199	(1.901)	(170)	19.128
Ukupno	51.471	(4.844)	(468)	46.159
2014.				
Kredit i potraživanja od klijenata	52.545	(5.396)	(438)	46.711
Države	11.494	-	(21)	11.473
Ostala financijska društva	275	(2)	(1)	272
Nefinancijska društva	19.462	(3.463)	(258)	15.741
Kućanstva	21.314	(1.931)	(158)	19.225
Ukupno	52.545	(5.396)	(438)	46.711

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA								
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa
	2014.				2015.				
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(5.396)	(2.389)	1.815	993	173	(40)	(4.844)	155	(4)
Države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	(2)	(3)	-	3	-	-	(2)	-	-
Nefinancijska društva	(3.463)	(1.618)	1.506	532	114	(12)	(2.941)	80	(1)
Kućanstva	(1.931)	(768)	309	458	59	(28)	(1.901)	75	(3)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(438)	(713)	-	684	-	(1)	(468)	-	-
Države	(21)	(16)	-	12	-	-	(25)	-	-
Ostala financijska društva	(1)	(29)	-	24	-	-	(6)	-	-
Nefinancijska društva	(258)	(395)	-	387	-	(1)	(267)	-	-
Kućanstva	(158)	(273)	-	261	-	-	(170)	-	-
Ukupno	(5.834)	(3.102)	1.815	1.677	173	(41)	(5.312)	155	(4)
	2013.				2014.				
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(4.408)	(2.163)	221	862	194	(102)	(5.396)	121	(2)
Države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	(1)	(5)	-	5	-	(1)	(2)	-	-
Nefinancijska društva	(2.750)	(1.434)	175	479	138	(71)	(3.463)	61	(1)
Kućanstva	(1.657)	(724)	46	378	56	(30)	(1.931)	60	(1)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i predujmovi od klijenata	(439)	(517)	-	522	-	(4)	(438)	-	-
Države	(11)	(12)	-	7	-	(5)	(21)	-	-
Ostala financijska društva	(1)	(22)	-	25	-	(3)	(1)	-	-
Nefinancijska društva	(299)	(265)	-	304	-	2	(258)	-	-
Kućanstva	(128)	(218)	-	186	-	2	(158)	-	-
Ukupno	(4.847)	(2.680)	221	1.384	194	(106)	(5.834)	121	(2)

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

18. Krediti i potraživanja od klijenata (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	BANKA			
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Pojedinačni ispravci vrijednosti	Skupni ispravci rezervi	Neto knjigovodstvena vrijednost
2015.				
Kredit i potraživanja od klijenata	43.192	(3.999)	(360)	38.833
Države	10.630	-	(23)	10.607
Ostala financijska društva	1.118	(2)	(5)	1.111
Nefinancijska društva	13.891	(2.621)	(214)	11.056
Kućanstva	17.553	(1.376)	(118)	16.059
Ukupno	43.192	(3.999)	(360)	38.833
2014.				
Kredit i potraživanja od klijenata	44.392	(4.438)	(347)	39.607
Države	10.542	-	(18)	10.524
Ostala financijska društva	504	(2)	(1)	501
Nefinancijska društva	15.663	(3.074)	(210)	12.379
Kućanstva	17.683	(1.362)	(118)	16.203
Ukupno	44.392	(4.438)	(347)	39.607

Ispravci vrijednosti za kredite i potraživanja od klijenata

u milijunima HRK	BANKA								
	Za godinu	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Kamatni prihod od umanjenih kredita	Tečajne razlike i ostale promjene (+/-)	Za godinu	Otpisani iznosi	Povrati prethodno otpisanih iznosa
	2014.								
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i potraživanja od klijenata	(4.438)	(2.145)	1.680	780	166	(42)	(3.999)	132	(2)
Države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	(2)	(3)	-	3	-	-	(2)	-	-
Nefinancijska društva	(3.074)	(1.535)	1.431	457	112	(12)	(2.621)	76	(1)
Kućanstva	(1.362)	(607)	249	320	54	(30)	(1.376)	56	(1)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i potraživanja od klijenata	(347)	(587)	-	574	-	-	(360)	-	-
Države	(18)	(13)	-	8	-	-	(23)	-	-
Ostala financijska društva	(1)	(32)	-	28	-	-	(5)	-	-
Nefinancijska društva	(210)	(287)	-	283	-	-	(214)	-	-
Kućanstva	(118)	(255)	-	255	-	-	(118)	-	-
Ukupno	(4.785)	(2.732)	1.680	1.354	166	(42)	(4.359)	(132)	(2)
	2013.								
Pojedinačni ispravci vrijednosti									
Kredit i potraživanja od klijenata	(3.593)	(1.832)	189	630	188	(20)	(4.438)	97	(2)
Države	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala financijska društva	(1)	(5)	-	5	-	(1)	(2)	-	-
Nefinancijska društva	(2.439)	(1.309)	156	394	136	(12)	(3.074)	53	(1)
Kućanstva	(1.153)	(518)	33	231	52	(7)	(1.362)	44	(1)
Skupni ispravci vrijednosti									
Kredit i potraživanja od klijenata	(358)	(480)	-	492	-	(1)	(347)	-	-
Države	(8)	(11)	-	5	-	(4)	(18)	-	-
Ostala financijska društva	(1)	(21)	-	24	-	(3)	(1)	-	-
Nefinancijska društva	(241)	(255)	-	282	-	4	(210)	-	-
Kućanstva	(108)	(193)	-	181	-	2	(118)	-	-
Ukupno	(3.951)	(2.312)	189	1.122	188	(21)	(4.785)	97	(2)

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

19. Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Podružnice	Glavna djelatnost	Vlasništvo %		Udio Grupe u neto imovini		Trošak ulaganja minus umanjene vrijednosti	
		2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
u milijunima HRK							
Erste Nekretnine d.o.o.	Poslovanje nekretninama	100,00%	100,00%	4	4	1	1
Erste Factoring d.o.o.	Društvo za otkup nedospjelih potraživanja	74,996%	74,996%	253	323	38	38
Erste Card Club d.o.o.	Financijsko posredovanje i usluge	100,00%	100,00%	632	712	1.089	755
Erste Card d.o.o. Slovenija	Financijsko posredovanje i usluge	100,00%	100,00%	7	14	-	-
Erste Delta d.o.o.	Poslovanje nekretninama	100,00%	-	8	-	-	-
Erste Bank a.d., Podgorica	Kreditna institucija	100,00%	100,00%	352	397	100	100
Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o.	Leasing društvo	50,00%	50,00%	197	240	89	89
Ukupno podružnice:				1.453	1.690	1.317	983

Sljedeće podružnice imaju nematerijalni nekontrolirajući interes:

- Erste Factoring (25%)
- Erste & Steiermarkische S-leasing d.o.o. (50%)

Grupa nema značajnih ograničenja na svoju sposobnost pristupa ili korištenja svoje imovine i podmirenja svojih obveza, osim onih koje proizlaze iz nadzornog okvira unutar kojeg djeluju podružnice banke. Nadzorni okviri zahtijevaju podružnice banke da održavaju određenu razinu regulatornog kapitala i likvidne imovine, ograničavaju svoju izloženost prema ostalim dijelovima Grupe te budu u skladu s drugim omjerima.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja u ovisna društva u iznosu 334 milijuna HRK priznat je tijekom 2015. godine. Ovo umanjenje je raspoređeno na ulaganje u Erste Card Club d.o.o.

Pridružena društva	S Immorent Zeta d.o.o.		Immokor Buzin d.o.o.		Erste d.o.o.		S IT Solution HR d.o.o.	
	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
u milijunima HRK								
Zemlja osnivanja društva	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska
Mjesto poslovanja	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska	Hrvatska
Glavna djelatnost	Poslovanje nekretninama		Poslovanje nekretninama		Društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima		IT inženjering	
Vlasništvo %	49%	49%	49%	49%	45,86%	45,86%	20%	20%
MSFI klasifikacija	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo	Pridruženo društvo
Izveštajna valuta	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK
Primljena dividenda	-	-	-	-	5	7	-	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti (kumulativno)	-	-	34	34	-	-	-	-
Gubitak od umanjenja vrijednosti (za izvještajnu godinu)	-	-	6	-	-	-	-	-
Ključne financijske informacije ulagača za izvještajnu godinu (kao za izvještajni završetak godine)								
Financijska imovina	7	3	17	6	96	108	14	13
Ostala imovina	10	10	151	69	16	18	44	50
Financijske obveze	(24)	(20)	(167)	(85)	-	-	(40)	(46)
Ostale obveze	-	(10)	(4)	(1)	(6)	(15)	(15)	(13)
Prihod	-	1	7	5	46	62	85	98
Trošak	(7)	(11)	(15)	(14)	(32)	(40)	(85)	(97)
Trošak ulaganja	-	-	-	-	38	38	-	-
Usklada neto imovine ulagača i knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog ulaganja	-	-	-	-	19	22	1	1
Neto imovina koja pripada Grupi	-	-	-	-	57	60	1	1

Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja u pridružena društva tijekom 2014. godine iznosio je 6 milijuna HRK. Ovo umanjenje je raspoređeno na ostatak ulaganja u Immokor Buzin d.o.o.

26. studenog 2014. i 7. prosinca 2015. Erste Card d.o.o. Slovenija je povećao upisani kapital za 8.432.600 HRK (izvorna valuta 1.100.000 EUR) i 7.627.289 HRK (izvorna valuta 1.000.000 EUR).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

20. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine

A) NABAVNA VRIJEDNOST

GRUPA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi				Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina		
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	768	257	162	-	1.187	32
Povećanja u tekućoj godini (+)	3	21	13	286	323	-
Prodaja i rashod (-)	(14)	(13)	(13)	(397)	(437)	-
Stjecanje podružnica (+)	27	20	2	1.238	1.287	-
Reklasifikacija (+/-)	(25)	9	(1)	16	(1)	1
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	759	294	163	1.143	2.359	33
Povećanja (+)	8	20	14	179	221	2
Prodaja i rashod (-)	(19)	(10)	(30)	(393)	(452)	-
Usklađenje (+/-)	10	6	16	-	32	-
Reklasifikacija (+/-)	7	-	-	-	7	(2)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	765	310	163	929	2.167	33

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

GRUPA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti				Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina		
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	(208)	(194)	(120)	-	(522)	(12)
Amortizacija (-)	(17)	(20)	(14)	(184)	(235)	(1)
Prodaja i rashod (+)	4	8	10	263	285	-
Stjecanje podružnica (+)	(9)	(8)	(1)	(555)	(573)	-
Reklasifikacija (+/-)	1	3	1	(5)	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	(229)	(211)	(124)	(481)	(1.045)	(13)
Amortizacija (-)	(17)	(25)	(14)	(162)	(218)	-
Prodaja i rashod (+)	21	7	30	279	337	-
Ukidanje umanjenja vrijednosti (+)	-	-	-	12	12	-
Usklađenje (+/-)	(10)	(6)	(16)	-	(32)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	(235)	(235)	(124)	(352)	(946)	(13)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

GRUPA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema				Nekretnine i oprema	Ulaganja u nekretnine
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina		
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	530	83	39	662	1.314	20
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	530	75	39	577	1.221	20

20. Nekretnine, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

A) NABAVNA VRIJEDNOST

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi					Ulaganja u nekretnine
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	461	216	107	-	784	31
Povećanja u tekućoj godini (+)	3	17	3	-	23	-
Prodaja i rashod (-)	(6)	(4)	(8)	-	(18)	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	458	229	102	-	789	31
Povećanja (+)	8	16	2	-	26	-
Prodaja i rashod (-)	(20)	(9)	(22)	-	(51)	-
Spajanje podružnica	235	25	-	-	260	1
Reklasifikacija (+/-)	7	-	-	-	7	(2)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	688	261	82	-	1.031	30

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema – Ispravak vrijednosti					Ulaganja u nekretnine
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	(164)	(172)	(101)	-	(437)	(11)
Amortizacija (-)	(10)	(15)	(4)	-	(29)	(1)
Prodaja i rashod (+)	2	4	9	-	15	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	(172)	(183)	(96)	-	(451)	(12)
Amortizacija (-)	(14)	(22)	(4)	-	(40)	-
Prodaja i rashod (+)	22	7	23	-	52	-
Spajanje podružnica	(44)	(3)	-	-	(47)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	(208)	(201)	(77)	-	(486)	(12)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

BANKA						
u milijunima HRK	Nekretnine i oprema					Ulaganja u nekretnine
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Ostala pokretna imovina	Nekretnine i oprema	
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	286	46	6	-	338	19
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	480	60	5	-	545	18

Knjigovodstvena vrijednost troškova priznatih kao materijalna imovina tijekom njezine izgradnje iznosi 33 milijuna HRK za Grupu i 26 milijuna HRK za Banku (2014.: 30 milijuna HRK i 23 milijuna HRK za Grupu i Banku). Ugovorne obveze za kupnju materijalne imovine na 31. prosinac 2015. iznose 2 milijuna HRK za Grupu i Banku (2014.: 6 milijuna HRK).

Materijalna imovina pod operativnim najmom S-Leasinga iznosila je 578 milijuna HRK na 31. prosinac 2015. (2014.: 662 milijuna HRK).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

21. Nematerijalna imovina

A) NABAVNA VRIJEDNOST

						GRUPA
						Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno	
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	603	181	101	97	982	
Povećanja (+)	-	-	42	5	47	
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(9)	(9)	
Stjecanje podružnica (+)	-	-	3	-	3	
Prodaja podružnica (-)	-	-	(1)	-	(1)	
Reklasifikacija (+/-)	-	-	7	(7)	-	
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	603	181	152	86	1.022	
Povećanja (+)	-	-	52	6	58	
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(10)	(10)	
Stjecanje podružnica (+)	-	-	-	-	-	
Usklađenje (+/-)	-	-	19	5	24	
Reklasifikacija (+/-)	-	-	(10)	5	(5)	
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	603	181	213	92	1.089	

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

						GRUPA
						Ispravak vrijednosti
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno	
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	-	(134)	(55)	(48)	(237)	
Amortizacija (-)	-	(37)	(14)	(9)	(60)	
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	8	8	
Stjecanje podružnica (+)	-	-	(5)	-	(5)	
Prodaja podružnica (-)	-	-	1	-	1	
Reklasifikacija (+/-)	-	-	(12)	12	-	
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	-	(171)	(85)	(37)	(293)	
Amortizacija (-)	-	(10)	(13)	(8)	(31)	
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	2	2	
Umanjenje vrijednosti (-)	(334)	-	-	-	(334)	
Usklađenje (+/-)	-	-	(19)	(5)	(24)	
Reklasifikacija (+/-)	-	-	8	(8)	-	
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	(334)	(181)	(109)	(56)	(680)	

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

						GRUPA
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	Ukupno	
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	603	10	67	49	729	
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	269	-	104	36	409	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

21. Nematerijalna imovina (nastavak)

A) NABAVNA VRIJEDNOST

BANKA					
u milijunima HRK	Troškovi stjecanja i proizvodni troškovi				Ukupno
	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	-	-	75	71	146
Povećanja u tekućoj godini (+)	-	-	23	2	25
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	-	-	98	73	171
Povećanja (+)	-	-	33	5	38
Prodaja i rashod (-)	-	-	-	(3)	(3)
Reklasifikacija (+/-)	-	-	(11)	6	(5)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	-	-	120	81	201

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI

BANKA					
u milijunima HRK	Ispravak vrijednosti				Ukupno
	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	-	-	(52)	(57)	(109)
Amortizacija (-)	-	-	(11)	(3)	(14)
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	-	-	(63)	(60)	(123)
Amortizacija (-)	-	-	(7)	(3)	(10)
Prodaja i rashod (+)	-	-	-	4	4
Reklasifikacija (+/-)	-	-	9	(9)	-
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	-	-	(61)	(68)	(129)

C) KNJIGOVODSTVENE VRIJEDNOSTI

BANKA					
u milijunima HRK	Goodwill	Lista klijenata	Stečeni softver	Ostalo (licence, patenti, itd.)	
					Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	-	-	35	13	48
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	-	-	59	13	72

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

21. Nematerijalna imovina (nastavak)

Goodwill

Procjena umanjenja vrijednosti goodwilla za 2015. i 2014. godinu za ovisno društvo Erste Card Club d.o.o. (jedinica koja generira novac).

Za te svrhe koristili smo metodu diskontiranog novčanog tijeka koja se temelji na budžetiranim iznosima Erste Card Club d.o.o. za razdoblje od 2015. do 2020. Diskontna stopa za utvrđivanje vrijednosti u upotrebi bila je 11,48% (2014.: 11,44%).

Erste Card Club d.o.o. predviđa stabilan i umjeren rast operativnih prihoda/profita u narednih 5 godina, ali Uprava razdoblje nakon 2020. godine smatra izuzetno izazovnim. Niske stope makroekonomskog rasta i nizak indeks potrošačkih cijena (CPI), povećani regulatorni zahtjevi, razvoj novih tehnologija zajedno sa digitalizacijom koja predstavlja visok izazov u kartičnom poslovanju i nova strana konkurencija utjecat će na profitabilnost u kartičnom poslovanju nakon 2020. godine. Zbog tih očekivanja Uprava je smanjila procjenu dugoročnog rasta što je rezultiralo umanjenjem vrijednosti ulaganja u podružnicu i umanjenjem vrijednosti goodwilla Erste Card Club-a d.o.o. u konsolidiranim financijskim izvješćima u iznosu od 334 milijuna HRK.

Sljedeća tablica prikazuje analizu osjetljivosti nadoknadive vrijednosti ovisno o ulaganju u ECC prema glavnim varijablama (dugoročna stopa rasta, beta faktor i nerizična stopa):

2015.		Nerizična stopa	
Beta faktor	0,3%	1,3%	2,3%
0,5	1.264	1.133	1.033
0,9	1.038	958	892
1,1	895	841	794

2015.		Nerizična stopa	
Dugoročna stopa rasta	0,3%	1,3%	2,3%
2,0%	1.016	944	884
3,0%	1.038	958	892
4,0%	1.065	975	902

2014.		Nerizična stopa	
Beta faktor	0,9%	1,9%	2,9%
0,7	2.069	1.799	1.590
1,0	1.614	1.441	1.304
1,3	1.320	1.203	1.105

2014.		Nerizična stopa	
Dugoročna stopa rasta	0,9%	1,9%	2,9%
2,7%	1.527	1.373	1.249
3,7%	1.626	1.441	1.302
4,7%	1.755	1.536	1.367

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

22. Porezna imovina i obveze

u milijunima HRK	Porezna imovina 2014.	Porezna imovina 2015.	Porezne obveze 2014.	Porezne obveze 2015.	GRUPA		
					Neto promjena 2015.		
					Total	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:							
Kreditni i predujmovi od kreditnih institucija i klijenata	205	191	-	-	14	14	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	(57)	(61)	4	(4)	8
Nekretnine i oprema	3	1	-	-	2	2	-
Stjecanje nove podružnice	14	-	-	-	14	14	-
Dugoročna rezerviranja za zaposlene	1	1	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije	2	5	-	-	(3)	(3)	-
Preneseni porezni gubici	-	145	-	-	(145)	(145)	-
Liste klijenata i marka	-	-	(2)	-	(2)	(2)	-
Ostalo	29	132	-	-	(103)	(103)	-
Učinak netiranja bruto odgođenog poreza	(57)	(60)	57	60	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	197	415	(2)	(1)	(219)	(227)	8
Tekući porezi	98	100	(9)	(5)			
Ukupno porezi	295	515	(11)	(6)			

u milijunima HRK	Porezna imovina 2014.	Porezna imovina 2015.	Porezne obveze 2014.	Porezne obveze 2015.	BANKA		
					Neto promjena 2015.		
					Ukupno	Kroz račun dobiti i gubitka	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Privremene razlike odnose se na sljedeće stavke:							
Kreditni i predujmovi od kreditnih institucija i klijenata	38	33	-	-	5	5	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	(51)	(58)	7	-	7
Dugoročna rezerviranja za zaposlene	-	67	-	-	(67)	(67)	-
Ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva	1	1	-	-	-	-	-
Ostale rezervacije	1	1	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubici	-	144	-	-	(144)	(144)	-
Ostalo	30	53	-	-	(23)	(23)	-
Učinak netiranja bruto odgođenog poreza	(51)	(58)	51	58	-	-	-
Ukupno odgođeni porezi	19	241	-	-	(222)	(229)	7
Tekući porezi	85	84	-	-			
Ukupno porezi	104	325	-	-			

Odgođeni porezi odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza iskazanih u svrhu financijskog izvještavanja i iznosa koji se primjenjuju u porezne svrhe. Privremene razlike na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine uglavnom se odnose na različite metode priznavanja prihoda i rashoda, kao i uknjižene vrijednosti određenih stavki imovine. Dio privremenih razlika na dan 31. prosinca 2015. je fiskalni gubitak u iznosu 145 milijuna HRK za Grupnu i 144 milijuna HRK za Banku. Porezni gubici se mogu prenositi sve do 2020. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

23. Ostala imovina

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Uplaćeni predujmovi i prihod budućeg razdoblja	39	45	34	36
Umanjenje za ispravak vrijednosti	(10)	(14)	(10)	(9)
Zalihe	522	584	488	552
Vrijednosno usklađenje zaliha	(37)	(40)	(26)	(20)
Ostala imovina	47	42	9	12
Ostala imovina	561	617	495	571

Kretanje umanjena za ispravak vrijednosti ostale imovine prikazano je u nastavku:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Stanje na 1. siječanj	11	10	11	10
Naplata prethodno priznatih ispravaka vrijednosti	(3)	(3)	(3)	(3)
Novi ispravci vrijednosti	6	11	6	6
Otpisano	(4)	(4)	(4)	(4)
Stanje na 31. prosinac	10	14	10	9

U retku Zalihe Grupa prikazuje kolaterale preuzete u zamjenu za nenaplativa potraživanja koje Grupa ima namjeru prodati u narednim godinama.

U 2015. godini Grupa i Banka priznaju umanjene vrijednosti zaliha u iznosu 22 milijuna HRK (2014.: 13 milijuna HRK) i 10 milijuna HRK (2014.: 7 milijuna HRK), odnosno.

24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku

Depoziti banaka

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Prekonočni depoziti	220	452	259	473
Oročeni depoziti	19.517	14.526	12.708	8.947
Podređeni kredit	847	1.073	847	1.073
Repo ugovori	643	123	351	88
Depoziti od banaka	21.227	16.174	14.165	10.581

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku (nastavak)

Depoziti od klijenata

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Prekonoćni depoziti	10.228	12.457	9.567	11.724
Štedni depoziti	1.438	1.700	1.436	1.700
Ostala financijska društva	189	168	189	168
Nefinancijska društva	117	297	116	297
Kućanstva	1.132	1.235	1.131	1.235
Transakcijski računi	8.790	10.757	8.131	10.024
Države	452	686	382	654
Ostala financijska društva	281	333	442	496
Nefinancijska društva	3.485	4.163	3.232	3.909
Kućanstva	4.572	5.575	4.075	4.965
Oročeni depoziti	26.908	28.131	26.693	27.073
Depoziti s ugovorenim dospijecom	26.566	27.400	26.351	26.342
Štedni depoziti	23.709	24.543	24.057	24.074
Ostala financijska društva	1.125	1.245	2.081	1.471
Nefinancijska društva	1.433	1.744	1.591	1.748
Kućanstva	21.151	21.554	20.385	20.855
Transakcijski računi	2.857	2.857	2.294	2.268
Države	2.366	2.388	2.294	2.268
Ostala financijska društva	63	28	-	-
Nefinancijska društva	424	436	-	-
Kućanstva	4	5	-	-
Depoziti otkupivi uz najavu	342	731	342	731
Države	1	3	1	3
Ostala financijska društva	-	4	-	4
Nefinancijska društva	299	691	299	691
Kućanstva	42	33	42	33
Repo ugovori	891	857	891	857
Ostala financijska društva	547	300	547	300
Nefinancijska društva	344	557	344	557
Depoziti od klijenata	38.027	41.445	37.151	39.654
Države	3.366	3.377	3.224	3.225
Ostala financijska društva	1.658	1.778	2.712	2.139
Nefinancijska društva	6.102	7.888	5.582	7.202
Kućanstva	26.901	28.402	25.633	27.088
Ostale financijske obveze	728	684	74	54

S obzirom na načelo usporedivosti podataka, krediti i depoziti Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) na 31. prosinac 2014. se reklasificiraju iz ostalih financijskih institucija na državu u skladu sa ESA 2010.

Izdani dužnički vrijednosni papiri

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Podređene obveze	631	629	631	629
Podređena izdanja	631	629	631	629
Ostali izdani dužnički vrijednosni papiri	302	302	302	302
Obveznice	302	302	302	302
Izdani dužnički vrijednosni papiri	933	931	933	931

24. Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku (nastavak)

U lipnju 2011. godine Banka je primila podređeni kredit od Erste Group Bank u iznosu od 229 milijuna HRK (originalni iznos 30 milijuna EUR). Dospijeće duga je do 2017. godine s kamatnom stopom uz tromjesečni EURIBOR plus 3,37% godišnje. Zbog izazovnih uvjeta poslovanja i okruženja, Banka je primila dodatnu liniju podređenog kredita s ciljem da na odgovarajući način podrži poslovni model i tržišne zahtjeve. Tako je u srpnju 2014. godine primila iznos od 613 milijuna HRK (u izvornoj valuti 80 milijuna EUR) s kamatnom stopom uz tromjesečni EURIBOR plus 3,40% godišnje s dospjećem u 2021. godini. U ožujku 2015., ugovoren je novi podređeni kredit u iznosu 80 milijuna EUR, dok je povučena tranša u iznosu 30 milijuna EUR. Mogućnost povlačenja tranše je do 30. lipnja 2016. Također, dospijeće postojećih podređenih kredita, ugovorenih u 2011., je produženo do 31. prosinca 2022.

U rujnu 2015., klauzula o donjoj granici referentne kamatne stope od 0% ugrađena je u sva tri ugovora o podređenom kreditu.

U srpnju 2011. godine Banka je izdala vlastite podređene obveznice. Izdanje obveznica iznosilo je 80 milijuna EUR u originalnoj valuti. Dospijeće obveznica je za 6 godina od dana izdavanja uz kamatnu stopu od 6,5% godišnje. Kuponi se isplaćuju godišnje.

Erste Banka a.d. Podgorica je u 2008. godini primila podređeni kredit od Oikocredit, Ecumenical Development Cooperative Society U.A. Nizozemska u originalnom iznosu 4 milijuna EUR (2013: 23 milijuna HRK, 2012: 31 milijuna HRK). Dospijeće duga je od 2013. do 2016. s kamatnom stopom šestomjesečni EURIBOR plus 2,9% godišnje. Povrat podređenih instrumenata u slučaju stečaja ili likvidacije moguć je tek nakon izvršenja svih obveza Grupe prema ostalim deponentima i kreditorima. Podređeni instrumenti uključeni su u dopunski kapital Grupe. Banka je otplatila preostali iznos duga od 2 milijuna EUR u prosincu 2014. na temelju odobrenja središnje banke Crne Gore. Iznos iskorišten za dopunski kapital nema značajan utjecaj na adekvatnost kapitala banke.

Svrha primljenog podređenog duga i izdanih podređenih obveznica je stvaranje podređenih instrumenata, propisanih odgovarajućom Uredbom (EU) 575/2013 Europskog parlamenta i vijeća od 26. lipnja 2013.

Banka i Grupa nisu imali nikakva neispunjenja obveza po glavnici i kamatama ili kakva druga kršenja u odnosu na svoje podređene obveze tijekom 2015. i 2014.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

25. Rezervacije

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Dugoročne rezervacije za zaposlenike	15	14	9	9
Pravni i porezni postupci u tijeku	171	122	143	95
Rezervacije za preuzete obveze i jamstva	78	116	61	90
Ostale rezervacije	-	917	-	917
Rezervacije za konverziju kredita	-	906	-	906
Ostale rezervacije	-	11	-	11
Rezervacije	264	1.169	213	1.111

a) Dugoročne rezervacije za zaposlenike

u milijunima HRK	GRUPA		
	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2013.	5	7	12
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	1	1
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	1	-	1
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	1	-	1
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici priznati kao prihod	-	1	1
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2014.	6	9	15
Trošak usluga	-	-	-
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici priznati kao prihod	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2015.	6	8	14

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

25. Rezervacije (nastavak)

			BANKA
u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2013.	3	5	8
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici priznati kao prihod	-	1	1
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2014.	3	6	9
Trošak usluga	-	1	1
Kamatni trošak	-	-	-
Plaćanja	-	(1)	(1)
Tečajne razlike	-	-	-
Stavke prepoznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (ponovno vrednovanje)	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena u demografskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena u financijskim pretpostavkama	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici koji proilaze iz promjena iz iskustvenih pretpostavki	-	-	-
Aktuarski dobiti/gubici priznati kao prihod	-	-	-
Sadašnja vrijednost obveza za primanja zaposlenih, 31. prosinca 2015.	3	6	9

Aktuarske pretpostavke

Aktuarski izračun otpremnina i jubilarnih nagrada temelji se na sljedećim pretpostavkama:

u %	2014.	2015.
Kamatna stopa	4,20	4.20
Očekivano povećanje otpremnina	6,02	6.02

Očekivana dob za odlazak u mirovinu za svakog se zaposlenika računa individualno na temelju trenutne starosti i prosječne starosti odlaska u mirovinu, koja je za muškarce 61, a za žene 60.

Obveze su izračunate u skladu s tablicama smrtnosti pod nazivom Tablice smrtnosti za Republiku Hrvatsku 2000.-2002. objavljenih od strane Državnog zavoda za statistiku.

Analiza osjetljivosti za ključne pretpostavke

Sljedeća tablica prikazuje razumno moguće promjene pojedinih parametara i njihov utjecaj na obveze po primanjima poslije prestanka zaposlenja za 2015. godinu.

u milijunima HRK	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Promjena diskontne stope + 1,0 %	3	6	9
Promjena diskontne stope (1,0) %	3	7	10

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

25. Rezervacije (nastavak)

Utjecaj na novčani tok

U sljedećoj tablici prikazuju se primanja koje će se isplatiti po definiranim planovima u svakom od navedenih razdoblja:

u milijunima EUR	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
2016.	-	1	1
2017.	-	1	1
2018.	-	1	1
2019.	-	1	1
2020.	-	1	1
2021. (2024.)	5	11	16

Trajanje

Sljedeća tablica prikazuje ponderirano prosječno trajanje definiranih obveza po primanjima zaposlenih u odnosu na plan za 2015. godinu:

u godinama	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
Trajanje	14.40	11.01	13.00

b) Ostale rezervacije (osim dugoročnih rezervacija za zaposlene)

Ostale rezervacije 2015.

								GRUPA
u milijunima HRK	2014.	Stjecanje/ prodaja podružnica	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2015.
Rezervacije za potencijalne obveze kreditnog rizika	78	-	-	266	-	(228)	-	116
Rezervacije za pravne procedure i sudske sporove	171	-	-	41	(1)	(89)	-	122
Ostale rezervacije	-	-	-	1.142	(101)	(124)	-	917
Rezervacije za konverziju kredita	-	-	-	1.110	(80)	(124)	-	906
Ostale rezervacije	-	-	-	32	(21)	-	-	11
Ukupno	249	-	-	1.449	(102)	(441)	-	1.155

								BANKA
u milijunima HRK	2014.	Stjecanje/ prodaja podružnica	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2015.
Rezervacije za potencijalne obveze kreditnog rizika	61	-	-	235	-	(206)	-	90
Rezervacije za pravne procedure i sudske sporove	143	-	1	35	(1)	(83)	-	95
Ostale rezervacije	-	-	-	1.142	(101)	(124)	-	917
Rezervacije za konverziju kredita	-	-	-	1.110	(80)	(124)	-	906
Ostale rezervacije	-	-	-	32	(21)	-	-	11
Ukupno	204	-	1	1.412	(102)	(413)	-	1.102

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

25. Rezervacije (nastavak)

Ostale rezervacije 2014.

								GRUPA
u milijunima HRK	2013.	Stjecanje/ prodaja podružnica	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2014.
Rezervacije za potencijalne obveze kreditnog rizika	61	15	(2)	204	-	(200)	-	78
Rezervacije za pravne procedure i sudske sporove	138	1	-	41	(1)	(8)	-	171
Ukupno	199	16	(2)	245	(1)	(208)	-	249

								BANK
u milijunima HRK	2013.	Stjecanje/ prodaja podružnica	Tečajne razlike kod preračuna inozemnog poslovanja	Povećanja	Korištenje	Smanjenja	Reklasifikacija	2014.
Rezervacije za potencijalne obveze kreditnog rizika	49	-	-	192	-	(180)	-	61
Rezervacije za pravne procedure i sudske sporove	134	-	-	17	(1)	(7)	-	143
Ukupno	183	-	-	209	(1)	(187)	-	204

26. Ostale obveze

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Obveze u obračunu po danim kreditima	160	152	160	152
Obveze s osnove plaća i bonusa	123	141	103	111
Obveze prema dobavljačima	60	63	38	44
Odgođeni prihodi i obračunati troškovi naknada	85	91	4	7
Obveze prema Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga	19	21	17	18
Ostale obveze	89	140	38	93
Ostale oveze	536	608	360	425

27. Ukupni kapital

Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine dionički kapital Banke sastoji se od 16.984.175 redovnih dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 HRK. Sve redovne dionice imaju isti status i daju pravo na jedan glas.

Kapitalne rezerve i kapitalna dobit

Raspodjeljive i neraspodjeljive rezerve Banke utvrđene su u skladu s propisima Hrvatske narodne banke. Na dan 31. prosinca 2015. godine Banka je statutarne i zakonske rezerve iskazala kao neraspodjeljive u iznosu 85 milijuna HRK (85 milijuna HRK na dan 31. prosinca 2014.) Kapitalna dobit na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine iznosila je 1.802 milijuna HRK.

Dividende

Dividendu za 2015. godinu moraju odobriti dioničari na godišnjoj Glavnoj skupštini koja se ne održava do datuma izdavanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Za 2014. godinu Banka je objavila dividendu od 4,5 HRK po dionici (ukupan iznos 77 milijuna HRK).

28. Izvještavanje poslovnih segmenata

Segmentacija poslovanja

Izvještavanje poslovnih segmenata obuhvaća sedam poslovnih segmenata koji odražavaju strukturu upravljanja Grupom i Bankom i unutarnje izvještavanje menadžmenta u 2015. godini.

Erste grupa - poslovni segmenti						
Građanstvo	Malo i srednje poduzetništvo	Veliki korporativni klijenti	Komercijalno financiranje nekretnina	ALM	Financijska tržišta	Ostalo

Građanstvo

Sektor građanstva obuhvaća poslovanje s fizičkim osobama te poslovnim subjektima, malim poduzetnicima, s ukupnom godišnjim poslovnim prihodima do 7,5 milijuna HRK, a uključuje obrte, slobodna zanimanja, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, tvrtke, neprofitne institucije i udruge. U cilju pružanja sveobuhvatne i kvalitetne usluge prema klijentima, osim proizvoda i usluga Banke kao što su računi, krediti, depoziti, usluge elektroničkog bankarstva, klijentima su na raspolaganju proizvodi i usluge članica Erste Grupe i partnera kao što su investicijski fondovi, životna i neživotna osiguranja, stambena štednja, leasing itd.

Malo i srednje poduzetništvo

Segment malog i srednjeg poduzetništva obuhvaća tvrtke i obrtnike s ukupnim godišnjim poslovnim prihodom većim od 7,5 milijuna HRK, a manjim od 375 milijuna HRK, klijente koji obavljaju javnu djelatnost ili sudjeluju u radu javnog sektora, kreditnu izloženost države, odnosno tijela državne vlasti koja se financiraju iz proračuna RH (središnja država), lokalnu i regionalnu samoupravu te javna državna tijela. Segment malog i srednjeg poduzetništva uključuje i real estate klijente iz područja turizma, rezidencijalnog i komercijalnog, s prosječnim volumenom kredita manjim od 37,5 milijuna HRK po kreditu.

Veliki korporativni klijenti

Segment velikih korporativnih klijenata obuhvaća poslovanje s velikim korporativnim klijentima čiji ukupan godišnji konsolidirani prihod iznosi 375 milijuna HRK i više.

Komercijalno financiranje nekretnina

Segment komercijalnog financiranja nekretnina obuhvaća financiranje profesionalnih poduzeća za razvoj rezidencijalnih, komercijalnih, turističkih ili infrastrukturnih projekata s ciljem budućeg iznajmljivanja ili prodaje, često putem SPV poduzeća, čiji volumen kredita je veći od 37,5 milijuna HRK.

Asset/Liability Management (ALM) i Ostalo

Segment upravljanja aktivom i pasivom (Asset/Liability Management) i segment Ostalo obuhvaćaju sve poslove upravljanja aktivom i pasivom kao i unutarnje pružatelje usluga koji posluju na neprofitnoj osnovi. Također obuhvaća i slobodni kapital Erste grupe (definiran kao razlika ukupnog prosječnog kapitala prema MSFI i prosječnog ekonomskog kapitala alociranog na poslovne segmente).

Financijska tržišta

Segment financijskih tržišta obuhvaća sve aktivnosti riznice unutar Erste grupe kao i poslovanje institucionalnih klijenata s Erste Asset Management-om. Odgovoran je za sve vrste klasičnih proizvoda riznice (primjerice kupoprodaja deviza, tržište roba i novca) i proizvode tržišta kapitala (obveznice, kamatni derivati, kreditni proizvodi).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.
Poslovna segmentacija (nastavak)

	Građanstvo		Malo i srednje poduzetništvo		Veliki korporativni klijenti		Komerijalno financiranje nekretnina		ALM		Financijska tržišta		Ostalo		GRUPA	
u milijunima HRK	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
Neto kamatni prihod	1.115	1.172	761	683	171	266	10	16	(52)	(94)	12	16	103	89	2.120	2.148
Neto prihod od provizija i naknada	360	387	204	216	25	24	2	2	(2)	-	29	27	(8)	(10)	610	646
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	1
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	50	20	23	30	4	2	-	-	8	4	91	66	8	(1)	184	121
Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela	7	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	10	10
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	60	52	182	157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	242	210
Opći administrativni troškovi	(892)	(916)	(378)	(374)	(23)	(29)	(11)	(13)	(10)	(9)	(44)	(46)	(81)	(46)	(1.439)	(1.433)
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	-	-	-	-	1	-	-	-	14	2	-	-	(3)	1	12	3
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(327)	(241)	(725)	(925)	(58)	(1)	(86)	(78)	(1)	2	2	(26)	10	(5)	(1.185)	(1.274)
Ostali operativni rezultat	(7)	(982)	(7)	(8)	(10)	(15)	-	(4)	-	(4)	-	-	(28)	(352)	(52)	(1.365)
Troškovi konverzije kredita	-	(986)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(986)
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	366	(498)	60	(221)	110	247	(85)	(77)	(43)	(99)	90	37	6	(322)	504	(933)
Porez na dobit	(74)	107	(8)	49	(22)	(50)	17	15	10	22	(18)	(7)	3	28	(92)	164
Neto rezultat za razdoblje	292	(391)	52	(172)	88	197	(68)	(62)	(33)	(77)	72	30	9	(294)	412	(769)
Neto rezultat raspoloživ nekontrolirajućem interesu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(35)	47	(35)	47
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva	292	(391)	52	(172)	88	197	(68)	(62)	(33)	(77)	72	30	(26)	(341)	377	(816)
Operativni prihod	1.592	1.641	1.170	1.086	200	292	12	18	(46)	(90)	132	109	108	80	3.168	3.136
Operativni troškovi	(892)	(916)	(378)	(374)	(23)	(29)	(11)	(13)	(10)	(9)	(44)	(46)	(81)	(46)	(1.439)	(1.433)
Operativni rezultat	700	725	792	712	177	263	1	5	(56)	(99)	88	63	27	34	1.729	1.703
Rizikom ponderirana aktiva (kreditni rizik, stanje na kraju razdoblja)	10.688	10.061	14.206	12.606	2.400	4.132	661	443	3.796	5.729	355	674	1.757	2.071	33.863	35.716
Prosječno alocirani kapital	989	1.071	1.373	1.081	204	346	61	51	481	664	111	112	4.518	4.461	7.737	7.786
Omjer troškova i prihoda	56,0%	55,9%	32,3%	34,4%	11,5%	9,8%	86,1%	72,2%	(21,2%)	(9,9%)	33,0%	42,6%	76,6%	57,5%	45,4%	45,7%
Povrat na alocirani kapital	297%	(36,8%)	3,9%	(15,8%)	43,3%	57,2%	(110,2%)	(117,3%)	(6,7%)	(11,6%)	64,8%	25,2%	(0,7%)	7,6%	4,9%	(10,5%)
Ukupna aktiva (stanje na kraju razdoblja)	20.691	20.624	22.719	19.422	4.708	6.766	577	432	18.511	17.381	1.577	2.047	978	1.559	69.761	68.231
Ukupne obveze bez kapitala (stanje na kraju razdoblja)	27.584	29.423	11.165	8.589	626	1.036	114	124	20.799	19.335	1.453	1.293	79	1.320	61.820	61.120
Umanjenja vrijednosti i rezervacije	(330)	(241)	(720)	(944)	(67)	(16)	(86)	(82)	(1)	(2)	2	(26)	(5)	(363)	(1.207)	(1.674)
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja od kreditnih institucija i klijenata	(326)	(241)	(718)	(925)	(57)	(1)	(86)	(78)	(1)	2	2	(26)	8	(5)	(1.178)	(1.274)
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	(6)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	-
Povećanje/optužtanje rezervacija za potencijalne kreditne rizike	(2)	1	9	(16)	(10)	(15)	-	(3)	-	(4)	-	-	-	-	(3)	(37)
Umanjenje vrijednosti od goodwilla	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(334)	-	(334)
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti nefinancijske imovine	(2)	(1)	(5)	(3)	-	-	-	(1)	-	-	-	-	(13)	(24)	(20)	(29)

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

29. Najmovi

a) Financijski najmovi

Potraživanja po financijskim najmovima su uključena unutar pozicije izvještaja o financijskom položaju Krediti i potraživanja od klijenata. Grupa iznajmljuje pokretne drugima na temelju ugovora o financijskom najmu. Za potraživanja financijskog najma uključenih u ovu stavku, usklađenje bruto ulaganja u najmove prema sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma je kako slijedi:

GRUPA		
u milijunima HRK	2014.	2015.
Minimalna plaćanja najma	1.077	1.285
Negarantirani ostatak vrijednosti	-	-
Bruto ulaganja	1.077	1.285
Nerealizirani financijski prihodi	(127)	(122)
Neto ulaganja	950	1.163
Sadašnja vrijednost negarantiranog ostatka vrijednosti	-	-
Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma	950	1.163

Analiza dospjeća bruto ulaganja u najmove i sadašnje vrijednosti minimalnih plaćanja najma prema neopozivom najmu je kako slijedi (preostale ročnosti):

GRUPA				
u milijunima HRK	Bruto ulaganje		Sadašnja vrijednost negarantiranog ostatka vrijednosti	
	2014.	2015.	2014.	2015.
< 1 godine	336	384	290	336
1-5 godina	650	831	576	761
> 5 godina	91	70	84	66
Ukupno	1.077	1.285	950	1.163

b) Operativni najmovi

Pod operativnim najmovima, Grupa i Banka iznajmljuju pokretne drugima.

Operativni najmovi sa stajališta Grupe i Banke kao najmodavca:

Minimalna plaćanja najma kod operativnih najмова su kako slijedi:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
< 1 godine	182	164	8	10
1-5 godina	308	271	24	21
> 5 godina	8	7	-	-
Ukupno	498	442	32	31

Operativni najmovi sa stajališta Grupe i Banke kao najmodavca:

Minimalna plaćanja najma kod operativnih najмова su kako slijedi:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
< 1 godine	31	27	29	26
1-5 godina	104	93	100	90
> 5 godina	62	51	62	50
Ukupno	197	171	191	166

Plaćeni najmovi kod operativnih najмова priznatih kao trošak u razdoblju za Grupu iznose 34 milijuna HRK (2014.: 37 milijuna HRK) i za Banku 30 milijuna HRK (2014.: 53 milijuna HRK).

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

30. Transakcije s povezanim stranama

Prilikom razmatranja svake moguće transakcije s povezanom stranom, pozornost je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik. Matično društvo (koje je ujedno matično društvo cijele grupe) je Erste Group Bank AG, Beč (EGB). Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu je Steiermärkische Bank und Sparkassen AG.

Na dan 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. godine stanja iz odnosa s povezanim stranama obuhvaćaju sljedeće:

IMOVINA	2014.			GRUPA		
	Kredit i potraživanja	Derivati	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivati	Gotovina
u milijunima HRK	2014.			2015.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	2	-	-	11	-
Ključno rukovodstvo	39	-	-	21	-	-
Matično društvo	426	39	918	587	27	143
Ostala društva EGB	12	-	1	6	1	42
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Pridružena društva	56	-	-	51	2	-
Ukupno imovina	533	41	919	665	41	185

OBVEZE	2014.			GRUPA		
	Depoziti	Derivati	Ostalo	Depoziti	Derivati	Ostalo
u milijunima HRK	2014.			2015.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	6.161	2	-	5.718	-	-
Ključno rukovodstvo	100	-	-	33	-	-
Matično društvo	12.856	60	11	8.595	46	8
Ostala društva EGB	99	-	14	191	-	15
Ostalo	9	-	-	9	-	-
Pridružena društva	6	-	8	32	3	8
Ukupno obveze	19.231	62	33	14.578	49	31

IMOVINA	2014.			BANKA		
	Kredit i potraživanja	Derivati	Ostalo	Kredit i potraživanja	Derivati	Gotovina
u milijunima HRK	2014.			2015.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	-	2	-	-	11	-
Ključno rukovodstvo	37	-	-	21	-	-
Matično društvo	426	39	910	587	27	120
Ostala društva EGB	2	-	1	1	1	26
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Podružnice	239	3	-	521	3	-
Pridružena društva	54	-	-	51	2	-
Ukupno imovina	758	44	911	1.181	44	146

OBVEZE	2014.			BANKA		
	Depoziti	Derivati	Ostalo	Depoziti	Derivati	Ostalo
u milijunima HRK	2014.			2015.		
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	4.670	2	-	4.400	-	-
Ključno rukovodstvo	98	-	-	30	-	-
Matično društvo	7.844	60	11	4.505	46	8
Ostala društva EGB	95	-	13	135	-	14
Ostalo	9	-	-	9	-	-
Podružnice	1.322	-	5	446	-	7
Pridružena društva	6	-	8	32	3	8
Ukupno obveze	14.044	62	37	9.557	49	37

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

30. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

Transakcije s povezanim stranama obuhvaćaju:

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Prihodi od kamata	95	97	99	106
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	42	42	42	42
Ključno rukovodstvo	2	-	2	-
Matično društvo	48	53	48	53
Ostala društva EGB	1	-	-	-
Podružnice	-	-	5	9
Pridružena društva	2	2	2	2
Prihodi od naknada	18	23	73	82
Matično društvo	2	5	2	2
Ostala društva EGB	16	17	16	17
Podružnice	-	-	55	62
Pridružena društva	-	1	-	1
Ostali operativni prihodi	12	7	13	11
Matično društvo	2	1	2	1
Podružnice	-	-	1	4
Pridružena društva	10	6	10	6
Ukupno prihodi	125	127	185	199

POZICIJE RAČUNA DOBITI I GUBITKA u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Rashodi od kamata	490	401	383	309
Društvo sa značajnim utjecajem na Grupu	179	157	147	132
Ključno rukovodstvo	4	-	4	-
Ostala društva EGB	-	1	-	-
Matično društvo	307	243	206	169
Podružnice	-	-	26	8
Rashodi od naknada	36	35	40	40
Matično društvo	1	1	1	1
Ostala društva EGB	35	34	30	28
Pridružena društva	-	-	9	11
Ostali administrativni troškovi	72	80	86	73
Matično društvo	10	9	10	9
Ostala društva EGB	23	25	18	20
Ostalo	(1)	-	(1)	-
Podružnice	-	-	21	5
Pridružena društva	40	46	38	39
Ukupno rashodi	598	516	509	422

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

30. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

IZVANBILANČNE STAVKE u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Izdane garancije	170	40	49	41
Matično društvo	124	40	47	40
Ostala društva EGB	46	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-
Podružnice	-	-	2	1
Neiskorišteni krediti i preuzete obveze	28	11	88	71
Ključno rukovodstvo	1	-	1	-
Ostala društva EGB	-	-	-	-
Podružnice	-	-	60	60
Pridružena društva	27	11	27	11
Ukupno potencijalne i preuzete obveze	198	51	137	112

Na dan 31. prosinca 2015. godine. Grupa je imala kolateral iskazan u Depozitima od banaka u iznosu od 1.929 milijuna HRK (na dan 31. prosinca 2014.: 1.434 milijuna HRK).

Naknade isplaćene članovima Uprave i drugim ključnim rukovoditeljima:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Plaće	32	32	10	10
Bonusi	12	8	5	5
- troškovi za mirovine	3	3	1	1
Ukupne naknade	44	40	15	15

31. Imovina založena kao kolateral

Sljedeća imovina je založena kao jamstvo za obveze:

Založena imovina u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Kredit i potraživanja od klijenata	596	198	596	198
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.926	1.842	2.616	1.494
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	107	151	-	-
Ukupno	3.629	2.191	3.212	1.692

Financijska imovina založena kao kolateral sastoji se od obveznica, udjela u investicijskim fondovima i ostalih kamatonosnih vrijednosnih papira.

Založeni kolaterali su rezultat repo transakcija.

Fer vrijednost primljenih kolaterala koji se mogu ponovno založiti ili prodati bez da je davatelj vrijednosnog papira izvršio svoje obveze iznosi 1.556 milijuna HRK (2014.: 1.053 milijuna HRK) za Grupu i 2.049 milijuna HRK za Banku (2014.: 1.237 milijuna HRK).

Fer vrijednost kolaterala koji su ponovno založeni iznosi 584 milijuna HRK (2014.: 356 milijuna HRK) za Grupu i Banku. Banka je dužna vratiti ponovno založene kolaterale.

32. Prijenosi financijske imovine – repo transakcije i posudba vrijednosnih papira

u milijunima HRK	2014.		2015.	
	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza	Knjigovodstvena vrijednost prenesene imovine	Knjigovodstvena vrijednost pripadajućih obveza
	GRUPA			
Repo ugovori				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.243	1.086	757	423
Financijska imovina koja se drži do dospijea	107	104	151	-
Ukupno repo ugovori	1.350	1.190	908	423
	BANKA			
Repo ugovori				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	932	898	409	387
Ukupno repo ugovori	932	898	409	387

Preneseni financijski instrumenti sastoje se od obveznica, udjela u investicijskim fondovima i ostalih kamatonosnih vrijednosnih papira.

Ukupan iznos od 908 milijuna HRK (2014.: 1.350 milijuna HRK) za Grupi i 409 milijuna HRK (2014.: 932 milijuna HRK) za Banku predstavljaju knjigovodstveni iznos financijske imovine unutar izvještaja o financijskom položaju koju primatelj ima pravo prodati ili ponovno založiti.

Obveze iz repo transakcija u iznosu od 423 milijuna HRK (2014.: 1.190 milijuna HRK) za Grupi i 387 milijuna HRK (2014.: 898 milijuna HRK) za Banku, vrednuju se po amortiziranom trošku.

Napravili smo korekciju 2014. godine zbog drugačijeg pristupa prikazivanja repo transakcija. Repo transakcije sa ponovno korištenim kolateralima (koji dolaze iz obrnutih repo kredita) nisu uključene u navedene iznose.

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti prenesene imovine i pripadajućih obveza koje se odnose samo na prenesenu imovinu. Na Grupi i Banci, ova imovina i obveze odnose se na repo transakcije.

u milijunima HRK	2014.			2015.		
	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija	Fer vrijednost prenesene imovine	Fer vrijednost pripadajućih obveza	Neto pozicija
	GRUPA					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.243	1.086	156	757	423	334
Financijska imovina koja se drži do dospijea	107	104	3	151	-	151
Ukupno	1.350	1.190	159	908	423	485
	BANKA					
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	932	898	34	409	387	22
Ukupno	932	898	34	409	387	22

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

33. Prijeboj

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2015.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivati	61	-	61	(31)	-	-	30
Obrnuti repo ugovori	1.320	-	1.320	-	-	(1.320)	-
Ukupno	1.381	-	1.381	(31)	-	(1.320)	30

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2015.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivati	103	-	103	(31)	-	-	72
Repo ugovori	980	-	980	-	-	(980)	-
Ukupno	1.083	-	1.083	(31)	-	(980)	72

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2015.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivati	64	-	64	(31)	-	-	33
Obrnuti repo ugovori	1.776	-	1.776	-	-	(1.776)	-
Ukupno	1.840	-	1.840	(31)	-	(1.776)	33

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2015.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivati	103	-	103	(31)	-	-	72
Repo ugovori	944	-	944	-	-	(944)	-
Ukupno	1.047	-	1.047	(31)	-	(944)	72

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

33. Prijeboj (nastavak)

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2014.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivati	94	-	94	(41)	-	-	53
Obrnuti repo ugovori	829	-	829	-	-	(829)	-
Ukupno	923	-	923	(41)	-	(829)	53

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2014.

GRUPA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivati	94	-	94	(41)	-	-	53
Repo ugovori	1.534	-	1.534	-	-	(1.489)	45
Ukupno	1.628	-	1.628	(41)	-	(1.489)	98

Financijska imovina kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2014.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijskih obveza	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Primljeni novčani kolaterali	Primljeni nenovčani kolaterali	
Derivati	96	-	96	(41)	-	-	55
Obrnuti repo ugovori	1.000	-	1.000	-	-	(1.000)	-
Ukupno	1.096	-	1.096	(41)	-	(1.000)	55

Financijske obveze kao predmet ugovora o prijeboju i potencijalnog ugovora o prijeboju u 2014.

BANKA							
u milijunima HRK	Bruto iznosi u izvještaju o financijskom položaju	Odbitne stavke financijske imovine	Neto iznos u izvještaju o financijskom položaju	Potencijalni učinci ugovora o prijeboju			Neto iznos nakon potencijalnog prijeboja
				Financijski instrumenti	Dani novčani kolaterali	Dani nenovčani kolaterali	
Derivati	94	-	94	(41)	-	-	53
Repo ugovori	1.243	-	1.243	-	-	(1.243)	-
Ukupno	1.337	-	1.337	(41)	-	(1.243)	53

33. Prijeboj (nastavak)

Banka koristi repo ugovore i standardizirane sporazume o netiranju kao sredstvo smanjenja kreditnog rizika derivata i transakcija financiranja. Sporazumi predstavljaju potencijalne ugovore o prijeboju. Standardizirani ugovori o netiranju su relevantni za protustranke sa više derivatnih ugovora. Sporazumi pružaju neto podmirenje svih ugovora u slučaju neplaćanja bilo koje ugovorne strane. Kod transakcija derivata, iznosi imovine i obveza koji bi bili predmet prijeboja kao rezultat standardiziranog ugovora o netiranju prikazani su u stupcu Financijski instrumenti. Repo ugovori su primarno transakcije financiranja. Njihovo obilježje je prodaja i naknadni reotkup vrijednosnih papira po unaprijed dogovorenoj cijeni i vremenu. Time se osigurava da vrijednosni papir ostane kod vjerovnika kao kolateral u slučaju da dužnik ne ispuni svoju obvezu. Učinci prijeboja repo ugovora prikazuju se u stupcu Nenovčani financijski kolaterali primljeni/dani. Kolateral predstavlja tržišnu vrijednost prenesenog vrijednosnog papira. Međutim, ukoliko tržišna vrijednost kolaterala prelazi knjigovodstvenu vrijednost potraživanja/obveze repo transakcije tada se iznos zadržava na razini knjigovodstvene vrijednosti. Preostala pozicija može se osigurati novčanim kolateralom. Novčani i nenovčani financijski kolaterali uključeni u ove transakcije ograničavaju se za korištenje davatelju u vremenu trajanja zaloga.

34. Upravljanje rizicima

34.1) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Grupe ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrti na kapital.

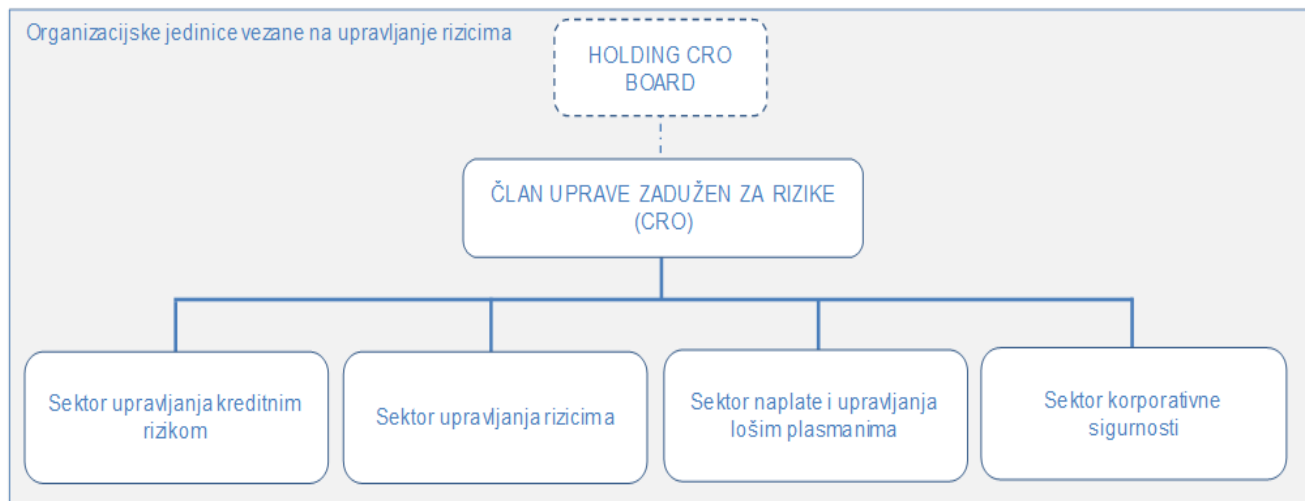
Grupa koristi upravljanje rizicima i kontrolne funkcije koje su proaktivne i prilagođene njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a koje se temelje na jasnoj strategiji preuzimanja rizika te koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe, te fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i regulatorne zahtjeve.

Sukladno poslovnoj strategiji Banke ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika. Dodatno, okvir upravljanja rizicima Banke podrazumijeva i spektar ostalih značajnih rizika kojima je bankovna grupa suočena. Banka uvijek teži unapređenju i komplementarnosti postojećih metoda i procesa, u svim dijelovima upravljanja rizicima.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima

Praćenje i upravljanje rizicima je postignuto kroz jasnu organizacijsku strukturu sa definiranim ulogama i odgovornostima te određenim limitima rizika.

Na sljedećem prikazu je dan pregled organizacije upravljanja rizicima:

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Pregled strukture upravljanja rizicima

Uprava, a poglavito član Uprave zadužen za upravljanje rizicima (u daljnjem tekstu CRO) provode nadzornu funkciju unutar strukture upravljanja rizicima. Funkcije kontrole i upravljanja rizicima se provode kroz poslovnu strategiju Banke i sklonost preuzimanja rizika odobrenu od strane Uprave dok je CRO odgovoran za implementaciju te pridržavanje kontrole rizika i strategije upravljanja rizicima kroz sve tipove rizika i poslovne linije.

Uprava, a poglavito CRO osiguravaju dostupnost odgovarajuće infrastrukture i zaposlenika kao i metoda, standarda i procesa kako bi se to postiglo, dok se identifikacija, mjerenje, procjena, odobrenje, praćenje te postavljanje limita za ključne rizike provodi na operativnim razinama u Banci.

Upravu podržava nekoliko odjela osnovanih kako bi provodili funkcije kontrole rizika na operativnom nivou te izvršavali djelatnosti u sklopu strateškog upravljanja rizicima.

Sljedeće funkcije upravljanja rizicima odgovaraju izravno članu Uprave zaduženom za upravljanje rizicima:

- Sektor upravljanja kreditnim rizikom,
- Sektor upravljanja rizicima,
- Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima,
- Sektor korporativne sigurnosti.

Unutar spomenutih organizacijskih jedinica izvršena je daljnja podjela sa jasno određenim odgovornostima:

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom tvrtki provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja kategorije klijenata koji pripadaju Sektoru Gospodarstva, Direkciji velikih korporativnih klijenata i Sektoru financijskih tržišta. Direkcija analizira kreditne zahtjeve te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom riziku sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika. Također provodi analizu ukupne izloženosti Banke prema komitentu te kontrolira naplatu potraživanja.

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika

Direkcija upravljanja kreditnim rizikom građana i malih poduzetnika provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja klijenata sektora građanstva. Direkcija obavlja poslove analize kreditnih zahtjeva te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom zahtjevu sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti Banke prema komitentu te kontrolira naplatu potraživanja.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima sudjeluje u procesu planiranja rada Banke i Grupe sa stajališta upravljanja rizicima te prati izvršavanje planski i strateški utvrđenih ciljeva i planova kako Banke tako i Grupe, a koji se odnosi na područje upravljanja rizicima. Prati regulatorne promjene i grupne standarde vezane uz upravljanje rizicima te inicira, koordinira i izrađuje politike i ostale procedure te nadzire njihovo provođenje, a u skladu sa svojim nadležnostima definiranim drugim aktima. Direkcija provodi analizu strukture i kvalitete portfelja i izrađuje izvještaje o kvaliteti i strukturi portfelja. Predlažu se smjernice za optimiziranje preuzetih rizika, za poboljšanje određenih klasa aktive, proizvoda, rejting skupina te je uključena i u upravljanje kolateralima.

Direkcija također provodi i izrađuje izvještaje iz područja kreditnih rizika propisanom dinamikom, a sve u skladu sa zakonskim propisima i standardima Grupe i Banke.

Direkcija za strategiju i izvještavanje o rizicima u suradnji s drugim organizacijskim dijelovima sektora i Banke aktivno sudjeluje u upravljanju kvalitetom podataka i adekvatnosti sustava unutarnjih kontrola.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Direkcija za kvantitativna istraživanja

Direkcija za kvantitativna istraživanja (DKI) odgovorna je za implementaciju bazelskih standarda i unaprjeđenje integriranog upravljanja rizicima Banke te pravovremeno ispunjavanje regulatornih zahtjeva vezanih uz pristup zasnovan na internom rejtingu za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik. Direkcija za kvantitativna istraživanja je također zadužena za ispunjavanje zahtjeva višeg menadžmenta te Erste Grupe unutar svog djelokruga. Direkcija za kvantitativna istraživanja je odgovorna za uvođenje, koordinaciju i razvoj/sudjelovanje u razvoju, implementaciju i nadzor različitih vrsta kvantitativnih modela, izračun parametara kreditnog rizika koji se koriste za mjerenje, segmentaciju i upravljanje kreditnim rizicima u skladu s najboljom praksom i grupnim standardima te za implementaciju u procese Banke (uključujući kontinuirano unaprjeđenje poslovnih procesa povezanih s navedenim izračunima). DKI je odgovorna za učinkovitost implementiranih modela te provodi kalibraciju / sudjeluje u kalibraciji modela u skladu s načelima grupe te u vrednovanju iste u suradnji s Grupom.

Direkcija za kvantitativna istraživanja je također odgovorna za integrirano upravljanje rizicima na razini Banke koja uključuje odgovornost za proces procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i planiranje i upravljanje rizikom ponderirane aktive, provođenje testiranja otpornosti na stres, definiranja sklonosti preuzimanju rizika i limita, backtesting rezervacija, analize koncentracije te korištenje parametara u svim područjima upravljanja kreditnim rizikom. Služba za integrirano upravljanje rizicima također je odgovorna za upravljanje kapitalom unutar svog područja odgovornosti te izradu Plana oporavka u skladu sa zakonskim propisima. Direkcija za kvantitativna istraživanja također izvještava o parametrima i modelima te modelira makroekonomski utjecaj na modele rizika i poslovanje Banke u cjelini.

U okviru svog djelokruga poslovanja, direkcija za kvantitativna istraživanja sudjeluje u određivanju cijene različitih proizvoda pomoću primjene premije rizika (ERM) i standardnog troška rizika (SRC) u određivanju cijene, izračunu i procesu modeliranja profitabilnosti, unaprjeđenju naplate i razvoju sustava ranog upozorenja te upravljanju odnosima s kupcima i planiranju troškova rizika.

Direkcija upravljanja operativnim, tržišnim i likvidnosnim rizicima

Direkcija upravljanja operativnim, tržišnim i likvidnosnim rizicima u okviru svog poslovanja obavlja sve poslove potrebne za adekvatno upravljanje operativnim i tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti, a u skladu sa pravilnicima i procedurama iz vlastitog djelokruga poslovanja. Provođa analizu kompleksne tržišne situacije, identifikaciju i mjerenje kako tržišnih tako i rizika likvidnosti te parametara navedenih rizika. Osim do sada navedenog, direkcija je u okviru svog poslovanja odgovorna i za provedbu bazelskih smjernica, izrađuje mjere za smanjenje rizika u području svog djelovanja te sudjeluje u procesu odobravanja novih proizvoda Sektora financijskih tržišta i investicijskog bankarstva. Sudjeluje i sa drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja operativnim, tržišnim i rizicima likvidnosti. U okviru upravljanja operativnim rizicima, direkcija ima za cilj kontrolirati sve organizacijske dijelove, odnosno poslovne procese banke s obzirom da je operativni rizik svojstven svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima Banke, a temeljem definiranog rizičnog profila banke, specifičnosti poslovnog okruženja i zakonskih odredbi. Suraduje i sa drugim organizacijskim dijelovima u svrhu što kvalitetnijeg upravljanja operativnim, tržišnim i rizicima likvidnosti.

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima odgovoran je za upravljanje naplatom i lošim plasmanima pomoću kontinuiranog i sustavnog pronalaženja mogućnosti eliminiranja i reduciranja rizika u poslovanju s work-out klijentima.

Poduzima sve mjere za dobrovoljnu naplatu potraživanja. Ukoliko ne postoji dobrovoljna naplata, predlaže adekvatne oblike alternativne naplate potraživanja Banke. Osim toga, Sektor provodi naplatu putem financijskog restrukturiranja obveza klijenata (rana naplata) i predlaže oblike operativnog restrukturiranja, a sve sa ciljem umanjenja preuzetih rizika.

Sektor je odgovoran za kontrolu, ažuriranje i održavanje kolaterala te donosi politike i standarde procjena i vrste prihvatljivih kolaterala. Na taj način doprinosi optimalizaciji rizikom ponderirane aktive (RWA) odnosno održavanju adekvatne kreditne zaštite. Sektor, također, vodi brigu o preuzimanju imovine u posjed Banke.

34.2) Organizacija upravljanja rizicima (nastavak)

Sektor korporativne sigurnosti

Sektor korporativne sigurnosti zadužen je za obavljanje poslova vezanih uz sigurnost, primjerenog upravljanja informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava, upravljanjem kontinuitetom poslovanja i upravljanja krizom sukladno važećim grupnim i lokalnim politikama i standardima.

Glavni ciljevi službe su razvoj i primjena strategije sigurnosti i sigurnosne arhitekture informacijskog sustava, određivanje sigurnosnih ciljeva u skladu sa strategijom informacijskog sustava Banke, upravljanje politikom sigurnosti informacijskog sustava, standardima, smjericama i ostalim internim aktima s ciljem postizanja i održavanja zadovoljavajuće razine sigurnosti. Nadalje, ciljevi sektora su upravljanje informacijskom sigurnošću u skladu s vezanim dokumentima, zakonima i regulatornim odredbama, upravljanje kontinuitetom poslovanja i kriznim situacijama u skladu s vezanim dokumentima, zakonima i regulatornim odredbama kao i izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora o stanju sigurnosti u Banci.

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe

Pregled

Kao i prethodnih godina, okvir za upravljanje rizicima kontinuirano jača. Služba za integrirano upravljanje rizicima (ERM) nastavila je jačati svoj sveobuhvatni okvir djelovanja koji uključuje unaprijeđenje procesa procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) putem uvođenja novih i naprednijih modela i metoda za mjerenje pojedinih vrsta rizika .

ERM okvir dizajniran je na način da podržava menadžment banke u upravljanju portfeljem rizika, kao i potencijalom za pokriće kako bi se osigurala adekvatna razina u skladu s profilom rizika banke. Integrirano upravljanje rizicima prilagođeno je poslovnom i rizičnom profilu Banke, te odražava strateški cilj zaštite dioničara i vjerovnika uz osiguranje održivosti Banke.

ERM okvir je modularan i sveobuhvatan sustav za upravljanje i vođenje te je sastavni dio cjelokupnog sustava vođenja i upravljanja na razini Banke i Grupe. Kako bi se osigurali svi aspekti integriranog upravljanja rizicima, ispunili regulatorni zahtjevi kao i potrebe za internim vrednovanjem potrebne su sljedeće komponente:

- Sklonost preuzimanju rizika
- Procjena materijalnosti rizika
- Upravljanje rizikom koncentracije
- Testiranje otpornosti na stres
- Izračun kapaciteta preuzimanja rizika
- Upravljanje rizikom ponderirane aktive
- Alokacija kapitala
- Rizikom ponderirano određivanje cijene
- Plan oporavka

Kako bi se u svakom trenutku osigurala adekvatnost kapitala i održivost, komponente integriranog upravljanja rizicima podrška su menadžmentu u ispunjavanju strategije Banke.

Skлонost preuzimanju rizika (RAS)

Strategija rizika Banke se također ogleda u sklonosti preuzimanju rizika (RAS) kroz proces godišnjeg strateškog planiranja kako bi se osiguralo primjereno usklađivanje rizika, razine kapitala i uspješnosti poslovanja Banke. RAS predstavlja stratešku izjavu o maksimalnoj razini rizika koje je Banka spremna preuzeti kako bi se ispunili poslovni ciljevi. Sastoji se od niza ključnih pokazatelja sklonosti riziku koji pružaju kvantitativni smjer za upravljanje rizikom iz kojih je izvedena granica za ciljane vrijednosti i limite.

Ključni pokazatelji RAS-a su opći pokazatelji (pokazatelji kapitala, financijska poluga, itd.), kao i pokazatelje kreditnog rizika (uključujući kreditiranje u stranoj valuti), tržišnog rizika i rizika likvidnosti. Kako bi se osiguralo da je RAS operativno učinkovit, pokazatelji su klasificirani kao ciljane vrijednosti, limiti i principi s razlikom u mehanizmima koji se aktiviraju u slučaju prekoračenja RAS limita.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

U 2015. godini, RAS okvir je dodatno unaprijeđen povećanjem razine granularnosti te uključivanjem pokazatelja u skladu sa strategijom rizika.

Razborito upravljanje rizicima osigurava se identificiranjem, mjerenjem, agregiranjem i uspješnim upravljanjem svim materijalnim vrstama rizika.

Procjena materijalnosti rizika

Procjena materijalnosti rizika je godišnji proces s ciljem sustavnog identificiranja novih i procjene postojećih materijalnih rizika u Banci. Proces koristi kombinaciju kvantitativnih i kvalitativnih čimbenika u procjeni svake vrste rizika.

Ovaj proces predstavlja polaznu točku u ICAAP procesu, s obzirom na to da se identificirane vrste materijalnih rizika trebaju uzeti u obzir prilikom izračuna kapaciteta za preuzimanje rizika. Rezultati dobiveni procjenom koriste se za unaprjeđenje upravljanja rizicima i daljnje umanjivanje rizika unutar Grupe. Procjena se također koristi prilikom izrade i definiranja sklonosti preuzimanju rizika.

Analiza koncentracijskog rizika

Banka je također implementirala proces za identificiranje, mjerenje, kontrolu i upravljanje koncentracijskim rizikom. Proces je ključan za osiguravanje dugoročne održivosti Banke, posebice u nepovoljnom poslovnom okruženju i stresnim gospodarskim uvjetima. Identificirane koncentracije obično su uključene u izradu scenarija sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres i mjerene u stresnim uvjetima.

Testiranje otpornosti na stres

Modeliranje osjetljivosti imovine, obveza, dobiti ili gubitka pomaže u optimizaciji povrata u odnosu na rizik. Dodatna dimenzija testiranja otpornosti na stres uključuje ozbiljne, ali moguće scenarije i omogućavaju daljnju robusnost u teškim, ali vjerojatnih scenarija i obogaćuju sustav mjerenja i upravljanja rizicima. Testiranje otpornosti na stres je ključan budućnosti orijentiran element ICAAP-a. Scenariji testiranja otpornosti na stres direktno su uključeni u izračunu kapaciteta za preuzimanje rizika i postavljanje maksimalnog iznosa izloženosti rizicima. Banka koristi interni model za prevođenje makroekonomskih varijabli (BDP, stopa nezaposlenosti) u parametre rizika za potrebe procesa testiranja otpornosti na stres. Tijekom 2015., Banka je provela testiranje otpornosti na stres koristeći određeni stresni scenarij, a u skladu sa uspostavljenim politikama. Rezultati testa otpornosti na stres pokazali su da je regulatorni kapital Grupe na primjerenoj razini.

Kapacitet za preuzimanje rizika

Izračun kapaciteta za preuzimanje rizika (RCC) koristi se za određivanje interne adekvatnosti kapitala unutar ICAAP-a. Unutar kapaciteta za preuzimanje rizika svi značajni rizici zbrajaju se i uspoređuju s potencijalom za pokriće rizika i jamstvenim kapitalom. Proces planiranja, određivanja sklonosti preuzimanju rizika, kao i sustav semafora podržavaju menadžment u procesu rasprave i odlučivanja.

Sustav semafora ugrađen u RCC Grupe pomaže da se upozori menadžment u slučaju potrebe za odlučivanjem, planiranjem i izvršavanjem mjera vezanim uz povećanje kapitala, odnosno smanjenje rizika.

Osim Pillar 1 vrsta rizika (kreditnog, tržišnog i operativnog rizika), unutar Pillar 2 za potrebe određivanja internih kapitalnih zahtjeva obuhvaćene su i druge vrste rizika kroz interni model (npr. kreditni spread rizik u knjizi banke, valutno inducirani kreditni rizik za građane ili poslovni rizik) ili pomoću testiranja otpornosti na stres (npr. rezidualni rizik, makroekonomski rizik i sl.). Metodologije koje se primjenjuju za različite vrste rizika su različite i kreću se od povijesnih simulacija, preko VaR pristupa do pokrivenosti unutar testiranja otpornosti na stres.

Planiranje i predviđanje rizika

Odgovornost menadžmenta rizika unutar Banke podrazumijeva i osiguravanje odgovarajućeg procesa planiranja i predviđanja rizika. Predviđanja menadžmenta rizika su rezultat uske suradnje sa svim sudionicima u procesu planiranja Banke i Grupe, a posebno s kontrolingom, ALM-om te poslovnim linijama. Proces planiranja i predviđanja uključuje obje, prošle i buduće komponente, koncentrirajući se na promjene u portfelju te okruženju.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.3) Upravljanje rizicima i kapitalom na razini Grupe (nastavak)

Upravljanje rizikom ponderiranom aktivom

S obzirom na činjenicu da RWA određuje regulatorne kapitalne zahtjeve Banke i utječe na omjere kapitala kao ključne pokazatelje uspješnosti poslovanja, poseban naglasak je stavljen na postizanje ciljanih vrijednosti i planiranog kapaciteta. Rezultati mjesečne RWA analize koriste se za unaprjeđivanje izračuna, kvalitete parametara i podataka kao i najefikasnije primjene Bazelskog okvira. Banka koristi odgovarajuće mjere za procjenu izračuna točnog RWA kroz različite skupove koraka, također je postavljen proces praćenja, usklađenosti ciljane RWA te prognoze budućeg razvoja čime se definiraju budući ciljevi.

Alokacija kapitala

Važan dio procesa planiranja rizika je alokacija kapitala na društva, poslovne linije i segmente. Proces podrazumijeva usku suradnju Službe za integrirano upravljanje rizicima, Grupnog sektora rizika i Kontrolinga. Uvidi u ICAAP i kontroling procese koriste se za alokaciju kapitala uzimajući u obzir povrat u odnosu na rizik.

Plan oporavka

U skladu s regulatornim zahtjevima Hrvatske narodne banke (Odluka o planovima oporavka), Banka je dužna izraditi plan oporavka u slučaju krizne situacije (kriza kapitala i likvidnosti). U 2015. godini HNB-u je dostavljen ažurirani plan oporavka u skladu s regulatornim promjenama i zahtjevima HNB-a u odnosu na prethodni plan.

Plan oporavka Erste Grupe AG definira mjere za vraćanje financijske snage i održivosti Banke u stresnim uvjetima. U planu se navode moguće opcije za povećanje kapitala i izvora likvidnosti Banke s ciljem preživljavanja idiosinkratskih i tržišnih stresnih scenarija.

34.4) Kreditni rizik

Definicija i pregled

Kreditni rizik proizlazi iz tradicionalnih poslova kreditiranja i ulaganja Banke. Uključuje gubitke proizašle kao rezultat stupanja dužnika u status neispunjenja obveza (defaulta) te potrebe da se alociraju rezervacije kao posljedica pogoršanja kreditne kvalitete pojedinog dužnika, ali i rizika druge ugovorne strane iz poslova trgovanja instrumentima i derivatima koji nose tržišni rizik. Operativne odluke o kreditiranju su u odgovornosti organizacijskih jedinica unutar funkcije kontrole rizika.

U svrhu uspješnog upravljanja rizicima svi podaci potrebni za upravljanje kreditnim rizikom, učinkom te provođenje upravljanja rizikom ponderirane aktive i kapitalnih zahtjeva se redovito pune u središnju bazu podataka koja se koristi za upravljanje rizicima, a kvaliteta tih podataka se redovito kontrolira. Stoga organizacijske jedinice u sklopu Sektora upravljanja rizicima redovito koriste bazu podataka za izvještavanje o kreditnom riziku, a čime je osigurana centralizirana analiza te ujednačen način izračunavanja pokazatelja kao i segmentacija diljem Grupe i Banke u cjelini. Izvještavanje o kreditnom riziku sastoji se od redovitih izvještaja o kreditnom portfelju za interne i eksterne primatelje te omogućuje konstantno praćenje o razvoju kreditnog rizika, odnosno omogućuje Banci poduzimanje kontrolnih postupaka. Internim primateljima tih izvještaja se podrazumijevaju, povrh ostalih, Nadzorni odbor kao i Uprava te risk manageri, direktori poslovnih linija i interna revizija.

Interni sustav ocjenjivanja

Pregled

Banka ima implementirane strategije poslovanja i rizika, kao i politike kreditiranja te procesa odobravanja koje se redovito, a najmanje na godišnjoj osnovi, ažuriraju i prilagođavaju. One obuhvaćaju proces kreditiranja u cjelini, uvažavajući prirodu, obuhvat te razinu rizika transakcija te uključenih drugih ugovornih strana. Odobravanje kredita je temeljeno na kreditnoj kvaliteti klijenta, vrsti kredita, kolateralu, sustavu dodatnih uvjeta te ostalih faktora umanjenja kreditnog rizika.

Procjena rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na vjerojatnosti klijentova stupanja u status neispunjenja obveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu mjeru rizika defaulta druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta je ažuriran najmanje na godišnjoj osnovi (godišnji proces re-odobrenja) dok su rejtingi klijenta u slabijim kategorijama rizika ažurirani češće.

Osim određivanja kapitalnih zahtjeva, glavni cilj internih rejtinga je podrška donošenju odluka za kreditiranje te produženju kreditnih linija. Osim toga, interni rejtingi određuju nivo odobrenja u strukturi Banke kao i procedure praćenja za postojeće izloženosti. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utječu na zahtijevanu cijenu rizika kao i određivanje potrebnih rezervacija.

Kao što je prethodno spomenuto interni rejting je ključni element za izračun RWA. Oni se također koriste u procjenjivanju ekonomskog kapitala prema Pillar-u 2 (ICAAP). PD vrijednosti odražavaju 12 mjesečnu vjerojatnost nastupanja statusa neispunjenja obveza zasnovanu na dugogodišnjem prosjeku stopa default-a. Banka dodjeljuje marže konzervativnosti na izračunati PD ovisno o granularnosti portfelja i relevantnoj povijesti podataka. PD vrijednosti validiraju se jednom godišnje, a što je u skladu i sa validacijom koja se provodi na razini pojedinih rejting metoda.

Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procjenu rizika od klijentova stupanja u status neispunjavanja obveza (defaulta). Za klijente iz segmenta gospodarstva, interni rejtingi uzimaju u obzir financijsku snagu klijenta, mogućnost eksterne podrške i druge informacije o poduzeću. Za segment građanstva i malog poduzetništva interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom scoringu, ali isto tako se koriste demografske i financijske informacije. Primjenjuje se ograničavanje rejtinga ovisno o članstvu u grupi ekonomski povezanih jedinica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

Svi scorecardi, bilo građanstvo ili gospodarstvo, se redovno validiraju od strane centralne organizacijske jedinice za validaciju, a na osnovu standardne metodologije Grupe. Validacija se provodi korištenjem statističkih tehnika, a odnosi se na predviđanje defaulta, stabilnosti rejtinga, kvalitete podataka, potpunosti i relevantnosti i u konačnici pregled dokumentacije i korisničko prihvaćanje. Rezultati validacijskog procesa se izvještavaju višem rukovodstvu i regulatorima.

Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe AG iz perspektive razvoja modela i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Grupi (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane grupne komisije, tzv. Holding Model Committee (HMC) što osigurava integritet širom Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modeli se također odobravaju od strane lokalne Uprave.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ocjene i kategorije rizika

Klasifikacija kreditne imovine u ocjene rizika je temeljena na sustavu internih rejtinga Banke koja koristi dvije interne skale za klasifikaciju rizika: za klijente koji nisu u statusu neispunjenja obveza, koristi se skala od 8 do 10 ocjena rizika (za fizičke osobe i pravne osobe u sektoru građanstva) te 13 kategorija rizika (za sve ostale kategorije). Klijenti koji su u statusu neispunjenja obveza imaju zasebnu ocjenu rizika. Za potrebe eksternog izvještavanja, interni rejtingi su grupirani u sljedeće četiri kategorije rizika:

Nizak rizik: klijent s dobro uspostavljenom te dužom suradnjom s Bankom i Grupom ili veliki međunarodno priznati klijenti. Snažna financijska pozicija bez očekivanih financijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti građanstva koji imaju dugu povijest sa Bankom ili klijenti koji koriste širok obujam proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u plaćanju obveza trenutno, niti u posljednjih 12 mjeseci. Pri tome se novi poslovi, općenito, sklappaju sa klijentima iz ove kategorije.

Poseban nadzor: klijenti koji imaju povijest kašnjenja u plaćanjima ili u njihovoj kreditnoj povijesti postoji povijest statusa neispunjavanja obveza ili financijski podaci ukazuju na ranjivosti temeljem kojih bi mogli ući u probleme podmirivanja dugova u srednjem roku. Klijenti građanstva s ograničenom štednjom ili vjerojatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsjetnike za ranu naplatu.

Ispod standarda: Klijenti osjetljivi na negativne financijske i ekonomske utjecaje.

Neprihodujuća izloženost: klijenti kojima je zabilježen jedan ili više kriterija za nastupanje statusa neispunjenje obveza sukladno Članku 178. Uredbe 575/2013 te podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke, a precizno propisana internim aktima Banke i Grupe: neizvjesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti dulje od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupaka. S ciljem utvrđivanja statusa neispunjenja obveza Banka primjenjuje pristup na razini klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neispunjavanja obveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasificiraju kao neprihodujući. U 2015. je blago promijenjena definicija neprihodujuće izloženosti pri čemu je u neprihodujuće izloženosti također uključena neprihodujuća izloženost u forberanceu i u slučajevima kada klijent nije u statusu neispunjenja obaveza.

Erste Banka kategorije rizika	Agencije
Nizak rizik	Aaa/AAA ... Ba3/BB-
Poseban nadzor	B1/B+ ... B3/B-
Ispod standarda	Caa1 ... CC
Neprihodujuća izloženost	C, D

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovita analiza rizika klijenta, koja uključuje redovit status rejtinga, mogućnost otplate, reviziju kolateralu te usklađivanje sa ugovorenim uvjetima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvaliteti kreditnog portfelja koje može rezultirati materijalne gubitke za Banku te Banka kroz proces redovnih re-odobrenja analizira cjelokupni status dužnika. Važnost redovitog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovitom praćenju klijenta kao i kvalitete portfelja te predstavlja dodatnu mjeru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

Banka provodi evaluaciju kreditne kvalitete temeljem informacija o klijentu, također uzevši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu povijest između Banke i klijenta.

Rano prepoznavanje povećanog rizika

Banka primjenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspješnosti naplate čak i u slučajevima smanjenja kvalitete kreditnog portfelja što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promjena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u podmiranju obveza te praćenjem informacija sa tržišta. Tako se praćenjem sljedećih promjena osigurava pravovremeno prepoznavanje povećanog kreditnog rizika:

- uvjeta na tržištu
- promjena u rejtingu
- kašnjenja

Praćenje uvjeta na tržištu također podrazumijeva praćenje svih makroekonomskih varijabli, kao i njihova evaluacija kroz budući period.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku

Izloženost kreditnom riziku odnosi se na sljedeće pozicije u Izvještaju o financijskom položaju:

- Ostali depoziti po viđenju
- Financijska imovina koja se drži radi trgovanja (bez vlasničkih ulaganja),
- Financijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bez vlasničkih ulaganja),
- Financijska imovina raspoloživa za prodaju (bez vlasničkih ulaganja),
- Financijska imovina koja se drži do dospijea,
- Krediti i potraživanja,
- Derivati i
- Izvanbilančne izloženosti kreditnog rizika (primarno financijska jamstava i neiskorištene neopozive kreditne linije).

Izloženost kreditnom riziku se sastoji od bruto knjigovodstvenih vrijednosti bez uzimanja u obzir rezervacija za kreditne gubitke, kolateralu (uključivo i transfere rizika na garantore), efekte netiranja te ostale efekte umanjena kreditnog rizika.

Bruto knjigovodstvena vrijednost izloženosti kreditnom riziku Banke se tijekom 2015. smanjila za 4% ili 2,6 milijarde HRK s 63,94 milijardi HRK na 31. prosinca 2014. na 61,37 milijardi HRK na 31. prosinca 2015.

U istom razdoblju je bruto knjigovodstvena vrijednost Grupe smanjena za 2,6 milijardi HRK s 75,63 milijardi HRK na 73,02 milijarde HRK na kraju 2015.

Sljedeće tablice prikazuju usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti izloženosti kreditnom riziku Banke i Grupe na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. Izloženost kreditnom riziku ne obuhvaća poziciju *Novčana sredstva kod središnjih banaka* stoga je, radi usporedivosti, izloženost kreditnom riziku za 2014. u svim tablicama u ovom dijelu izvještaja korigirana sukladno važećoj definiciji.

	GRUPA		BANKA	
u milijunima HRK	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
31. prosinca 2015.				
Ostali depoziti po viđenju	762	762	680	680
Kredit i potraživanja kreditnim institucijama	5.444	5.441	5.200	5.197
Kredit i potraživanja klijentima	51.471	46.159	43.192	38.833
Financijska imovina koja se drži do dospijea	1.433	1.432	890	889
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	168	168	168	168
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.497	6.497	6.262	6.262
Pozitivna fer vrijednost derivata	61	61	64	64
Potencijalne kreditne obveze	7.186	7.186	4.919	4.919
Ukupno	73.022	67.706	61.375	57.012
31. prosinca 2014.				
Ostali depoziti po viđenju	1.345	1.345	1.140	1.140
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	6.197	6.194	5.723	5.720
Kredit i potraživanja od klijenata	52.545	46.711	44.392	39.607
Financijska imovina koja se drži do dospijea	1.457	1.456	1.289	1.288
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	377	377	377	377
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7.024	7.024	6.596	6.596
Pozitivna fer vrijednost derivata	94	94	96	96
Potencijalne kreditne obveze	6.589	6.589	4.328	4.328
Ukupno	75.628	69.790	63.941	59.152

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Podjela izloženosti kreditnom riziku

U nastavku prikazana izloženost kreditnom riziku podijeljena je prema sljedećim kriterijima:

- po klasama izloženosti i financijskim instrumentima,
- prema industriji i financijskom instrumentu,
- po kategorijama rizika,
- prema regiji i kategoriji rizika,
- po industriji i kategoriji rizika,
- po poslovnom segmentu i kategoriji rizika.

Zatim je izvršena podjela izloženosti kreditnom riziku prema državi po regijama i financijskom instrumentu .

Nakon toga prikazana je:

- podjela neprihodujućih izloženosti kreditnom riziku po poslovnom segmentu te rezervacijama za kreditne gubitke,
- podjela po strukturi rezervacija,
- usporedba forbearancea sa ukupnom izloženosti kreditnom riziku i rezervacijama,
- izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolateralima,
- izloženost kreditnom riziku u kašnjenju koja nije pokrivena posebnim rezervacijama po kolateraliziranosti te
- podjela kredita i potraživanja od klijenata po poslovnim segmentima i valuti.

Izloženost kreditnom riziku po Basel III klasama imovine i financijskim instrumentima

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu prema Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentom na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. Raspodjela dužnika u klase izloženosti prema Basel III standardima se temelji na regulatornim zahtjevima. Radi jasnoće, pojedine Basel III klase izloženosti dane su na skupnoj razini u tablicama u nastavku te u ostalim tablicama kroz dio Kreditni rizik.

Izloženost kreditnom riziku po Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentima

GRUPA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospjeća	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivata	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.										
Država	-	3.921	10.151	1.433	168	-	6.358	-	453	22.484
Institucije	734	1.523	51	-	-	-	-	42	331	2.681
Trgovačka društva	28	-	19.431	-	-	-	139	19	4.282	23.899
Stanovništvo	-	-	21.838	-	-	-	-	-	2.120	23.958
Ukupno	762	5.444	51.471	1.433	168	-	6.497	61	7.186	73.022
31. prosinca 2014.										
Država	-	4.533	10.204	1.457	377	-	6.906	-	187	23.664
Institucije	1.345	1.664	87	-	-	-	-	41	235	3.372
Trgovačka društva	-	-	20.522	-	-	-	118	51	4.133	24.824
Stanovništvo	-	-	21.732	-	-	-	-	2	2.034	23.768
Ukupno	1.345	6.197	52.545	1.457	377	-	7.024	94	6.589	75.628

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po Basel III klasama izloženosti i financijskim instrumentima (nastavak)

BANKA												
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti											
	Ostali depoziti po viđenju	Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	Kreditni i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospijeca	Po amortiziranom trošku			Fer vrijednost			Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
					Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka		
31. prosinca 2015.												
Država	-	3.921	9.199	890	-	168	-	6.008	-	408	20.594	
Institucije	652	1.279	15	-	-	-	-	-	42	69	2.057	
Trgovačka društva	28	-	16.413	-	-	-	-	254	22	3.539	20.256	
Stanovništvo	-	-	17.565	-	-	-	-	-	-	903	18.468	
Ukupno	680	5.200	43.192	890	168	-	6.262	64	4.919	4.919	61.375	
31. prosinca 2014.												
Država	-	4.534	9.370	1.289	-	377	-	6.363	-	117	22.050	
Institucije	1.140	1.189	24	-	-	-	-	115	41	16	2.525	
Trgovačka društva	-	-	17.311	-	-	-	-	118	53	3.345	20.827	
Stanovništvo	-	-	17.687	-	-	-	-	-	2	850	18.539	
Ukupno	1.140	5.723	44.392	1.289	377	-	6.596	96	4.328	4.328	63.941	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) po industriji, podijeljenu po financijskom instrumentu po izvještajnim datumima.

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu

GRUPA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospijeca	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivata	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.										
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	1.363	-	-	-	-	-	100	1.463
Rudarstvo	-	-	158	-	-	-	-	-	82	240
Prerađivačka industrija	-	-	3.205	-	-	-	40	-	1.210	4.455
Opskrba električnom energijom	-	-	238	-	-	-	-	-	66	304
Opskrba vodom	-	-	321	-	-	-	-	-	43	364
Građevinarstvo	-	-	4.742	-	-	-	11	-	643	5.396
Trgovina	-	-	5.122	-	-	-	5	2	1.321	6.450
Prijevoz	-	-	2.403	-	-	-	77	-	99	2.579
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.285	-	-	-	-	3	140	2.428
Informacije i komunikacija	-	-	320	-	-	-	-	-	52	372
Financijske djelatnosti i osiguranja	762	5.444	1.307	157	-	-	626	43	343	8.682
Poslovanje nekretninama	-	-	1.216	-	-	-	-	1	206	1.423
Stručne djelatnosti	-	-	905	-	-	-	5	1	234	1.145
Administrativne djelatnosti	-	-	499	-	-	-	-	-	85	584
Javna uprava	-	-	6.729	1.276	168	-	5.733	11	192	14.109
Obrazovanje	-	-	58	-	-	-	-	-	4	62
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	178	-	-	-	-	-	261	439
Umjetnost	-	-	258	-	-	-	-	-	96	354
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	20.083	-	-	-	-	-	1.998	22.081
Ostalo	-	-	81	-	-	-	-	-	11	92
Ukupno	762	5.444	51.471	1.433	168	-	6.497	61	7.186	73.022
31. prosinca 2014.										
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	966	-	-	-	-	-	91	1.057
Rudarstvo	-	-	216	-	-	-	-	-	46	262
Prerađivačka industrija	-	-	3.596	-	-	-	15	-	673	4.284
Opskrba električnom energijom	-	-	153	-	-	-	-	1	348	502
Opskrba vodom	-	-	318	-	-	-	-	-	33	351
Građevinarstvo	-	-	5.186	-	-	-	11	-	654	5.851
Trgovina	-	-	5.482	-	-	-	5	4	1.311	6.802
Prijevoz	-	-	2.397	-	-	-	81	-	564	3.042
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.221	-	-	-	-	3	133	2.357
Informacije i komunikacija	-	-	306	-	-	-	-	-	37	343
Financijske djelatnosti i osiguranja	1.345	6.197	1.292	7	-	-	386	43	33	9.303
Poslovanje nekretninama	-	-	1.341	-	-	-	-	1	68	1.410
Stručne djelatnosti	-	-	1.164	-	-	-	5	1	132	1.302
Administrativne djelatnosti	-	-	510	-	-	-	-	-	51	561
Javna uprava	-	-	6.651	1.342	377	-	6.281	39	136	14.826
Obrazovanje	-	-	65	-	-	-	-	-	6	71
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	113	-	-	-	-	-	12	125
Umjetnost	-	-	270	-	-	-	-	-	107	377
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	20.164	-	-	-	-	2	1.927	22.093
Ostalo	-	-	134	108	-	-	240	-	227	709
Ukupno	1.345	6.197	52.545	1.457	377	-	7.024	94	6.589	75.628

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i financijskom instrumentu (nastavak)

BANKA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospeljeka	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivata	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.										
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	849	-	-	-	-	-	96	945
Rudarstvo	-	-	143	-	-	-	-	-	82	225
Prerađivačka industrija	-	-	2.752	-	-	-	40	-	1.194	3.986
Opskrba električnom energijom	-	-	173	-	-	-	-	-	64	237
Opskrba vodom	-	-	248	-	-	-	-	-	43	291
Građevinarstvo	-	-	4.425	-	-	-	11	-	551	4.987
Trgovina	-	-	3.213	-	-	-	5	2	687	3.907
Prijevoz	-	-	2.031	-	-	-	77	-	87	2.195
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.179	-	-	-	-	3	140	2.322
Informacije i komunikacija	-	-	215	-	-	-	-	-	52	267
Financijske djelatnosti i osiguranja	680	5.200	1.807	-	-	-	499	46	136	8.368
Poslovanje nekretninama	-	-	1.183	-	-	-	-	1	179	1.363
Stručne djelatnosti	-	-	826	-	-	-	5	1	223	1.055
Administrativne djelatnosti	-	-	304	-	-	-	-	-	79	383
Javna uprava	-	-	5.785	890	168	-	5.625	11	147	12.626
Obrazovanje	-	-	55	-	-	-	-	-	3	58
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	159	-	-	-	-	-	261	420
Umjetnost	-	-	225	-	-	-	-	-	95	320
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	16.547	-	-	-	-	-	789	17.336
Ostalo	-	-	73	-	-	-	-	-	11	84
Ukupno	680	5.200	43.192	890	168	-	6.262	64	4.919	61.375
31. prosinca 2014.										
Poljoprivreda, šumarstvo	-	-	832	-	-	-	-	-	88	920
Rudarstvo	-	-	190	-	-	-	-	-	46	236
Prerađivačka industrija	-	-	2.880	-	-	-	15	-	659	3.554
Opskrba električnom energijom	-	-	120	-	-	-	-	1	333	454
Opskrba vodom	-	-	254	-	-	-	-	-	33	287
Građevinarstvo	-	-	4.910	-	-	-	11	-	590	5.511
Trgovina	-	-	3.623	-	-	-	5	4	616	4.248
Prijevoz	-	-	2.033	-	-	-	81	-	555	2.669
Djelatnosti pružanja smještaja	-	-	2.129	-	-	-	-	3	132	2.264
Informacije i komunikacija	-	-	240	-	-	-	-	-	37	277
Financijske djelatnosti i osiguranja	1.140	5.723	1.522	-	-	-	501	45	90	9.021
Poslovanje nekretninama	-	-	1.309	-	-	-	-	1	40	1.350
Stručne djelatnosti	-	-	1.102	-	-	-	5	1	122	1.230
Administrativne djelatnosti	-	-	311	-	-	-	-	-	38	349
Javna uprava	-	-	5.795	1.289	377	-	5.978	39	68	13.546
Obrazovanje	-	-	62	-	-	-	-	-	5	67
Djelatnosti zdravstvene zaštite	-	-	99	-	-	-	-	-	12	111
Umjetnost	-	-	247	-	-	-	-	-	107	354
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	-	-	16.606	-	-	-	-	2	745	17.353
Ostalo	-	-	128	-	-	-	-	-	12	140
Ukupno	1.140	5.723	44.392	1.289	377	-	6.596	96	4.328	63.941

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po kategorijama rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po kategorijama rizika na 31. prosinca 2015. uspoređenu sa izloženosti kreditnom riziku na 31. prosinca 2014.

Izloženost kreditnom riziku po kategorijama rizika

GRUPA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
Izloženost kreditnom riziku prosinac 2015.	55.612	7.776	1.644	7.990	73.022
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	76,16%	10,65%	2,25%	10,94%	-
Izloženost kreditnom riziku prosinac 2014.	54.739	8.847	2.249	9.793	75.628
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	72,38%	11,70%	2,97%	12,95%	-
Promjene u izloženosti kreditnom riziku od prosinca 2014. do prosinca 2015.	873	(1.071)	(605)	(1.803)	(2.606)
Promjene u izloženosti kreditnom riziku u %	1,59%	(12,10%)	(26,89%)	(18,41%)	(3,45%)
BANKA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
Izloženost kreditnom riziku prosinac 2015.	47.265	5.957	1.225	6.928	61.375
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	77,01%	9,71%	2,00%	11,29%	-
Izloženost kreditnom riziku prosinac 2014.	46.356	7.112	1.872	8.601	63.941
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	72,50%	11,12%	2,93%	13,45%	-
Promjene u izloženosti kreditnom riziku od prosinca 2014. do prosinca 2015.	909	(1.155)	(647)	(1.673)	(2.566)
Promjene u izloženosti kreditnom riziku u %	1,96%	(16,24%)	(34,54%)	(19,45%)	(4,02%)

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po industriji i kategoriji rizika na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014.

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika

u milijunima HRK	GRUPA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.					
Poljoprivreda, šumarstvo	1.196	121	13	133	1.463
Rudarstvo	211	-	-	29	240
Prerađivačka industrija	3.017	331	187	920	4.455
Opskrba električnom energijom	276	25	1	2	304
Opskrba vodom	275	41	1	47	364
Građevinarstvo	3.539	320	148	1.389	5.396
Trgovina	4.639	691	115	1.005	6.450
Prijevoz	2.402	87	9	81	2.579
Djelatnosti pružanja smještaja	1.407	247	37	737	2.428
Informacije i komunikacija	269	9	2	92	372
Financijske djelatnosti i osiguranja	8.288	389	2	3	8.682
Poslovanje nekretninama	736	272	119	296	1.423
Stručne djelatnosti	463	312	50	320	1.145
Administrativne djelatnosti	286	72	22	204	584
Javna uprava	13.968	141	-	-	14.109
Obrazovanje	53	7	-	2	62
Djelatnosti zdravstvene zaštite	402	22	2	13	439
Umjetnost	235	33	9	77	354
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	13.893	4.648	916	2.624	22.081
Ostalo	58	8	11	16	93
Ukupno	55.612	7.776	1.644	7.990	73.022
31. prosinca 2014.					
Poljoprivreda, šumarstvo	664	162	40	191	1.057
Rudarstvo	213	-	8	41	262
Prerađivačka industrija	2.502	486	115	1.181	4.284
Opskrba električnom energijom	476	24	-	2	502
Opskrba vodom	214	60	48	29	351
Građevinarstvo	2.278	1.410	207	1.956	5.851
Trgovina	4.071	1.081	138	1.512	6.802
Prijevoz	2.730	145	27	140	3.042
Djelatnosti pružanja smještaja	1.331	254	21	751	2.357
Informacije i komunikacija	239	7	2	95	343
Financijske djelatnosti i osiguranja	9.128	171	1	3	9.303
Poslovanje nekretninama	710	216	16	468	1.410
Stručne djelatnosti	443	337	76	446	1.302
Administrativne djelatnosti	236	99	6	220	561
Javna uprava	14.757	57	-	12	14.826
Obrazovanje	58	10	-	3	71
Djelatnosti zdravstvene zaštite	84	28	1	12	125
Umjetnost	258	23	67	29	377
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	13.679	4.269	1.463	2.682	22.093
Ostalo	668	8	13	20	709
Ukupno	54.739	8.847	2.249	9.793	75.628

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i kategoriji rizika (nastavak)

u milijunima HRK	BANKA				
	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.					
Poljoprivreda, šumarstvo	700	109	12	124	945
Rudarstvo	196	-	-	29	225
Prerađivačka industrija	2.690	270	179	847	3.986
Opskrba električnom energijom	232	2	1	2	237
Opskrba vodom	231	13	-	47	291
Građevinarstvo	3.304	251	108	1.324	4.987
Trgovina	2.630	358	71	848	3.907
Prijevoz	2.067	50	6	72	2.195
Djelatnosti pružanja smještaja	1.349	223	36	714	2.322
Informacije i komunikacija	178	8	-	81	267
Financijske djelatnosti i osiguranja	7.988	376	2	2	8.368
Poslovanje nekretninama	721	260	87	295	1.363
Stručne djelatnosti	420	286	45	304	1.055
Administrativne djelatnosti	202	22	15	144	383
Javna uprava	12.621	5	-	-	12.626
Obrazovanje	50	6	-	2	58
Djelatnosti zdravstvene zaštite	392	14	2	12	420
Umjetnost	207	29	8	76	320
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	11.033	3.669	644	1.990	17.336
Ostalo	54	6	9	15	84
Ukupno	47.265	5.957	1.225	6.928	61.375
31. prosinca 2014.					
Poljoprivreda, šumarstvo	565	138	38	179	920
Rudarstvo	187	-	8	41	236
Prerađivačka industrija	1.894	433	103	1.124	3.554
Opskrba električnom energijom	449	3	-	2	454
Opskrba vodom	178	32	48	29	287
Građevinarstvo	2.155	1.285	197	1.874	5.511
Trgovina	2.164	740	47	1.297	4.248
Prijevoz	2.400	118	22	129	2.669
Djelatnosti pružanja smještaja	1.279	233	20	732	2.264
Informacije i komunikacija	180	5	1	91	277
Financijske djelatnosti i osiguranja	8.851	165	2	3	9.021
Poslovanje nekretninama	705	169	10	466	1.350
Stručne djelatnosti	392	332	76	430	1.230
Administrativne djelatnosti	180	17	3	149	349
Javna uprava	13.529	4	-	13	13.546
Obrazovanje	54	10	-	3	67
Djelatnosti zdravstvene zaštite	81	17	1	12	111
Umjetnost	237	22	67	28	354
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	10.771	3.382	1.219	1.981	17.353
Ostalo	105	7	10	18	140
Ukupno	46.356	7.112	1.872	8.601	63.941

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i kategoriji rizika

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po regijama i kategoriji rizika na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014.

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika

GRUPA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.					
Tržište Erste Grupe	51.664	7.158	1.450	7.745	68.017
Austrija	1.106	5	0	0	1.111
Hrvatska	48.564	7.102	1.446	7.718	64.830
Srbija	89	19	-	19	127
Slovačka	1.002	0	-	-	1.002
Slovenija	898	32	4	8	942
Češka	5	-	-	-	5
Ostale zemlje EU	1.233	10	1	66	1.310
Ostale razvijene zemlje	281	10	0	36	327
Tržišta u razvoju	2.434	598	193	143	3.368
Jugoistočna Europa/ZND	2.433	596	193	143	3.365
Azija	1	2	-	-	3
Ukupno	55.612	7.776	1.644	7.990	73.022
31. prosinca 2014.					
Tržište Erste Grupe	50.771	8.344	2.111	9.491	70.717
Austrija	2.023	2	-	-	2.025
Hrvatska	46.918	8.228	2.109	9.468	66.723
Srbija	3	78	-	20	101
Slovačka	1.003	-	-	-	1.003
Slovenija	823	31	2	3	859
Češka	1	5	-	-	6
Ostale zemlje EU	957	9	2	59	1.027
Ostale razvijene zemlje	445	10	-	46	501
Tržišta u razvoju	2.566	484	136	197	3.383
Jugoistočna Europa/ZND	2.566	484	136	197	3.383
Ukupno	54.739	8.847	2.249	9.793	75.628

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regijama i kategoriji rizika (nastavak)

BANKA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.					
Tržište Erste Grupe	45.049	5.929	1.225	6.851	59.054
Austrija	1.057	2	-	-	1.059
Hrvatska	42.700	5.926	1.224	6.851	56.701
Srbija	90	-	-	-	90
Slovačka	1.002	-	-	-	1.002
Slovenija	200	1	1	-	202
Ostale zemlje EU	1.202	10	-	66	1.278
Ostale razvijene zemlje	271	8	-	9	288
Tržišta u razvoju	743	10	-	2	755
Jugoistočna Europa/ZND	742	8	-	2	752
Azija	1	2	-	-	3
Ukupno	47.265	5.957	1.225	6.928	61.375
31. prosinca 2014.					
Tržište Erste Grupe	44.241	7.090	1.868	8.509	61.708
Austrija	1.945	2	-	-	1.947
Hrvatska	41.085	7.025	1.867	8.509	58.486
Srbija	2	61	-	-	63
Slovačka	1.002	-	-	-	1.002
Slovenija	206	2	1	-	209
Češka	1	-	-	-	1
Ostale zemlje EU	831	9	2	59	901
Ostale razvijene zemlje	445	9	-	10	464
Tržišta u razvoju	839	4	2	23	868
Jugoistočna Europa/ZND	839	4	2	23	868
Ukupno	46.356	7.112	1.872	8.601	63.941

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima i kategoriji rizika

Izvještajni segmenti Banke (Grupe) se temelje na organizacijskoj matrici po poslovnim segmentima i kategoriji rizika. Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) podijeljenu po izvještajnim segmentima i kategorijama rizika na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnim segmentima i kategoriji rizika

GRUPA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.					
Građanstvo	14.580	4.949	974	3.076	23.579
Malo i srednje poduzetništvo	18.493	1.770	515	4.258	25.036
Veliki korporativni klijenti	7.127	448	64	302	7.941
Tržište Erste Grupe	1.209	387	-	-	1.596
Komercijalno financiranje nekretnina	239	78	90	339	746
Upravljanje aktivom i pasivom	13.915	140	-	-	14.055
Ostalo	49	4	1	15	69
Ukupno	55.612	7.776	1.644	7.990	73.022
31. prosinca 2014.					
Građanstvo	14.315	4.590	1.493	3.199	23.597
Malo i srednje poduzetništvo	17.019	2.441	419	5.751	25.630
Veliki korporativni klijenti	5.648	1.588	90	442	7.768
Tržište Erste Grupe	1.231	171	-	-	1.402
Komercijalno financiranje nekretnina	390	-	245	388	1.023
Upravljanje aktivom i pasivom	16.088	53	-	-	16.141
Ostalo	48	4	2	13	67
Ukupno	54.739	8.847	2.249	9.793	75.628
BANKA					
u milijunima HRK	Nizak rizik	Poseban nadzor	Ispod standarda	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.					
Građanstvo	11.617	3.900	692	2.418	18.627
Malo i srednje poduzetništvo	15.860	1.273	378	3.876	21.387
Veliki korporativni klijenti	5.434	313	63	281	6.091
Tržište Erste Grupe	1.667	387	1	-	2.055
Komercijalno financiranje nekretnina	239	78	90	338	745
Upravljanje aktivom i pasivom	12.399	2	-	-	12.401
Ostalo	49	4	1	15	69
Ukupno	47.265	5.957	1.225	6.928	61.375
31. prosinca 2014.					
Građanstvo	11.358	3.659	1.244	2.467	18.728
Malo i srednje poduzetništvo	14.793	1.877	313	5.314	22.297
Veliki korporativni klijenti	4.133	1.399	67	419	6.018
Tržište Erste Grupe	1.404	172	-	-	1.576
Komercijalno financiranje nekretnina	389	-	246	388	1.023
Upravljanje aktivom i pasivom	14.231	1	-	-	14.232
Ostalo	48	4	2	13	67
Ukupno	46.356	7.112	1.872	8.601	63.941

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema Državi po regiji i financijskom instrumentu

Sljedeće tablice prikazuju izloženost kreditnom riziku Banke (Grupe) prema državi, podijeljenu prema regiji i financijskim instrumentima na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. Klasifikacija dužnika u državu je temeljena na Basel III klasama izloženosti.

Izloženost kreditnom riziku prema državi po regiji i financijskom instrumentu

GRUPA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospjeća	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivata	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.										
Tržište Erste Grupe	-	3.921	9.805	1.041	168	-	5.609	-	340	20.884
Austrija	-	-	-	-	-	-	167	-	-	167
Hrvatska	-	3.921	9.805	1.041	168	-	4.226	-	340	19.501
Slovačka	-	-	-	-	-	-	1.002	-	-	1.002
Slovenija	-	-	-	-	-	-	198	-	-	198
Srbija	-	-	-	-	-	-	16	-	-	16
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	383	-	-	383
Tržišta u razvoju	-	-	346	392	-	-	366	-	113	1.217
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	346	392	-	-	366	-	113	1.217
Ukupno	-	3.921	10.151	1.433	168	-	6.358	-	453	22.484
31. prosinca 2014.										
Tržište Erste Grupe	-	4.533	9.773	1.396	377	-	5.957	-	117	22.153
Austrija	-	-	-	-	-	-	570	-	-	570
Hrvatska	-	4.533	9.773	1.396	377	-	4.163	-	117	20.359
Slovačka	-	-	-	-	-	-	1.003	-	-	1.003
Slovenija	-	-	-	-	-	-	205	-	-	205
Srbija	-	-	-	-	-	-	16	-	-	16
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	386	-	-	386
Tržišta u razvoju	-	-	431	61	-	-	563	-	70	1.125
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	431	61	-	-	563	-	70	1.125
Ukupno	-	4.533	10.204	1.457	377	-	6.906	-	187	23.664

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema državi po regiji i financijskom instrumentu (nastavak)

BANKA										
u milijunima HRK	Dužnički instrumenti									
	Ostali depoziti po viđenju	Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	Kredit i potraživanja od klijenata	Financijska imovina koja se drži do dospijea	Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Pozitivna fer vrijednost derivata	Potencijalne kreditne obveze	Izloženost kreditnom riziku
31. prosinca 2015.										
Tržište Erste Grupe	-	3.921	9.133	890	168	-	5.350	-	340	19.802
Austrija	-	-	-	-	-	-	167	-	-	167
Hrvatska	-	3.921	9.133	890	168	-	3.983	-	340	18.435
Slovačka	-	-	-	-	-	-	1.002	-	-	1.002
Slovenija	-	-	-	-	-	-	198	-	-	198
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	383	-	-	383
Tržišta u razvoju	-	-	66	-	-	-	275	-	68	409
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	66	-	-	-	275	-	68	409
Ukupno	-	3.921	9.199	890	168	-	6.008	-	408	20.594
31. prosinca 2014.										
Tržište Erste Grupe	-	4.534	9.253	1.289	377	-	5.702	-	117	21.272
Austrija	-	-	-	-	-	-	570	-	-	570
Hrvatska	-	4.534	9.253	1.289	377	-	3.924	-	117	19.494
Slovačka	-	-	-	-	-	-	1.003	-	-	1.003
Slovenija	-	-	-	-	-	-	205	-	-	205
Ostale zemlje EU	-	-	-	-	-	-	386	-	-	386
Tržišta u razvoju	-	-	117	-	-	-	275	-	-	392
Jugoistočna Europa/ZND	-	-	117	-	-	-	275	-	-	392
Ukupno	-	4.534	9.370	1.289	377	-	6.363	-	117	22.050

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku i rezervacije za kreditne rizike

Definicija izloženosti kreditnom riziku klasificirane kao neprihodujuća dana je u opisu kategorija rizika u dijelu Interni sustav ocjenjivanja.

Rezervacije za kreditne gubitke (pojedinačne i skupne) pokrivaju 64,3% neprihodujuće izloženosti u Banci na 31. prosinca 2015. te 68,0% takve izloženosti u Grupi. Za dio neprihodujuće izloženosti kreditnom riziku koja nije pokrivena rezervacijama, Banka smatra da ima dovoljne razine kolaterala i ostalih očekivanih povrata.

U periodu od 12 mjeseci koji je završio sa 31. prosincem 2015., kreditna neprihodujuća izloženost u Banci je smanjena za -1,67 milijardi HRK, s 8,6 milijarde HRK na 31. prosinca 2014. na 6,9 milijardi HRK na 31. prosinca 2015. Tijekom istog razdoblja, kreditna neprihodujuća izloženost Grupe je smanjena za -1,80 milijardi HRK s 9,79 milijarde HRK na 31. prosinca 2014. na nešto niže od 8 milijardi HRK na 31. prosinca 2015. U 2015. je blago promijenjena definicija neprihodujuće izloženosti pri čemu je u neprihodujuće izloženosti također uključena neprihodujuća izloženost u forberanceu i u slučajevima kada klijent nije u statusu neispunjenja obaveza.

Rezervacije za kreditne rizike su smanjene za 486 milijuna HRK na razini Grupe, s 5,91 milijarde HRK na 31. prosinca 2014. na 5,43 milijarde HRK na 31. prosinca 2015. Smanjenje rezervacija za kreditne rizike u Banci tijekom 2015. iznosi 396 milijuna HRK s 4,85 milijarde HRK na 31. prosinca 2014. na 4,45 milijarde HRK na 31. prosinca 2015. Veće smanjenje neprihodujuće izloženosti nego rezervacija za kreditni rizik je rezultiralo povećanjem pokrivenosti neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditni rizik za 7,5 postotna poena u Grupi: s 60,4% na 68%, a u Banci za 7,9 postotna poena s 56,4% na 64,3% .

Sljedeće tablice prikazuju pokrivenost neprihodujuće izloženosti rezervacijama za kreditne gubitke (bez uzimanja u obzir kolaterala) po izvještajnim segmentima na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. Razlika u razini pokrivenosti između segmenata proizlazi iz različitih razina rizika u pojedinim segmentima kao i različitim nivoima kolateraliziranosti.

Neprihodujući udio (NPE udio) je računat kao količnik ukupnih rezervacija za kreditne rizike i ukupne kreditne neprihodujuće izloženosti. Pokrivenost kreditne neprihodujuće izloženosti (NPE pokrivenost) je računata kao količnik zbroja pojedinačnih i skupnih rezervacija za kreditne rizike i kreditne neprihodujuće izloženosti. Kolaterali ili druge naplate nisu uzete u obzir.

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i rezervacije za kreditne rizike

GRUPA						
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku			Rezervacije	NPE omjer	NPE omjer pokrivenosti
	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku				
31. prosinca 2015.						
Građanstvo	3.076	23.579	2.192	13%	71%	
Malo i srednje poduzetništvo	4.258	25.036	2.730	17%	64%	
Veliki korporativni klijenti	302	7.941	253	4%	84%	
Tržište Erste Grupe	-	1.596	4	-	-	
Komercijalno financiranje nekretnina	339	746	224	45%	66%	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	14.055	12	-	-	
Ostalo	15	69	16	22%	99%	
Ukupno	7.990	73.022	5.431	11%	68%	
31. prosinca 2014.						
Građanstvo	3.199	23.597	2.200	14%	69%	
Malo i srednje poduzetništvo	5.751	25.630	3.107	22%	54%	
Veliki korporativni klijenti	442	7.768	307	6%	69%	
Tržište Erste Grupe	-	1.402	3	-	-	
Komercijalno financiranje nekretnina	388	1.023	286	38%	74%	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	16.141	4	-	-	
Ostalo	13	67	8	19%	62%	
Ukupno	9.793	75.628	5.915	13%	60%	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Neprihodujuća izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i rezervacije za kreditne rizike (nastavak)

BANKA					
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku		Rezervacije	NPE omjer	NPE omjer pokrivenosti
	Neprihodujuća izloženost	Izloženost kreditnom riziku			
31. prosinca 2015.					
Građanstvo	2.418	18.627	1.611	13%	67%
Malo i srednje poduzetništvo	3.876	21.387	2.390	18%	62%
Veliki korporativni klijenti	281	6.091	206	5%	73%
Tržište Erste Grupe	-	2.055	4	-	-
Komercijalno financiranje nekretnina	338	745	224	45%	66%
Upravljanje aktivom i pasivom	-	12.401	2	-	-
Ostalo	15	69	15	22%	99%
Ukupno	6.928	61.375	4.452	11%	64%
31. prosinca 2014.					
Građanstvo	2.467	18.728	1.588	13%	64%
Malo i srednje poduzetništvo	5.314	22.297	2.703	24%	51%
Veliki korporativni klijenti	419	6.018	257	7%	61%
Tržište Erste Grupe	-	1.576	3	-	-
Komercijalno financiranje nekretnina	388	1.023	286	38%	74%
Upravljanje aktivom i pasivom	-	14.232	4	-	-
Ostalo	13	67	8	19%	62%
Ukupno	8.601	63.941	4.849	13%	56%

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Ključni principi i standardi za izdvajanje rezervacije za kreditne rizike u Banci prate principe Erste Grupe i međunarodne računovodstvene standarde te su detaljno propisani internim politikama.

Banka, u skladu s regulatornim i računovodstvenim standardima procjenjuje potrebu te izdvaja rezervacije za kreditne rizike i očekivane gubitke. Pri tome se rezervacije računaju:

- za financijsku imovinu mjerenu amortiziranim troškom (kreditni i potraživanja, financijska imovina koja se drži do dospelosti) u skladu s MRS 39 te
- za vanbilančne obveze (garancije/jamstva, vanbilančne kreditne obveze) u skladu s MRS 37.

Proces izdvajanja rezervacija za kreditne gubitke uključuje identifikaciju statusa neispunjenja obveza na razini klijenta i potrebe za umanjnjem vrijednosti te načina procjene (pojedinačno ili skupno). Pri tome se pod razinom klijenta podrazumijeva klasifikacija svih klijentovih izloženosti kao status neispunjenja obveza ukoliko je barem jedna od klijentovih izloženosti klasificirana u status neispunjenja obveza.

Tijekom procesa Banka razlikuje

- Rezervacije za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi na izloženosti klijenta u statusu neispunjenja obveza za koje je potrebno umanjnjem vrijednosti te,
- Rezervacije za identificirane gubitke na skupnoj osnovi (rezervacije za nastali ali ne prijavljeni gubitak (eng. Incurred but not reported Loss; IbNR)) izračunate na izloženosti klijenata koji nisu u statusu neispunjenja obveza ili izloženosti klijenata u statusu neispunjenja obveza, ali za koje nije potrebno umanjnjem vrijednosti

Za izračun rezervacija za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi koristi se metoda diskontiranja novčanih tokova što znači da razlika između knjigovodstvene vrijednosti i neto sadašnje vrijednosti (NPV) očekivanih novčanih tokova dovodi do potrebe za umanjnjem vrijednosti te određuje razinu potrebnog rezerviranja. Kao očekivani novčani tokovi, u obzir se uzimaju sve procijenjene uplate kako i procijenjeni priljevi od kolaterala te troškovi prodaje i realizacije kolaterala.

Izračun posebnih rezervacija se provodi na pojedinačnoj osnovi ili zasnovano na pravilima. U slučaju pojedinačno značajnih klijenata, očekivani novčani tokovi se procjenjuju pojedinačno od strane ovlaštenika u Sektoru naplate i upravljanja lošim plasmanima i Sektoru upravljanja kreditnim rizikom. Klijent se smatra pojedinačno značajnim ako je ukupna izloženost definirana kao suma svih bilančnih i vanbilančnih izloženosti viša od propisanog praga materijalnosti. U protivnom, smatra se da klijent nije pojedinačno značajan te se za njega primjenjuje pristup izračuna rezervacija zasnovan na pravilima (eng. Rule-based). Sukladno tom pristupu, rezerve za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi se izdvajaju kao umnožak knjigovodstvene vrijednosti te gubitka u slučaju statusa neispunjenja obveza (LGD) gdje LGD reflektira vrijeme provedeno u statusu neispunjenja obveza te status u procesu naplate.

Rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi se izračunavaju na izloženosti klijenata koji nisu u statusu neispunjenja obveza ili status neispunjenja obveza još nije identificiran. Iznos rezervacija na skupnoj osnovi ovisi o knjigovodstvenoj vrijednosti, vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza (PD), gubitka u slučaju statusa neispunjenja obveza (LGD) te perioda identifikacije gubitka (LIP). LIP se redovito ispituje te se backtesting LIP parametra provodi u obliku nezavisne rekalkulacije parametra u skladu sa Grupnom metodologijom. Trenutno se koristi LIP jednak 1.

Rezervacije za identificirane gubitke na skupnoj osnovi se izračunavaju koristeći povijesne podatke Banke ili Erste Grupe o vjerojatnosti statusa neispunjenja obveza (Probability of default, PD) po rejtingu, uz izračunati gubitak u slučaju statusa neispunjenja obveza (Loss Given Default, LGD) po vrstama proizvoda za Retail / fizičke osobe i LGD koji ovisi o razini kolateraliziranosti klijenta za pojedine rejting metode te pretpostavljen LGD od 45% za sve ostale klijente.

Sljedeće tablice prikazuju rezervacije za kreditne rizika podijeljene na rezervacije za identificirane gubitke na pojedinačnoj i skupnoj osnovi te rezervacije za garancije na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014.

U milijunima HRK	GRUPA			BANKA
	2015	2014	2015	2014
Pojedinačne rezervacije	4.844	5.396	3.999	4.438
Skupne rezervacije	471	441	363	350
Rezervacije za garancije	116	78	90	61
Ukupno	5.431	5.915	4.452	4.849

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Reprogrami, poslovni reprogrami i restrukturiranje (forbearance)

Reprogram podrazumijeva promjenu ugovornih odredbi klijenta kao što su na primjer dospeljeće, kamatna stopa, naknada, iznos glavnice ili kombinaciju istih. Reprogrami mogu biti poslovni repogrami (građanstvo) i refinanciranja (trgovačka društva) ili forbearance po definiciji EBA-e za oba sektora.

Poslovni reprogrami i refinanciranje

Reprogram kao poslovni repogram u građanstvu ili refinanciranje kod trgovačkih društava je potencijalni i učinkovit alat zadržavanja klijenata koji uključuje promjene cijena ili ponudu dodatnih kredita ili oboje kako bi zadržali kvalitetne klijente Banke.

Forbearance

U slučaju da je restrukturiranjem napravljen ustupak klijentu koji se nalazi u pogoršanom financijskom položaju ili se suočava sa poteškoćama u podmirenju ugovorenih financijskih obveza, restrukturiranje se smatra forbearance.

Izloženost u forbearanceu se procjenjuje na razini pojedinog ugovora te predstavlja samo restrukturiranu izloženost, a isključuje ostale izloženosti koje klijent ima, ukoliko nisu bile predmet restrukturiranja.

Ustupkom klijentu se smatra ukoliko je zadovoljen neki od sljedećih kriterija:

- Modifikacija / refinanciranje ugovora ne bi bila odobrena u slučaju da klijent nije bio u financijskim poteškoćama
- Postoji razlika u korist klijenta između modificiranog ugovora / refinanciranja te prethodnih uvjeta u ugovoru
- Modificiran ugovor / refinanciranje uključuje povoljnije uvjete nego bi drugi klijenti sličnog profila rizičnosti mogli dobiti u Banci

Forbearance može biti iniciran od strane Banke ili klijenta (kao razlog gubitka posla, bolesti itd.).

Forbearance mjere se dijele i izvještavaju kao:

- Prihodujući forbearance (uključivo prihodujući forbearance u periodu iskušenja koja je unaprijedena iz neprihodujućeg forbearancea)
- Neprihodujući forbearance

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

U donjoj tablici je dan usporedan prikaz forbearancea i izloženosti kreditnom riziku i rezervacije za Banku i Grupu na 31. prosinca 2014. i 31. prosinca 2015. Za potrebe ove tablice, ukupna kreditna izloženost ne obuhvaća pozicije *Ostali depoziti*, *Financijska imovina koja se drži radi trgovanja* i *Pozitivna fer vrijednost derivata* obzirom da u tim kategorijama nema izloženosti klasificirane kao forbearance.

Usporedba forbearancea s izloženosti kreditnom riziku i rezervacije

					GRUPA
u milijunima HRK	Kreditni i potraživa- nja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instru- menti bez financij- ske imovine koja se drži radi trgova- nja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno	
31. prosinca 2015.					
Izloženost kreditnom riziku	56.915	7.930	7.186	72.031	
od čega forbearance izloženost	2.237	-	1	2.238	
Prihodujuća izloženost	49.035	7.925	7.081	64.041	
od čega prihodujuća forbearance izloženost	732	-	-	732	
Rezerve za prihodujuću izloženost	458	-	41	499	
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	36	-	-	36	
Neprihodujuća izloženost	7.880	5	105	7.990	
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.506	-	-	1.506	
Rezerve za neprihodujuću izloženost	4.856	7	5	4.868	
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	572	-	-	572	
31. prosinca 2014.					
Izloženost kreditnom riziku	58.742	8.481	6.589	73.812	
od čega forbearance izloženost	2.086	-	1	2.087	
Prihodujuća izloženost	49.078	8.476	6.465	64.019	
od čega prihodujuća forbearance izloženost	838	-	1	839	
Rezerve za prihodujuću izloženost	439	1	28	468	
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	38	-	-	38	
Neprihodujuća izloženost	9.664	5	124	9.793	
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.249	-	-	1.249	
Rezerve za neprihodujuću izloženost	5.398	6	4	5.408	
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	396	-	-	396	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

				BANKA
u milijunima HRK	Kreditni i potraživa- nja bez financijske imovine koja se drži radi trgovanja	Dužnički instru- menti bez financij- ske imovine koja se drži radi trgova- nja	Potencijalne kreditne obveze	Ukupno
31. prosinca 2015.				
Izloženost kreditnom riziku	48.392	7.152	4.919	60.463
od čega forbearance izloženost	2.150	-	1	2.151
Prihodujuća izloženost	41.537	7.147	4.851	53.535
od čega prihodujuća forbearance izloženost	722	-	-	722
Rezerve za prihodujuću izloženost	350	-	34	384
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	36	-	-	36
Neprihodujuća izloženost	6.855	5	68	6.928
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.428	-	-	1.428
Rezerve za neprihodujuću izloženost	4.012	7	-	4.019
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	510	-	-	510
31. prosinca 2014.				
Izloženost kreditnom riziku	50.115	7.885	4.328	62.328
od čega forbearance izloženost	1.974	-	1	1.975
Prihodujuća izloženost	41.610	7.880	4.237	53.727
od čega prihodujuća forbearance izloženost	802	-	1	803
Rezerve za prihodujuću izloženost	348	1	22	371
od čega rezerve za prihodujuću forbearance izloženost	37	-	-	37
Neprihodujuća izloženost	8.505	5	91	8.601
od čega neprihodujuća forbearance izloženost	1.172	-	-	1.172
Rezerve za neprihodujuću izloženost	4.439	6	1	4.446
od čega rezerve za neprihodujuću forbearance izloženost	337	-	-	337

Kolaterali

Priznavanje kolaterala

Odjel upravljanja kolateralima je jedinica unutar Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima. Pravilnikom o kolateralima, između ostalog, definirani su jedinstveni standardi vrednovanja kolaterala u Banci čime je osigurano da su procesi kreditnog odlučivanja standardiziran u pogledu prihvaćanja vrijednosti kolaterala.

Internim aktima propisani su kolaterali prihvatljivi za Banku. Utvrđivanje vrijednosti kolaterala i njihovo naknadno vrednovanje, raščlanjeno po vrstama kolaterala, provodi se u skladu sa pravilima definiranim Pravilnikom o kolateralima, a sukladno regulatornim zahtjevima. Da li pojedini kolateral ili vrsta kolaterala prihvatljiva za potrebe smanjenja kreditnog rizika, procjenjuje Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima u suradnji sa Sektorom upravljanja rizicima nakon što utvrde da su ispunjeni regulatorni kapitalni zahtjevi.

Najvažnije vrste kolaterala

Vrste kolaterala koje Banka najčešće prihvaća:

- Nekretnine: uključuje stambene i poslovne nekretnine
- Financijski kolateral: ova kategorija prvenstveno uključuje vrijednosne papire i novčane depozite
- Garancije: garancije izdane od Republike Hrvatske, banaka. Svi pružatelji garancija moraju imati kreditnu kvalitetu sukladno regulatornim zahtjevima.

Ostale vrste kolaterala, kao što su kolaterali u obliku pokretnina, bilančno netiranje, udjeli u investicijskim fondovima te police životnog osiguranja također se prihvaćaju rjeđe.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Vrednovanje i upravljanje kolateralima

Vrednovanje kolaterala temelji se na trenutnoj tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir utrživost u razumnom roku.

Kod izračuna pokrivenosti kolateralima, iznos pokrivenosti se prilagođava korektivnim faktorom, ovisno o vrsti kolaterala. U financijskim izvještajima, pokrivenost kolateralima se prikazuje do visine izloženosti te prekoračenje pokrivenosti nije moguće. Vrednovanje nekretnina provodi se od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja koji nisu uključeni u postupak donošenja kreditne odluke i definirane su metode procjene koje se primjenjuju. U svrhu osiguranja kvalitete, postupak vrednovanja nekretnina revidira se kontinuirano.

Metode i korektivni faktori koji se primjenjuju pri vrednovanju kolaterala rezultat su empirijskog istraživanja i iskustva Sektora naplate i upravljanja lošim plasmanima koje se bazira na prikupljenim podacima o ostvarenoj naplati iz kolaterala.

Metode vrednovanja provjeravaju se redovito, najmanje jednom godišnje i usklađuju s ostvarenom naplatom iz kolaterala.

Financijski kolaterali se priznaju po tržišnoj vrijednosti.

Naknada vrednovanja kolaterala provode se propisanom dinamikom i automatizirana su, koliko je moguće. Maksimalni periodi naknadnog vrednovanja pojedine vrste instrumenta osiguranja unaprijed su propisani, a usklađenost prati odjel upravljanja kolateralima. Osim redovitih naknadnih vrednovanja, vrednovanje se provodi i slučaju ako dostupne informacije upućuju da je došlo do smanjenja vrijednosti zbog značajnih promjena na tržištu.

Kolaterali preuzeti u zamjenu za nenaplativa potraživanja raspoloživi su za prodaju, a primitci od prodaje se koriste za smanjenje ili otplatu nenaplaćenih potraživanja. Ovako stečene nekretnine obično se ne koriste u poslovne svrhe Grupe. Najznačajniji dio preuzete imovine u knjigama su poslovna zemljišta i zgrade. Uz navedeno, preuzete su i stambene nekretnine i vozila.

Sljedeća tablica prikazuje usporedbu izloženosti kreditnom riziku prema poslovnim segmentima i primljenim kolateralima na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014.

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolaterali

GRUPA						
Kolateral i druga kreditna umanjenja						
u milijunima HRK	Izloženost kredit- nom riziku	Ukupni kolaterali	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Izloženost kredit- nom riziku uma- njena za kolateral
31. prosinca 2015.						
Građanstvo	23.579	8.405	11	6.945	1.449	15.174
Malo i srednje poduzetništvo	25.036	10.891	1.678	6.852	2.361	14.145
Veliki korporativni klijenti	7.941	4.599	4.000	496	103	3.342
Tržište Erste Grupe	1.596	561	-	-	561	1.035
Komercijalno financiranje nekretnina	746	403	-	366	37	343
Upravljanje aktivom i pasivom	14.055	120	97	21	2	13.935
Ostalo	69	-	-	-	-	69
Ukupno	73.022	24.979	5.786	14.680	4.513	48.043
31. prosinca 2014.						
Građanstvo	23.597	8.260	38	7.076	1.146	15.337
Malo i srednje poduzetništvo	25.630	10.830	1.394	8.825	611	14.800
Veliki korporativni klijenti	7.768	4.815	4.223	566	26	2.953
Tržište Erste Grupe	1.402	178	-	-	178	1.224
Komercijalno financiranje nekretnina	1.023	510	-	510	-	513
Upravljanje aktivom i pasivom	16.141	39	-	33	6	16.102
Ostalo	67	-	-	-	-	67
Ukupno	75.628	24.632	5.655	17.010	1.967	50.996

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po poslovnom segmentu i kolaterali (nastavak)

BANKA						
Kolateral i druga kreditna umanjenja						
u milijunima HRK	Izloženost kreditnom riziku	Ukupni kolaterali	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral
31. prosinca 2015.						
Građanstvo	18.627	7.736	12	6.453	1.271	10.891
Malo i srednje poduzetništvo	21.387	9.621	1.667	6.297	1.657	11.766
Veliki korporativni klijenti	6.091	4.599	3.999	496	104	1.492
Tržište Erste Grupe	2.055	561	-	-	561	1.494
Komercijalno financiranje nekretnina	745	403	-	367	36	342
Upravljanje aktivom i pasivom	12.401	-	-	-	-	12.401
Ostalo	69	-	-	-	-	69
Ukupno	61.375	22.920	5.678	13.613	3.629	38.455
31. prosinca 2014.						
Građanstvo	18.728	7.724	39	6.569	1.116	11.004
Malo i srednje poduzetništvo	22.298	10.213	1.350	8.368	495	12.085
Veliki korporativni klijenti	6.018	4.814	4.223	566	25	1.204
Tržište Erste Grupe	1.576	178	-	-	178	1398
Komercijalno financiranje nekretnina	1023	511	-	510	1	512
Upravljanje aktivom i pasivom	14.232	-	-	-	-	14.232
Ostalo	67	-	-	-	-	67
Ukupno	63.942	23.440	5.612	16.013	1.815	40.502

U sljedećim tablicama je prikazana dospjela izloženost kreditnom riziku za koju nisu kreirane rezervacije za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014.

Dospjela izloženost kreditnom riziku nepokrivena s rezervacijama za gubitke na pojedinačnoj osnovi po kolateraliziranosti

GRUPA												
u milijunima HRK	Ukupno	Dospjela izloženost kreditnom riziku					Od toga kolateralizirano					
		Od toga dospjelo 1-30 dana	Od toga dospjelo 31-60 dana	Od toga dospjelo 61-90 dana	Od toga dospjelo 91-180 dana	Od toga dospjelo više od 180 dana	Od toga dospjelo 1-30 dana	Od toga dospjelo 31-60 dana	Od toga dospjelo 61-90 dana	Od toga dospjelo 91-180 dana	Od toga dospjelo više od 180 dana	
31. prosinca 2015.												
Ukupno	3.854	2.724	906	197	18	9	1.582	950	510	112	10	-
31. prosinca 2014.												
Ukupno	5.028	3.327	1.238	286	52	125	2.568	1.761	642	149	15	1
BANKA												
u milijunima HRK	Ukupno	Dospjela izloženost kreditnom riziku					Od toga kolateralizirano					
		Od toga dospjelo 1-30 dana	Od toga dospjelo 31-60 dana	Od toga dospjelo 61-90 dana	Od toga dospjelo 91-180 dana	Od toga dospjelo više od 180 dana	Od toga dospjelo 1-30 dana	Od toga dospjelo 31-60 dana	Od toga dospjelo 61-90 dana	Od toga dospjelo 91-180 dana	Od toga dospjelo više od 180 dana	
31. prosinca 2015.												
Ukupno	2.430	1.681	603	119	18	9	1.220	719	399	92	10	-
31. prosinca 2014.												
Ukupno	3.465	2.316	914	202	26	7	2.370	1.629	596	133	12	-

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.4) Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od klijenata

Sljedeće tablice prikazuju kredite i potraživanja od klijenata raspoređene po izvještajnim segmentima i valuti na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014.

Kreditni i potraživanja od klijenata po poslovnom segmentu i valuti

							GRUPA
u milijunima HRK	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale valute	Kreditni i potraživanja od klijenata	
31. prosinca 2015.							
Građanstvo	9.541	8.576	3.351	7	-	21.475	
Malo i srednje poduzetništvo	16.878	3.276	494	529	40	21.217	
Veliki korporativni klijenti	6.470	497	-	-	-	6.967	
Tržište Erste Grupe	45	619	-	61	-	725	
Komercijalno financiranje nekretnina	584	-	70	-	-	654	
Upravljanje aktivom i pasivom	280	122	-	-	-	402	
Ostalo	7	18	-	6	-	31	
Ukupno	33.805	13.108	3.915	603	40	51.471	
31. prosinca 2014.							
Građanstvo	10.114	7.870	3.579	6	-	21.569	
Malo i srednje poduzetništvo	17.904	3.442	624	481	29	22.480	
Veliki korporativni klijenti	6.237	461	-	-	-	6.698	
Tržište Erste Grupe	17	411	-	5	-	433	
Komercijalno financiranje nekretnina	779	23	63	-	-	865	
Upravljanje aktivom i pasivom	345	122	-	-	-	467	
Ostalo	11	22	-	-	-	33	
Ukupno	35.407	12.351	4.266	492	29	52.545	
							BANKA
u milijunima HRK	EUR	HRK	CHF	USD	Ostale valute	Kreditni i potraživanja od klijenata	
31. prosinca 2015.							
Građanstvo	8.054	6.327	3.347	7	-	17.735	
Malo i srednje poduzetništvo	14.632	2.669	484	529	40	18.354	
Veliki korporativni klijenti	4.787	329	-	-	-	5.116	
Tržište Erste Grupe	45	1.075	-	61	-	1.181	
Komercijalno financiranje nekretnina	583	-	70	-	-	653	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	122	-	-	-	122	
Ostalo	7	18	-	6	-	31	
Ukupno	28.108	10.540	3.901	603	40	43.192	
31. prosinca 2014.							
Građanstvo	8.681	5.623	3.574	6	-	17.884	
Malo i srednje poduzetništvo	15.826	2.987	613	481	29	19.936	
Veliki korporativni klijenti	4.653	296	-	-	-	4.949	
Tržište Erste Grupe	18	581	-	5	-	604	
Komercijalno financiranje nekretnina	778	23	63	-	-	864	
Upravljanje aktivom i pasivom	-	122	-	-	-	122	
Ostalo	10	23	-	-	-	33	
Ukupno	29.966	9.655	4.250	492	29	44.392	

34.5) Tržišni rizici

Definicija i pregled

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze. Tržišni rizik je podijeljen na kamatni rizik, valutni rizik i cijena vrijednosnih papira. To se odnosi i na knjigu trgovanja i knjigu banke.

Metode i instrumenti

Value at Risk (VaR) je limit za procjenu maksimalnog gubitka vrijednosti portfelja koji bi se mogao dogoditi unutar danog razdoblja i s danom vjerojatnošću. Koristi se povijesna metoda kao jedna od postojećih metoda izračuna VaR-a, na razini pouzdanosti 99%.

VaR je pokazatelj kojim se mjeri potencijalni maksimalni gubitak iz portfelja u određenom razdoblju zbog promjene cijena njegovih dijelova, a na osnovi povijesnih podataka. Povijesna metoda se temelji na ocjeni tržišne vrijednosti portfelja pomoću tržišnih cijena dijelova portfelja u posljednjih n dana.

Backtesting se koristi za praćenje valjanost statističkih modela i metoda. Ovaj proces se provodi s jednim danom zaostatka u cilju praćenje hoće li se gubitak materijalizirati. Na razini pouzdanosti od 99%, realni gubitak u jednom danu bi trebao prekoračiti VaR statistički samo dva do tri puta godišnje (1% od oko 250 radnih dana).

Ovo pokazuje jedan od limita VAR pristupa: s jedne strane, razina povjerenja je ograničena na 99%, a, s druge strane, model uzima u obzir samo one tržišne scenarije uočene u svakom slučaju unutar simulacijskog razdoblja od dvije godine, a računa VaR za trenutne pozicije Banke na toj osnovi. Kako bi istražili sve ekstremne tržišne situacije izvan ovog, Banka provodi i stres testiranje VaR modela. Ovi događaji su uglavnom događaji male vjerojatnosti.

Stres testiranje se provodi se na nekoliko načina: Stressed VaR je derivacija VaR kalkulacije. No, umjesto da se simulira gubitak tijekom dvije posljednje godine, analiza se temelji na dužem vremenskom razdoblju kako bi se utvrdilo razdoblje od jedne godine koja predstavlja relevantnu razinu stresa za trenutni portfelj. Sukladno regulatornom okviru, to razdoblje od godinu dana se koristi za izračunavanje VaR-a s 99%-razinom povjerenja. To omogućuje Banci da, s jedne strane, drži dovoljno vlastitih sredstava raspoloživih za knjigu trgovanja i u razdobljima povišene tržišne volatilnosti, dok s druge strane, također se omogućava upravljanje pozicijama knjige trgovanja.

U teoriji ekstremnih vrijednosti Pareto distribucija je prilagođena donjem kraju distribucije gubitka. Na ovaj način, kontinuirana funkcija je stvorena iz koje se može procijeniti krajnje razine pouzdanosti, kao što su 99,95%. Nadalje, kalkuliraju se standardni scenariji u kojima su pojedini tržišni faktori izloženi ekstremnim kretanjima. Takvi scenariji se izračunava za kamatne stope, cijene dionica, valuta i volatilnosti. Povijesni scenariji su modifikacija koncepta standardnih scenarija. U tom slučaju, faktor rizika su kalkulirani nakon određenih događaja, kao što su 9 /11 ili Lehman. Da bi se izračunala povijesna vjerojatnost scenarija, najznačajniji čimbenici rizika za trenutni portfelj se određuju te se primjenjuju njihovi najnepovoljniji utjecaji kroz prethodni period. Za probabilističke scenarije pomaci tržišnih faktora su određeni za kvantile u njihovoj distribuciji te se dane vrijednosti zatim koriste za izračunavanje rezultata stres testa. Analize su dostupne Upravi Banke i Nadzornom odboru u okviru mjesečnih izvješća tržišnog rizika.

Za regulatorne potrebe, Banka koristi standardizirani model za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.

Metode i instrumenti mitigacije rizika

Banka upravlja tržišnim rizikom u knjizi trgovanja pomoću nekoliko razina limita. Ukupni limit na temelju VaR-a za knjigu trgovanja se postavlja od strane Uprave Banke, uzimajući u obzir sposobnost apsorpcije rizika i projicirane zarade. Daljnja razdioba je također potvrđena od strane Uprave Banke i Market Risk Committee (MRC odbor) na prijedlog Sektora upravljanja rizicima

Svim tržišnim aktivnostima u knjizi trgovanja su dodijeljeni limiti koji su statistički konzistentni s sveobuhvatnim VaR limitom. VaR limit je dodijeljen sukladno top-down metodi individualnim vrstama posla sve do nivoa određenog organizacijskog dijela. Dodatno tome, limiti osjetljivosti su dodijeljeni i na granularnijim osnovama sve do razine pojedinog dealera. Ovi limiti su potom agregirani i primjenjuju se do drugog sloja VaR limita. Konzistentnost limita se verificira redovno.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.5) Tržišni rizici (nastavak)

Sukladnost limita se verificira na dvije razine: od strane Direkcije upravljanja operativnim, tržišnim i likvidonosnim rizicima u Banci te od strane Risk Management Group Capital Markets u Grupi. Praćenje limita se provodi na dnevnoj i unutardnevnoj osnovi sljedeći radni dan. Također se praćenje limita može sprovesti i na ad hoc osnovi od strane pojedinog dealera ili voditelja deska.

VaR se kalkulira dnevno te se izvještavaju svi uključeni sudionici u procesu, od pojedinog dealera pa do Uprave Banke.

Pojedine pozicije knjige banke su uključene u dnevnu VaR kalkulaciju te se VaR limiti određuju na isti način kao i pozicije knjige trgovanja.

Analiza tržišnog rizika

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja

Donja tabela predstavlja iznose VaR-a s nivoom pouzdanosti od 99% koristeći tržišno ponderirane podatke i periodom držanja od 1 dana na 31. prosinac 2015. i 31. prosinac 2014.:

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2015.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga banke	2.922	2.523	1.744	-	-	-
Portfelj raspoloživo za prodaju	17.317	17.327	-	227	-	-
Portfelj koji se drži do dospjeća	2.293	2.293	-	-	-	-
Knjiga trgovanja	1.963	422	1.916	-	-	-

Value at Risk knjige banke i knjige trgovanja 2014.

u tisućama HRK	Ukupno	Kamata	Valuta	Dionice	Roba	Volatilnost
Knjiga banke	1.527	1.528	1	-	-	-
Portfelj raspoloživo za prodaju	9.602	9.658	-	267	-	-
Portfelj koji se drži do dospjeća	1.208	1.208	-	-	-	-
Knjiga trgovanja	1.048	102	1.049	185	-	-

Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik je rizik promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Ova vrsta rizika nastaje zbog ročne neusklađenosti ili neusklađenosti u vremenskim razdobljima promjena kamatnih stopa između imovine i obveza, uključujući derivate.

Da bismo identificirali rizik promjene kamatnih stopa, svi financijski instrumenti se grupiraju u razrede ročnosti na temelju njihove preostale ročnosti uključujući i transakcije koje nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju ili vremenu do sljedeće promjene kamatnih stopa. Pozicije bez ugovorenog roka dospjeća (npr. depoziti po viđenju) se grupiraju u razrede ročnosti na temelju statističkog modela i pravila Hrvatske Narodne Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.5) Tržišni rizici (nastavak)

Donja tablica pokazuje fixed income pozicije u portfelju Banke za četiri valute koje nose kamatni rizik – EUR, HRK, USD i CHF, na datume 31. prosinac 2015 i 31. prosinac 2014.

U tablici su prikazane samo pozicije koje su dio knjige banke. Pozitivne vrijednosti označavaju rizike na strani aktive odnosno višak na strani imovine; negativne vrijednosti označavaju višak na strani obveza.

Pozicije knjige banke prema razdobljima promjena kamatnih stopa u 2015.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	1.040	839	324	120	(12)
GAP u EUR	(648)	664	417	(52)	(78)
GAP u CHF	288	298	294	387	1.172
GAP u USD	133	71	(1)	(7)	-

Pozicije knjige banke prema razdobljima promjena kamatnih stopa u 2014.

u milijunima HRK	1(3) godine	3(5) godina	5(7) godina	7(10) godina	Preko 10 godina
GAP u HRK	1.119	508	627	333	(21)
GAP u EUR	(2.001)	1.599	229	223	(48)
GAP u CHF	302	309	303	401	1.280
GAP u USD	158	67	(1)	(7)	-

Valutni rizik

Banka je izložena valutnom riziku. To se tiče rizika od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivata. Ova vrsta rizika može rezultirati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke kao i MRC odbora.

Donja tabela prikazuje otvorene valutne pozicije na dan 31. prosinac 2015 i 31. prosinac 2014:

Otvorena valutna pozicija

u tisućama HRK	2015.	2014.
Euro (EUR)	(6.384)	5.133
Konvertibilna marka Bosne i Hercegovine (BAM)	(5.512)	(5.483)
Švicarski franak (CHF)	3.599	(3.972)
Švedska kruna (SEK)	2.197	774
Australski dolar (AUD)	1.553	950
Kanadski dolar (CAD)	1.283	321
Norveška kruna (NOK)	1.180	233
Američki dolar (USD)	945	(12)

34.6) Rizik likvidnosti

Definicija i pregled

Rizik likvidnosti je u Banci definiran u skladu s načelima utvrđenima od strane Basel odbora za nadzor banaka i Delegirane uredbe No 575/2014. Sukladno tome napravljena je razlika između tržišnog rizika likvidnosti, koji predstavlja rizik da Banka neće moći jednostavno eliminirati poziciju po tržišnoj cijeni zbog nedovoljno razvijenog tržišta ili tržišnih poremećaja te likvidnosnog rizika financiranja, koji predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju učinkovito ispuniti bilo očekivane i neočekivane trenutne i buduće potrebe za novčanim sredstvima, te potrebe za instrumentima osiguranja bez da utječe na dnevno poslovanje ili na financijski rezultat Banke.

Rizik financiranja likvidnosti nadalje se dijeli na rizik insolventnosti i strukturni rizik likvidnosti. Prvi je kratkoročni rizik neispunjenja trenutnih ili budućih platnih obveza u cijelosti, na vrijeme i na gospodarski opravdan način, dok je strukturni rizik likvidnosti dugoročni rizik gubitaka uslijed promjene troška vlastitog refinanciranja Banke ili kamatne marže.

Strategija upravljanja likvidnošću Banke je u 2015. godini uspješno implementirana.

Banka nastavlja svoje stalne aktivnosti projekta za poboljšanje okvira izvještavanja rizikom likvidnosti. Osim priprema za nove regulatorne zahtjeve za izvješćivanje, aktualni projekti imaju za cilj kontinuirano poboljšanje interne metodologije testiranja otpornosti na stres i kvalitete podataka koji se koristi u mjerenju rizika.

Metode i instrumenti korišteni pri mjerenju rizika likvidnosti

Kratkoročni rizik insolventnosti se prati putem izračuna razdoblja preživljavanja za svaku pojedinačnu valutu. Ova analiza utvrđuje maksimalni rok u kojem Banka može preživjeti krizu banke i tržišta a oslanjajući se na trenutačno utrživu imovinu. U ovom worst case scenariju simuliramo vrlo ograničen pristup tržištu novca i tržištu kapitala te istovremeno značajne odljeve depozita klijenta. Nadalje, simulacija pretpostavlja odljeve po ostalim vanbilančnim obvezama kao što su garancije i preuzete obveze po kreditima a ovisno o vrsti klijenta, kao i potencijalne odljeve od kolateraliziranih derivativnih transakcijama procjenom potencijalnog odljeva u slučaju nepovoljnih kretanja na tržištu.

Još od 2011. godine kontrola rizika likvidnosti u Banci je temeljena na novim mjerama rizika likvidnosti unutar Basel III okvira: koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i koeficijentom stabilnog financiranja (NSFR). Omjeri se prate i interno su postavljeni i ciljevi na date omjere on 2014. godine nadalje. Na kraju Q4/2015, LCR i NSFR su za Banku iznad 100%.

Osim navedenog, vremenske neusklađenosti priljeva i odljeva u Banci se redovno izvještavaju i prate. Rizik koncentracije se kontinuirano analizira u odnosu na druge ugovorne strane. Sustav transfernih cijena (FTP) također je dokazano da se učinkovit alat za strukturno upravljanje rizikom likvidnosti.

Metode i instrumenti mjerenja rizika likvidnosti

Opći standardi kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti (standardi, limiti i analize) su definirani te se kontinuirano prate i unaprjeđuju u Banci.

Limiti koji su posljedica analize perioda preživljavanja kao i interni LCR limiti upravljaju kratkoročnim rizikom likvidnosti. Sva prekoračenja limita su prijavljena ALCO odboru. Bitan instrument upravljanja rizikom likvidnosti unutar Banke je FTP sistem. Obzirom da proces planiranja potreba za izvorima sredstava pruža važne podatke za upravljanje likvidnošću, detaljan pregled potreba za financiranjem se priprema na kvartalnoj osnovi za planski horizont.

Sveobuhvatni plan oporavka u kriznim situacijama osigurava neophodnu koordinaciju svih uključenih strana u proces upravljanja likvidnošću u slučaju krize te se redovno preispituje.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Analiza rizika likvidnosti

Likvidnosni gap

Dugoročnom pozicijom likvidnosti se upravlja putem gapova likvidnosti na temelju očekivanih novčanih priljeva. Pozicija likvidnosti se tada računa na temelju svake materijalno značajne valute i pod pretpostavkama redovnog poslovanja.

Očekivani novčani rokovi su razdijeljeni prema preostalim ročnostima u odnosu na dospjeća i grupirani u razrede ročnosti.

Donja tablica predstavlja likvidne gapove na 31. prosinac 2015. i 31. prosinac 2014.

u milijunima HRK	BANKA							
	< 1 mjesec		1(12) mjeseci		1(5) godina		> 5 godina	
	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.
Likvidnosni GAP	7.151	8,167	(12.963)	(16,215)	3.580	4,275	2.800	(4,345)

Višak imovine nad obvezama je predstavljen pozitivnom vrijednošću dok je višak obveza nad imovinom prezentiran negativnom vrijednošću. Priljevi od likvidnih vrijednosnih papira, koji su prihvaćeni kao kolateral od strane središnjih banaka do kojih imamo pristup su prikazani u prvom razredu ročnosti umjesto prema preostaloj ročnosti.

Rezerva likvidnosti

Banka redovno monitorira svoju rezervu likvidnosti koja se sastoji od gotovine, viška sredstva kod središnjih banaka kao i nezaloženu imovinu založivu kao kolateral kod središnje banke kao i ostale likvidne vrijednosne papire, uključujući i promjene u repo i obrnuti repo transakcijama i transakcijama posudbe vrijednosnih papira. Ova imovina se može utržiti u kratkom roku u cilju neutraliziranja potencijalnih odljeva u krznim situacijama. Ročna struktura rezerve likvidnosti je prikazana u donjoj tablici:

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2015.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan(1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	1.602	-	-	-	-
Likvidna imovina	5.719	(117)	(238)	(293)	(121)
Counterbalancing capacity	7.321	(117)	(238)	(293)	(121)

Ročna struktura visokolikvidne imovine 2014.

u milijunima HRK	< 1 tjedan	1 tjedan (1) mjesec	1(3) mjeseci	3(6) mjeseci	6(12) mjeseci
Gotovina, višak nad obveznom rezervom	1.080	-	-	-	-
Likvidna imovina	5.466	(13)	(59)	(14)	(222)
Counterbalancing capacity	6.546	(13)	(59)	(14)	(222)

Analiza rezervi likvidnosti prikazuje ukupni iznos potencijalne rezerve likvidnosti uzevši u obzir i haircut kod središnje banke.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Financijske obveze

Dospjeća diskontiranih novčanih tokova od financijske imovine na datume 31. prosinac 2015. i 31. prosinac 2014. su:

Financijske obveze 2015.

							GRUPA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	59.234	61.019	19.423	21.744	16.150	3.702	
Depoziti banka	15.101	15.881	1.435	3.447	9.849	1.150	
Depoziti kijenata	42.129	42.789	17.964	18.297	5.190	1.338	
Izdane obveznice	302	364	2	-	362	-	
Podređene obveze	1.702	1.985	22	-	749	1.214	
Obveze po derivatima	103	103	77	13	12	1	
Potencijalne obveze	7.186	7.186	832	4.572	1.534	248	
Garancije	2.631	2.631	211	1.598	690	132	
Neopozive obveze	4.555	4.555	621	2.974	844	116	
Total	66.523	68.308	20.332	26.329	17.696	3.951	

							BANKA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	51.220	52.766	17.683	17.776	14.177	3.130	
Depoziti banka	9.508	10.082	931	197	8.308	646	
Depoziti kijenata	39.708	40.335	16.728	17.579	4.758	1.270	
Izdane obveznice	302	364	2	-	362	-	
Podređene obveze	1.702	1.985	22	-	749	1.214	
Obveze po derivatima	103	103	77	13	12	1	
Potencijalne obveze	4.919	4.919	284	3.079	1.335	221	
Garancije	2.194	2.194	194	1.345	550	105	
Neopozive obveze	2.725	2.725	90	1.734	785	116	
Total	56.242	57.788	18.044	20.868	15.524	3.352	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

34.6) Rizik likvidnosti (nastavak)

Financijske obveze 2014.

							GRUPA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	60.915	63.647	16.558	24.214	14.116	8.759	
Depoziti banka	20.380	21.845	1.216	6.307	7.770	6.552	
Depoziti kijenata	38.755	39.568	15.318	17.907	4.988	1.355	
Izdane obveznice	302	364	2	-	362	-	
Podređene obveze	1.478	1.870	22	-	996	852	
Obveze po derivatima	94	94	77	5	11	1	
Potencijalne obveze	6.589	6.589	708	4.869	857	155	
Garancije	2.255	2.255	161	1.461	486	147	
Neopozive obveze	4.334	4.334	547	3.408	371	8	
Total	67.598	70.330	17.343	29.088	14.984	8.915	

							BANKA
u milijunima HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tok	< 1 mjesec	1-12 mjeseca	1-5- godine	> 5 godine	
Obveze	52.323	54.602	15.075	20.406	11.358	7.763	
Depoziti banka	13.318	14.442	784	2.681	5.385	5.592	
Depoziti kijenata	37.225	37.926	14.267	17.725	4.615	1.319	
Izdane obveznice	302	364	2	-	362	-	
Podređene obveze	1.478	1.870	22	-	996	852	
Obveze po derivatima	94	94	77	5	11	1	
Potencijalne obveze	4.328	4.328	201	3.319	681	127	
Garancije	1.831	1.831	130	1.196	386	119	
Neopozive obveze	2.497	2.497	71	2.123	295	8	
Total	56.745	59.024	15.353	23.730	12.050	7.891	

34.7) Operativni rizik

Definicija i pregled

U skladu s člankom 2, (57) (d) Austrijskim zakonom o bankama, Banka definira operativni rizik kao rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja, uključujući i pravni rizik. Za identifikaciju operativnog rizika se koriste i kvantitativne i kvalitativne metode. Zbog konzistentnosti s najboljim svjetskim praksama, odgovornost za upravljanje operativnim rizikom leži na menadžmentu Banke.

Metode i instrumenti upotrijebljeni

Kvantitativne metode mjerenja su temeljene na internim gubitcima koji se prikupljaju u cijeloj Banci koristeći standardiziranu metodologiju i potom unose u centralnu bazu podataka. Dodatno, u cilju modeliranja gubitaka koji se nisu još dogodili ali su mogući, vanjski podaci i scenarij analize se također koriste. Izvor vanjskih podataka za Banku je vodeći neprofitni konzorcij koji se bavi prikupljanje gubitaka od događaja operativnog rizika.

Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva Banka koristi standardizirani model (TSA) dok Banka i Grupa imaju odobrenje za napredni pristup (AMA) na Grupnoj razini

AMA je sofisticirani model mjerenja operativnog rizika. Temeljem AMA modela, kapitalni zahtjev je izračunat koristeći interni VaR model, uzevši u obzir interne podatke, vanjske podatke o gubicima, scenario analize, poslovnu okolinu kao i interne faktore kontrole rizika. u 2014 Banka je dobila, u sklopu Grupnog odobrenja, i odobrenje za korištenje osiguranja za mitigaciju unutar AMA pristupa.

Metode i instrumenti mitigacije rizika

Dodatno uz kvantitativne metode, kvalitativne metode se također koriste da bi se utvrdio operativni rizik kao što su samoprocjene rizika i samoprocjene kontrole rizika. Rezultati i preporuke za kontrole rizika u ovim upitnicima, koje se provode u suradnji s ekspertima, su reportirani menadžmentu Banke te pomažu pri smanjenju operativnog rizika. Banka također redovno revidira ključne indikatore rizika da bi se osigurala rana detekcija u promjenama potencijala ka riziku koja može dovesti do gubitaka uslijed događaja operativnog rizika.

Banka koristi Grupni program osiguranja od događaja operativnog rizika koji je doveo do smanjenja cijene prethodne police te je omogućio i dodatne klauzule osiguranja.

Kvantitativne i kvalitativne metode korištene, zajedno sa strategijom osiguranja od događaja operativnog rizika te tehnikama modeliranja opisanim u prethodnom tekstu formiraju okvir upravljanja operativnim rizikom u Banci. Informacije o operativnom riziku su periodično komunicirane Upravi Banke putem raznim izvještaja, uključujući i kvartalni izvještaj o operativnom riziku koji opisuje povijest gubitaka, razvoj gubitaka uslijed događaja operativnog rizika, informacije s provedenih radionica samoprocjene kao i ključne indikatore rizika te Obris VaR za Banku.

Distribucija događaja operativnog rizika

Detaljno je prezentirana kompozicija gubitaka po tipu događaja operativnog rizika prema Basel II definiciji. Promatrani period je od 1. siječnja 2010. pa do 31. prosinca 2015.

Tipovi događaja po kategorijama su:

Interna prevara:

Gubici proizašli iz radnji učinjenih s namjerom prevare, zlouporabe imovine ili druge povrede propisa i/ ili internih akata u kojima je svjesno sudjelovao djelatnik Banke s namjerom da sebi donese određenu korist.

Eksterna prijevara i krađa:

Gubici proizašli iz radnji učinjenih s namjerom prijave, krađe, zlouporabe imovine ili druge povrede propisa od treće osobe bez pomoći djelatnika Banke.

Odnos s radnicima i sigurnost na radnom mjestu:

Gubici koji nastaju zbog radnji koje nisu u skladu sa zakonom ili ugovorima kojima se regulira radni odnos, zdravstvena zaštita, sigurnost na radu te plaćanja zbog potraživanja kod osobnih povreda ili u slučajevima diskriminacije.

34.7) Operativni rizik (nastavak)

Klijenti, proizvodi i poslovni postupci:

Gubici nastali u poslovanju s klijentima, a koji su prouzročeni nenamjernim i/ ili nemarnim djelovanjem te nepridržavanjem procesa kojima su definirane obaveze prema klijentima ili su proizašli iz prirode i karakteristika proizvoda odnosno pružene usluge.

Šteta na materijalnoj:

Gubici nastali uništenjem ili oštećenjem materijalne imovine zbog događaja kao što su prirodne katastrofe, terorizam ili vandalizam.

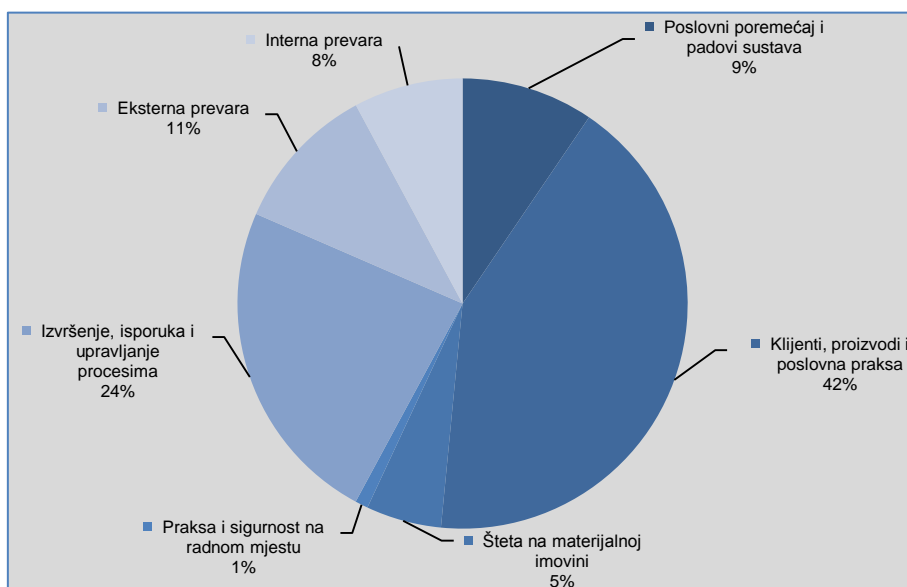
Prekid i narušavanje rada IT sustava:

Gubici nastali zbog prekida rada, grešaka ili neraspoloživosti sustava.

Izvršavanje, isporuka i upravljanje procesima:

Gubici nastali zbog nenamjernih grešaka i propusta u provođenju transakcija i upravljanju procesima te gubici nastali zbog odnosa s poslovnim partnerima i pružateljima usluga.

Vrste događaja 2015.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

35. Fer vrijednost imovine i obveza

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Svi financijski instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti periodično.

Financijska imovina po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju

Vrednovanje po fer vrijednosti u Grupi bazira se prvenstveno na vanjskim izvorima podataka (cijene tržišta vrijednosnica ili brokerske kotacije na likvidnim dijelovima tržišta). Financijski instrumenti za koje se fer vrijednost utvrđuju na temelju kotiranih tržišnih cijena su uglavnom uvrštene vrijednosnice i derivati kao i likvidne OTC obveznice.

Opis modela vrednovanja i ulaznih podataka

Grupa koristi modele vrednovanja koji su interno testirani i za koje su parametri vrednovanja (kao što su kamate, tečajevi, volatilnost i kreditna marža) utvrđeni neovisno. U 2015. godini kao posljedica negativnog kamatnog okruženja, usklađuju se modeli procjene opcija kamatnih stopa za pojedine valute. Logaritamsko-normalni modeli procjene zamijenjeni su standardnim tržišnim modelima koji se temelje na promijenjenoj logaritamsko-normalnoj distribuciji ili standardnoj distribuciji. Za takve modele negativne kamatne stope nemaju ograničenja.

Vrijednosni papiri

Za plain vanilla (fiksne i plivajuće) dužničke vrijednosne papire, fer vrijednost se izračunava diskontiranjem budućih novčanih tokova koristeći diskontiranu krivulju ovisno o kamatnoj stopi pripadajuće izdane valute i opsegu usklađenja. Opseg usklađenja obično se dobiva iz širenja kreditne krivulje izdavatelja. Ako niti jedna krivulja izdavatelja nije dostupna, opseg proizlazi iz proxy instrumenta i usklađenja za razlike u rizičnom profilu instrumenata. Ako u blizini nema dostupan proxy, opseg usklađenja se procjenjuje korištenjem ostalih informacija, uključujući procjenu kreditne marže na temelju internog rejtinga i PD rejtinga ili upravljanjem procjene. Za složenije dužničke vrijednosne papire (npr. uključujući opcije – sa svojstvima kao što su callable, cap/floor, index-linked) fer vrijednost se određuje pomoću kombinacija modela diskontiranih novčanih tijekova i više sofisticiranih tehnika modeliranja uključujući metode opisane za OTC-derivate.

OTC-derivatni financijskih instrumenti

Derivatni instrumenti kojima se trguje na likvidnom tržištu se vrednuju standardnim valuacijskim modelima.

Grupa vrednuje derivate po mid cijenama. Da bi se reflektirao potencijalni bid-ask spread, radi se prilagodba na temelju tržišne likvidnosti. Parametri za podešavanje ovise o vrsti proizvoda, valuti, ročnosti i nominalnoj vrijednosti. Parametri se revidiraju na redovnoj osnovi ili u slučaju značajnih tržišnih oscilacija. Netiranje se ne primjenjuje u slučaju navedenih prilagodbi.

Dodatno vrijednosno usklađenje (CVA) za rizik druge ugovorne strane te dobitke ili gubitke po obvezama iz izvedenica institucije vrednovanim po fer vrijednosti, nastale kao rezultat promjena kreditne sposobnosti same institucije (DVA) se računaju na OTC derivate. CVA usklada se vodi za pozitivnom izloženošću svih derivata i kreditnoj kvaliteti druge ugovorne strane. DVA usklada se vodi negativnom izloženošću Banke i bančinom kreditnom kvalitetom. Banka je implementirala pristup gdje se modeliranje očekivane izloženosti zasniva na strategiji kopije. Ovaj pristup uzima u obzir najvažnije portfelje i proizvode. Metodologija za preostale klijente i proizvode utvrđuje se u skladu s tržištem uvećanim za dodanu vrijednost. Vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveza druge ugovorne strane koja ne kotira na tržištu utvrđuje se iz internih PD-jeva, svrstanih u košarice, likvidnih društava izlistanih na centralno europskom tržištu. U skladu s time zadovoljen je koncept baziran na tržišnim cijenama. Druge ugovorne strane sa izdanim obveznicama ili CDS tržištem vrednuju se pripadajućim PD-jem proizašlim iz cijena. Bančina vjerojatnost statusa neispunjenja obveza proizlazi iz buy-back levela bančinih izdanja. Netiranje je primijenjeno na nekoliko klijenata gdje je efekt nematerijalan. Za te klijente netiranje je provedeno za oboje CVA i DVA.

Sukladno opisanoj metodologiji, CVA je na kraju godinu iznosio 914 tisuća HRK na 31. prosinca 2015. (31. prosinca 2014.: 1.447 tisuća HRK), dok je DVA iznosio 176 tisuća HRK (31. prosinca 2014.: 620 tisuća HRK).

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Provjera i kontrola

Odgovornost za vrednovanje pozicije mjerenja po fer vrijednosti je neovisna od jedinica trgovanja. Dodatno, Grupa ima implementiranu neovisnu funkciju provjere valjanosti kako bi se osiguralo razdvajanje između jedinica odgovornih za razvoj modela, utvrđivanje fer vrijednosti i validaciju. Cilj nezavisnog modela provjere valjanosti je ocijeniti modele rizika koji proizlaze iz teoretičkog temelja modela, prikladnosti ulaznih podataka (tržišni podaci) i kalibraciju modela.

Struktura fer vrijednosti

Financijska imovina i financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kategoriziraju se u 3 razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti.

Razina 1 hijerarhije fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijskih instrumenata kojima je dodijeljena razina 1 hijerarhije fer vrijednosti, određuju se na temelju kotiranih cijena na aktivnim tržištima za identičnu financijsku imovinu i obveze. Preciznije, procijenjena se fer vrijednost može iskazati kao razina 1 ako se transakcije pojavljuju dovoljno često, dosljednih volumena i cijena na trajnoj osnovi.

To uključuje dionice, državne obveznice, kao i ostale obveznice i sredstva, s kojima se trguje na visoko likvidnim i aktivnim tržištima.

Razina 2 hijerarhije fer vrijednosti

U slučaju da se tržišna kotacija koristi za vrednovanje, ali zbog ograničene likvidnosti, tržište se ne kvalificira kao aktivno (izvedeno iz dostupnih pokazatelja tržišne likvidnosti) instrument se klasificira kao razina 2. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se određuje pomoću modela procjene koji se temelje na vidljivim tržišnim podacima. Ako su svi ulazni podaci u modelu procjene vidljivi, instrument se klasificira kao razina 2 hijerarhije fer vrijednosti. Procjena razina 2 koristi krivulje prinosa, kreditne marže i volatilnost kao vidljive tržišne parametre.

To uključuje OTC – derivate, manje likvidne dionice, obveznice i sredstva i vlastita izdanja.

Razina 3 hijerarhije fer vrijednosti

U nekim slučajevima, fer vrijednost se ne može odrediti niti na temelju dovoljno često kotiranih tržišnih cijena ni od modela procjene vrijednosti koji se oslanjaju isključivo na vidljive tržišne podatke. U tim slučajevima pojedini parametri vrednovanja koji nisu vidljivi na tržištu, procjenjuju se na temelju razumnih pretpostavki. Ako neki od značajnih ulaznih podataka u modelu procjene nije vidljiv ili se korištena kotirajuća cijena ažurira rijetko, instrument se klasificira kao razina 3 hijerarhije fer vrijednosti. Za procjene razine 3, osim vidljivih parametara, kreditne marže proizašle iz interno izračunatih povijesnih vjerojatnosti nepodmirenja obveza (PD) i gubitak u slučaju nepodmirenja obveza (LGD) su mjere koje se koriste kao nevidljivi parametri.

To uključuje dionice i nekotirajuća sredstva, nelikvidne obveznice.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Tablica ispod prikazuje detalje klasifikacije financijskih instrumenata prikazanih po fer vrijednosti s obzirom na razine struktura fer vrijednosti.

GRUPA								
u milijunima HRK	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1		Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2		Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3		Ukupno	
	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
IMOVINA								
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	6	159	469	74	-	-	475	233
Derivati	-	-	94	61	-	-	94	61
Ostala imovina namijenjena trgovanju	6	159	375	13	-	-	381	172
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.766	6.557	1.479	163	8	83	7.253	6.803
Ukupno imovina	5.772	6.716	1.948	237	8	83	7.728	7.036
OBVEZE								
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	94	103	-	-	94	103
Derivati	-	-	94	103	-	-	94	103
Ostale obveze namijenjene trgovanju	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obveze	-	-	94	103	-	-	94	103

Dodjeljivanje razina pozicijama i bilo kakve promjene između razina se reflektiraju na kraju izvještajnog razdoblja.

BANKA								
u milijunima HRK	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1		Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2		Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3		Ukupno	
	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
IMOVINA								
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	6	155	472	77	-	-	478	232
Derivati	-	-	97	64	-	-	97	64
Ostala imovina namijenjena trgovanju	6	155	375	13	-	-	381	168
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.298	6.082	1.369	263	5	79	6.672	6.424
Ukupno aktiva	5.304	6.237	1.841	340	5	79	7.150	6.656
OBVEZE								
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	94	103	-	-	94	103
Derivati	-	-	94	103	-	-	94	103
Ostale obveze namijenjene trgovanju	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obveze	-	-	94	103	-	-	94	103

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Proces procjene za financijske instrumente kategorizirane kao razina 3

Razina 3 uključuje jedan ili više značajnih podataka koji nisu vidljivi na tržištu. Moraju se učiniti dodatne mjere provjera cijene. Ovo može uključivati pregled važnih povijesnih podataka i ispitivanje sličnih transakcija, između ostaloga. Ovo uključuje procjene i prosudbe stručnjaka.

Prijenos iz Razine 1 i Razine 2

Ova tablice prikazuje prijenos iz Razine 1 i Razine 2 financijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju.

GRUPA				
	2014.		2015.	
u milijunima HRK	Razina 1	Razina 2	Razina 1	Razina 2
Vrijednosni papiri				
Neto prijenos iz Razine 1	-	(136)	-	(30)
Neto prijenos iz Razine 2	136	-	30	-
Neto prijenos iz Razine 3	-	(2)	-	-
Kupnje/prodaje/dospjeća	1.241	60	(171)	(1.420)
Ukupna promjena za godinu	1.377	(78)	(141)	(1.450)

BANKA				
	2014.		2015.	
u milijunima HRK	Razina 1	Razina 2	Razina 1	Razina 2
Vrijednosni papiri				
Neto prijenos iz Razine 1	-	(136)	-	(45)
Neto prijenos iz Razine 2	136	-	45	-
Neto prijenos iz Razine 3	-	(1)	-	-
Kupnje/prodaje/dospjeća	984	55	(131)	(1.420)
Ukupna promjena za godinu	1.120	(82)	(86)	(1.465)

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Promjene u razini 3 financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje razvoj fer vrijednosti financijskih instrumenata za modele procjene koji se temelje na nevidljivim ulaznim podacima:

U milijunima HRK		Dobit/gubitak u računu dobiti i gubitka	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Prijenos u razinu 3	Prijenos iz razine 3	GRUPA
						31. prosinca 2014.
Imovina						
	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	8	-	75	-	83
	Ukupno imovina	8	-	75	-	83
31. prosinca 2013.						
Imovina						
	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	8	-	-	-	8
	Ukupno imovina	8	-	-	-	8

U milijunima HRK		Dobit/gubitak u računu dobiti i gubitka	Dobit/gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Prijenos u razinu 3	Prijenos iz razine 3	BANKA
						31. prosinca 2014.
Imovina						
	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5	-	74	-	79
	Ukupno imovina	5	-	74	-	79
31. prosinca 2013.						
Imovina						
	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5	-	-	-	5
	Ukupno imovina	5	-	-	-	5

Povećanje tržišnih vrijednosti razine 3 na poziciji "Financijska imovina raspoloživa za prodaju" temelji se na procjeni fer vrijednosti udjela VISA Europe na dan 31. prosinca 2015. Revalorizacija udjela je potrebna zbog ponuđene kupnje objavljene od VISA Inc. Predložena ponuda je kombinacija početnog gotovinskog plaćanja kombinirana sa povlaštenim dionicama VISA Inc. i potencijalne zarade od plaćanja u 2020. Svi ovi elementi su uzeti u obzir prilikom utvrđivanja fer vrijednosti. Kao se značajni ulazni parametri za određivanje fer vrijednosti ne mogu izvesti iz vidljivih vanjskih parametara bilo je potrebno uključiti pretpostavke i procjene u utvrđivanju fer vrijednosti. Zaključno, revalorizacija je dovela do povećanja na poziciji Financijske imovine raspoložive za prodaju u iznosu od 74 milijuna HRK.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Financijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti financijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti za kraj 2015. i 2014. godine.

GRUPA					
2015.					
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	5.299	5.299			
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.432	1.458	1.187	266	5
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.441	5.457		-	5.457
Kreditni i potraživanja od klijenata	46.159	48.340		-	48.340
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	59.234	59.272	629	312	58.331
Depoziti od banaka	16.174	15.990		-	15.990
Depoziti od klijenata	41.445	41.657		-	41.657
Izdani dužnički vrijednosni papiri	931	941	629	312	-
Ostale financijske obveze	684	684	-	-	684
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	2.632	2.632	-	-	2.632
Neopozive obveze	4.631	4.631	-	-	4.631

GRUPA					
2014.					
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
u milijunima HRK					
IMOVINA					
Novac i novčana sredstva	4.674	4.674			
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.456	1.459	946	513	-
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	6.194	6.244		-	6.244
Kreditni i potraživanja od klijenata	46.711	47.088		-	47.088
OBVEZE					
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	60.915	60.039	528	302	59.209
Depoziti od banaka	21.227	20.898		-	20.898
Depoziti od klijenata	38.027	37.589		-	37.589
Izdani dužnički vrijednosni papiri	933	830	528	302	-
Ostale financijske obveze	728	722	-	-	722
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE					
Financijske garancije	2.257	2.257	-	-	2.257
Neopozive obveze	4.334	4.334	-	-	4.334

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

						BANKA
2015.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3	
u milijunima HRK						
IMOVINA						
Novac i novčana sredstva	4.847	4.487				
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	889	916	911	-	5	
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.197	5.213		-	5.213	
Kreditni i potraživanja od klijenata	38.833	40.668		-	40.668	
OBVEZE						
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	51.220	51.313	629	312	50.372	
Depoziti od banaka	10.581	10.461		-	10.461	
Depoziti od klijenata	39.654	39.857		-	39.857	
Izdani dužnički vrijednosni papiri	931	941	629	312	-	
Ostale financijske obveze	54	54	-	-	54	
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE						
Financijske garancije	2.194	2.194	-	-	2.194	
Neopozive obveze	2.725	2.725	-	-	2.725	
						BANKA
2014.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3	
u milijunima HRK						
IMOVINA						
Novac i novčana sredstva	4.035	4.035				
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.288	1.291	885	406	-	
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.720	5.767		-	5.767	
Kreditni i potraživanja od klijenata	39.607	39.927		-	39.927	
OBVEZE						
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	52.323	51.573	528	302	50.743	
Depoziti od banaka	14.165	13.946		-	13.946	
Depoziti od klijenata	37.151	36.724		-	36.724	
Izdani dužnički vrijednosni papiri	933	830	528	302	-	
Ostale financijske obveze	74	73	-	-	73	
FINANCIJSKE GARANCIJE I OBVEZE						
Financijske garancije	1.831	1.831	-	-	1.831	
Neopozive obveze	2.496	2.496	-	-	2.496	

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

35. Fer vrijednost imovine i obveza (nastavak)

Fer vrijednost kredita i potraživanja od klijenata i kreditnih institucija izračunata je diskontiranjem budućih novčanih tokova uzimajući u obzir kamatu i kreditnu maržu. Utjecaj kamate je rezultat kretanja tržišnih stopa, dok su promjene po kreditnoj marži proizašle is PD-a i LGD-a korištenih za interne kalkulacije. Za potrebe izračuna fer vrijednosti krediti i potraživanja su grupirani u istovjetne portfelje na temelju rejting metode, ocjene rejtinga, dospijeća i zemlje odobravanja.

Fer vrijednosti imovine koja se drži do dospijeća se uzimaju sa tržišta ili se utvrđuju na temelju promatranih ulaznih podataka (npr. krivulje kamatnih prinosa).

Za obveze bez ugovorenog dospijeća (npr. depoziti po viđenju), knjigovodstvena vrijednost predstavlja najnižu fer vrijednost.

Fer vrijednost izdanih obveznica i podređenih obveza vrednovana po amortizirajućem trošku zasniva se na tržišnim cijenama promatranih tržišnih parametara, ukoliko su dostupni, u suprotnom se procjenjuju uzimajući u obzir trenutno okruženje kamatnih stopa te se svrstaju u razinu 3.

Fer vrijednost ostalih obveza vrednovanih po amortizirajućem trošku se procjenjuje uzimajući u obzir trenutno okruženje kamatnih stopa i kamatnu maržu, te su svrstane u razinu 3.

Fer vrijednost nefinancijske imovine

Sljedeća tablica prikazuje fer vrijednosti i strukturu fer vrijednosti nefinancijskih instrumenata za kraj 2015. i 2014. godine:

GRUPA					
u milijunima HRK Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
2015.					
Ulaganja u nekretnine	20	22	-	-	22
2014.					
Ulaganja u nekretnine	20	27	-	-	27

BANKA					
u milijunima HRK Imovina čija je fer vrijednost prikazana u bilješkama	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima Razina 1	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Razina 2	Vrednovano po modelu baziranom na nedostupnim podacima Razina 3
2015.					
Ulaganja u nekretnine	18	20	-	-	20
2014.					
Ulaganja u nekretnine	19	27	-	-	27

Za nefinancijsku imovinu Grupe procjene vrijednosti se vrše koristeći usporednu i investicijsku metodu. Procjene se vrše na temelju usporedbe i analize odgovarajućih usporedivih ulaganja i transakcija na tržištu nekretnina, skupa s dokazom potražnje u blizini odgovarajuće nekretnine. Obilježja takvih sličnih transakcija se primjenjuju na imovinu, uzimajući u obzir veličinu, lokaciju, uvjete, ugovorne uvjete i ostale značajne faktore. Takve mjere su prikazane u Razini 3 hijerarhije fer vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

36. Financijski instrumenti po kategorijama prema IAS-u 39

GRUPA									
Na dan 31. prosinca 2015.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema IAS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i novčani ekvivalenti	4.122	-	-	-	-	-	1.187	-	5.299
Kredit i predujmovi od kreditnih institucija	5.441	-	-	-	-	-	-	-	5.441
Kredit i predujmovi od klijenata	45.015	-	-	-	-	-	-	1.144	46.159
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	233	-	-	-	-	-	233
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	6.824	-	-	-	6.824
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.432	-	-	-	-	-	-	1.432
Ukupno financijska imovina	54.568	1.432	233	-	6.824	-	1.187	1.144	65.388
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	1.274	-	194	-	3	-	-	-	1.471
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	(32)	-	-	-	(32)
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(103)	-	-	-	-	-	(103)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(59.234)	-	-	(59.234)
Ukupno financijske obveze	-	-	(103)	-	-	(59.234)	-	-	(59.337)

GRUPA

Na dan 31. prosinca 2014.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziranom trošku	Ostala financijska imovina	Financijski i najam prema IAS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i novčani ekvivalenti	3.643	-	-	-	-	-	1.031	-	4.674
Kredit i predujmovi od kreditnih institucija	6.194	-	-	-	-	-	-	-	6.194
Kredit i predujmovi od klijenata	45.779	-	-	-	-	-	-	932	46.711
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	476	-	-	-	-	-	476
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	7.273	-	-	-	7.273
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.456	-	-	-	-	-	-	1.456
Ukupno financijska imovina	55.616	1.456	476	-	7.273	-	1.031	932	66.784
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹	1.178	-	24	-	5	-	-	-	1.207
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	(86)	-	-	-	(86)
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(94)	-	-	-	-	-	(94)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(60.915)	-	-	(60.915)
Ukupno financijske obveze	-	-	(94)	-	-	(60.915)	-	-	(61.009)

1) Uključujući umanjenja vrijednosti

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

36. Financijski instrumenti po kategorijama prema IAS-u 39 (nastavak)

BANKA									
Na dan 31. prosinca 2015.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziran- om trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema IAS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i sredstva kod središnjih banaka	3.754	-	-	-	-	-	1.093	-	4.847
Kredit i predujmovi od kreditnih institucija	5.197	-	-	-	-	-	-	-	5.197
Kredit i predujmovi od klijenata	38.833	-	-	-	-	-	-	-	38.833
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	232	-	-	-	-	-	232
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	6.445	-	-	-	6.445
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	889	-	-	-	-	-	-	889
Ukupno financijska imovina	47.784	889	232	-	6.445	-	1.093	-	56.443
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹⁾	1.248	-	191	-	1	-	-	-	1.440
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	(33)	-	-	-	(33)
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(103)	-	-	-	-	-	(103)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(51.220)	-	-	(51.220)
Ukupno financijske obveze	-	-	(103)	-	-	(51.220)	-	-	(51.323)

BANKA									
Na dan 31. prosinca 2014.									
Kategorija financijskih instrumenata									
u milijunima HRK	Kredit i potraživanja	Koji se drže do dospjeća	Koji se drže radi trgovanja	Po fer vrijednosti	Raspoloživi za prodaju	Financijske obveze po amortiziran- om trošku	Ostala financijska imovina	Financijski najam prema IAS-u 17	Ukupno
IMOVINA									
Novac i sredstva kod središnjih banaka	3.086	-	-	-	-	-	949	-	4.035
Kredit i predujmovi od kreditnih institucija	5.720	-	-	-	-	-	-	-	5.720
Kredit i predujmovi od klijenata	39.607	-	-	-	-	-	-	-	39.607
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	478	-	-	-	-	-	478
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	6.693	-	-	-	6.693
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	-	1.288	-	-	-	-	-	-	1.288
Ukupno financijska imovina	48.413	1.288	478	-	6.693	-	949	-	57.821
Neto dobiti / gubici priznati u računu dobiti i gubitka ¹⁾	1.093	-	21	-	-	-	-	-	1.114
Neto dobiti / gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	(89)	-	-	-	(89)
OBVEZE									
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	-	-	(94)	-	-	-	-	-	(94)
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	(52.323)	-	-	(52.323)
Ukupno financijske obveze	-	-	(94)	-	-	(52.323)	-	-	(52.417)

1) Uključujući umanjenja vrijednosti

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

37. Naknade za reviziju i porezno savjetovanje

Sljedeća tablica sadrži osnovne naknade za reviziju i porezne pristojbe naplaćene od revizora za financijsku 2015. i 2014. godinu:

u milijunima HRK	GRUPA		BANKA	
	2014.	2015.	2014.	2015.
Naknade za reviziju	3	4	2	2
Ukupno	3	4	2	2

38. Potencijalne obveze

Kako bi izašli u susret potrebama klijenata, Banka sklapa različite vrste neopozivih i potencijalnih obveza. Iako ove obveze možda nisu priznate u izvještaju o financijskom položaju, sadrže kreditni rizik i dio su sveukupnog rizika Banke (bilješka 34.4. Kreditni rizik).

39. Analiza preostalih dospjeća

Očekivani novčani tijekovi su podijeljeni prema ugovornim dospjećima u skladu s planom amortizacije i raspoređeni prema rasponima ročnosti manje od 1 godine i više od 1 godine. Sljedeća tablica prikazuje ugovorna dospjeća na 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014.

u milijunima HRK	GRUPA			
	2014.		2015.	
	< 1 godine	> 1 godine	< 1 godine	> 1 godine
Novac i novčani ekvivalenti	4.674	-	5.299	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	462	14	216	17
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.353	3.920	1.801	5.023
Kreditni i potraživanja	22.616	30.289	22.000	29.600
Ulaganja koja se drže do dospjeća	568	888	227	1.205
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	1.314	-	1.221
Ulaganja u nekretnine	-	20	-	20
Nematerijalna imovina	-	729	-	409
Ulaganja u pridružena društva	-	58	-	61
Porezna imovina	295	-	100	415
Ostala imovina	67	494	74	543
UKUPNO IMOVINA	32.035	37.726	29.717	38.514
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	82	12	90	13
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	38.756	22.159	39.771	19.463
Rezervacije	8	176	9	127
Preuzete obveze i dane garancije	53	26	83	33
Ostale rezervacije	-	1	917	-
Porezne obveze	9	2	5	1
Ostale obveze	535	1	608	-
UKUPNO OBVEZE	39.443	22.377	41.483	19.637

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

39. Analiza preostalih dospjeća (nastavak)

BANKA				
u milijunima HRK	2014.		2015.	
	< 1 godine	> 1 godine	< 1 godine	> 1 godine
Novac i novčani ekvivalenti	4.035	-	4.847	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	462	16	216	16
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.667	4.026	1.905	4.540
Kredit i potraživanja	17.085	28.242	16.814	27.216
Ulaganja koja se drže do dospjeća	405	883	5	884
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	338	-	545
Ulaganja u nekretnine	-	19	-	18
Nematerijalna imovina	-	48	-	72
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	-	1.355	-	1.021
Porezna imovina	104	-	84	241
Ostala imovina	30	465	36	535
UKUPNO IMOVINA	24.788	35.392	23.907	35.088
Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	83	11	90	13
Financijske obveze vrednovane po amortiziranom trošku	35.161	17.162	35.154	16.066
Rezervacije	-	152	917	104
Preuzete obveze i dane garancije	47	14	60	30
Ostale obveze	360	-	425	-
UKUPNO OBVEZE	35.651	17.339	36.646	16.213

40. Izvještavanje po državama

Država	Prihod iz poslovanja	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
				2014.
Hrvatska	2.967	450	(89)	2.449
Bosna i Hercegovina	2	-	-	6
Crna Gora	173	62	(4)	251
Slovenija	26	(8)	1	59
Ukupno	3.168	504	(92)	2.765

Država	Prihod iz poslovanja	Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	Porez na dobit	Zaposleni
				2015.
Hrvatska	2.925	(993)	169	2.540
Bosna i Hercegovina	-	-	-	-
Crna Gora	171	59	(5)	251
Slovenija	40	1	-	60
Ukupno	3.136	(933)	164	2.851

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi

Grupa koja predstavlja grupu kreditnih institucija predmet je Uredbe EU br. 575/2013 (Uredba) i treba biti u skladu sa kapitalnim zahtjevima koji su propisani u navedenoj Uredbi.

Regulatorni kapital prema Uredbi sastoji se od Redovnog osnovnog kapitala (CET1), Dodatnog osnovnog kapitala (AT1) i Dopunskog kapitala (T2). U cilju utvrđivanja stope kapitala, svaka pojedina stavka kapitala nakon primjene odbitnih stavki od regulatornog kapitala i filtra uzima se u izračun ukupnog rizika.

Kapitalni zahtjevi za stopu redovnoga osnovnoga kapitala iznose 4,5%, za osnovni kapital iznosi 6% (zbroj CET1 i AT1) i 8% za regulatorni kapital.

Dodatno na stopu redovnog osnovnog kapitala institucije trebaju ispuniti dodatne kapitalne zahtjeve određene u Supervizorskom postupku nadzorne provjere i ocjene kreditnih institucija (SREP).

Zaštitni slojevi kapitala opisani su u poglavlju VII Zakona o kreditnim institucijama. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala, protuciklički zaštitni sloj kapitala, zaštitni sloj za globalno sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za ostale sistemski važne kreditne institucije, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik te strukturni sistemski rizik specificirani su u Zakonu o kreditnim institucijama u poglavlju VII. Svi zaštitni slojevi kapitala održavaju se unutar redovnog osnovnog kapitala.

Prema Odluci o primjeni zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik (Narodne novine br. 61/2014) Grupa i Banka su dužne održavati zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik u obliku i visini redovnog osnovnog kapitala na način koji odredi Hrvatska narodna banka. Visina stope zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik određuje se ovisno o vrsti, opsegu i složenosti poslova kreditne institucije, direktno na osnovi relativnih veličina, izloženosti riziku te sektorskoj i zemljopisnoj disperziji aktivnosti kreditne institucije, a indirektno mjerom udjela imovine pojedine kreditne institucije u ukupnoj imovini svih kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj. Ukoliko je udio jednak ili veći od 5%, primjenjuje se stopa za zaštitni sloj strukturnog sistemskog rizika od 3%, a ako je udio manji od 5% primjenjuje se stopa od 1,5%. Grupa primjenjuje stopu za zaštitni sloj strukturnog sistemskog rizika od 3%.

Prema Članku 117 Zakona o kreditnim institucijama, Grupa je dužna održavati zaštitni sloj za očuvanje kapitala u visini od 2,5%.

Protuciklički zaštitni sloj kapitala definiran je u skladu s poglavljem VII.2. Zakona o kreditnim institucijama te u skladu s Člankom 92, točkom 3. Stope za područje Republike Hrvatske su kako slijedi:

- za razdoblje od 1. siječnja 2016 do 31. ožujka 2016 iznosi 0 %;
- za razdoblje od 31. ožujka 2016 do 30. lipnja 2016 iznosi 0%;
- za razdoblje od 30. lipnja 2016 do 30. rujna 2016 iznosi 0%;
- za razdoblje od 30. rujna 2016 do 31. prosinca 2016 iznosi 0%;
- za razdoblje od 1. siječnja 2017 do 31. ožujka 2017 iznosi 0 %.

Grupa nije određena kao globalno sistemski važne kreditne institucije niti kao ostale sistemski važne kreditne institucije.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Struktura kapitala prema EU direktivi 575/2013 (CRR)

u milijunima HRK	Članak CRR	GRUPA		BANKA	
		2014.	2015. nerevidirano	2014.	2015. nerevidirano
Regulatorni kapital					
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	26 (1) (a) (b), 27 do 30, 23 (1) (f), 42	3.500	3.499	3.500	3.500
Plaćeni instrumenti kapitala	36 (1) (f), 42	3.500	3.499	3.500	3.500
Zadržana dobit	26 (1) (c), 26 (2)	3.783	3.817	3.289	3.289
Gubitak tekuće godine	36 (1) (a)	-	(819)	-	(1.012)
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	4 (100), 26 (1) (d)	269	294	239	266
Ostale rezerve		85	85	85	85
Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtera: Kumulativni dobiti i gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti zbog promjena vlastitog kreditnog rizika	33 (1) (b)	(1)	-	(1)	-
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	34, 105	(8)	(7)	(7)	(7)
Regulatorna usklađenja po osnovi nerealiziranih dobitaka i gubitaka	467, 468	(344)	(387)	(309)	(350)
Goodwill	4 (113), 36 (1) (b), 37	(603)	(269)	-	-
Ostala nematerijalna imovina	4 (115), 36 (1) (b), 37 (a)	-	(140)	(48)	(72)
Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane porezne obveze	36 (1) (c), 38	(127)	(145)	-	(144)
Manjak ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u odnosu na očekivane gubitke primjenom IRB pristupa	36 (1) (d), 40, 158, 159	(20)	-	(32)	-
Ukupno regulatorni kapital	50	6.534	5.928	6.716	5.555
Dopunski kapital					
Instrumenti kapitala i podređeni krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	62 (a), 63 do 65, 66 (a), 67	1.038	1.258	1.038	1.258
Vlastiti instrumenti dopunskog kapitala	63 (b) (i), 66 (a), 67	1.038	1.258	1.038	1.258
Priznati iznos viška rezervacija iznad očekivanih gubitaka primjenom IRB pristupa	62 (d)	55	165	55	177
Dopunski kapital	71	1.093	1.423	1.093	1.435
Ukupno regulatorni kapital		7.627	7.351	7.809	6.990
Kapitalni zahtjev	92 (3), 95, 96, 98	2.099	3.539	3.062	2.829
Stopa redovnog osnovnog kapitala	92 (2) (a)	14,01	13,40	17,55	15,71
Stopa osnovnog kapitala	92 (2) (b)	14,01	13,40	17,55	15,71
Stopa ukupnog kapitala	92 (2) (c)	16,35	16,61	20,40	19,77

41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi (nastavak)

Struktura kapitala prema EU direktivi 575/2013 (CRR) (nastavak)

U milijunima HRK	BANKA	Prosinac 2014.		Prosinac 2015.	
		Članak CRR	Osnovica /ukupni rizik	Kapitalni zahtjev	Osnovica /ukupni rizik (potpuno usklađena definicija)
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	38.272	3.061	35.357	2.828
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	34.375	2.750	31.361	2.508
Standardizirani pristup		1.176	94	1.830	146
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		33.199	2.656	29.531	2.362
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	102	8	66	5
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) (e) 92 (4) (b)	3.740	299	3.795	304
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	55	4	135	11

U milijunima HRK	GRUPA	Prosinac 2014.		Prosinac 2015.	
		Članak CRR	Osnovica /ukupni rizik	Kapitalni zahtjev	Osnovica /ukupni rizik (potpuno usklađena definicija)
Ukupan iznos izloženosti riziku	92 (3), 95, 96, 98	46.635	3.731	44.243	3.540
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik	92 (3) (a) (f)	40.676	3.255	38.140	3.052
Standardizirani pristup		10.169	814	10.657	853
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)		30.507	2.441	27.483	2.199
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	92 (3) (b) (i) i (iii), 92 (4) (b)	102	8	254	20
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	92 (3) (e) 92 (4) (b)	5.801	464	5.714	457
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagodbu kreditnom vrednovanju	92 (3) (d)	56	4	135	11

Tablica kapitalne strukture sadrži samo one pozicije koje su relevantne za Grupu i Banku. Basel III iznosi izračunavaju se na temelju trenutnih zahtjeva prema Uredbi. Promjene su moguće prema regulatornim tehničkim standardima (RTS) koji još nisu dostupni.

Podaci iskazani u bilješci 41. Regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi nisu revidirani od strane revizora.

Bilješke uz financijske izvještaje
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

42. Zarada po dionici

Za izračunavanje zarade po dionici, zarada se uzima kao neto dobit tekuće godine koja pripada redovnim dioničarima umanjena za povlaštene dividende. U nastavku je prikazano usklađenje dobiti nakon poreza koja je raspoloživa redovnim dioničarima.

u milijunima HRK	GRUPA	
	2013.	2014.
Neto dobit tekuće godine	377	(816)
Dobit raspoloživa dioničarima	377	(816)
Ponderiran prosječan broj redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 HRK po dionici (za osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici)	16.984.175	16.984.175
Zarada po redovnoj dionici – osnovna i razrijeđena (u kunama)	22,17	(48,07)

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Obrasci prema lokalnim zahtjevima

Na temelju Odluke Hrvatske Narodne Banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja Banke od 19. svibnja 2008. u nastavku donosimo potrebne obrasce za Grupu i Banku za godinu zaključno sa 31. prosincem 2015. u obliku koji zahtijeva Odluka. Informacije o osnovama prezentacije, kao i sažetak računovodstvenih politika dani su u bilješkama uz financijska izvješća. Informacije važne za bolje razumijevanje pojedinih pozicija u izvještaju o financijskom položaju, računu dobiti i gubitka, promjenama u kapitalu, kao i izvještaju o novčanom tijeku također su uključene u bilješkama.

Razlike između obrazaca (dodatak 1) prikazane ispod od stranice 165 do 170 i osnovni financijskih izvještaji prikazani u dodatku 2 naziva Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca”.

Račun dobiti i gubitka		
u milijunima HRK	GRUPA	
	2014.	2015.
1. Kamatni prihodi	3.439	3.267
2. Kamatni troškovi	1.319	1.119
3. Neto kamatni prihodi (1.-2.)	2.120	2.148
4. Prihodi od provizija i naknada	800	845
5. Troškovi provizija i naknada	191	199
6. Neto prihod od provizija i naknada (4.-5.)	609	646
7. Dobit /gubitak od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-
8. Dobit /gubitak od aktivnosti trgovanja	5	(19)
9. Dobit /gubitak od ugrađenih derivata	-	-
10. Dobit /gubitak od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
11. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	6	2
12. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospeljeća	-	-
13. Dobit /gubitak proizišao iz transakcija zaštite	-	-
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	11	11
16. Dobit /gubitak od obračunatih tečajnih razlika	180	140
17. Ostali prihodi	541	554
18. Ostali troškovi	277	303
19. Opći administrativni troškovi i amortizacija	1.465	1.499
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke (3.+6. to 17.-18.-19.)	1.730	1.680
21. Troškovi vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	1.226	2.613
22. DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (20.-21.)	504	(933)
23. POREZ NA DOBIT	92	(164)
24. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE (22.-23.)	412	(769)
25. Zarada po dionici	22,17	(48,07)
DODATAK RAČUNU DOBITI I GUBITKA (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)		
1. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE	412	(769)
2. Pripisana dioničarima matičnog društva	377	(816)
3. Nekontrolirajući interes (1.-2.)	35	47

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Izveštaj o financijskom položaju		
U milijunima HRK	GRUPA	
	2014.	2015.
IMOVINA		
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a (1.1.+1.2.)	7.860	8.456
1.1. Gotovina	1.031	1.187
1.2. Depoziti kod HNB-a	6.829	7.269
2. Depoziti kod bankarskih institucija	2.543	1.605
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	1.384	569
4. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	7	134
5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	6.700	6.730
6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospeljeka	877	872
7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
8. Derivatna financijska imovina	94	61
9. Krediti financijskim institucijama	716	1.262
10. Krediti ostalim klijentima	46.041	45.214
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	68	63
12. Preuzeta imovina	485	541
13. Materijalna imovina (minus amortizacija)	1.334	1.241
14. Kamate, naknade i ostala imovina	1.652	1.483
A) UKUPNO IMOVINA (1.+2. to 14.)	69.761	68.231
OBVEZE		
1. Krediti od financijskih institucija (1.1. + 1.2.)	9.125	7.623
1.1. Kratkoročni krediti	4.537	4.011
1.2. Dugoročni krediti	4.588	3.612
2. Depoziti (2.1. to 2.3.)	46.193	45.938
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima	9.035	11.271
2.2. Štedni depoziti	1.910	2.510
2.3. Oročeni depoziti	35.248	32.157
3. Ostali krediti (3.1.+3.2.)	2.865	2.785
3.1. Kratkoročni krediti	695	607
3.2. Dugoročni krediti	2.170	2.178
4. Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	94	103
5. Izdani dužnički vrijednosni papiri (5.1.+5.2.)	300	300
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	300	300
6. Izdani podređeni instrumenti	1.456	1.680
7. Izdani hibridni instrumenti	-	-
8. Kamate, naknade i ostale obveze	1.787	2.691
B) UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.)	61.820	61.120
KAPITAL		
1. Dionički kapital	3.500	3.500
2. Dobit/(gubitak) tekuće godine	377	(816)
3. Zadržana dobit/(gubitak)	3.709	4.048
4. Zakonske rezerve	85	85
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	1	1
6. Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	269	293
7. Rezerve proizašle iz transakcija zaštite	-	-
C) UKUPNO KAPITAL (1. to 7.)	7.941	7.111
D) UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (B+C)	69.761	68.231
DODATAK IZVJEŠTAJU O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)		
1. UKUPNO KAPITAL	7.941	7.111
2. Kapital raspoloživ dioničarima matičnog društva	7.779	6.910
3. Nekontrolirajući interes (1.-2.)	162	201

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Izveštaj o promjenama kapitala								
								GRUPA
U milijunima HRK								2015.
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	86	3.547	377	269	162	7.941
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	86	3.547	377	269	162	7.941
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	3	-	3
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	29	-	29
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	(8)	-	(8)
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	-	-	-	24	-	24
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	(816)	-	47	(769)
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	-	-	(816)	24	47	(745)
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	377	(377)	-	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	(77)	-	-	(8)	(85)
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	300	(377)	-	(8)	(85)
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	86	3.847	(816)	293	201	7.111

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Izveštaj o promjenama kapitala								
								GRUPA
U milijunima HRK								2014.
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	91	3.345	184	199	51	7.370
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	91	3.345	184	199	51	7.370
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	12	-	12
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	74	-	74
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	(16)	-	(16)
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	(5)	-	-	-	-	(5)
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	(5)	-	-	70	-	65
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	377	-	35	412
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	(5)	-	377	70	35	477
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Ostale promjene	-	-	-	18	-	-	99	117
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	184	(184)	-	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	(23)	(23)
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	184	(184)	-	(23)	(23)
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	86	3.547	377	269	162	7.941

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Izveštaj o novčanom tijeku	GRUPA	
	2014.	2015.
U milijunima HRK		
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
1.1. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	504	(933)
1.2. Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	1.226	2.489
1.3. Amortizacija	296	249
1.4. Neto nerealizirana dobit/(gubitak) od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDG	-	-
1.5. Dobit/(gubitak) od prodaje materijalne imovine	63	(12)
1.6. Ostali dobici/(gubici)	80	(3)
1. Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine (1.1. to 1.6.)	2.169	1.790
2.1. Depoziti kod HNB-a	258	612
2.2. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	(336)	665
2.3. Depoziti kod bankarskih institucija i krediti financijskim institucijama	821	(309)
2.4. Krediti ostalim komitentima	(1.324)	(393)
2.5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	297	(128)
2.6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(1.187)	17
2.7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	-	-
2.8. Ostala poslovna imovina	(978)	47
2. Neto povećanje/(smanjenje) poslovne imovine (2.1. to 2.8.)	(2.449)	511
3.1. Depoziti po viđenju	362	2.236
3.2. Štedni i oročeni depoziti	(1.097)	(2.491)
3.3. Derivatne financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	5	10
3.4. Ostale obveze	(1)	(15)
3. Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza (3.1. to 3.4.)	(731)	(260)
4. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit (1+2+3)	(1.011)	2.041
5. (Plaćeni porez na dobit)	(109)	(69)
6. Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti (4-5)	(1.120)	1.972
ULAGAČKE AKTIVNOSTI		
7.1. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(234)	(154)
7.2. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	(30)	-
7.3. Primici od naplate /(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospelosti	(620)	(10)
7.4. Priljene dividende	-	(7)
7.5. Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	-	-
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti (7.1. to 7.5.)	(884)	(171)
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
8.1. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	1.425	(1.583)
8.2. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	-
8.3. Neto povećanje/(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	592	224
8.4. Primici od emitiranja dioničkog kapitala	-	-
8.5. (Isplaćena dividenda)	-	(85)
8.6. Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	-
8. Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti (8.1. to 8.6.)	2.017	(1.444)
9. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (6+7+8)	13	357
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalente gotovine	-	-
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (9+10)	13	357
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	5.671	5.684
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	5.684	6.041

Izvanbilančne stavke

	GRUPA	
	2014.	2015.
1. Garancije	2.010	2.377
2. Akreditivi	193	122
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	4.329	4.555
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	41	132
6. Ročnice (futures)	-	-
7. Opcije	42	34
8. Swapovi	25.527	23.393
9. Forwardi	7.110	11.845
10. Ostali derivati	-	-

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Račun dobiti i gubitka			
u milijunima HRK		BANKA	
		2014.	2015.
1. Kamatni prihodi		2.757	2.622
2. Kamatni troškovi		1.148	990
3. Neto kamatni prihodi (1.-2.)		1.609	1.632
4. Prihodi od provizija i naknada		526	564
5. Troškovi provizija i naknada		145	151
6. Neto prihod od provizija i naknada (4.-5.)		381	413
7. Dobit /gubitak od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke poduhvate		-	-
8. Dobit /gubitak od aktivnosti trgovanja		8	(17)
9. Dobit /gubitak od ugrađenih derivata		-	-
10. Dobit /gubitak od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	-
11. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju		1	(1)
12. Dobit /gubitak od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospelja		-	-
13. Dobit /gubitak proizišao iz transakcija zaštite		-	-
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate		-	-
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja		79	55
16. Dobit /gubitak od obračunatih tečajnih razlika		169	131
17. Ostali prihodi		112	170
18. Ostali troškovi		93	131
19. Opći administrativni troškovi i amortizacija		882	946
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke (3.+6. to 17.-18.-19.)		1.384	1.306
21. Troškovi vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke		1.118	2.547
22. DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (20.-21.)		266	(1.241)
23. POREZ NA DOBIT		34	(229)
24. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE (22.-23.)		232	(1.012)
25. Zarada po dionici			
DODATAK RAČUNU DOBITI I GUBITKA (popunjavju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
1. DOBIT/GUBITAK TEKUĆE GODINE			
2. Pripisana dioničarima matičnog društva			
3. Nekomolirajući interes (1.-2.)			

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Izveštaj o financijskom položaju		BANKA	
U milijunima HRK		2014.	2015.
IMOVINA			
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a (1.1. + 1.2.)		7.426	8.086
1.1. Gotovina		949	1.093
1.2. Depoziti kod HNB-a		6.477	6.993
2. Depoziti kod bankarskih institucija		1.877	1.289
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a		1.223	38
4. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja		7	130
5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju		6.132	6.358
6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospeljeka		870	870
7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	-
8. Derivatna financijska imovina		96	64
9. Krediti financijskim institucijama		938	1.762
10. Krediti ostalim klijentima		38.802	37.460
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate		1.359	1.023
12. Preuzeta imovina		462	532
13. Materijalna imovina (minus amortizacija)		357	563
14. Kamate, naknade i ostala imovina		631	820
A) UKUPNO IMOVINA (1. + 2. to 14.)		60.180	58.995
OBVEZE			
1. Krediti od financijskih institucija (1.1. + 1.2.)		2.026	2.014
1.1. Kratkoročni krediti		695	466
1.2. Dugoročni krediti		1.331	1.548
2. Depoziti (2.1. to 2.3.)		45.262	44.156
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima		8.418	10.559
2.2. Štedni depoziti		1.786	2.361
2.3. Oročeni depoziti		35.058	31.236
3. Ostali krediti (3.1. + 3.2.)		2.825	2.670
3.1. Kratkoročni krediti		695	607
3.2. Dugoročni krediti		2.130	2.063
4. Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje		94	103
5. Izdani dužnički vrijednosni papiri (5.1. + 5.2.)		300	300
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri		-	-
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri		300	300
6. Izdani podređeni instrumenti		1.456	1.680
7. Izdani hibridni instrumenti		-	-
8. Kamate, naknade i ostale obveze		1.027	1.936
B) UKUPNO OBVEZE (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.)		52.990	52.859
KAPITAL			
1. Dionički kapital		3.500	3.500
2. Dobit/(gubitak) tekuće godine		232	(1.012)
3. Zadržana dobit/(gubitak)		3.133	3.297
4. Zakonske rezerve		85	85
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve		-	-
6. Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju		240	266
7. Rezerve proizašle iz transakcija zaštite		-	-
C) UKUPNO KAPITAL (1. To 7.)		7.190	6.136
D) UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (B+C)		60.180	58.995
DODATAK IZVJEŠTAJU O FINACIJSKOM POLOŽAJU (popunjavaju banke koje sastavljaju konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
1. UKUPNO KAPITAL			
2. Kapital raspoloživ dioničarima matičnog društva			
3. Nekontrolirajući interes (1.-2.)			

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Izveštaj o promjenama kapitala								BANKA
U milijunima HRK								2015.
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	85	3.133	232	240	-	7.190
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	85	3.133	232	240	-	7.190
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	34	-	34
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	(7)	-	(7)
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	-	-	-	26	-	26
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	(1.012)	-	-	(1.012)
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	-	-	(1.012)	26	-	(986)
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Ostale promjene	-	-	-	9	-	-	-	9
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	232	(232)	-	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	(77)	-	-	-	(77)
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	155	(232)	-	-	(77)
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	85	3.297	(1.012)	266	-	6.136

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Izveštaj o promjenama kapitala								BANKA
U milijunima HRK								2014.
	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve
1. Stanje 1. siječnja	3.500	-	86	3.065	68	168	-	6.887
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1 + 2)	3.500	-	86	3.065	68	168	-	6.887
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	7	-	7
5. Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	82	-	82
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	(18)	-	(18)
7. Ostali dobiti/(gubici) izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	(1)	-	-	-	-	(1)
8. Neto dobiti/(gubici) priznati izravno u kapitalu i rezervama (4+5+6+7)	-	-	(1)	-	-	71	-	70
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	232	-	-	232
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8+9)	-	-	(1)	-	232	71	-	302
11. Povećanje/(smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Ostale promjene	-	-	-	-	-	1	-	1
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	68	(68)	-	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Raspodjela dobiti (14+15)	-	-	-	68	(68)	-	-	-
17. Stanje na izvještajni datum (3+10+11+12+13+16)	3.500	-	85	3.133	232	240	-	7.190

Dodatak 1 – Propisani obrasci
za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

Izveštaj o novčanom tijeku	BANKA	
	2014.	2015.
U milijunima HRK		
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
1.1. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	266	(1.241)
1.2. Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	1.118	2.444
1.3. Amortizacija	43	50
1.4. Neto nerealizirana dobit/(gubitak) od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDG	-	-
1.5. Dobit/(gubitak) od prodaje materijalne imovine	(1)	(12)
1.6. Ostali dobici/(gubici)	7	-
1. Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine (1.1. to 1.6.)	1.433	1.241
2.1. Depoziti kod HNB-a	143	612
2.2. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	(443)	1.035
2.3. Depoziti kod bankarskih institucija i krediti financijskim institucijama	741	(825)
2.4. Krediti ostalim komitentima	(268)	152
2.5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	119	(124)
2.6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(824)	(177)
2.7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	-	-
2.8. Ostala poslovna imovina	(173)	(44)
2. Neto povećanje/(smanjenje) poslovne imovine (2.1. to 2.8.)	(705)	629
3.1. Depoziti po viđenju	300	2.140
3.2. Štedni i oročeni depoziti	(1.876)	(3.247)
3.3. Derivatne financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	5	10
3.4. Ostale obveze	(32)	(1)
3. Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza (3.1. to 3.4.)	(1.603)	(1.098)
4. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit (1+2+3)	(875)	772
5. (Plaćeni porez na dobit)	(30)	-
6. Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti (4-5)	(905)	772
ULAGAČKE AKTIVNOSTI		
7.1. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(36)	(49)
7.2. Primici od prodaje /(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	(87)	-
7.3. Primici od naplate /(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospelja	(622)	(16)
7.4. Primljene dividende	-	53
7.5. Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	-	(208)
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti (7.1. to 7.5.)	(745)	(220)
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
8.1. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	718	(166)
8.2. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	-
8.3. Neto povećanje/(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	616	224
8.4. Primici od emitiranja dioničkog kapitala	-	-
8.5. (Isplaćena dividenda)	-	(77)
8.6. Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	-
8. Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti (8.1. to 8.6.)	1.334	(19)
9. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (6+7+8)	(316)	533
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalente gotovine	-	-
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine (9+10)	(316)	533
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	5.218	4.902
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	4.902	5.435

Izvanbilančne stavke	BANKA	
	2014.	2015.
1. Garancije	1.597	1.940
2. Akreditivi	193	122
3. Mjenice	-	-
4. Okvirni krediti i obveze financiranja	2.496	2.725
5. Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	41	132
6. Ročnice (futures)	-	-
7. Opcije	42	34
8. Swapovi	24.785	24.102
9. Forwardi	7.110	11.845
10. Ostali derivati	-	-

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

						GRUPA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Neto kamatni prihod	2.148	Neto kamatni prihod	2.148	-		
Neto prihod od provizija i naknada	646	Neto prihod od provizija i naknada	646	-		
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	121	Neto rezultat iz trgovanja Dobici/gubici od tečajnih razlika	(19) 140	-		
Troškovi zaposlenih Ostali administrativni troškovi Amortizacija	(586) (598) (249)	Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.499)	66	60 11 (5)	GFI - Ostali operativni rezultat HNB - Ostali prihodi HNB - Ostali troškovi
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma Ostali operativni rezultat	3 210 (1.365)	Rezultat financijske imovine raspoložive za prodaju Rezultat financijske imovine koja se drži do dospjeća Ostali prihodi Ostali troškovi	2 - 554 (303)	(1.405)	(60) (6) (1.339)	HNB - Opći administrativni troškovi i amortizacija GFI - Ostali administrativni troškovi HNB - Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke
Prihod od dividendi Neto rezultat od ulaganja po metodi udjela	1 10	Prihod od ulaganja u pridružena društva	11	-		
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(1.274)	Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(2.613)	1.339	1.339	GFI - Ostali operativni rezultat
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	(933)	DOBIT PRIJE POREZA	(933)	-		
Porez na dobit	164	Porez na dobit	164	-		
NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	(769)	NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	(769)			

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

GRUPA						
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika		Objašnjenje
Novac i novčana sredstva	5.299	Gotovina i depoziti kod HNB-a Depoziti kod bankarskih institucija	8.456 1.605	(4.762)	(4.762)	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija
Derivati	61	Derivatna financijska imovina	61	-	-	
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	172	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	134	38	38	HNB - Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a
Financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-		
Kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	5.441	Kreditni financijskim institucijama	1.262	4.179	(588) 5 4.762	GFI - Krediti i potraživanja od klijenata HNB - Kamate, naknade i ostala imovina HNB - Depoziti kod bankarskih institucija
Kreditni i potraživanja od klijenata	46.159	Kreditni ostalim klijentima	45.214	945	588 357	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.824	Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	569			
		Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	6.730	(475)	(38) (531) 94	GFI - Ostala imovina koja se drži radi trgovanja GFI - Financijska imovina koja se drži do dospjeća HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.432	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospjeća	872	560	29 531	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina HNB - Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a
Ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva	61	Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	63	(2)	(2)	GFI – Ostala imovina
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.221	Materijalna imovina (minus amortizacija)	1.241	(20)	(20)	GFI - Ulaganja u nekretnine
Nematerijalna imovina	409		-	409	409	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ulaganja u nekretnine	20		-	20	20	HNB - Materijalna imovina (minus amortizacija)
Porezna imovina	515		-	515	515	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ostala imovina	617	Kamate, naknade i ostala imovina Preuzeta imovina	1.483 541	(1.407)	(1.409) 2	GFI – Kamate na kredite, depozite, vrijednosne papire i derivate HNB – Ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva
UKUPNO IMOVINA	68.231	UKUPNO IMOVINA	68.231			

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

						GRUPA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Depoziti od banaka	16.174	Kreditni od financijskih institucija	7.623	8.551	(386) 1.069 7.810 58	GFI - Depoziti od klijenata HNB - Izdani podređeni instrumenti HNB - Depoziti HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Derivati	103	Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	103	-		
Financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-		
Depoziti od klijenata	41.445	Depoziti	45.938		830	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale financijske obveze	684	Ostali krediti	2.785	(6.594)	386 (7.810)	HNB - Krediti od financijskih institucija GFI - Depoziti od banaka
Izdani dužnički vrijednosni papiri	931	Izdani dužnički vrijednosni papiri	300		(1.069)	GFI - Depoziti od banaka
		Izdani podređeni instrumenti	1.680	(1.049)	20	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Porezne obveze	6		-	6	6	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Rezerviranja	1.169		-	1.169	1.169	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale obveze	608	Kamate, naknade i ostale obveze	2.691	(2.083)	(914) (1.169)	GFI – Kamate na pozajmljena sredstva, obveze prema klijentima i bankama i derivativne financijske obveze GFI - Rezerviranja
Ukupno kapital	6.910	Ukupno kapital	7.111	(201)	(201)	GFI – Nekomolirajući interes
Nekomolirajući interes	201	Nekomolirajući interes	-	201	201	HNB – Ukupno kapital
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	68.231	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	68.231			

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

						BANKA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Računa dobiti i gubitka (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Neto kamatni prihod	1.632	Neto kamatni prihod	1.632	-		
Neto prihod od provizija i naknada	413	Neto prihod od provizija i naknada	413	-		
Neto rezultat iz trgovanja i svođenja na fer vrijednost	114	Neto rezultat iz trgovanja Dobici/gubici od tečajnih razlika	(17) 131	-		
Troškovi zaposlenih Ostali administrativni troškovi	(422) (413)	Opći administrativni troškovi i amortizacija	(946)	61	58 6 (3)	GFI - Ostali operativni rezultat HNB - Ostali prihodi HNB - Ostali troškovi
Amortizacija	(50)					
Dobici/gubici po osnovi financijske imovine i financijskih obveza koje se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	1	Rezultat financijske imovine raspoložive za prodaju	(1)			HNB - Opći administrativni troškovi i amortizacija
Prihod od najma od ulaganja u nekretnine i ostalog operativnog najma	2	Rezultat financijske imovine koja se drži do dospelosti	-	(1.360)	(58)	GFI - Ostali administrativni troškovi
Ostali operativni rezultat	(1.325)	Ostali prihodi Ostali troškovi	170 (131)		(3) (1.299)	HNB - Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke
Prihod od dividendi	55	Prihod od ulaganja u pridružena društva	55	-		
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(1.248)	Trošak vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(2.547)	1.299	1.299	GFI - Ostali operativni rezultat
Dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja	(1.241)	DOBIT PRIJE POREZA	(1.241)			
Porez na dobit	229	Porez na dobit	229			
NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	(1.012)	NETO DOBIT TEKUĆE GODINE	(1.012)			

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

						BANKA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlika	Objašnjenje	
Novac i novčana sredstva	4.847	Gotovina i depoziti kod HNB-a Depoziti kod bankarskih institucija	8.086 1.289	(4.528)	(4.528)	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija
Derivati	64	Derivatna financijska imovina	64	-		
Ostala imovina koja se drži radi trgovanja	168	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	130	38	38	HNB - Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a
Financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-			
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	5.197	Kredit i financijskim institucijama	1.762	3.435	(1.094) 1 3.919 609	GFI - Krediti i potraživanja od klijenata HNB - Kamate, naknade i ostala imovina HNB - Gotovina i depoziti kod HNB-a HNB - Depoziti kod bankarskih institucija
Kredit i potraživanja od klijenata	38.833	Kredit i ostalim klijentima	37.460	1.373	1.094 279	GFI - Krediti i potraživanja od kreditnih institucija HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.445	Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a				
		Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	38 6.358	49	(38) 87	GFI - Financijska imovina koja se drži do dospijea HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Financijska imovina koja se drži do dospijea	889	Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospijea	870	19	19	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva	1.021	Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	1.023	(2)	(2)	GFI - Ostala imovina
Nekretnine, postrojenja i oprema	545	Materijalna imovina (minus amortizacija)	563	(18)	(18)	GFI - Ulaganja u nekretnine
Nematerijalna imovina	72		-	72	72	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ulaganja u nekretnine	18		-	18	18	HNB - Materijalna imovina (minus amortizacija)
Porezna imovina	325		-	325	325	HNB - Kamate, naknade i ostala imovina
Ostala imovina	571	Kamate, naknade i ostala imovina Preuzeta imovina	820 532	(781)	(783) 2	GFI - Kamate na kredite, depozite, vrijednosne papire i derivate HNB - Ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva
UKUPNO IMOVINA	58.995	UKUPNO IMOVINA	58.995			

Dodatak 2 – Razlike između financijskih izvještaja prema MSFI i propisanih obrazaca za godinu koja završava 31. prosinca 2015.

						BANKA
Godišnje konsolidirano financijsko izvješće (GFI)	u milijunima HRK	Iz Izvješća o financijskom položaju (HNB)	u milijunima HRK	Razlike	Objašnjenje	
Depoziti od banaka	10.581	Kreditni od financijskih institucija	2.014	8.567	(379) 1.069 7.831 46	GFI - Depoziti od klijenata HNB - Izdani podređeni instrumenti HNB - Depoziti HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Derivati	103	Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	103	-		
Financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-		-	-		
Depoziti od klijenata	39.654	Depoziti	44.156		334	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale financijske obveze	54		2.670	(7.118)	379 (7.831)	HNB - Krediti od financijskih institucija GFI - Depoziti od banaka
Izdani dužnički vrijednosni papiri	931	Izdani dužnički vrijednosni papiri Izdani podređeni instrumenti	300 1.680	(1.049)	(1.069) 20	GFI - Depoziti od banaka HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Porezne obveze	-		-	-		
Rezerviranja	1.111		-	1.111	1.111	HNB - Kamate, naknade i ostale obveze
Ostale obveze	425	Kamate, naknade i ostale obveze	1.936	(1.511)	(400) (1.111)	GFI - Kamate na pozajmljena sredstva, obveze prema klijentima i bankama i derivativne financijske obveze GFI - Rezerviranja
Ukupno kapital	6.136	Ukupno kapital	6.136	-	-	
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	58.995	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	58.995			